

Stora Enso Oyj

TASEKIRJA

1.1.- 31.12.2014

*Kanavaranta 1
00160 Helsinki
PL 309
00101 Helsinki
Puh. 02046 131
Fax 02046 21471
www.storaenso.com*

Stora Enso Oyj
Y-tunnus 1039050-8

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus	1
Konsernitilinpäätös	
Konsernin tuloslaskelma	26
Konsernin laaja tuloslaskelma	27
Konsernin tase	28
Konsernin rahavirtalaskelma	30
Konsernin laskelma oman pääoman muutoksista	34
Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot	35
Emoyhtiön tilinpäätös	
Emoyhtiön tuloslaskelma	153
Emoyhtiön tase	154
Emoyhtiön rahoituslaskelma	155
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	156
Tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen allekirjoitukset	175
Tilinpäätösmerkintä	176
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	177
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	178

Hallituksen toimintakertomus

Stora Enso - esittely

Stora Enso (jäljempänä konserni tai yhtiö) on johtava, globaaleilla markkinoilla toimiva uusiutuvien pakkaus-, biomateriaali-, puu- ja paperiteollisuustuotteiden valmistaja. Tavoitteemme on korvata uusiutumattomat materiaalit innovoimalla ja kehittämällä uusia tuotteita ja palveluja, jotka perustuvat puuhun ja muihin uusiutuviin materiaaleihin. Painopisteemme on kuitupohjaisissa pakkauksissa, puuviljelmiltä peräisin olevassa sellussa, biomateriaaleja koskevissa innovaatioissa ja kestävässä rakennusratkaisuissa.

Konsernin palveluksessa on noin 27 000 henkilöä yli 35 maassa. Sen osakkeet noteerataan Helsingin ja Tukholman arvopaperipörsseissä. Konsernin liikevaihto vuonna 2014 oli 10,2 miljardia euroa, ja operatiivinen liiketulos 810 miljoonaa euroa.

Hyödynnämme ja kehitämme osaamistamme uusiutuvien raaka-aineiden käytössä vastataksemme asiakkaidemme tarpeisiin sekä raaka-aineisiin liittyviin maailmanlaajuisiin haasteisiin. Yhtiömme tuotteet tarjoavat ilmastoystävällisen vaihtoehdon ja tuottavat pienemmän hiilijalanjäljen verrattuna moniin kilpaileviin tuotteisiin, jotka on valmistettu uusiutumattomista materiaaleista. Vastuullisuuteen – ihmisten ja planeetan hyväksi – nivoutuu yhtiömme asenne ja tapa tehdä liiketoimintaa.

Markkinatilanne ja toimitukset

Vuonna 2014 kartongin kysyntä kasvoi 2 % Euroopassa ja 1 % Pohjois-Amerikassa. Parantunut taloudellinen ilmapiiri nosti kysyntää Länsi-Euroopassa, mutta Itä-Euroopassa kasvu kärsi Venäjän kriisistä. Aasiassa kysyntä jatkuu vahvana ja kulutus kasvoi 5 %.

Taloudellisen ympäristön epävarmuus kasvoi vuonna 2014 ja aaltopahvin kysyntä heikkeni hieman Itä-Euroopassa. Aaltopahvin kysyntä Aasiassa ja Länsi-Euroopassa oli hieman edellisvuotta vahvempaa.

Paperin kysynnän rakenteellinen heikkeneminen jatkui Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa vuonna 2014. Paperin kysyntä oli Euroopassa vuonna 2014 3 % ja Pohjois-Amerikassa 5 % heikompaa kuin vuonna 2013. Kysyntä Aasiassa laski 2 % vuoteen 2013 verrattuna. Maailmanlaajuisesti paperin kulutus laski 3 % vuonna 2014 vuoteen 2013 verrattuna.

Kemiallisen markkinasellun maailmanlaajuinen kysyntä kasvoi noin 1,4 % vuonna 2014 edellisvuoteen verrattuna. Kasvua näkyy kaikilla muilla suurilla markkinoilla paitsi Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa. Kiinassa sellun kysyntä kasvoi noin 3,8 %; lehtipuusellun kysyntä kasvoi 6 % ja havupuusellun kysyntä 1,8 %.

Markkinasellun maailmanlaajuinen kapasiteetti kasvoi samaan aikaan 3 %:lla edellisvuoteen verrattuna. Valkaistun havupuusellun maailmanlaajuinen kapasiteetti pysyi lähes muuttumattomana viime vuonna, ja valtaosa kasvusta tapahtui Latinalaisessa Amerikassa. Tämän seurauksena kysyntä-kapasiteetin kokonaistasapaino oli 91 %, eli se laski 2 % vuodesta 2013, havupuussa 93 %:iin ja lehtipuussa 90 %:iin. Markkinat olivat kokonaisuudessaan epävakaita ja vaikeasti ennustettavissa. Niitä leimasivat myös epätavallinen havupuun ja lehtipuun välinen hintakuilu, vahva dollari, uusi lehtipuukapasiteetti, sulkemiset ja useiden tehtaiden siirtyminen havupuulajeihin.

Havusahatavaran kysynnässä oli vuonna 2014 nähtävissä pientä kasvua useimmilla alueilla. Euroopassa kysyntä kasvoi 2 %, Pohjois-Amerikassa 3 % ja Kiinassa jopa 5 %. Suurin osa tästä kehityksestä tapahtui kuitenkin toisen vuosipuoliskon aikana, ja erityisesti Pohjois-Eurooppaa koskenut toiminnan merkittävä hidastuminen ja selkeä ylitarjonta vaikuttivat epäsuotuisasti liiketoimintaan vuoden 2014 toisella vuosipuoliskolla. Ylitarjonta oli erityisen ilmeistä Japanissa, ja kesästä alkaen myös Lähi-Idän ja Pohjois-Afrikan markkinoilla. Euroopassa kysyntä oli heikointa Suomessa ja Ranskassa, kun taas markkinat Iso-Britanniassa, suuressa osassa Skandinaviaa, Baltian maissa ja Keski-Euroopan keskeisimmissä maissa kysyntä jatkui hyvällä tasolla. Yhdysvaltain sahatavaramarkkinat jatkoivat vakaata kasvuaan, jota siivittivät 7 %:n lisäys asuntorakentamisessa ja 3 %:n kasvu puutavaran kysynnässä vuodentakaisesta. Japanin asuntorakennusmarkkinat supistuivat noin 9 % vuodentakaisesta ja sysäsivät liikkeelle samansuuruisen laskun sahatavaran kysynnässä. Laskeva trendi johtui kulutusveron korotuksesta ja jatkuvasta asuntojen tulevaan kysyntään liittyvästä epävarmuudesta. Lähi-Idän ja Pohjois-Afrikan alueet vauhdittivat eurooppalaista sahatteollisuutta vuoden 2014 ensimmäisellä puoliskolla. Näillä

markkinoilla ja erityisesti Egyptin markkinoilla oli kuitenkin kesällä ja alkusyksystä valtavasti ylitarjontaa, joka johti suuriin heilahteluihin hinnoissa ja volyymeissa vuoden toisella puoliskolla.

Toimitukset segmenteittäin

1 000 tonnia	Toimitukset			Tuotannonrajoitukset	
	2014	2013	Muutos-%	2014	2013
Renewable Packaging	3 507	3 373	4,0 %	264	219
Printing and Reading	6 006	6 525	-8,0 %	660	831
Paperin ja kartongin toimitukset yhteensä	9 513	9 898	-3,9 %	924	1 050
Aaltopahvi, milj. m ²	1 104	1 086	1,7 %		
Markkinasellu, 1 000 tonnia	1 371	1 180	16,2 %		
Puutuotteet, 1 000 m ³	4 646	4 930	-5,8 %		

Arvioitu kartongin, paperin, sellun ja havusahatavaran kulutus vuonna 2014

Milj. tonnia	Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Aasia ja Tyynenmeren alue
Kuluttajapakkauskartonki	10,4	9,2	25,8
Aaltopahvi (mrd. m ²)	53	54	130
Sanomalehtipaperi	7,4	4,1	12,5
Päällystämätön aikakauslehtipaperi	3,2	1,9	0,3
Päällystetty aikakauslehtipaperi	5,6	3,2	3,8
Päällystämätön hienopaperi	7,7	8,3	19,8
Päällystetty hienopaperi	5,8	4,1	12,3
Kemiallinen markkinasellu	17,9	7,6	26,6
Havusahatavara (milj. m ³)	82,5	82,3	n/a

Lähde: Stora Enso, CEPIFINE, PPPC, RISI, Pöyry, ICCA, UNECE.

Konsernin paperi- ja kartonkitoimitukset olivat 9 513 000 tonnia vuonna 2014 eli 385 000 tonnia (4%) vähemmän kuin edellisvuonna. Lasku johtui pääasiassa paperikoneiden sulkemisista ja kaikkien paperilaatujen kysynnän heikkenemisestä. Kartongin toimitukset kasvoivat edellisvuodesta. Kasvu johtui pääasiassa Ostrołękan tehtaan kartonkitoimitusten käynnistymisestä ja kuluttajapakkauskartongin toimitusten kasvusta. Markkinasellun toimitukset kasvoivat 191 000 tonnilla 1 371 000 tonniin. Kasvu johtui pääasiassa Montes del Platan tehtaan toimituksista. Puutuotteiden toimitukset laskivat 284 000 m³ ja olivat 4 646 000 m³.

IFRS 11 -standardiin (Yhteisjärjestelyt) tehtyjen muutosten vaikutukset

Stora Enso ryhtyi soveltamaan uusia IFRS 10 (Konsernitilinpäätös)-, IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt)- ja IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä) -standardeja 1.1.2014 alkaen.

Muutokset vaikuttavat Montes del Platan ja Veracelin kirjanpidolliseen käsittelyyn. Niitä käsitellään nyt yhteisinä toimintoina, ja siksi Stora Enson 50 prosentin omistusosuus kirjataan konsernitilinpäätökseen suhteellisella rivi riviltä -menetelmällä. Stora Enso hallitsee Montes del Plataa yhdessä kumppaninsa Araucon kanssa ja Veracelia yhdessä kumppaninsa Fibrian kanssa. Stora Enson tulkinnan mukaan sopimusjärjestelyt kummassakin yhteisessä toiminnossa tuottavat kumppaneille keskeisen toiminnan

vuosituotantoon liittyvät oikeudet ja velvoitteet ja olennaisilta osiltaan kaikki yhteisten toimintojen taloudelliset edut. Aiemmin nämä kaksi kokonaisuutta on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

Hallituksen toimintakertomuksessa esitetyt aiempiin tilinpäätöksiin, volyymeihin ja henkilöstön lukumäärään liittyvät tiedot on oikaistu uuden IFRS 11 -standardin mukaisesti. Kaikki muut vuosia 2013 ja 2014 koskevat numeeriset tiedot esitetään Stora Enson 50 %:n omistusosuudet Montes del Platassa ja Veracelissä pois lukien.

IFRS 11 -standardiin (Yhteisjärjestelyt) tehtyjen muutosten vaikutuksia kuvataan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1.

Tulos – konserni

Liikevaihto 10 213 milj. euroa oli 350 milj. euroa eli 3 % pienempi kuin vuonna 2013. Lasku johtui pääasiassa paperin kysynnän rakenteellisesta heikkenemisestä, jonka vaikutukset näkyivät hintojen laskussa paikallisissa valuutoissa ja pienemmissä paperin toimitusmäärissä.

Operatiivinen liiketulos oli 810 milj. euroa eli 232 milj. euroa suurempi kuin edellisvuotena. Operatiivinen liiketulosprosentti nousi 5,5 %:sta 7,9 %:iin. Pienemmät muuttuvat kustannukset lähinnä energian, kemikaalien ja puun kohdalla paransivat operatiivista liiketulosta 90 milj. eurolla. Pienemmät kiinteät kustannukset paransivat operatiivista liiketulosta 65 milj. eurolla. Kustannukset laskivat lähinnä konsernin vuonna 2013 käynnistämän ja vuonna 2014 päättyneen rakenteiden yksinkertaistamis- ja keventämishojelman ansiosta. Poistot olivat 50 milj. euroa pienemmät, mikä johtuu pääasiassa vuonna 2013 kirjatuista aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisista. Valuuttakurssien vaikutus liikevaihtoon ja kustannuksiin kasvatti operatiivista liiketulosta 20 milj. euroa suojausten jälkeen.

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten liiketuloksista oli yhteensä 88 (91) milj. euroa, josta suurin osa tulee Bergvik Skogista ja Tornatorista.

IFRS-liiketulos sisältää käyvän arvon muutoksista aiheutuvan negatiivisen 7 (positiivisen 4) milj. euron nettovaikutuksen, joka koostuu osakeperusteisten maksujen, optio-ohjelmien suojausinstrumenttien ja hiilidioksidin päästöoikeuksien kirjaamisesta. Näiden lisäksi IFRS-liiketulos sisältää negatiivisen 61 (positiivisen 6) milj. euron nettovaikutuksen, joka liittyy IAS 41:n mukaiseen metsäomaisuuden arvostukseen tytäryhtiöissä ja yhteisissä toiminnoissa, ja myös negatiivisen 63 (positiivinen 1) milj. euron nettovaikutuksen, joka liittyy Storan Enson osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten nettorahoituseristä, veroista ja IAS 41:n mukaisesta metsäomaisuuden arvostamisesta.

Konserni jatkoi tuotantoyksiköiden uudelleenjärjestelyjä sulkemalla pysyvästi Suomessa sijaitsevan Veitsiluodon tehtaan paperikoneen (PK) 1, jonka vuosittainen tuotantokapasiteetti oli 190 000 tonnia päällystettyä aikakauslehtipaperia, ja Ranskassa sijaitsevan Corbehemin tehtaan, jonka vuosittainen tuotantokapasiteetti oli 330 000 tonnia päällystettyä aikakauslehtipaperia. Lisäksi konserni päätti investoida Puolassa sijaitsevan Murowin sahan modernisointiin ja kehittämiseen lisätäkseen kapasiteettia, parantaakseen kilpailukykyä ja sulkeakseen samalla pysyvästi Itävallassa sijaitsevan Sollenauin sahan. Näiden toimien seurauksena uudelleenjärjestelyvarauksia kirjattiin kertaluonteisena eränä 88 (111) milj. euroa.

Vuosittaisen arvonalentumistestauksen sekä uudelleenjärjestelyjen perusteella kirjattiin 219 (592) milj. euron nettomääräinen arvonalentuminen koskien pääasiassa Printing and Reading -segmenttiä. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset liittyvät pääasiassa edelleen heikentyneisiin pitkän aikavälin tulevaisuuden tuotto-odotuksiin johtuen Euroopan paperimarkkinoiden heikkenemisestä.

5.2.2014 konserni ilmoitti allekirjoittaneensa sopimuksen, jolla se myy 40,24 %:n omistusosuutensa yhdysvaltaisesta kaoliinisaven valmistajasta Thiele Kaolin Companysta Thiele Kaolin Companylle. Konserni ilmoitti 30.9.2014 allekirjoittaneensa sopimuksen, jolla se myy Corenson liiketoiminnan suomalaiselle pakkausmateriaaliyritykselle Powerflute Oyj:lle. Kauppa saatiin päätökseen 1.12.2014. Konserni ilmoitti 13.12.2014 allekirjoittaneensa sopimuksen, jolla se myy Saksassa sijaitsevan Uetersenin erikoispaperia ja päällystettyä hienopaperia valmistavan tehtaan yhtiölle, josta suurin osa on pääomarahasto Perusa Partners Fund 2:n omistuksessa. Uetersenin kaupan odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä. Se vaatii viranomaisten hyväksynnän. Konserni kirjasi 44 milj. euron voiton Thielen mynnistä, 9 milj. euron voiton Corenson mynnistä ja 30 milj. euron arvonalennustappion Uetersenin meneillään

olevasta myynnistä. 23 (0) milj. euron nettoluovutusvoitto esitetään kertaluonteisena eränä.

Muiden kertaluonteisten erien kokonaisnettovaikutus oli positiivinen 5 (positiivinen 164) milj. euroa. Vuoden 2013 aika konserni siirtyi arvostamaan kiinalaiset puuviljelmänsä käypään arvoon ja kirjasi kertaluonteisena eränä 179 milj. euron positiivisen käyvän arvon muutoksen.

IFRS-liiketulos oli 400 (50) milj. euroa.

Avainluvut

	2014	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	10 213	10 563	10 837
Operatiivinen liiketulos ¹⁾ , milj. euroa	810	578	630
Operatiivinen liiketulos, %	7,9	5,5	5,8
Liiketulos (IFRS), milj. euroa	400	50	716
Liiketulos (IFRS), %	3,9	0,5	6,6
Oman pääoman tuotto (ROE), %	1,7	-1,3	8,3
Operatiivinen ROCE, %	9,5	6,5	6,9
Velkaantumisaste	0,65	0,61	0,58
Tulos/osake, euroa	0,13	-0,07	0,61
Tulos/osake ilman kertaluonteisia eriä ²⁾ , euroa	0,40	0,40	0,33
Osinko/varojenjako osaketta kohti ³⁾ , euroa	0,30	0,30	0,30
Osinkosuhde, ilman kertaluonteisia eriä ²⁾ , %	75,0	75,0	90,9
Osinkosuhde (IFRS), %	230,8	-428,6	49,2
Efektiiivinen osinkotuotto, % (R-osake)	4,0	4,1	5,7
Hinta/voitto-suhde (P/E) (R-osake), ilman kertaluonteisia eriä ²⁾	18,6	18,3	15,9
Oma pääoma/osake, euroa	6,43	6,61	7,32
Markkina-arvo 31.12., milj. euroa	5 871	5 756	4 222
Päätöskurssi 31.12., A/R-osake, euroa	7,48/7,44	7,31/7,30	5,70/5,25
Keskikurssi, A/R-osake, euroa	7,29/7,16	6,88/5,79	6,15/5,08
Osakkeiden määrä 31.12. (tuhatta)	788 620	788 620	789 538
Osakevaihto, A-osake (tuhatta)	1 553	1 656	831
% A-osakkeiden määrästä	0,9	0,9	0,5
Osakevaihto, R-osake (tuhatta)	731 067	828 401	977 746
% R-osakkeiden määrästä	119,5	135,5	159,7
Osakkeiden keskimääräinen määrä, laimentamaton (tuhatta)	788 620	788 620	788 620
Osakkeiden keskimääräinen määrä, laimennettu (tuhatta)	789 210	788 620	788 620

¹⁾ Operatiivinen liiketulos koostuu segmenttien liiketuloksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liiketuloksessa ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia. Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät, synteettiset optiot netotettuina toteutuneilla ja avoimilla suojauksilla, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisen omaisuuden käypään arvoon arvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä.

²⁾ NRI (Non-recurring items) = Kertaluonteiset erät. Nämä ovat poikkeuksellisia eriä, jotka eivät liity tavanomaiseen liiketoimintaan. Tyypillisimpiä kertaluonteisia eriä ovat omaisuuden myyntivoitot, ylimääräiset omaisuusarvojen arvonalentumiset tai arvonalentumisten palautukset, toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvat varaukset sekä sakot ja korvaukset. Yksittäinen kertaluonteinen erä raportoidaan normaalisti erikseen, mikäli sen tulosvaikutus on yli sentin osakkeelta.

³⁾ Katso hallituksen ehdotus osingonjaosta.

⁴⁾ Vertailukausien tiedot on oikaistu uusien standardien (IFRS 10 Konsernitilinpäätös, IFRS 11 Yhteisjärjestelyt ja IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä) mukaisesti.

Nettorahoituskulut, 280 milj. euroa, olivat 41 milj. euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin johtuen pääsääntöisesti valuuttakurssimuutoksista. Nettokorkokustannukset laskivat 19 milj. euroa alhaisemman bruttovelkatason ansiosta. Korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksella oli 9 milj. euron negatiivinen vaikutus verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2014 nettovaluuttakurssivaikutus rahavarojen, korollisten saamisten ja velkojen sekä niihin liittyvien suojausten osalta oli 42 (9) milj. euroa tappiollinen ja johtui

pääasiassa euromääräisten lainojen uudelleenarvioinnista Venäjällä ja Puolassa sekä dollarimääräisten lainojen uudelleenarvioinnista Kiinassa ja Brasiliassa.

Tulos ennen veroja ja ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 49 milj. euroa ja oli 399 milj. euroa. Tulos ennen veroja kertaluonteiset erät mukaan lukien oli 120 (tappio 189) milj. euroa.

Nettoverot olivat yhteensä negatiiviset 30 (positiiviset 118) milj. euroa, mikä vastaa 25,0 %:n (62,4 %) efektiivistä verokantaa. Tuloveroista on yksityiskohtaisempia tietoja tilinpäätöksen liitteessä 9.

Määräysvallattomien omistajien osuus tappiosta oli 9 (tappiosta 18) milj. euroa, eli yhtiön osakkeenomistajille kohdistuva voitto oli 99 (tappio 53) milj. euroa.

Osakekohtainen tulos ilman kertaluonteisia eriä oli 0,40 (0,40) euroa. Osakekohtainen tulos kertaluonteisten erien jälkeen oli 0,13 (negatiivinen 0,07) euroa. Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto oli 9,5 % (6,5 %).

Konsernin sijoitettu pääoma 31.12.2014 oli 8 511 milj. euroa, jossa on kasvua 47 milj. euroa edellisvuodesta.

Sijoitetun pääoman muutoksen jakauma

	Sijoitettu pääoma
31.12.2013, milj. euroa	8 464
Investoinnit vähennettynä poistoilla	185
Arvon alentumiset ja arvonalentumisten palautukset	-225
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-70
Myytavissä olevat muut osakkeet (pääasiassa PVO)	84
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	92
Etuuspohjaisten järjestelyiden nettovelka	-106
Käyttöpääoma ja muut korottomat erät, netto	-26
Verovelat, netto	27
Muuntoerot	69
Muut muutokset	17
31.12.2014, milj. euroa	8 511

Rahoitus

Liiketoiminnan rahavirta pysyi vahvana ja oli 1 139 (1 252) milj. euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 255 (481) milj. euroa. Käyttöpääoma kasvoi 56 (laskua 265) milj. euroa, mikä johtui pääasiassa 20 milj. euroa vähentyneistä lyhytaikaisista saamisista, velkojen lisääntymisestä 70 milj. eurolla ja varastojen 40 milj. euron kasvusta. Maksut uudelleenjärjestelyvarauksista olivat 100 milj. euroa.

Liiketoiminnan rahavirta

Milj. euroa	2014	2013
Operatiivinen EBITDA	1 269	1 090
Operatiivisen EBITDAn kertaluonteiset erät	-122	37
Osinkotuotot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	19	38
Muut oikaisut	29	-178
Käyttöpääoman muutos	-56	265
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	1 139	1 252
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin	-787	-740
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	-97	-31
Rahavirta investointien jälkeen	255	481

Tilikauden lopussa konsernin korolliset nettovelat olivat 3 274 (3 191) milj. euroa. Rahavarat vähennettynä käytetyillä luottolimiiteillä olivat 1 444 (2 061) milj. euroa.

Käyttämättömät luottolimiitit olivat vuoden 2014 lopussa 700 milj. euroa eli yhtä suuret kuin edellisvuonna. Stora Enson 14 pankin kanssa tekemä 700 milj. euron komittoitu luottosopimus erääntyy tammikuussa 2018. Stora Ensolla on mahdollisuus laina-ajan pidentämiseen yhdellä vuodella. Lainanajan pidentäminen vaatii pankkien hyväksynnän. Luottosopimus on likviditeettireservinä toimiva luottolimiitti yhtiön yleisiin tarkoituksiin. Stora Ensolla on lisäksi käytettävissään erilaisia pitkäaikaisia rahoituslähteitä 1 050 milj. euroon saakka.

Velkaantumisaste 31.12.2014 oli 0,65 (0,61). Valuuttakurssimuutosten nettovaikutus omaan pääomaan oli positiivinen 69 milj. euroa muuntoerojen suojausten jälkeen, mikä johtui pääasiassa Yhdysvaltain dollarin ja Kiinan renminbin vahvistumisesta ja mitä osittain kompensoi Ruotsin kruunun heikkeneminen. Rahavirran suojausten sekä myytävissä olevien, muihin laajan tuloksen eriin kirjattujen investointien käyvän arvon muutos kasvatti omaa pääomaa 32 milj. euroa.

Stora Enson joukkovelkakirjojen luokitukset olivat vuoden lopussa seuraavat:

Luokitus 31.12.2014

Luottoluokituslaitos	Pitkän/lyhyen aikavälin luokitus	Voimassa alkaen
Standard & Poor's	BB (vakaa) / B	30.9.2014
Moody's	Ba2 (vakaa) / NP	10.11.2014

Tulos: Segmentit

Divisioona Renewable Packaging

Milj. euroa	2014	2013
Liikevaihto	3 335	3 272
Operatiivinen EBITDA ¹⁾	622	522
Operatiivinen EBITDA, %	18,7 %	16,0 %
Operatiivinen liike-tulos EBIT ²⁾	410	318
Sidottu pääoma 31.12.	2 510	2 452
Operatiivinen ROOC, % ³⁾	16,5 %	13,3 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	568	515
Rahavirta investointien jälkeen	188	275
Henkilöstö keskimäärin	12 656	12 131
Kartongin toimitukset, 1 000 t	3 507	3 373
Kartongin tuotantomäärät, 1 000 t	3 489	3 410
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	1 104	1 086
Aaltopahvin tuotanto, milj. m ²	<u>1 085</u>	<u>1 057</u>

¹⁾ Operatiivinen liike-tulos ilman aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

²⁾ Operatiivinen liike-tulos koostuu segmenttien liike-tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liike-tuloksessa ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

³⁾ Operatiivinen ROOC = 100 % x operatiivinen liike-tulos/keskimääräinen sidottu pääoma.

Renewable Packaging -segmentin liikevaihto kasvoi 2 % verrattuna vuoteen 2013 ja oli 3 335 milj. euroa. Tämä johtui 4 % suuremmasta kartonkivolyymista. Volyymi kasvoi pääasiassa Ostrołękan tehtaalla PK 5:n toimitusten ja Kiinassa sijaitsevan Guangxin integroidun projektin puumyyntien käynnistymisen johdosta.

Operatiivinen liike-tulos oli 410 milj. euroa eli 92 milj. euroa suurempi kuin edellisvuonna. Kasvu johtui pääasiassa pienemmistä puu- ja energiakustannuksista, jotka laskivat parantuneen tuotantotehokkuuden, pienempien kiinteiden kustannusten ja suurempien toimitusmäärien ansiosta.

Divisioona Biomaterials

Milj. euroa	2014	2013
Liikevaihto	1 104	1 033
Operatiivinen EBITDA ¹⁾	173	153
Operatiivinen EBITDA, %	15,7 %	14,8 %
Operatiivinen liike-tulos EBIT ²⁾	89	77
Sidottu pääoma 31.12.	2 456	2 083
Operatiivinen ROOC, % ³⁾	3,9 %	3,8 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	136	114
Rahavirta investointien jälkeen	-108	-231
Henkilöstö keskimäärin	1 569	1 537
Markkinasellun toimitukset, 1 000 t	2 076	1 864

¹⁾ Operatiivinen liike-tulos ilman aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

²⁾ Operatiivinen liike-tulos koostuu segmenttien liike-tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liike-tuloksessa ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

³⁾ Operatiivinen ROOC = 100 % x operatiivinen liike-tulos/keskimääräinen sidottu pääoma.

Biomaterials -segmentin liikevaihto kasvoi 7 % vuoteen 2013 verrattuna ja oli 1 104 milj. euroa. Kasvu johtui Uruguayssa sijaitsevan, kesäkuun 2014 alussa toimintansa aloittaneen Montes del Platan sellutehtaan ansiosta kasvaneesta volyyymistä. Stora Enson 50 %:n osuus Montes del Platan tuotannosta vuonna 2014 oli 240 000 tonnia.

Operatiivinen liike-tulos oli 89 milj. euroa eli 12 milj. euroa suurempi kuin edellisvuonna. Kasvu johtui pääasiassa pohjoismaisten sellutehtaiden alhaisemmista puukustannuksista.

Divisioona Building and Living

Milj. euroa	2014	2013
Liikevaihto	1 779	1 867
Operatiivinen EBITDA ¹⁾	126	115
Operatiivinen EBITDA, %	7,1 %	6,2 %
Operatiivinen liike-tulos EBIT ²⁾	89	75
Sidottu pääoma 31.12.	513	516
Operatiivinen ROOC, % ³⁾	17,3 %	13,9 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	86	125
Rahavirta investointien jälkeen	58	97
Henkilöstö keskimäärin	4 046	4 282
Toimitukset, 1 000 m ³	4 493	4 776

¹⁾ Operatiivinen liike-tulos ilman aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

²⁾ Operatiivinen liike-tulos koostuu segmenttien liike-tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liike-tuloksessa ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

³⁾ Operatiivinen ROOC = 100 % x operatiivinen liike-tulos/keskimääräinen sidottu pääoma.

Building and Living -segmentin liikevaihto laski 5 % vuoteen 2013 verrattuna ja oli 1 779 milj. euroa. Lasku johtui pääasiassa lisääntyneistä tuotantorajoituksista, joiden takia toimitusmäärät laskivat.

Operatiivinen liike-tulos oli 89 milj. euroa eli 14 milj. euroa suurempi kuin edellisvuonna. Kasvu johtui pääasiassa alhaisemmista kiinteistä kustannuksista.

Divisioona Printing and Reading

Milj. euroa	2014	2013
Liikevaihto	3 912	4 319
Operatiivinen EBITDA ¹⁾	361	290
Operatiivinen EBITDA, %	9,2 %	6,7 %
Operatiivinen liikevaihto EBIT ²⁾	172	34
Sidottu pääoma 31.12.	1 614	2 060
Operatiivinen ROOC, % ³⁾	9,4 %	1,4 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	354	382
Rahavirta investointien jälkeen	243	248
Henkilöstö keskimäärin	7 700	8 373
Paperin toimitukset, 1 000 t	6 006	6 525
Paperin tuotantomäärät, 1 000 t	6 034	6 501

¹⁾ Operatiivinen liikevaihto ilman aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

²⁾ Operatiivinen liikevaihto koostuu segmenttien liikevaihtoksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liikevaihtoksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

³⁾ Operatiivinen ROOC = 100 % x operatiivinen liikevaihto/keskimääräinen sidottu pääoma.

Printing and Reading -segmentin liikevaihto oli 3 912 miljoonaa euroa eli 9 % pienempi kuin vuonna 2013. Lasku johtui paperikoneiden pysyvistä sulkemisista, kysynnän heikkenemisestä ja alhaisemmista keskihinoista paikallisissa valuutoissa.

Operatiivinen liikevaihto oli 172 milj. euroa eli 138 milj. euroa suurempi kuin edellisvuonna. Kasvu johtui pienemmistä kustannuksista ja pienemmistä poistoista, mikä oli seurausta vuoden 2013 aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalennuksista. Hintojen laskulla paikallisissa valuutoissa ja pienemmällä toimitusmäärillä oli negatiivinen vaikutus operatiiviseen liikevaihtokseen.

Muut

Milj. euroa	2014	2013
Liikevaihto	2 567	2 690
Operatiivinen EBITDA ¹⁾	-13	10
Operatiivinen EBITDA, %	-0,5 %	0,4 %
Operatiivinen liikevaihto EBIT ²⁾	50	74
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	-5	116
Rahavirta investointien jälkeen	-126	92
Henkilöstö keskimäärin	3 038	2 598

¹⁾ Operatiivinen liikevaihto ilman aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

²⁾ Operatiivinen liikevaihto koostuu segmenttien liikevaihtoksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liikevaihtoksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

Muut -segmentin liikevaihto laski 5 % vuodesta 2013 ja oli 2 567 milj. euroa. Lasku johtui kuitupuun ja tukkipuun pienemmistä sisäisistä toimituksista.

Operatiivinen liikevaihto laski 24 milj. euroa edellisvuodesta ja oli 50 milj. euroa. Tämä johtui konsernin osakkuusyrityksen Thiele Kaolinin myynnistä helmikuussa 2014 sekä konsernin sisäisen vakuutusyhtiön toiminnan lakkauttamisesta.

Yritysosotot ja investoinnit

Kokonaisinvestoinnit vuonna 2014, mukaan lukien aktivoidut korot ja sisäiset kustannukset, olivat 787 (740) milj. euroa. Kokonaisinvestoinnit sisältävät 68 (50) milj. euron investoinnit biologisiin hyödykkeisiin. Osakkuus- ja yhteisyritysosuuksien hankinnat vuonna 2014 olivat 97 (31) milj. euroa. Vuonna 2014 sijoitukset tytäryhtiöiden osakkeisiin sekä liiketoimintakaupat vähennettynä hankituilla rahavaroilla olivat 16 (positiivinen nettokauppahinta 25) milj. euroa.

Stora Enson ja Araucon yhteisyritys (50/50-omistus), Uruguayn Punta Pereirassa sijaitseva Montes del Platan sellutehdas, aloitti tuotannon kesäkuussa 2014. Viimeisintä teknologiaa hyödyntävän sellutehtaan vuosittainen tuotantokapasiteetti on 1,3 miljoonaa tonnia valkaistua, eukalyptussellua. Tehdasinvestointi oli suuruudeltaan 2 270 milj. Yhdysvaltain dollaria (1 721 milj. euroa), jonka lisäksi investoitiin 230 milj. Yhdysvaltain dollaria (174 milj. euroa) satamaan. Investointi oli suurin maassa koskaan tehty yksityinen pääomasijoitus. Stora Enson osuus investoinnista on 50 %.

Aiemmin ilmoitetuista strategisista investoinneista, joiden tavoitteena on keskeisten tuotantoyksiköiden kustannus- ja energiatehokkuuden parantaminen, toteutettiin vuonna 2014 Kabelin tehtaan lämpökeskus, Oulun sellutehtaan kehittämisen ensimmäinen vaihe ja Skoghallin sellutehtaan kehittämishanke. Enocellin tehtaalla suoritettujen uusiutuvan energiahankkeen asennukset saatiin päätökseen joulukuussa ja prosessi käynnistyi täysimittaisena tammikuussa 2015.

Konserni jatkoi investointejaan strategiaan painopistealueisiin. Stora Enso on saanut kaikki Guangxin provinssissa Kiinassa sijaitsevan integroidun sellu- ja kartonkihankkeen kartonkikoneen rakentamiseen tarvittavat luvat. Kohteen alustavat työt saatiin valmiiksi vuonna 2014 ja yhdyskuntatekniset työt aloitettiin saman vuoden marraskuussa. Tavoitteena on saada kartonkikoneen ja kaikkien siihen liittyvien laitteiden asennus päätökseen vuoden 2015 aikana. Myös kaikki tärkeimmät laitteistotoimitussopimukset allekirjoitettiin viime vuoden aikana. Tuotannon on tarkoitus käynnistyä vuoden 2016 puolivälissä. Vuonna 2014 hankkeeseen liittyviin metsätaloudellisiin ja teollisiin investointeihin käytettiin noin 230 (57) milj. euroa.

Helmikuussa 2014 Stora Enso ilmoitti 28 milj. euron hankkeesta Puolassa sijaitsevan Murowin sahan uudistamiseksi ja kehittämiseksi. Investointi parantaa Stora Enson puutuotteiden tarjontaa kasvavilla Keski- ja Itä-Euroopan markkinoilla. Stora Enso hyödyntää Puolan sahaa myös tukeakseen kasvuaan valituilla Euroopan ulkopuolisilla markkinoilla.

Huhtikuussa 2014 ilmoitettiin 110 milj. euron investoinnista Varkauden sellutehtaaseen, jonka hienopaperikone muunnetaan tuottamaan aaltopahvin raaka-ainetta. Uusiutuvaan kuituun perustuvien pakkausten kasvupotentiaali Euroopassa ja maailmalla on hyvä, ja Stora Enso aikoo hyötyä tästä kasvusta investoimalla kilpailukykyiseen ensikuituun perustuvan aaltopahvin raaka-ainekapasiteettiin Varkauden tehtaalla. Koneen muuntamisella Stora Enso vastaa globaalin paperin kysynnän vähenemiseen ja uusiutuvan pakkauskartongin kysynnän kasvuun. Muunnostyöt aloitetaan vuoden 2015 syksyllä ja tuotannon on tarkoitus käynnistyä saman vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Toukokuussa 2014 Stora Enso osti 405 ruotsalaisen metsäyhtiön Bergvik Skogin osaketta SPP Livförsäkringiltä 2,2 milj. Ruotsin kruunun osakekohtaiseen hintaan. Kaupan kokonaishinta oli 891 milj. Ruotsin kruunua (97 milj. euroa). Kaupan myötä Stora Enson omistusosuus yhtiössä kasvoi 43,26 %:sta 49,00 %:iin. Bergvik Skogilla on Stora Ensolle strateginen sijoitus, koska sen metsät sijaitsevat lähellä Stora Enson Ruotsin tehtaita ja merkittävä osa ruotsalaisten tehtaiden puuraaka-aineesta tulee Bergvik Skogilta. Kauppa korostaa Stora Enson pitkän aikavälin sitoutumista Bergvik Skogiin ja sitä, kuinka tärkeää Stora Ensolle on varmistaa puuraaka-aineen vakaa saanti tehtaiden läheisyydessä.

Kesäkuussa 2014 Stora Enso osti 100 % yhdysvaltalaisen Virdian osakkeista. Virdia on johtava kehittäjä puhdistus- ja erotteluteknologioissa, joilla selluloosabiomassasta saadaan puhdistettuja sokereita ja ligniiniä. Kauppahinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla oli 16 milj. euroa, ja kauppaan liittyy maksimissaan 21 milj. euron suuruinen lisäkauppahinta, jos tietyt tekniset ja kaupalliset välitavoitteet saavutetaan vuoteen 2017 mennessä. Kaupan jälkeen, syyskuussa 2014, Stora Enso ilmoitti 32 milj. euron (43 milj. Yhdysvaltain dollarin) investoinnista koe- ja markkinakehitystehtaaseen, joka rakennetaan Yhdysvaltain Louisianan osavaltiossa sijaitsevaan Racelandiin. Koetehtaan tarkoituksena on soveltaa Virdian kehittämää teknologiaa pilottilaitosta suuremmissa mittakaavassa. Teknologialla erotellaan sellubiomassasta, kuten puusta tai

viljajätteestä, puhdistettuja sokereita. Investointi tukee teknologian soveltamista tulevaisuudessa teollisessa mittakaavassa, mahdollisesti myös jossain Stora Enson olemassa olevista sellutehtaista. Racelandin koetehtaan tuotannon suunnitellaan alkavan vuoden 2017 alussa.

Vuoden 2014 lokakuussa ilmoitettiin 27 milj. euron investoinnista Imatran tehtaiden laadun ja kustannustehokkuuden parantamiseen sekä kuluttajakartonkikoneen kapasiteetin parantamiseen 20 000 tonnilla. Hankkeen on suunniteltu valmistuvan syyskuussa 2015 tapahtuvan huoltoseisokin aikaan.

Tutkimus ja kehitys

Stora Enso käytti 104 (80) milj. euroa tutkimukseen ja kehitykseen vuonna 2014. Summa on 1,0 (0,8) % yhtiön liikevaihdosta.

Vuonna 2014 yhtiön tärkeimmät painopisteet olivat sen tutkimus-, kehitys- ja innovointiprosessien (R&D&I) hallinnon uudistamisessa. Konserni keskittyi tutkimustulosten nopeaan käytäntöön viemiseen ottamalla divisioonat ja niiden myyntiorganisaatiot mukaan prosessiin hyvin aikaisessa vaiheessa.

Konsernin tutkimus- ja kehitysalustoja ovat biopohjaiset päällysteet, mikromateriaalit, yhdistelmäateriaalit, älypakkaukset, erotusteknologiat, metsäbiologia ja -bioteknologia (biokemia) sekä puupohjaiset rakentamisen ratkaisut.

Immateriaaliomaisuus on yhä tärkeämpi työkalu tukien Stora Enson muuntautumista perinteisestä paperin ja kartongin tuottajasta asiakaskeskeiseksi uusiutuvien materiaalien yhtiöksi. Vuoden 2014 aikana Stora Enso teki 31 patenttihakemusta ja 63 patenttia hyväksyttiin maailmanlaajuisesti.

Mahdollisuuksia korvata fossiiliset kemikaalit ja polymeerit tehokkailla biokemikaaleilla tutkittiin edelleen, ja asiassa keskityttiin lisäarvon kehittämiseen asiakkaille valituissa aloitussegmenteissä. Investoituaan Suomessa sijaitsevan Sunilan tehtaan ligniiniä erottavaan jalostamoon viime vuonna yhtiö jatkoi etenemistään uusiutuviin raaka-aineisiin pohjautuvassa kemikaaliliiketoiminnassa hankkimalla yhdysvaltalaisen bioteknologiayhtiö Virdian ja myöhemmällä investoinnillaan koetehtaaseen, jossa konvertoidaan biomassaa puhdistetuiksi sokereiksi.

Mikrokuitusellun esikaupallisen tuotannon kehittämistä jatkettiin Imatran tehtaalla. Tuotannossa on ollut useita laatuja. Täysimittaisia kartonkikoneajoja ja onnistunut asiakastestaus on suoritettu. Lisäksi käynnissä on mikrokuitusellusovellusten kehitys ja testaus paperi- ja kartonkialan ulkopuolella.

Sisäiset tutkimuksen ja kehityksen asiantuntijat tukivat vahvasti Uruguayn Montes del Plata -sellutehdashankkeen käynnistystä ja integroidun sellu- ja kartonkihankkeen valmisteluja Guangxissa eteläisessä Kiinassa.

Metsäbiologia ja metsäbioteknologia ovat edelleen tutkimuksen ja kehityksen painopistealueita. Tutkimusta tehdään osittain yhteistyössä ruotsalaisen SweTree Technologies AB:n kanssa, josta Stora Enso omistaa 11,49 %.

Vedenkulutuksen minimointi on Stora Ensolle maailmanlaajuisesti tärkeä asia. Tavoitteena on vähentää luonnonvarojen käyttöä ja energiankulutusta, sillä veden pumppaaminen ja haihduttaminen vievät erittäin paljon energiaa. Vuonna 2014 päätavoitteena oli sellutehtaiden vedenkulutuksen vähentäminen. Paperi- ja kartonkiliiketoiminnoissa meneillään olevia toimia tehostetaan.

Euroopan unionin Bio-based Industries Consortium -yhteenliittymän (BIC) perustajajäsenenä Stora Enso on osallistunut strategisen innovointi- ja tutkimuslinjauksen valmisteluun sekä biopohjaisten teollisuudenalojen yhteisyrityksen puiteohjelmaan. Yhteisyritys on uusi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus EU:n Horisontti 2020 -tutkimusohjelmassa. Stora Enso osallistuu aktiivisesti myös Euroopan paperiteollisuuden liiton (CEPI) työryhmiin sekä FTP:n (Forest Technology Platform) yhteistyöhön vahvistaakseen ääntään eurooppalaisten ja kansallisten päättäjien sekä tutkimusta rahoittavien organisaatioiden keskuudessa.

Henkilöstö

Konsernissa oli 31.12.2014 27 200 (28 697) työntekijää. Henkilöstöä oli vuonna 2014 keskimäärin 29 009 eli 88 enemmän kuin edellisvuonna. Lukuihin sisältyvät Stora Enson 50 %:n osuudet Brasiliassa sijaitsevan Veracelin tehtaan ja Uruguayssa sijaitsevan Montes del Platan tehtaan työntekijöistä.

Vuonna 2014 saatettiin loppuun konsernin vuonna 2013 käynnistämä rakenteiden yksinkertaistamis- ja keventämisohjelma, joka johti noin 2 300 työntekijän vähentämiseen pääosin Suomessa, Ruotsissa, Saksassa ja Puolassa. Heinäkuussa 2014 konserni ilmoitti sulkevansa Corbehemin tehtaan. Sulkemisen vaikutukset ulottuivat 300 työntekijään. Joulukuussa 2014 konserni sai päätökseen hylsyjä ja hylsykartonkia valmistavan Corenson myynnin. Kaupan seurauksena noin 920 työntekijää siirtyi suomalaisen pakkausmateriaaleja valmistavan Powerflute Oyj:n palvelukseen.

Henkilöstökulut olivat yhteensä 1 383 (1 390) milj. euroa eli 13,5 % liikevaihdosta. Palkat ja palkkiot olivat 1 045 (1 050) milj. euroa, eläkekulut 164 (169) milj. euroa ja muut henkilöstökulut 174 (171) milj. euroa.

Vuoden 2014 lopussa 48 % työntekijöistä työskenteli Suomessa, Ruotsissa ja Saksassa ja 20 % Kiinassa. Työntekijöistä 25 % (22 %) oli naisia.

Henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2014 oli 21,9 % (15,9 %). Vaihtuvuuden kasvu johtuu erittäin suuresta henkilöstön vaihtuvuudesta Inpacin yksiköissä Kiinassa. Sairauksista ja tapaturmista johtuneet poissaolot olivat 3,0 (3,2) % teoreettisesta kokonaistyöajasta.

Henkilöstöstä ja henkilöstöstrategiasta on yksityiskohtaisempaa tietoa Stora Enson Global Responsibility Performance 2014 -raportissa.

Hallituksen ja johtokunnan palkkiot on kuvattu konsernitilinpäätöksen liitteessä 7.

Yritysvastuu

Yritysvastuustrategiamme mukaisesti parannamme järjestelmällisesti toimintojemme vastuullisuutta ja luomme yhteistä arvoa sidosryhmiemme kanssa.

Yritysvastuu oli aiemmin osa Stora Enson Global Identity -toimintoja, mutta vuonna 2014 se erotettiin omaksi konsernitoiminnokseen. Samassa yhteydessä yritysvaluuttajohdajasta tuli johtokunnan jäsen.

Vuonna 2014 kaikki Stora Enson divisioonat sisällyttivät sekä konsernitason että oman divisioonansa yritys vastuun avainmittarit osaksi jatkuvaa tulosraportointia ja liiketoiminnan ohjausta. Kaikissa divisioonissa ja tärkeissä palvelu- ja tukitoiminnoissa tehtiin yritys vastuuseen keskittynyt riskien arviointi. Edistymisemme yritys vastuuseen liittyvissä asioissa kuvataan yksityiskohtaisesti Global Responsibility Performance 2014 -raportissa.

Riskit ja riskienhallinta

Riskienhallinta

Riskit ovat olennainen osa liiketoimintaa ja niihin sisältyy sekä uhkia että mahdollisuuksia. Stora Enso on sitoutunut varmistamaan, että riskien ja mahdollisuuksien järjestelmällinen ja kokonaisvaltainen hallinta kuuluu ydinkykyihimme ja muodostaa olennaisen osan kaikkea konsernin toimintaa ja että kaikessa päätöksenteossa edistetään riskitietoista yrityskulttuuria. Hallitsemme riskejä dynaamista riskianalyysia johdonmukaisesti soveltaen parantaaksemme mahdollisuuksiamme saavuttaa kilpailuetua ja vähentääksemme liiketoimintaamme kohdistuvia uhkia.

Riskienhallinnan johtaminen

Stora Enso määrittelee riskin tapahtumaksi tai kehitykseksi, jolla voi olla haitallinen vaikutus yhtiön arvojen, tavoitteiden ja päämäärien saavuttamiseen. Konsernin riskipolitiikka, jonka hallitus hyväksyy tietyin väliajoin, luo kokonaisvaltaiset puitteet riskienhallinnalle ja sen johtamiselle sekä niihin sovellettavalle lähestymistavalle.

Perimmäinen vastuu yleisestä riskienhallintaprosessista ja asianmukaisen ja hyväksyttävän riskitason määrittelystä on konsernin hallituksella. Hallitus on perustanut talous- ja tarkastusvaliokunnan, joka tukee hallitusta Stora Ensossa sovellettavan riskienhallintaprosessin seurannassa, ja erityisesti taloudellisten riskien hallinnassa ja raportoinnissa. Vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunnan tehtävänä on valvoa yhtiön toimintaa vastuullisuutta ja yritysetiikkaa koskeissa asioissa, yhtiön pyrkimyksiä esimerkilliseen yritysvastuukansalaisuuteen ja yhtiön panostusta vastuullisuuden kehitystyöhön.

Riskienhallinnasta vastaava johtaja on vastuussa konsernin riskienhallintakehyksen ylhäältä alas tapahtuvan toteutuksen suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta. Kunkin divisioonan vetäjä on oman johtoryhmänsä kanssa vastuussa prosessin täytäntöönpanosta ja kehyksen ja ohjeistuksien välittämisestä eteenpäin organisaation muille tasoille. Sisäinen tarkastus arvioi Stora Enson riskienhallintaprosessin toimivuutta ja tehokkuutta.

Riskienhallintaprosessi

Divisioonat ja konsernin tuki- ja palvelutoiminnot suorittavat keskeisiin tavoitteisiinsa liittyvän kokonaisvaltaisen perusriskiarvioinnin vuosittaisen strategiaprosessin yhteydessä. Riskienhallintaprosessia koskevat erityisohjeet esitetään Riskienhallintajärjestelmän ohjeissa, jotka jaetaan strategisen ohjeistuksen yhteydessä.

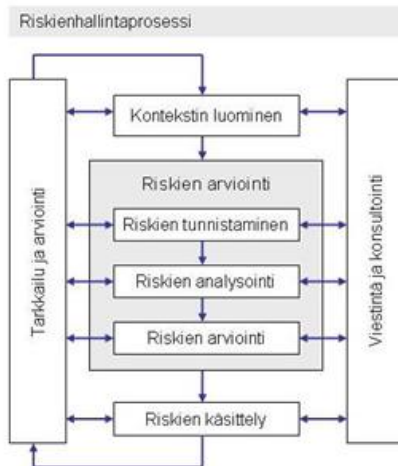
Liiketoimintayksiköt ja toiminnot tunnistavat riskien lähteet, tapahtumat, mukaan lukien olosuhteiden muutokset, sekä niiden syyt ja mahdolliset seuraukset. Stora Enson riskimallissa esitetään kokonaisvaltainen riskikartta (risk universe), jota käytetään holistisen riskien tunnistamisen ja riskien yhdistelyn tukena. Riskimalli myös luokittelee ja johdonmukaistaa käytettävää riskiterminologiaa.

Riskianalyysissä esitetään se, kuinka ymmärrys riskistä on kehittynyt, mistä on hyötyä riskien arvioinnissa. Riskiarvioinnin tarkoitus on määrittellä riskien tärkeysjärjestys ja tukea päätöksentekoa määrittämällä, mitkä riskit vaativat toimenpiteitä. Riskejä arvioidaan niiden vaikutuksen ja toteutumisen todennäköisyyden perusteella. Ennalta määritellyissä vaikutusasteikoissa huomioidaan vaikutukset talouteen, ihmisiin ja maineeseen, niin määrällisesti kuin laadullisestikin.

Riskien käsittelyyn sisältyy yhden tai useamman riskienhallintavaihtoehdon valinta. Vaihtoehtoihin kuuluvat mm. välttäminen, vähentäminen, jakaminen ja säilyttäminen ja toimintasuunnitelmiin sisältyvät vastuunjako sekä riskien käsittelytoimenpiteiden aikataulut.

Vuosittaisen perusriskiarvioinnin jälkeen priorisoidut ja kehittyvät riskit, niiden arviointi sekä niihin liittyvät vastaavat riskienhallinnan toimet käydään läpi divisioonien neljännesvuosittain pidettävissä raportointikokouksissa.

Riskienhallinnan prosessi

Huolimatta siitä, mitä toimenpiteitä riskien hallinnassa ja niiden vaikutusten lievittämisessä käytetään, riskien toteutuessa ei voida absoluuttisesti taata, ettei niillä voisi olla merkittäviä haittavaikutuksia Stora Enson liiketoimintaan, taloudelliseen tilaan, tulokseen tai kykyyn täyttää taloudelliset velvoitteensa. Alla esitellään pääasialliset riskitekijät, joilla voi olla olennainen vaikutus yhtiön tulokseen.

Liiketoimintaympäristön riskit

Jatkuva kilpailu sekä paperi-, sellu-, pakkaus- ja puutuotemarkkinoiden kysynnän ja tarjonnan epätasapaino voivat vaikuttaa kannattavuuteen. Pakkaus-, sellu-, puutuote- ja paperitoimialat ovat kypsiä ja pääomavaltaisia, ja niillä on kova kilpailu. Stora Enson pääkilpailijoihin kuuluu useita suuria kansainvälisiä metsäteollisuusyhtiöitä sekä lukuisia alueellisia ja erikoistuneita kilpailijoita.

Taloussuhdanteet ja kulutustottumusten muutokset saattavat heikentää kannattavuutta. Kulutustottumusten muutoksiin vastaaminen sekä uusien kilpailukykyisten ja taloudellisesti järkevien tuotteiden kehittäminen edellyttävät jatkuvaa kapasiteetin hallintaa, tuotannon rajoittamista ja rakenteellista kehittämistä.

Esimerkiksi energian, kuidun ja muiden raaka-aineiden hankintaan sekä kuljetukseen ja työvoimaan liittyvien kustannusten nousu voi heikentää kannattavuutta. Edullisen ja luotettavan hankinnan takaaminen sekä ennakoiva kustannusten ja tuottavuuden hallinta ovat tärkeitä.

Lainsäädännön ja etenkin ympäristömääräysten muutokset saattavat vaikuttaa Stora Enson toimintoihin. Stora Enso seuraa ja tarkkailee ympäristölainsäädännön kehittämistä ja osallistuu siihen aktiivisesti minimoidakseen liiketoimintaansa kohdistuvat haitalliset vaikutukset. Ympäristölainsäädännön tiukentuminen, kuten merenkulun polttoaineiden rikkipäästöihin liittyvä säätely ja hiilidioksidipäästöjen säätely, voi vaikuttaa toimitusketjuun tai tuotantokustannuksiin.

Liiketoiminnan kehitysriskit

Liiketoiminnan kehitysriskit liittyvät pääasiassa Stora Enson strategiaan ja sen toteutukseen. Stora Enson liiketoimintastrategia on muuttua perinteisestä paperin- ja kartonginvalmistajasta asiakaskeskeiseksi uusiutuvien materiaalien yhtiöksi. Tämän muutoksen onnistuminen riippuu kyvystämme ymmärtää asiakkaidemme tarpeet ja löytää parhaat tavat ja valikoimat palvella heitä.

Kehittyviin talouksiin tehdyt suuret yksittäiset investoinnit vaikuttavat laajasti paikalliseen väestöön. Näissä maissa Stora Enson toimintaan vaikuttavat paikallinen kulttuuri ja uskonto, ympäristö- ja yhteiskuntavastuun kysymykset sekä kyky kohdata paikallisia ja kansainvälisiä sidosryhmiä. Näihin tekijöihin liittyviä riskejä voidaan vähentää ennen jokaista mittavaa investointia toteutettavilla perusteellisilla kannattavuustutkimuksilla. Kasvaville markkinoille tehtyjen investointien arvoon voi vaikuttaa maiden poliittinen, taloudellinen ja lainsäädännöllinen kehitys. Stora Ensoon kohdistuu myös uudelleenjärjestelyihin ja nykyisten toimintojen parantamiseen liittyviä riskejä.

Mahdollisten fuusioiden ja yritysostojen riskejä hallitaan Stora Enson yrityskauppaohjeistuksen ja due diligence -menettelyn sekä päätöksenteon strukturoidun hallintomallin avulla. Ohjeistuksella varmistetaan,

että Stora Enson strategiset ja taloudelliset tavoitteet sekä ympäristöön ja yhteiskuntavastuuseen liittyvät riskit otetaan huomioon.

Liiketoiminnan kehitysriskeihin kuuluu myös luonnonvarojen, raaka-aineiden ja energian hankintaan ja saatavuuteen sekä koulutetun henkilöstön saatavuuteen liittyviä riskejä.

Toimittajariskit

Stora Enso on monilla alueilla riippuvainen tavarantoimittajista sekä näiden kyvystä toimittaa oikeanlaisia tuotteita ja palveluja oikeaan aikaan. Stora Ensolle tärkeimmät tuotteet ovat kuitu, kemikaalit ja energia sekä koneet ja laitteet käyttöpääomainvestoinneissa. Tärkeimmät palvelut ovat kuljetukset sekä erilaiset ulkoistetut liiketoiminnantukipalvelut. Toimittajien rajallinen määrä voi muodostaa riskin. Siksi konsernilla on useita toimittajia, joiden toimintaa se seuraa, jotta tuotannon jatkuvuus, liiketoimet tai kehitysprojektit eivät vaarantuisi. Ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun hallinta puun- ja kuidunhankinnassa sekä metsänhoidossa on Stora Enson sidosryhmien ensisijainen vaatimus. Jos konserni ei pysty takaamaan puun alkuperän hyväksyttävyyttä, tällä saattaa olla vakavat seuraamukset markkinoilla. Stora Enso hallitsee tätä riskiä laatimillaan kestävä puun- ja kuidunhankinnan sekä maankäytön periaatteilla, jotka asettavat perusvaatimukset koko konsernin puun- ja kuidunhankinnalle. Puun alkuperän jäljitysjärjestelmiä käytetään puun alkuperän dokumentoinnissa ja niiden avulla varmistetaan, että puu tulee laillisista ja hyväksyttävistä lähteistä.

Odottamattomat muutokset sertifiointijärjestelmissä ja kasvaneet asiakasvaatimukset voivat rajoittaa sertifioidun raaka-aineen saatavuutta. Metsäsertifiointijärjestelmillä ja sertifioidulla puun alkuperäketjulla hallitaan puun hyväksyttävyyteen liittyviä riskejä. Stora Enson toimitusketjujen kestävä hallintaperiaatteet ja hallintajärjestelmät kattavat myös muut raaka-aineet, kuten sellun ja kemikaalit, sekä logistiikan.

Markkinariskit

Kysyntään, hintoihin, kilpailuun, asiakkaisiin, tavarantoimittajiin, raaka-aineisiin, energiaan ja muihin vastaaviin tekijöihin liittyviä riskejä seurataan säännöllisesti divisioonissa ja liiketoimintayksiköissä osana normaalia liiketoimintaa. Näitä riskejä seurataan ja arvioidaan jatkuvasti myös konsernin tasolla. Tavoitteena on luoda laajempi kuva konsernin tuotantorakenteesta ja yleisestä pitkän aikavälin kannattavuuspotentiaalista.

Kysyntä vaikuttaa tuotehintoihin, ja talouden yleinen kehitys sekä varastotasot heijastuvat kysyntään. Tuotehinnat ovat tällä toimialalla yleensä syklisiä, ja niihin vaikuttava kapasiteetin käyttöaste pienenee laskusuhdanteiden aikana. Hintamuutokset vaihtelevat tuotteiden ja maantieteellisten alueiden välillä.

Asiakasluottoriskeistä on yksityiskohtaisempaa tietoa liitteessä 24 (Rahoitusriskien hallinta).

Seuraavassa taulukossa on esitetty Stora Enson tärkeimmät kustannustekijät:

Kustannusten jakauma 2014

Operatiiviset kustannukset	% kokonaiskustannuksista	% liikevaihdosta
Logistiikka ja komissiot	11	10
Tuotantokustannukset		
Kuitu	36	33
Kemikaalit ja täyteaineet	10	9
Energia	8	8
Materiaalit	4	3
Henkilöstö	14	14
Muut	11	11
Poistot	6	5
Yhteensä	100	93
Yhteensä, milj. euroa	9 491	10 213
Osakkuus- ja yhteisyritykset, operatiivinen		88
Operatiivinen liiketulos		810

Herkkyyshanalyysi

Paperin ja kartongin hinnat ovat perinteisesti olleet syklisiä, ja ne heijastavat talouden yleistä kehitystä ja toimialan kapasiteetin muutoksia. Pakkauskartonki-, sellu-, puutuote- ja paperiteollisuuden kannattavuuteen vaikuttavat myös raaka-ainehintojen vaihtelut – etenkin puun, sellun ja energian hinnat – sekä valuuttakurssien muutokset.

Konsernin tulokseen vaikuttavat hintojen ja volyymien muutokset, vaikkakin muutosten vaikutus liiketulokseen vaihtelee segmenteittäin. Seuraava taulukko näyttää +/-10 prosentin hintojen ja volyymien muutosvaikutuksen eri segmenttien liiketulokseen vuoden 2014 lukujen perusteella.

Liiketulos: +/- 10 % muutoksen vaikutus, milj. euroa

Segmentit	Hinta	Määrä
Renewable Packaging	315	127
Biomaterials	106	38
Building and Living	174	32
Printing and Reading	368	102

Hyödykkeiden ja energian hintariskit

Stora Enso on riippuvainen ulkopuolisista maakaasun, öljyn, hiilen sekä turpeen toimittajista. Lisäksi lähes puolet konsernin kuluttamasta sähköstä tulee ulkopuolisilta toimittajilta. Siten Stora Enso altistuu energian markkinahinnan muutoksille ja toimitusketjun häiriöille.

Konsernilla on johdonmukainen ja pitkäaikainen energian suojausstrategia. Hinta- ja tarjontariskejä hallitaan lisäämällä omaa energiantuotantoa ja omistamalla Pohjolan Voiman ja Teollisuuden Voiman kaltaisten kilpailukykyisten voimalaitosten osakkeita sekä pitkäaikaisten toimitussopimusten ja johdannaisten avulla. Konserni suojaa hintariskejä raaka-aine- ja lopputuotemarkkinoilla ja tukee osaltaan kyseisten markkinoiden kehitystä.

Henkilöstöriskit

Pätevän työvoiman pitäminen ja kehittäminen sekä avainhenkilöiden sitouttaminen Stora Enson maailmanlaajuisessa organisaatiossa ovat yhtiön menestyksen kannalta merkittäviä tekijöitä. Stora Enso pyrkii erilaisin toimin minimoimaan organisaation avainhenkilöiden menettämisen riskiä. Näitä toimia ovat esimerkiksi paremman kokonaiskuvan saaminen yhtiön henkilöstöstä, Stora Enson työnantajabrändin tunnettuuden lisääminen yhtiön sisällä ja ulkopuolella, tiettyjen palkitsemiskäytäntöjen maailmanlaajuinen käyttöönotto ja lahjakkuuksien tunnistamisen ja kehittämisen tehostaminen. Lisäksi hyödynnämme aktiivisesti lahjakkuuksien ja johdon arvioiteja sekä seuraajasuunnittelua avainasemissa.

Ilmastonmuutosriskit

Stora Enso on sitoutunut ilmastonmuutoksen vaikutusten lieventämiseen hakemalla aktiivisesti ratkaisuja, joiden avulla se pystyy pienentämään hiilijalanjälkeään. Stora Enso hallitsee ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä etsimällä puhtaita, edullisia ja turvallisia tuotannon ja kuljetusten energianlähteitä sekä vähentämällä energian kokonaiskulutusta. Lisäksi energiatehokkuuden lisääminen, hiilineutraalien biopolttoaineiden ja yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon käyttäminen sekä hiilidioksidin sitoutuminen metsään ja puutuotteisiin auttavat hidastamaan ilmastonmuutosta. Ilmaston näkökulmasta Stora Enson puupohjaiset tuotteet ovat parempi vaihtoehto hiili-intensiivisemmille tuotteille.

Työmarkkinaseisauksiin liittyvät riskit

Merkittävä osa Stora Enson työntekijöistä on ammattijärjestöjen jäseniä. Konserni saattaa joutua mukaan työ sopimuskiistoihin, jotka voivat häiritä toimintoja ja joilla voi olla haitallisia vaikutuksia konsernin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan tai kannattavuuteen. Näin voi tapahtua etenkin aikana, jona yksiköiden myyntien ja sulkemisten takia toteutetaan uudelleenjärjestelyitä ja vähennetään henkilöstöä. Ammattijärjestöt edustavat suurinta osaa työntekijöistä ja voimassa on useita työehtosopimuksia niissä maissa, joissa Stora Ensoilla on toimintaa. Näin ollen suhteilla ammattijärjestöihin on tärkeä merkitys.

Toimitusketjuun liittyvät riskit

Stora Ensolle on tärkeää, että se pystyy hallitsemaan toimittajiin ja alihankkijoihin liittyviä riskejä. Investointien ja tuotannon tehokkuuden kannalta on tärkeää, että toimittajat pystyvät vastaamaan asetettuihin laatu- ja toimitusaikavaatimuksiin. Yhtiön pääasialliset riskienhallinnan välineet ovat raaka-aineiden hintavaihtelujen seuranta ja toimittajien taloudellisten riskien seuranta.

Toimittajat ja alihankkijat ovat osa Stora Enson arvoketjua, joten niiden on noudatettava yhtiön yritys vastuuvaatimuksia. Yritysvastuuasioiden heikko hallinta toimitusketjussa voi vahingoittaa Stora Ensoa ja sen mainetta.

Stora Enson toimittajille asettamat yritys vastuuvaatimukset ja tarkastusjärjestelmät kattavat hankkimamme raaka-aineet, tavarat ja palvelut. Toimittajimme liittyvien ympäristö-, yhteiskuntavastuu- ja liiketoimintariskien arvioinnissa käytetään itsearviointilomakkeita ja toimittajien auditointeja. Arvioinneissa havaittujen kehittämistarpeiden toteutusta seurataan jatkuvasti.

Tiedonhallinta- ja informaatioteknologiariskit

Stora Enson liiketoimintaympäristössä tiedon on oltava helposti, turvallisesti ja luottamuksellisesti saatavilla liiketoimintaprosessien tueksi. Riskejä hallitaan aktiivisesti IT-riskien hallintajärjestelmän puitteissa. Käyttöön on otettu useita turvatoimia, joiden avulla vahvistetaan luottamuksellisen tiedon suojausta ja edistetään kansainvälistä säännöstenmukaisuutta.

Omaisuuksien ja liiketoiminnan keskeytysriskit

Stora Ensolle on tärkeää suojata tuotantolaitokset ja liiketoiminnan tulokset, jotta yllättäviltä tuotannon keskeytyksiltä voidaan välttyä. Järjestelmällisten menetelmien avulla voidaan tunnistaa, mitata ja valvoa erityyppisiä riskejä ja niille altistumista. Divisioonien riskiasiantuntijat käsittelevät näitä asioita yhdessä vakuutusyhtiöiden ja muiden asiantuntijoiden kanssa. Tuotantoyksiköissä suoritetaan vuosittain teknisiä riskiarvioita. Riskienhallintaohjelmia ja ehdotettujen investointien kustannushyötyanalyysia hallinnoidaan sisäisen raportoinnin sekä riskien arviointityökalujen avulla. Lisäksi käytössä on sisäisiä ja ulkoisia omaisuusvahinkojen ehkäisyohjeita, palovahinkojen torjumisen kohdistuvia arvioiteja, tärkeimpiin koneisiin liittyviä riskien arvioiteja ja muita vahinkojen ehkäisyohjelmia.

Suunnitellut kunnossapitoseisokit ja muut työt ovat tärkeitä koneiston toimintakunnon ylläpidossa. Stora Ensoilla on käytössään tietokoneistettuja virallisia ennalta ehkäisevän huollon ohjelmia ja varaosaseuranta, joiden avulla varmistetaan tärkeimpien koneiden ja laitteiden käytettävyyttä sekä tehoa.

Tärkeää on myös löytää oikea tasapaino riskien hyväksymisen ja välttämisen, niiden käsittelemisen tai jakamisen välillä. Riskienhallintajohtajien vastuulla on varmistaa, että divisioonilla on riittävä vakuutusuoja ja että ne tukevat yksiköitä omaisuusvahinkojen ehkäisemiseen ja hallitsemiseen liittyvässä työssä. He myös tukevat yksiköitä vahinkojen ehkäisytyössä ja riskienhallinnassa.

Työterveys- ja työsuojeluriskit

Stora Enson tavoitteena on saavuttaa nollaraja tapaturmissa ja työhön liittyvissä sairauspoissaoloissa. Tavoitteena on myös terve ja työkykyinen henkilöstö. Stora Enso mittaa työterveyttä ja työturvallisuutta sekä tapaturmien ja läheltä piti -tilanteiden tulosmittareiden että turvallisuushavaintoihin perustuvien ennakoivien mittareiden avulla. Työturvallisuudessa on lopullisena tavoitteena nolla tapaturmaa, mutta tapaturmien määrälle on asetettu vaativia välitavoitteita, jotka on saavutettava vuoden 2015 loppuun mennessä. Vuonna 2012 Stora Enso otti käyttöön yhteisen työturvallisuuden hallintamallin sekä työkaluja, jotka on otettava käyttöön kaikissa yksiköissä. Työkalujen käyttöönoton etenemistä seurataan ja siitä raportoidaan kuukausittain. Yksiköille järjestetään koulutusta ja valmennusta sekä tilaisuuksia parhaiden käytäntöjen jakamiseen. Yksiköillä on päävastuu turvallisuusriskien tunnistamisesta ja hallinnasta. Tehtaiden terveys- ja työturvallisuusriskit arvioidaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Konsernitasolla terveysriskien seurannasta ja arvioinnista vastaa työterveys- ja työturvallisuusyksikkö.

Henkilöstön turvallisuusriskit

Henkilöstön turvallisuudesta ei voida koskaan tinkiä, joten Stora Enson tulee olla tietoinen mahdollisista turvallisuusriskeistä ja ohjeistaa henkilöstöä niiden varalta. Riskit voivat liittyä esimerkiksi matkustamiseen, työskentelyyn ja oleskeluun maissa, joissa turvallisuustaso on alhainen ja rikollisuus yleistä. Liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta on tärkeää panostaa avainhenkilöiden turvallisuuteen. Stora Enso seuraa jatkuvasti henkilöstön turvallisuuteen liittyviä riskejä, mukaan lukien terveysriskit. Tietoa on saatavilla intranetissä, ja sitä myös jaetaan suoraan matkalle lähteville työntekijöille. Terveystien tai turvallisuuteen liittyvissä kriisitilanteissa on apuna ulkopuolinen palveluntarjoaja, joka toimii Stora Enson kriisinhallintatyöryhmän ohjauksessa. Kriisinhallintatyöryhmää johtaa Global People and Organisation -yksikön johtaja, joka on myös johtokunnan jäsen.

Luonnonkatastrofeihin liittyvät riskit

Stora Enson on tiedostettava, että myrskyt, tulvat, maanjäristykset, tulivuorenpurkaukset ja muut luonnonkatastrofit voivat vahingoittaa konsernin toimitiloja ja vaikuttaa konsernin toimintaan. Suurin osa konsernin tuotantolaitoksista sijaitsee kuitenkin alueilla, joilla tulvien, maanjäristysten ja tulivuorenpurkausten todennäköisyys on pieni. Luonnonkatastrofeista aiheutuvia seuraamuksia voidaan lieventää laatimalla etukäteen hätäsuunnitelmat ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat yhdessä viranomaisten kanssa.

Liiketoiminnan periaatteisiin liittyvät riskit

Stora Enson liiketoiminnan periaatteet pidetään aina ajan tasalla. Periaatteissa ilmaistaan selvästi, että Stora Enso tukee eettisiä ja lainmukaisia liiketoimintakäytäntöjä, kuten vapaata ja reilua kilpailua sekä kaikenlaisen korruption nollatoleranssia. Nämä toimintatavat ovat myös olennainen osa Stora Enson eettisiä toimintaohjeita. Stora Enso painottaa toiminnassaan sitoutumista eettisesti kestävään ja säännöstenmukaiseen toimintaan riskien arvioinnin, konserninlaajuisten käytäntöjen, koulutuksen, toimitusketjun hallinnan ja epäkohtien tehokkaan korjaamisen avulla.

Hallintoriskit

Stora Enso on suuri kansainvälinen yritys, jossa on monenlaisia toiminnallisia ja juridisia rakenteita. Tämän vuoksi on tärkeää, että konsernilla on selkeät hallinnointiohjeet. Stora Enson konsernihallinnointiohjeissa on määritelty eri hallintoelinten tehtävät ja vastuut. Tarkoituksena on varmistaa kaikkien tärkeiden asioiden ja päätösten johdonmukainen käsittely.

Stora Enson viestintäpolitiikka korostaa läpinäkyvyyden, uskottavuuden, vastuullisuuden, ennakoimisen ja vuorovaikutuksen tärkeyttä. Periaatteet laadittiin konsernin viestintäkäytäntöjen perusteella, jotka ovat konsernia koskevien lakien ja asetusten mukaiset.

Ympäristöriskit

Ympäristölainsäädännöstä ja ympäristömääräyksistä saattaa aiheutua Stora Ensolle huomattavia lupaehtojen noudattamiseen tai maaperän puhdistukseen liittyviä kustannuksia, jotka voivat vaikuttaa konsernin voittomarginaaleihin ja tulokseen. Ympäristönhallintajärjestelmien sekä yritysostojen ja yritysmyyntien yhteydessä suoritettavien due diligence -menettelyjen avulla minimoidaan ympäristöriskejä.

Lisäksi käytetään vastuusitoumuksia, kun tehokkaat ja asianmukaiset maaperän puhdistushankkeet ovat tarpeellisia. Erityisiä maaperän puhdistushankkeita, jotka liittyvät lopetettuihin toimintoihin ja tehtaiden sulkemisiin, suoritetaan riskienarviointien perusteella.

Tuoteturvallisuusriskit

Elintarvikkeiden ja kuluttajien turvallisuuteen ja tuoteturvallisuuteen liittyvät kysymykset ovat tärkeitä, koska Stora Enson paperia ja kartonkia käytetään muun muassa erilaisissa elintarvikkepakkauksissa. Niillä on myös muita terveyden ja turvallisuuden kannalta tärkeitä sovelluskohteita. Näitä tuotteita valmistavat tehtaat ovat laatineet tai ovat laatimassa sertifioituja hygieniajärjestelmiä, jotka perustuvat riski- ja vahinkoanalyysiin. Tuoteturvallisuuden varmistamiseksi Stora Enso osallistuu aktiivisesti Euroopan paperiteollisuuden liiton (CEPI) kemikaalien turvallisuuden ja tuoteturvallisuuden työryhmiin. Lisäksi kaikilla Stora Enson tehtailla on sertifioidut ISO-laatu järjestelmät.

Sosiaaliset riskit

Sosiaaliset riskit voivat olla vahingollisia investointien kehittämisessä etenkin kasvumarkkinoilla sekä suhteissa paikallisiin sidosryhmiin. Stora Enso pyrkii tunnistamaan ja minimoimaan sosiaalisiin kysymyksiin liittyvät riskit hyvissä ajoin investointiprosessien päätöksenteon tueksi. Esimerkiksi yritysvastuuta koskevan due diligence -menettelyn sekä ympäristövaikutusten ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnin avulla varmistetaan, että haitallisia hankkeita ei käynnistetä ja että kaikki hankkeisiin liittyvät riskit ja mahdollisuudet ovat tiedossa. Nämä työkalut auttavat myös hankesuunnitelmien sovittamisessa paikallisiin olosuhteisiin.

Rahoitusriskit

Stora Enso altistuu erilaisille rahoitusmarkkinariskeille, joita konsernin tulee hallita hallituksen hyväksymien toimintatapojen mukaisesti. Tavoitteena on kustannustehokas konserniyritysten varainhankinta ja tuloksen heilahteluiden pienentäminen rahoitusinstrumenttien avulla. Pääasialliset rahoitusriskit ovat korkoriski, valuutariski, varainhankintariski ja hyödykkeiden, etenkin kuidun ja energian, hintariski.

Rahoitusriskejä käsitellään yksityiskohtaisemmin tilinpäätöksen liitteessä 24 (Rahoitusriskien hallinta).

Taloudellinen raportointi

Taloudelliseen raportointiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pääpiirteet kuvataan Stora Enson Konsernihallinnointiraportissa 2014.

Ympäristöasiat

Stora Enson ympäristökulut vuonna 2014 olivat yhteensä 192 (202) milj. euroa. Ympäristökuluihin on luettu mukaan poistot mutta ei korkoja. Nämä kulut sisältävät verot, palkkiot, hyvitykset, lupiin liittyvät kustannukset, korjaus- ja ylläpitokulut sekä jäteveden puhdistuksessa käytettävät kemikaalit ja tietyt materiaalit.

Ympäristövaraukset olivat 31.12.2014 yhteensä 115 (106) milj. euroa. Yksityiskohtaiset tiedot varauksista ovat konsernitilinpäätöksen liitteessä 22 (Muut varaukset). Tällä hetkellä ei ole käsiteltävänä tai vireillä ympäristöasioihin liittyviä korvausvaatimuksia, joilla voisi olla olennainen negatiivinen vaikutus konsernin taloudelliseen tilanteeseen. Ympäristövelvoitteisiin liittyvät menot olivat 7(8) milj. euroa.

Vuonna 2014 Stora Enson ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 32 (54) milj. euroa. Pääasiassa niillä parannettiin ilman ja veden laatua, pienennettiin päästö- ja vuotoriskiä ja parannettiin resurssitehokkuutta ja energiaomavaraisuutta.

Stora Enson ympäristötyöllä pyritään varmistamaan, että raaka-aineita tehokkaasti hyödyntävät toimintomme ja tuotteemme ovat ympäristöystävällisiä koko elinkaarensa ajan. Pyrimme jatkuvasti parantamaan energian, materiaalien ja veden käytön tehokkuutta toiminnassamme ja liiketoimintamalleissamme edistääksemme liiketoiminnan etuja ja säästääksemme luonnonvaroja ja taloudellisia resursseja.

Uskomme, että monet ilmastonmuutoksen ja muiden ympäristöhaasteiden rajoittamiseen keskittyvät keskeiset ratkaisut perustuvat uusiutuvien raaka-aineiden ja entistä puhtaampien ja energiatehokkaampien tuotantoprosessien käyttöön sekä kestävään metsänhoitoon.

Keskeiset ympäristötavoitteemme ohjaavat meitä vähentämään entisestään hiilidioksidipäästöjä ja prosessiveden päästöjä ja kehittämään jatkuvasti toimintamme materiaalitehokkuutta. Vuonna 2015 Stora Enso tulee seuraamaan näiden avainmittareiden kehitystä ja tavoitteita konsernitasolla kuukausittain aiemman neljännesvuositaisen seurannan sijaan. Konsernin raportointia kehitettiin tärkeimpien ympäristötavoitteiden osalta ja niistä raportoidaan neljännesvuositain osavuosikatsauksissa alkaen vuoden 2014 viimeiseltä neljännekseltä. Seuraamme muita avainmittareita ja ympäristönsuojelun tasoomme liittyviä indikaattoreita neljännesvuositain. Lisäksi raportoimme tuloksista ja ympäristömittareista vuosittain yritysraportissa (Global Responsibility Performance 2014).

Stora Ensoilla on käytössä hallintajärjestelmät, joiden avulla varmistetaan, että kaikki yksiköt noudattavat parhaita ympäristökäytäntöjä ja kehittävät työtään jatkuvasti. Kaikilla Stora Enson sellu-, paperi- ja kartonkitehtaiden hallintajärjestelmillä on ISO 14001 -standardin mukainen sertifiointi.

Stora Enso on asettanut tavoitteen sellu-, paperi- ja kartonkitehtailleen hiilidioksidi-intensiteetille. Tavoitteena on vähentää hiilidioksidipäästöjä sellu-, paperi- ja kartonkitonnia kohti 35 % vuoden 2006 lähtötasosta vuoteen 2025 mennessä. Vuonna 2014 Stora Enson tuotantoon suhteutetut hiilidioksidipäästöt kasvoivat hieman ja ovat nyt 26 % (28) % pienemmät kuin vuonna 2006.

Hiilidioksidipäästöjen väheneminen viime vuosina selittyy pääasiassa investoinneilla biopolttoaineita käyttäviin kattiloihin, jotka vähentävät fossiilisten polttoaineiden käyttötarvetta, sekä oman sähkön- ja lämmöntuotannon lisäämisellä. Lisäksi tuottavuutta on parannettu ja käytetty entistä tehokkaampia laitteita ja prosesseja. Toisaalta hiilidioksidipäästöjen kehitykseen on vaikuttanut fossiilisten polttoaineiden lisääntynyt käyttö Ostrołękan tehtaalla Puolassa, jossa energian hintakehitys ei viime vuosina ole suosinut biomassaan perustuvia polttoaineita.

Stora Enson tavoitteena on vähentää tuotantoon suhteutettua prosessiveden päästöä sellu-, paperi- ja kartonkitehtailta 10 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2015 mennessä. Vuonna 2014 Stora Enso ei edistynyt tämän tavoitteen saavuttamisessa. Suhteutettu prosessiveden kulutus on kokonaisuudessaan vähentynyt 4,3 % (6,6 % vuonna 2013) vuodesta 2005.

Toinen Stora Enson keskeinen prosessiveden päästötavoite on sellu-, paperi- ja kartonkitehtaiden jäteveden kemiallisen hapenkulutuksen (COD) vähentäminen 10 %:lla vuoden 2007 tasosta vuoden 2015 loppuun mennessä. Tuotantoon suhteutetut COD-päästöt nousivat ja ovat nyt 6% (10) % pienemmät kuin vuonna 2007.

Suhteutettujen päästöjen kasvu johtui pääasiassa konsernin kokonaistuotannon laskusta. Hiilidioksidipäästöt ja prosessiveden päästöt eivät laskeneet vastaavasti verrattuna tuotannon laskuun, mikä liittyy ympäristötehokkuuden optimointiin tuotantoprosessissa.

Vuonna 2014 päätimme luopua aiemmasta kaatopaikkajätteeseen liittyvästä tavoitteestamme ja keskittyä sen sijaan materiaalitehokkuuden parantamiseen laajempina konseptina. Kaatopaikkajätteen määrä pysyy tulosmittarina. Vuonna 2014 konserni hyödynsi 98% (97) % tuotannosta syntyneestä jätteestä ja jäännösaineista. Stora Enson tuotantoprosesseissa syntyy erilaisia jätteitä, joista suurin osa hyötykäytetään. Tällaisia materiaaleja ovat biomassakuidut, energiantuotannossa syntyvä tuhka, sellunvalmistuksessa syntyvä kalkki ja jätevedenpuhdistuksen liete. Useita näistä materiaaleista hyödynnetään sisäisessä bioenergian tuotannossa sekä sidosryhmien toimesta maatalouskäytössä, tiilien valmistuksessa ja teiden rakentamisessa. Etsimme jatkuvasti uusia ja innovatiivisia tapoja hyödyntää materiaaleja, jotka muutoin päätyisivät jätteeksi.

Stora Enson tuotannossa syntyviä ongelmajätteitä ovat jäteöljyt, liuottimet, maalit, laboratorioskemikaalit sekä akut ja paristot. Stora Enson tuotantoyksiköissä syntyi yhteensä 3 590 tonnia ongelmajätettä vuonna 2014 eli enemmän kuin vuonna 2013, jolloin sen määrä oli 2 884 tonnia.

Ongelmajätteet käsitellään ja hävitetään turvallisesti ongelmajätteen käsittely- tai polttolaitoksissa. Raportoimme ongelmajätteiden hävittämisestä kussakin toimintamaassa voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Ulkoisesti varmennetut ympäristötiedot julkaistaan Stora Enson erillisessä yritysraportissa (Global Responsibility Performance 2014).

Konsernihallinnointi Stora Ensossa

Stora Enson konsernihallinnointiohje noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka tuli voimaan 1.10.2010. Hallinnointikoodi on nähtävillä osoitteessa www.cgfinland.fi. Stora Enson konsernihallinnointiohje noudattaa myös 1.2.2010 voimaan tullutta Ruotsin hallinnointikoodia (jota sovelletaan Stora Ensoon ulkomaalaisena yhtiönä 1.1.2011 alkaen), lukuun ottamatta Stora Enson erillisessä konsernihallinnointiraportissa lueteltuja poikkeuksia. Poikkeukset johtuvat eroista ruotsalaisessa ja suomalaisessa lainsäädännössä, hallinnointikoodissa ja -käytännöissä, ja niiden kohdalla Stora Enso noudattaa kotimaansa käytäntöjä. Ruotsin hallinnointikoodin on julkaissut Ruotsin hallinnointilautakunta, ja se on nähtävillä osoitteessa www.corporategovernanceboard.se. Konsernihallinnointiraportti on saatavana pdf-asiakirjana Stora Enson kotisivuilla osoitteessa www.storaenso.com/investors/governance.

Oikeudenkäynnit Suomessa

Markkinaoikeus määräsi joulukuussa 2009 Stora Ensolle seuraamusmaksun kilpailulain rikkomisesta Suomen raakapuumarkkinoilla 1997–2004. Stora Enso ei valittanut päätöksestä. Metsähallitus käynnisti maaliskuussa 2011 oikeudenkäynnin Stora Ensoa, UPM:ää ja Metsä Groupia vastaan. Se vaatii korvauksia vahingoista, joiden väitetään syntyneen kilpailulain rikkomisesta. Kokonaiskorvausvaatimus kaikkia vastaajia vastaan on noin 160 milj. euroa ja liitännäisvaade Stora Ensoa vastaan noin 85 milj. euroa. Lisäksi jotkin suomalaiset kunnat ja yksityiset metsänomistajat ovat käynnistäneet vastaavanlaisia oikeusmenettelyitä. Kokonaiskorvausvaatimus kaikilta vastaajilta on noin 35 milj. euroa sekä liitännäisvaateet ja vaateet yksin Stora Ensoa vastaan noin 10 milj. euroa. Stora Enso kiistää Metsähallituksen sekä muiden asianosaisten kärsineen minkäänlaisia vahinkoja ja puolustaa määrätietoisesti itseään. Maaliskuussa 2014 Helsingin kärjäoikeus hylkäsi 13 yksityisen metsänomistajan kanteet vanhentuneina. Marraskuussa 2014 Helsingin hovioikeus kumosi kärjäoikeuden päätöksen. Stora Enso on hakenut päätökseen valituslupaa korkeimmalta oikeudelta. Stora Enso ei ole tehnyt kirjanpidollisia varauksia kyseisten kanteiden vuoksi.

Oikeudenkäynnit Latinalaisessa Amerikassa

Veracel

Fibria ja Stora Enso omistavat kumpikin 50 % Veracelista siten, että yhteisomistajuutta ohjataan osakassopimuksen avulla. Toukokuussa 2014 Fibria aloitti välimiesmenettelyn Stora Ensoa vastaan väittäen, että Stora Enso oli rikkonut osakassopimuksen tiettyjä määräyksiä. Fibria on arvioinut, että oikeustapauksessa on kysymys noin 54 milj. Yhdysvaltain dollarin (44 milj. euron) intressistä. Stora Enso kiistää rikkoneensa sopimusta eikä hyväksy menetelmää, jolla oikeustapauksessa kyseessä olevat intressit lasketaan. Stora Enso ei ole tehnyt kirjanpidollisia varauksia tapauksen vuoksi.

Stora Enso ilmoitti 11.7.2008 liittovaltion tuomarin Brasiliassa antamasta päätöksestä, jonka mukaan Bahian osavaltion Veracelin toiminnalle myöntämät luvat eivät olleet laillisia. Lisäksi tuomari määräsi Veracelin ryhtymään tiettyihin toimenpiteisiin, kuten luonnonmetsän istuttamiseen osaan Veracelin puuviljelmistä. Yhtiölle määrättiin myös mahdollinen 20 milj. Brasilian realin (6 milj. euron) sakko. Veracel kiistää päätöksen ja on tehnyt siitä valituksen. Veracel toimii täysin kaikkien Brasilian lakien mukaisesti ja on saanut toimivaltaisilta viranomaisilta kaikki tarvittavat ympäristö- ja liiketoimintaluvat teollisuustoiminnoille ja puuviljelmille. Marraskuussa 2008 tuomioistuin lykkäsi päätöksen täytäntöönpanoa. Veracel ja Stora Enso eivät ole tehneet kirjanpidollisia varauksia metsänistutusten tai mahdollisen sakon vuoksi.

Montes del Plata

Vuoden 2014 toisella neljänneksellä Celulosa y Energía Punta Pereira S.A:lle ("CEPP"), Stora Enson ja Araucon muodostamaan Montes del Plata -konserniin kuuluvalla yhteistoiminnolle, ilmoitettiin Andritz Pulp Technologies Punta Pereira S.A:n, Andritz AG:n tytäryhtiön, sitä vastaan aloittamasta välimiesmenettelystä, jossa vaadittiin 200 milj. euroa. Välimiesmenettelyssä on kysymys Punta Pereirassa Uruguayssa sijaitsevan Montes del Platan sellutehdashankkeen koneita ja laitteita koskevasta Andritzin toimitus-, rakennus-, asennus-, käyttöönotto- ja viimeistelysopimuksista. CEPP pitää Andritzin vaateita perusteettomina ja tulee esittämään välimiesoikeudelle oman 110 milj. Yhdysvaltain dollarin (91 milj. euron) vastakanteensa Andritzin tekemistä sopimusvelvoitteiden rikkomuksista. Montes del Plata tai Stora Enso eivät ole tehneet näistä vaateista kirjanpidollisia varauksia.

Muutokset organisaatorakenteessa ja konsernin johdossa

Muutokset organisaatorakenteessa

1.9.2014 Printing and Living -divisioona jaettiin kahdeksi divisioonaksi: Printing and Reading sekä Building and Living. Samalla Global Identity -toiminto jaettiin kahteen kokonaisuuteen: Global Communications ja Global Responsibility.

18.12.2014 Stora Enso julkisti Renewable Packaging -divisioonan uuden organisaatorakenteen. Divisioona jaettiin kahteen osaan: Consumer Board ja Packaging Solutions. Molemmista uusista divisioonista tuli erillisiä raportointisegmenttejä 1.1.2015 alkaen. Divisioonien nimet muutettiin niin, että Building and Living -divisioona on Wood Products ja Printing and Reading -divisioonan nimi on Paper. Stora Enson raportointisegmentit ovat 1.1.2015 alkaen: Consumer Board, Packaging Solutions, Biomaterials, Wood Products, Paper ja Muut.

Ensimmäinen uuden raportointisegmenttirakenteen mukainen taloudellinen raportti on 22.4.2015 julkaistava vuoden 2015 ensimmäisen neljänneksen osavuosikatsaus. Uuden raportointirakenteen mukaiset historialliset luvut julkaistaan maaliskuussa 2015.

Muutokset konsernin johdossa

Seppo Parvi aloitti konsernin talousjohtajana 1.2.2014 ja Suomen maajohtajana 3.11.2014.

Karl-Henrik Sundström aloitti konsernin toimitusjohtajana 1.8.2014.

Stora Enson johtokunta sai 1.9.2014 neljä uutta jäsentä. Kati ter Horst nimitettiin Printing and Reading -divisioonan johtajaksi. Jari Suominen jatkoi Building and Living -liiketoiminnan johtamista nyt erillisen Building and Living -divisioonan johtajana. Ulrika Lilja nimitettiin viestintäjohtajaksi. Terhi Koipijärvi nimitettiin väliaikaisesti konsernin yritysvaluuttojohtajaksi ja johtokunnan jäseneksi.

Stora Enso ilmoitti 19.9.2014, että energia-, logistiikka-, tietojärjestelmäpalveluiden ja Suomen sekä Ruotsin puunhankinnan johtaja Juha Vanhainen jättää tehtävänsä Stora Ensossa 15.3.2015.

Stora Enso ilmoitti 14.10.2014 Johanna Hagelbergin nimityksestä hankintatoimen johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 1.11.2014 alkaen.

Stora Enso ilmoitti 18.12.2014 Jari Latvasen nimityksestä Consumer Board -divisioonan johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 1.1.2015 alkaen.

Niin ikään 18.12.2014, Stora Enso ilmoitti Noel Morrinin nimityksestä konsernin yritysvaluuttoiminnon johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 1.4.2015 alkaen.

Jyrki Tammivuori, vt. talousjohtaja, oli konsernin johtokunnan jäsen 31.1.2014 asti.

Mats Nordlander, Renewable Packaging -divisioonan johtaja, oli konsernin johtokunnan jäsen 21.3.2014 asti. Toimitusjohtaja Jouko Karvinen oli konsernin johtokunnan jäsen 30.7.2014 asti.

Lauri Peltola, konsernin viestintäjohtaja ja Suomen maajohtaja, oli konsernin johtokunnan jäsen 31.8.2014 asti.

Osakepääoma

Stora Ensolla on kaksi osakesarjaa: A ja R. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon, mutta äänioikeudessa on eroja. Yhtiökokouksessa A-osakkeiden omistajalla on yksi ääni edustamaansa osaketta kohti. R-osakkeet tuottavat omistajalleen yhden äänen kymmentä osaketta kohti. Jokaisella osakkeenomistajalla on kuitenkin vähintään yksi ääni.

Vuoden aikana yhteensä 40 000 A-osaketta muunnettiin R-osakkeiksi. Muunnokset merkittiin kaupparekisteriin 15.1.2014 ja 15.7.2014.

Stora Enson liikkeeseen laskettuja A-sarjan osakkeita oli 177 056 204 kappaletta ja R-sarjan osakkeita 611 563 783 kappaletta 31.12.2014. Yhtiön omistuksessa ei ollut A- tai R-sarjan osakkeita. Stora Enson liikkeeseen laskettuja osakkeita oli yhteensä 788 619 987. Osakkeiden äänimäärä oli 238 212 582.

Hallituksella ei ole tällä hetkellä oikeutta laskea liikkeeseen, ostaa tai myydä Stora Enson osakkeita.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2014

Äänimäärän mukaan	A-osake	R-osake	osakekannasta %	äänistä %
1 FAM AB	63 123 386	17 000 000 ¹⁾	10,2 %	27,2 %
2 Solidium Oy ²⁾	55 595 937	41 483 501	12,3 %	25,1 %
3 KELA	23 825 086	2 275 965	3,3 %	10,1 %
4 Varma	15 572 117	140 874	2,0 %	6,5 %
5 Aktiebolag, (Werner von Seydlitz)	4 578 000	4 721 000	1,2 %	2,1 %
6 Ilmarinen Erik Johan Ljungberg's Education	3 492 740	7 173 189	1,4 %	1,8 %
7 Foundation	1 780 540	2 336 224	0,5 %	0,9 %
8 Nordea Investment Funds	-	11 586 520	1,5 %	0,4 %
9 Swedbank Robur Funds	-	8 235 312	1,0 %	0,3 %
10 Bergslaget's Healthcare Foundation	626 269	1 609 483	0,3 %	0,3 %
11 Valtion Eläkerahasto	-	7 600 000	1,0 %	0,3 %
12 Keva	-	5 321 001	0,7 %	0,2 %
13 Unionen (Swedish trade union)	-	5 297 200	0,7 %	0,2 %
14 Danske Bank a/s Helsinki filiaal	448 616	23 440	0,1 %	0,2 %
15 Schweizerische Nationalbank	-	3 238 793	0,4 %	0,1 %
Yhteensä	169 042 691	118 042 502	36,6 % ³⁾	75,7 % ³⁾
Hallintarekisteröidyt osakkeet	74 558 542	472 515 517	69,4% ³⁾	51,1% ³⁾

¹⁾ Kuten Stora Ensolle on ilmoitettu.

²⁾ Kokonaan Suomen valtion omistama.

³⁾ Koska osa listan osakeomistuksista on hallintarekisteröityjä, prosenttiosuuksien summa ei ole 100 %.

⁴⁾ Lista on koottu Euroclear Finlandin ja Euroclear Swedenin toimittaman osakastiedon sekä Deutsche Bank Trust Company Americasin ylläpitämän tietokannan perusteella. Nämä tiedot sisältävät ainoastaan suoraan rekisteröidyt omistukset, joten tiettyjä hallintarekisteröityjä tai pankkiiriliikkeiden tileillä olevia omistuksia (jotka voivat olla huomattaviakin) ei voida sisällyttää. Tästä syystä lista on epätäydellinen.

Omistusmääräjakauma 31.12.2014

Lukumäärän mukaan, A-osake	Osakkeenomistajat	%	Osakkeet	%
1-100	2 834	39,00 %	152 786	0,09 %
101-1 000	3 767	51,84 %	1 438 648	0,81 %
1 001-10 000	633	8,71 %	1 529 627	0,86 %
10 001-100 000	26	0,36 %	538 570	0,30 %
100 001-1 000 000	2	0,03 %	638 642	0,36 %
1 000 001-	5	0,07 %	172 757 931	97,57 %
Yhteensä	7 267	100,00 %	177 056 204	100,00 %

Lukumäärän mukaan, R-osake	Osakkeenomistajat	%	Osakkeet	%
1-100	6 042	21,34 %	388 429	0,06 %
101-1 000	16 312	57,60 %	7 381 655	1,21 %
1 001-10 000	5 432	19,18 %	14 695 092	2,40 %
10 001-100 000	444	1,57 %	11 893 703	1,94 %
100 001-1 000 000	64	0,23 %	20 785 363	3,40 %
1 000 001-	23	0,08 %	556 419 541	90,98 %
Yhteensä	28 317	100,00 %	611 563 783	100,00 %

Lähde: Euroclear Finland

Omistusjakauma 31.12.2014

	% osakekannasta	% äänistä
FAM AB	10,2	27,2
Solidium Oy ¹⁾	12,3	25,1
Suomalaiset yhteisöt	13,8	21,1
Hallintarekisteröidyt (muut kuin suomalaiset/ruotsalaiset) osakkeenomistajat	47,2	15,9
Ruotsalaiset yhteisöt	6,7	4,7
Ruotsalaiset yksityiset osakkeenomistajat	3,6	2,8
Suomalaiset yksityiset osakkeenomistajat	3,7	2,4
ADR-todistusten haltijat	2,5	0,8
Yhteensä	100,0	100,0

¹⁾ Kokonaan Suomen valtion omistama.

Lyhyen aikavälin näkymät ja riskit

Vuoden 2015 ensimmäisen neljänneksen liikevaihdon arvioidaan olevan suunnilleen samalla tasolla kuin vuoden 2014 viimeisellä neljänneksen 2 552 milj. euroa. Operatiivisen liiketuloksen odotetaan pysyvän vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä kirjatun 209 milj. euron tasolla.

Keskeiset lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät liittyvät Euroopan taloudelliseen tilanteeseen ja Euroopan paperimarkkinoiden lisääntyvään epätasapainoon.

Energiaherkkyysanalyysi: sähkön, lämmön, öljyn ja muiden fossiilisten polttoaineiden markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 9 milj. euron negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan suojausvaikutuksen jälkeen.

Puuraaka-aineen herkkyysanalyysi: puun hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 182 milj. euron negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Sellun herkkyysanalyysi: sellun markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 105 milj. euron positiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Kemikaalien ja täyteaineiden herkkyysanalyysi: kemikaalien ja täyteaineiden hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 67 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Energian, puuraaka-aineen tai kemikaalien ja täyteaineiden hintojen laskun vaikutus olisi vastakkainen.

Valuuttakurssien herkkyysanalyysi seuraaville 12 kuukaudelle: Yhdysvaltain dollarin arvon 10 %:n vahvistumisella suhteessa euroon olisi noin 112 milj. euron välitön positiivinen vaikutus vuotuisen operatiiviseen liiketulokseen. Ruotsin kruunun 10 %:n vahvistumisen vaikutus olisi 84 milj. euroa negatiivinen ja Englannin punnan 46 milj. euroa positiivinen. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen. Luvut ovat sovellettavissa ennen suojausvaikutusta ja olettaen, että ainoastaan yksittäisessä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

15.1.2015 kaupparekisteriin merkittiin 25 300 A-osakkeen muunnos R-osakkeeksi.

Ehdotus osingonmaksusta

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2014 maksetaan osinkoa 0,30 euroa osakkeelta.

Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 24.4.2015 on merkitty joko Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon tai Euroclear Swedenissä rekisteröityjen osakkeiden osalta Euroclear Sweden AB:n pitämään omistajaluetteloon. Euroclear Sweden AB huolehtii osingon maksusta Euroclear Sweden AB:ssa rekisteröidyille osakkeille ja osinko maksetaan Ruotsin kruunuina. Deutsche Bank Trust Company Americas huolehtii osingon maksusta Deutsche Bank Trust Company Americasin hallinnoimien ADR-todistusten haltijoille, ja osinko maksetaan Yhdysvaltain dollareina.

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 13.5.2015.

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 22.4.2015 klo 16.00 Marina Congress Centerissä, Katajanokanlaituri 6, Helsinki.

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi	
		2014	2013
Liikevaihto	3	10 213	10 563
Liiketoiminnan muut tuotot	5	168	140
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		3	-27
Biologisten hyödykkeiden nettomuutos	12	-114	165
Materiaalit ja palvelut		-6 244	-6 688
Toimituskulut ja komissiot		-939	-982
Henkilöstökulut	6	-1 383	-1 390
Liiketoiminnan muut kulut	5	-625	-644
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	13	87	102
Poistot ja arvonalentumiset	10	-766	-1 189
Liiketulos	3	400	50
Rahoitustuotot	8	79	62
Rahoituskulut	8	-359	-301
Tulos ennen veroja		120	-189
Tuloverot	9	-30	118
Tilikauden tulos		90	-71
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille	18	99	-53
Määräysvallattomien omistajien osuus	19	-9	-18
Tilikauden tulos		90	-71
Osakekohtainen tulos			
Laimentamaton ja laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	32	0,13	-0,07

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi	
		2014	2013
Tilikauden tulos		90	-71
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattiset tappiot ja voitot	20	-100	74
Osakkuus- ja yhteisyritysten muiden laajan tuloksen erien osuus, jota ei siirretä tulosvaikutteiseksi	27	-	-1
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	9	17	-27
		-83	46
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Osakkuus- ja yhteisyritysten muiden laajan tuloksen erien osuus, joka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	27	-17	13
Oman pääoman nettoinvestointien valuuttamuunnon muutokset	28	63	-227
Määräysvallattomien omistajien osuuden valuuttamuunnon muutokset	19	14	-6
Nettosijoitusten suojaukset	28	8	23
Rahavirran suojaukset	27	-74	-26
Määräysvallattomien omistajien osuus rahavirran suojauksesta	19	-1	-
Myytavissä olevat sijoitukset	14	96	-101
Tuloverot eristä, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi	9	8	2
		97	-322
Laaja tulos yhteensä		104	-347
Laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		100	-323
Määräysvallattomien omistajien osuus	19	4	-24
		104	-347

Liitteet muodostavat olennaisen osan tätä konsernitilinpäätöstä.

Konsernin tase

Milj. euroa	Liite	31.12.		1.1.	
		2014	2013	2013	
Varat					
Pitkäaikaiset varat					
Liikearvo	O	11	242	220	226
Muut aineettomat hyödykkeet	O	11	157	54	47
Maa-alueet, rakennukset, koneet ja kalusto	O	11	5 419	5 534	6 292
		11	5 818	5 808	6 565
Biologiset hyödykkeet	O	12	643	634	474
Päästöoikeudet	O		27	21	30
Osakkuus- ja yhteisyritykset	O	13	1 056	1 013	941
Myytavissä olevat sijoitukset: korolliset	I	14	30	10	96
Myytavissä olevat sijoitukset: korottomat	O	14	444	361	451
Pitkäaikaiset lainasaamiset	I	17	70	80	134
Laskennalliset verosaamiset	T	9	259	229	143
Muut pitkäaikaiset varat	O	15	85	63	85
			8 432	8 219	8 919
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	O	16	1 403	1 445	1 510
Verosaamiset	T	9	8	13	18
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	O	17	1 484	1 555	1 714
Korolliset saamiset	I	17	74	147	211
Rahavarat	I		1 446	2 073	1 921
			4 415	5 233	5 374
Varat yhteensä			12 847	13 452	14 293
Oma pääoma ja velat					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kohdistuva oma pääoma					
Osakepääoma		18	1 342	1 342	1 342
Ylikurssirahasto			77	77	77
Omat osakkeet		18	-	-	-10
Käyvän arvon rahasto		27	265	235	344
Kertyneet muuntoerot		28	-149	-218	-10
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto			633	633	633
Kertyneet voittovarot			2 803	3 197	3 394
Tilikauden tulos			99	-53	-
			5 070	5 213	5 770
Määräysvallattomien omistajien osuus		19	167	60	92
Oma pääoma yhteensä			5 237	5 273	5 862
Pitkäaikaiset velat					
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät varaukset	O	20	483	378	480
Muut varaukset	O	22	159	127	145
Laskennalliset verovelat	T	9	264	312	358
Korollinen pitkäaikainen velka	I	26	3 530	4 201	4 799
Muut korottomat velat	O	23	47	24	11
			4 483	5 042	5 793
Lyhytaikaiset velat					
Korollisten velkojen lyhennyserät	I	26	611	544	202

Korolliset velat	I	26	751	744	693
Käytössä olevat luottolimiitit	I	26	2	12	5
Muut varaukset	O	22	82	123	71
Muut korottomat velat	O	23	1 631	1 698	1 627
Verovelat	T	9	50	16	40
			3 127	3 137	2 638
Oma pääoma ja velat yhteensä			12 847	13 452	14 293

O-kirjaimella merkityt erät sisältyvät sidottuun pääomaan. I-kirjaimella merkityt erät sisältyvät korollisiin nettovelkoihin. T-kirjaimella merkityt erät sisältyvät nettoverovelkaan.

Liitteet muodostavat olennaisen osan tätä konsernitilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi	
		2014	2013
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos		90	-71
Tulos muista laajan tuloslaskelman eristä		-	7
Oikaisuerät:			
Verot	9	30	-118
Poistot ja arvonalentumiset	10	766	1 189
Biologisten hyödykkeiden arvomuutos	12	114	-165
Optioiden ja optioiden suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos		10	1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	13	-87	-102
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja sijoitusten myyntivoitot/-tappiot	5	-16	-24
Nettorahoituserät	8	280	239
Muut oikaisut		-11	-
Osakkuus- ja yhteisyritysten osinkotuotot	13	19	38
Saadut korot		22	16
Maksetut korot		-200	-207
Muut rahoituserät, netto		-34	-7
Maksetut tuloverot	9	-39	-46
Nettokäyttöpääoman muutos ilman ostettuja tai myytyjä liiketoimintoja		-56	265
Liiketoiminnan nettorahavirta		888	1 015
Investointien rahavirta			
Ostetut konserniyritysten osakkeet sekä liiketoimintakaupat, vähennettynä hankituilla rahavaroilla	4	-16	25
Osakkuus- ja yhteisyritysosuuksien hankinnat	13	-97	-31
Myytävissä olevien sijoitusten hankinnat	14	-9	-9
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	3, 11	-719	-690
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin	12	-68	-50
Tuotot konserniyritysten osakkeiden sekä liiketoimintojen myynnistä, vähennettynä myydyillä rahavaroilla	4	72	-
Tuotot osakkuus- ja yhteisyritysten osakkeiden myynnistä	13	61	-
Tuotot myytävissä olevien sijoitusten myynnistä	14	-	42
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä saadut tuotot	11	14	96
Pitkäaikaisten saamisten nettomuutos		16	85
Investointien nettorahavirta		-746	-532
Rahoituksen rahavirta			
Uusien pitkäaikaisten lainojen nostot		166	239
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset		-922	-377
Lyhytaikaisten lainojen muutos		17	70

Maksetut osingot		-237	-237
Tytäryritysosuuksien myynti määräysvallattomille omistajille	19	7	-
Määräysvallattomien omistajien oman pääoman ehtoiset sijoitukset vähennettynä osingoilla	19	94	-7
Omien osakkeiden osto		-4	-
Rahoituksen nettorahavirta		-879	-312
Rahavarojen nettomuutos		-737	171
Muuntoerot		120	-27
Rahavarat tilikauden alussa		2 061	1 917
Rahavarat tilikauden lopussa, netto		1 444	2 061
Rahavarat tilikauden lopussa		1 446	2 073
Käytössä olevat luottolimitit vuoden lopussa		-2	-12
		1 444	2 061

Liitteet muodostavat olennaisen osan tätä konsernitilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma
Rahavirtalaskelman liitetiedot

Milj. euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi	
		2014	2013
Nettokäyttöpääoman muutos:			
Varastojen muutos		-44	35
Korottomien saamisten muutos:			
Lyhytaikaiset		19	140
Pitkäaikaiset		-15	17
Korottomien velkojen muutos:			
Lyhytaikaiset		-65	100
Pitkäaikaiset		49	-27
Nettokäyttöpääoman muutos ilman ostettuja tai myytyjä liiketoimintoja		-56	265
Ei-kassavaikutteiset investoinnit			
Investoinnit yhteensä		713	710
Maksetut investoinnit		-719	-690
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ei-kassavaikutteiset lisäykset		-6	20
HANKINNAT			
Hankinnan rahavirta			
Yritysten hankintameno, käteisosa	4	17	7
Yritysten hankintameno, ei-kassavaikutteinen osa	4	15	-
Hankittujen yritysten rahavarat vähennettynä luottolimiiteillä	4	-1	-32
Hankintahinta yhteensä		31	-25
Ostettu netto-omaisuus			
Käyttöpääoma		-4	-22
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	11	20	1
Verosaamiset ja verovelat	9	-5	-
Korolliset saamiset ja velat		-8	-
Aiemmin omistettujen pääomaosuuksien arvo		-	-4
Hankittu netto-omaisuus yhteensä		3	-25
Liikearvo (alustava vuodelle 2014)	11	28	-
Hankittu netto-omaisuus ja liikearvo yhteensä		31	-25
MYYNNIT			
Myyntienrahavirta			
Saatu käteissuoritus	4	103	1
Myytyjen yritysten rahavarat	4	-31	-1
Myyntihinta yhteensä		72	-
Myyty netto-omaisuus			
Rahavarat		31	1
Liikearvo	11	3	-
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	11	38	2

Käyttöpääoma		25	-
Verosaamiset ja verovelat		2	-
Korolliset velat		2	-2
Määräysvallattomien omistajien osuus	19	-7	-1
		94	-
Myyntivoitto	4	10	-
Myyty netto-omaisuus yhteensä		104	-

Liitteet muodostavat olennaisen osan tätä konsernitilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Käyvän arvon rahasto											Yhteensä	
	Osake pääoma	Ylikurssi- rahasto ja vara- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Vaiheittaisen hankinnan uudelleen- arvostuksen ylijäämä	Myytävissä olevat sijoitukset	Rahavirran suojaukset	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- ja yhteis- yrityksissä	Kertyneet muunto- erot ja netto- investointien suojaukset	Kertyneet voittovarot	Jakautuminen emoyhtiön omistajille		Määräys- vallattomien omistajien osuus
Oma pääoma 1.1.2013	1 342	77	633	-10	4	362	12	-34	-10	3 394	5 770	92	5 862
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-53	-53	-18	-71
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	-	-	-	-	-	-101	-26	12	-204	74	-245	-6	-251
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	-	-	-	-	-	1	5	-	-4	-27	-25	-	-25
Laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	-100	-21	12	-208	-6	-323	-24	-347
Maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-237	-237	-7	-244
Myynnit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1	-1
Määräysvallattomien omistajien transaktiot osakkuus- ja yhteisyrityksissä	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden mitätöiminen	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-10	-	-	-
Oma pääoma 31.12.2013	1 342	77	633	-	4	262	-9	-22	-218	3 144	5 213	60	5 273
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	99	99	-9	90
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	-	-	-	-	-	96	-74	-17	71	-100	-24	13	-11
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	-	-	-	-	-	-4	14	-	-2	17	25	-	25
Laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	92	-60	-17	69	16	100	4	104
Maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-237	-237	-6	-243
Yritysosot ja -myynnit	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-15	-	101	101
Tappio osuuden myynnistä määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-8	-8	8	-
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	-	-	-	-4	-	-	-	-	-	-	-4	-	-4
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	4	-	-	-	-	-	2	6	-	6
Oma pääoma 31.12.2014	1 342	77	633	-	4	354	-69	-24	-149	2 902	5 070	167	5 237

Tilinpäätöksen liitetiedot

Liite 1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Päätoiminnot

Stora Enso Oyj (jäljempänä "yhtiö") on suomalainen, Suomen lakien mukainen julkinen osakeyhtiö, jonka rekisteröity osoite on Kanavaranta 1, 00160 Helsinki. Yhtiön osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsingissä ja Tukholmassa. Vuoden 2014 lopussa Stora Enso Oyj ja sen tytäryhtiöt (jäljempänä yhdessä "Stora Enso" tai "konserni") olivat järjestelty seuraaviin segmentteihin: Renewable Packaging, Biomaterials, Building and Living, Printing and Reading sekä Muut. Segmentti Muut käsittää pohjoismaiset metsäosakkuusyritykset, Stora Enson osakkuuden Pohjolan Voimassa, pohjoismaisten tehtaiden puunhankinnan sekä konsernin yhteiset palvelut ja hallinnon. Konsernin päämarkkina-alue on Eurooppa, ja liiketoiminta laajenee jatkuvasti Aasiassa ja Etelä-Amerikassa.

Yhtiön hallitus on 4.2.2015 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

Laatimisperiaatteet

Stora Enson konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionin käyttöön ottaman kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti (International Financial Reporting Standards, IFRS). Käytäntö sisältää kansainväliset tilinpäätösstandardit (IAS) sekä International Financial Reporting Interpretations Committeeen (IFRIC) tulkinnat. Stora Enson konsernitilinpäätöksen tiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, lukuun ottamatta jäljempänä erikseen mainittuja poikkeuksia. Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on emoyhtiön toimintavaluutta.

Vuonna 2014 voimaan tulleet uudet ja muutetut standardit ja tulkinnat

Konserni on oikaissut aiempia tilinpäätöksiä seuraavan 1.1.2014 voimaan astuneen muutoksen johdosta:

IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardin muutosten vaikutukset

Stora Enso ryhtyi soveltamaan uusia IFRS 10: Konsernitilinpäätös, IFRS 11: Yhteisjärjestelyt ja IFRS 12: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä -standardeja 1.1.2014 alkaen.

- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös* sisältää konsernitilinpäätöksen valmisteluun ja esittämiseen liittyviä periaatteita tapauksissa, joissa yhteisö hallitsee yhtä tai useampaa muuta yhteisöä. Standardi antaa lisäohjeita yhteisön mahdollisen määräysvallan määrittelyyn etenkin haasteellisissa tapauksissa.
- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* määrittelee yhteisjärjestelyjen luokittelun perusperiaatteet, joiden mukaan järjestelyä arvioidaan sen osapuolten oikeuksien ja velvoitteiden kannalta, ja nämä oikeudet ja velvoitteet määräävät järjestelyn kirjanpidollisen käsittelyn.
- IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* edellyttää sellaisten tietojen esittämistä, joiden avulla tilinpäätöksen käyttäjät voivat arvioida osuuksien luonteen ja niihin liittyvät riskit sekä osuuksien vaikutukset yhteisön taloudelliseen tilanteeseen, tulokseen ja rahavirtoihin.

Muutokset vaikuttavat Montes del Platan ja Veracelin kirjanpidolliseen käsittelyyn. Niitä käsitellään nyt yhteisinä toimintoina, ja siksi Stora Enson 50 prosentin omistusosuus kirjataan konsernitilinpäätökseen suhteellisella rivi riviltä -menetelmällä. Stora Enso hallitsee Montes del Plataa yhdessä kumppaninsa Araucon kanssa ja Veracelia yhdessä kumppaninsa Fibrian kanssa. Stora Enson tulkinnan mukaan sopimusjärjestelyt kummassakin yhteisessä toiminnossa tuottavat kumppaneille keskeisen toiminnan vuosituotantoon liittyvät oikeudet ja velvoitteet ja olennaisilta osiltaan kaikki yhteisten toimintojen taloudelliset edut. Aiemmin nämä kaksi yhtiötä on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmällä.

Stora Enson Montes del Platan ja Veracelin 50 prosentin omistusosuuksien konsolidoinnilla suhteellisesti rivi riviltä ei ole vaikutusta julkaistuihin operatiiviseen liiketulokseen, tilikauden tulokseen, omaan pääomaan tai osakekohtaiseen tulokseen. Suhteellinen rivi riviltä -konsolidointi vaikuttaa kaikkiin konsernitilinpäätöksen

pääasiallisiin laskelmiin. Vaikutukset esitetään liitteessä 33 IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardin muutosten vaikutukset.

Myös seuraavat muutokset tulivat voimaan ja ensimmäistä kertaa sovellettavaksi 1.1.2014 lähtien:

- IAS 27 *Erillistilinpäätös* on julkaistu uudelleen. Sen aiemmin sisältämiä konsernitilinpäätöstä koskevia vaatimuksia on tarkistettu, ja ne esitetään standardissa IFRS 10 *Konsernitilinpäätös*.
- IAS 28 Sijoitukset *osakkuus- ja yhteisyrityksiin* korvaa aiemman standardin IAS 28 *Sijoitukset osakkuusyrityksiin*. Muutokset perustuvat uuteen standardiin IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt*.
- IAS 36 *Omaisuserien arvon alentuminen*. Muutoksella selvennetään muiden kuin rahoitusvarojen arvostukseen liittyviä liitetietovaatimuksia. Selvennyksellä oli vähäisiä vaikutuksia Stora Enson tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin.
- IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostaminen*. Muutoksella täsmennetään, että eräiden ehtojen vallitessa suojauslaskentaa ei tarvitse lopettaa, vaikka suojaava johdannainen uusitaan. Muutoksella ei ole konsernin kannalta vaikutusta.

Tulkinta astunut voimaan Euroopan unionin hyväksynnästä 13.6.2014:

- IFRIC 21 *Julkiset maksut*. Tulkinnalla ohjeistetaan, milloin valtion määräämät maksut kirjataan velkoina. Tulkinnalla ei ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Uudet ja muutetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät olleet voimassa eivätkä EU:n hyväksymiä vielä vuonna 2014

- IAS 19 *Työsuhde-etuudet* työntekijöiden maksusuoritukset; koskee tilikausia 1.7.2014 alkaen. Muutos selventää työntekijöiden tai kolmansien osapuolten suorittamien työsuhde-etuusmaksujen kirjanpitoa ja tilinpäätöskäsittelyä. Muutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* korvaa IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin. Standardiin sisältyvät vaatimukset, joita sovelletaan kirjaamiseen ja arvostamiseen, arvon alentumiseen, kirjaamiseen pois taseesta sekä yleiseen suojauslaskentaan. Heinäkuussa 2014 julkaistu versio IFRS 9:stä korvaa kaikki aikaisemmat versiot ja on pakollinen tilikausilla, jotka alkavat 1.1.2018 tai sen jälkeen. Aikaisempi käyttöönotto on sallittu (mikäli paikalliset hyväksymisvaatimukset sallivat sen). Uuden standardin vaikutusta konsernitilinpäätökseen tutkitaan parhaillaan.
IFRS 14 *Regulatory Deferral Accounts* sallii kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan tilinpäätöksensä ensimmäistä kertaa laativan yhteisön jatkavan "regulatory deferral account balances" -raportointia tilinpäätösnormiston (GAAP) mukaan. Standardi tulee voimaan 1.1.2016. Standardilla ei ole konsernin kannalta vaikutusta.
- IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista*. Uusi standardi tarkentaa sitä, milloin ja miten tuotot kirjataan, ja lisää tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja. Standardi sisältää yhden periaatteellisen viisivaiheisen mallin, jota on sovellettava kaikkiin asiakkaiden kanssa tehtäviin sopimuksiin. Standardia sovelletaan 1.1.2017 alkaen. Uuden standardin vaikutusta konsernitilinpäätökseen tutkitaan parhaillaan.
- Muutokset IFRS 10 -standardiin ja IAS 28 -standardiin: *Sijoittajan ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen väliset hyödykemyynnit tai -maksut*. Muutokset standardeihin selventävät sijoittajan ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisten erilaisten liiketoimien kirjanpitoa ja tilinpäätöskäsittelyä. Muutokset tulevat voimaan 1.1.2016. Muutoksilla voi olla merkitystä tällaisten liiketoimien kannalta.
- IAS 27: *Pääomaosuusmenetelmä erillistilinpäätöksessä*. Muutos saattaa pääomaosuusmenetelmän uudelleen voimaan kirjanpidollisena vaihtoehtona sijoituksille tytär-, osakkuus- ja yhteisyrityksiin yhteisön erillistilinpäätöksessä. Muutos tulee voimaan 1.1.2016. Muutoksella ei ole konsernin kannalta vaikutusta.
- Muutokset IFRS 16 -standardiin ja IAS 41 -standardiin: *Agriculture: Bearer Plants* – Muutokset sisältävät tuottavan kasvin määrittelyn ja vaatimuksen kirjata tuottavan kasvin määrittelyn täyttävät biologiset hyödykkeet aineelliseksi käyttöomaisuudeksi. Muutokset tulevat voimaan 1.1.2016. Muutosten vaikutusta konsernitilinpäätökseen tutkitaan parhaillaan.
- Muutokset IAS 16 -standardiin ja IAS 38 -standardiin: *Selvennys hyväksyttävistä poistomenetelmistä* – Muutokset kieltävät tuottoon perustuvan poistomenetelmän soveltamisen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, ja niissä esitellään uusi kumottavissa oleva oletamus siitä, että tuotto ei ole asianmukainen peruste aineettomien hyödykkeiden poistolle. Muutokset tulevat voimaan 1.1.2016. Muutosten vaikutusta konsernitilinpäätökseen tutkitaan parhaillaan.

- IFRS 11: *Yhteisen toiminnon osuuden hankinnan käsittely kirjanpidossa*. Muutos sisältää ohjeita liiketoiminnan muodostavan yhteisen toiminnon hankinnan käsittelystä kirjanpidossa. Muutos tulee voimaan 1.1.2016. Muutoksen vaikutusta konsernitilinpäätökseen tutkitaan parhaillaan.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Stora Enso Oyj:n lisäksi kaikki konsernin määräysvallassa olevat yhtiöt. Määräysvalta toteutuu kun:

- konsernilla on valta sijoituskohteessa,
- konserni altistuu muuttaville tuotoille tai sillä on oikeus muuttuviin tuottoihin osallisuutensa perusteella sijoituskohteessa ja
- konsernilla on kyky käyttää valtaansa tuottoihinsa vaikuttaakseen.

Jos tiedot ja olosuhteet viittaavat siihen, että edellä mainituissa kolmessa määräysvaltaelementissä on tapahtunut muutoksia, konserni arvioi määräysvaltansa sijoituskohteessa uudelleen. Yritysstot kirjataan hankintamenomenetelmällä siten, että ostettu yritys yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lähtien, kun määräysvalta tytäryhtiöön syntyy. Yritysmyynteissä puolestaan myytävä yritys on mukana konsernitilinpäätöksessä siihen päivään asti, kunnes määräysvalta menetetään. Konserniyhtiöt on esitetty liitteessä 30 (Konserniyhtiöt ja yhteiset toiminnot).

Osakkuus- ja yhteisytykset, joissa Stora Ensolla on huomattava vaikutusvalta, on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Tällöin konsernitulokseen sisällytetään konsernin omistusosuutta vastaava osuus osakkuusyhtyrityksen tuloksesta vähennettynä liikearvon arvonalentumisilla. Nämä ovat yhtiöitä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, muttei määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa valtaa osallistua yhtiön taloudelliseen ja operatiiviseen päätöksentekoon ilman määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa kyseiseen päätöksentekoon. Näistä yhtiöistä tärkeimmät on esitetty liitteessä 13 (Osakkuus- ja yhteisytykset).

Osakkuus- ja yhteisytyksen kirjanpitoarvo kuvastaa konsernin osuutta osakkuusyhtyrityksen nettovarallisuudesta lisätyn hankinnasta aiheutuneella poistamattomalla liikearvolla. Jos konsernin osuus osakkuus- ja yhteisytyksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sijoituksen kirjanpitoarvo, osakkuusyhtyritysosakkeet merkitään taseeseen nolla-arvoon. Konsernin osuuden ylittäviä tappioita ei oteta huomioon, ellei konserni ole velvollinen täyttämään sellaisia osakkuusyhtyrityksen velvoitteita, jotka konserni on taannut tai joihin se muutoin on sitoutunut.

Yhteiset toiminnot ovat yhteisjärjestelyjä, joissa kumppaneilla, joilla on yhteinen määräysvalta järjestelyyn, on oikeus järjestelyyn liittyviin omaisuuseriin ja velkoja koskevia velvoitteita. Yhteinen määräysvalta on järjestelyn määräysvallan sopimusperusteista jakamista, joka toteutuu ainoastaan silloin, kun kyseessä oleva toiminta vaatii määräysvallan jakavien kumppaneiden yksimielisen hyväksynnän.

Konsernilla on kaksi yhteistä toimintoa: Veracel ja Montes del Plata. Yhteisen toiminnon osapuolena konserni kirjaa rivi riviltä -menetelmällä varat, velat, tuotot ja kulut, jotka liittyvät sen osuuteen yhteisessä toiminnossa. Konserni otti uuden standardin käyttöön 1.1.2014. Aiemmin nämä kaksi kokonaisuutta on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmällä. Aikaisemmat luvut oikaistiin ja julkaistiin 19.3.2014.

- Veracel on Stora Enson ja Fibrian yhteisomistuksessa (50 % /50 %) oleva Brasiliassa sijaitseva yhtiö. Sellutehdas tuottaa 1,1 milj. tonnia valkaistua eukalyptussellua vuodessa. Molemmilla omistajilla on oikeus puoleen tehtaan tuotannosta. Eukalyptus hankitaan pääasiassa yhtiön omilta viljelmiltä. Tehtaan tuotanto käynnistyi toukokuussa 2005. Suurin osa konsernin osuudesta sellutoimituksia toimitetaan Stora Enson tehtaille Eurooppaan ja Kiinaan.
- Montes del Plata on Stora Enson ja Araucon yhteisomistuksessa (50 % /50 %) oleva Uruguayssa sijaitseva yhtiö. Montes del Platan sellutehtaan vuotuinen kapasiteetti on 1,3 milj. tonnia valkaistua eukalyptussellua. Stora Enson osuus, 650 000 tonnia, on tarkoitettu myydä markkinaselluksi. Eukalyptus hankitaan pääasiassa yhtiön omilta viljelmiltä. Tehdas aloitti toimintansa kesäkuussa 2014, ja ylösajo etenee.

Yhteisytytys on yhteisjärjestely, jossa kumppaneilla, joilla on yhteinen määräysvalta järjestelyyn, on oikeuksia järjestelyyn liittyvään nettovarallisuuteen. Yhteinen määräysvalta on järjestelyn määräysvallan sopimusperusteista jakamista, joka toteutuu ainoastaan silloin, kun kyseessä olevaa toimintaa koskeva päätös vaatii määräysvallan jakavien kumppaneiden yksimielisen hyväksynnän.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat sisäiset katteet ja konsernin sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitiilinpäätöksessä. Tytäryhtiöiden, yhteisjärjestelyiden ja osakkuus- ja yhteisyritysten tiilinpäätösten laatimisperiaatteita muutetaan tarvittaessa Stora Enson laatimisperiaatteiden mukaisiksi. Määräysvallattomien omistajien osuudet esitetään oman pääoman erillisenä osana.

Määräysvallattomien omistajien osuus

Määräysvallattomien omistajien osuudet esitetään konsernin taseessa omassa pääomassa. Määräysvallattomien omistajien ja emoyhtiön omistajien suhteellinen osuus voitosta tai tappiosta esitetään tuloslaskelmassa tilikauden voiton jälkeen. Määräysvallattomien omistajien osuuksien ja osakkeenomistajien välisiä liiketapahtumia käsitellään oman pääoman yhteydessä, ja ne esitetään oman pääoman muutosten yhteydessä sekä liitteessä 19 (Määräysvallattomien omistajien osuus). Määräysvallattomien omistajien osuuksien arvostamisperiaatteesta päätetään kunkin yritysoston kohdalla erikseen.

Tiedot segmenteittäin

Stora Enson organisaatorakenne on kuvattu liitteessä 3 (Tiedot segmenteittäin). Konsernin tärkein ei-IFRS-tunnusluku on operatiivinen liiketulos, jonka avulla arvioidaan segmenttien tuloksia ja ohjataan resursseja. Operatiivinen liiketulos koostuu segmenttien liiketuloksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liiketuloksesta, niin ikään ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

Kertaluonteiset erät ovat poikkeuksellisia eriä, jotka eivät liity tavanomaiseen liiketoimintaan. Tyypillisimpiä kertaluonteisia eriä ovat omaisuuden myyntivoitot, ylimääräiset omaisuusarvojen arvonalentumiset tai arvonalentumisten palautukset, toiminnan uudelleenjärjestelystä johtuvat varaukset sekä sakot ja korvaukset. Yksittäinen kertaluonteinen erä raportoidaan normaalisti erikseen, mikäli sen tulosvaikutus on yli sentin osakkeelta.

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät, synteettiset optiot netotettuina toteutuneilla ja avoimilla suojauksilla, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutoksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä.

Muut kuin euromääräiset liiketoimet

Muut kuin euromääräiset liiketoimet kirjataan kirjanpitoon toteutumispäivän kurssiin. Kunkin kuukauden päättyessä muut kuin euromääräiset saamiset ja velat arvostetaan kuukauden lopun kurssiin. Liiketapahtumien valuuttakurssierot kirjataan vastaaville tuloslaskelmatileille liikevoittoon ja rahoitusvarojen ja -velkojen valuuttakurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitustuottoihin ja -kuluihin, paitsi silloin, kun ne täyttävät nettoinvestointien suojauksen kriteerit ja kirjataan omaan pääomaan. Ei-monetaaristen rahoitusvarojen, kuten myytävissä olevaksi luokiteltujen sijoitusten, muuntoerot on kirjattu omaan pääomaan.

Raportointivaluutan muunto – tytäryhtiöt

Tytäryhtiöiden, joiden toiminta- ja tilinpäätösvaluutta on muu kuin euro, tuloslaskelmat muunnetaan konsernin raportointivaluuttaan tilikauden keskikurssin mukaan. Näiden yritysten taseet muunnetaan raportointivaluuttaan tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Euroalueen ulkopuolella sijaitseviin tytäryhtiöihin, yhteisjärjestelyihin ja osakkuus- ja yhteisyrityksiin tehtyjen nettomääräisten sijoitusten muuntoerot ja näitä sijoituksia tehokkaasti suojaavien rahoitusinstrumenttien arvostukset kirjataan suoraan kertyneisiin muuntoeroihin omassa pääomassa, kuten on esitetty konsernin laajassa tuloslaskelmassa sekä liitteessä 28 (Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus). Yritysmyyntien tai lopettamisten (likvidaatio) yhteydessä kertyneet muuntoerot sisällytetään myyntivoittoon tai -tappioon. Kertynyttä muuntoeroa kirjataan tuloslaskelman kautta myös osakepääoman ja sijoituksen takaisinmaksun sekä liiketoimintayksikön osittaisen myynnin yhteydessä.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset arvostetaan alun perin käypään arvoon ja jälkeenpäin odotettuun realisoitumisarvoon. Epävarmat saamiset arvioidaan saamisten riippumattoman ja kattavan tarkastelun perusteella vuoden lopussa. Epävarmoista saamisista johtuvat tappiot kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin. Myyntisaamiset esitetään lyhytaikaisissa varoissa lyhytaikaisina korottomina saamisina.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät rahat ja pankkisaamiset sekä muut varat, joiden alkuperäinen maturiteetti on alle kolme kuukautta. Käytössä olevat luottolimitit sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin.

Sijoitukset

Konserni luokittelee markkinakelpoisiin velka- ja arvopapereihin sekä noteeraamattomiin arvopapereihin tehdyt sijoitukset kolmeen ryhmään, jotka ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin ja myytävissä olevat sijoitukset. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen tarkoituksena on tuottaa voittoa lyhyellä aikavälillä, ja ne arvostetaan tuloslaskelman kautta käypään arvoon ja esitetään taseessa osana lyhytaikaisia varoja. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset on tarkoitettu pidettäväksi erääntymiseensä saakka, ja ne raportoidaan osana pitkäaikaisia varoja. Sijoitukset noteerattuihin ja noteeraamattomiin osakkeisiin luokitellaan myytävissä oleviksi. Johto tekee sijoitusten luokitteluun liittyvät päätökset ostohetkellä ja arvioi luokitusta säännöllisesti.

Myytävissä olevat sijoitukset kirjataan alun perin käypään arvoon ja niistä johtuvat voitot ja tappiot kirjataan nettomääräisinä muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa. Kun ne myydään, kertyneet käyvän arvon muutokset sisällytetään tuloslaskelmaan. Myytävissä olevien sijoitusten mahdolliseen arvonalentumiseen viittaavia tekijöitä arvioidaan kunkin raportointitajanjakson lopussa. Arvopaperin arvon merkittävä tai pitkäaikainen lasku alle ostohinnan katsotaan puolueettomaksi näytöksi arvonalentumisesta. Arvonalentumisesta johtuva osa käyvän arvon rahastosta (muut laajan tuloksen erät) siirretään tuloslaskelmaan.

Lainasaamiset

Lainasaamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määriteltävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne kirjataan alun perin käypään arvoon ja niitä arvioidaan säännöllisesti sekä systemaattisesti perintäkelpoisuuden suhteen. Mikäli jonkin lainasaamisen arvon arvioidaan alentuneen, kirjanpitoarvon ja odotettavissa olevien rahavirtojen nykyarvon alijäämän kattamiseksi tehdään varaus. Korkotuotto lainasaamisista sisältyy rahoituseriin. Alle 12 kuukauden kuluessa erääntyvät lainasaamiset esitetään lyhytaikaisissa varoissa korollisina saamisina ja 12 kuukauden jälkeen erääntyvät lainasaamiset pitkäaikaisina lainasaamisina.

Velat

Rahoitusvelat merkitään alun perin käypään arvoon vähennettynä transaktiomenoilla. Seuraavina tilikausina velat esitetään jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Mahdollinen ero transaktiomenoilla vähennetyin saadun vastikkeen ja lunastushinnan välillä kirjataan tuloslaskelmaan velan juoksuajalle jaksotettuna. Korkokulut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

12 kuukauden jälkeen erääntyvät velat on luokiteltu taseessa pitkäaikaisiksi, mutta alle 12 kuukauden kuluessa erääntyvät lyhennykset on esitetty lyhytaikaisissa veloissa korollisten velkojen lyhennyserinä. Lyhytaikaiset yritystodistuslainat, pankkilainat ja muut korolliset lainat, jotka erääntyvät alle 12 kuukauden kuluessa, on esitetty lyhytaikaisten velkojen kohdassa "Korolliset velat".

Johdannaiset ja suojaukset

Johdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen käypään arvoon ja arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Syntyvien voittojen ja tappioiden kirjaamisen menetelmä riippuu suojauskohteen luonteesta. Kun johdannaissopimukset solmitaan, konserni määrittää ne saamisten tai velkojen käyvän arvon muutosten suojaukseksi (käyvän arvon suojaus), ennakoitun liiketoimen tai kiinteän sitoumuksen suojaukseksi (rahavirran suojaus), ulkomaiseen yksikköön tehdyn sijoituksen suojaukseksi tai johdannaissopimuksiksi, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä IAS 39:n mukaisesti.

Käyvän arvon suojauksissa konserni käyttää joko johdannaisia tai lainoja suojaustarkoitukseen. Suojaavista instrumenteista aiheutuvat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan suojattavien varojen tai velkojen käyvän arvon muutosta vastaan sellaisista instrumenteista, jotka on määritelty käyvän arvon suojausiksi ja jotka täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat erittäin tehokkaita.

Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa suojausrahastossa sellaisista johdannaisista, jotka on määritelty rahavirran suojausiksi, täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita. Oman pääoman muutokset käsitellään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Omaan pääomaan kirjatun johdannaisten kertyneet voitot tai tappiot kirjataan

tuloslaskelmaan sen tilikauden tuotoksi tai kuluksi, jolla suojauksen kohde kirjataan tuloslaskelmaan. Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien kirjaamisen johtavat tulevien liiketoimien valuutariskisuojausten voitot ja tappiot, jotka esitetään oman pääoman suojausrahastossa muissa laajan tuloksen erissä, siirretään rahoitusvaroihin kuulumattoman omaisuuserän alkuperäiseen hankintahintaan kirjaamishetkellä. Siirretyt määrät kirjataan lopulta tuloslaskelmaan poistoina kyseisten rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien kestoajan kuluessa. Valuuttaoptioiden aika-arvon muutokset kirjataan rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi, eikä niitä sisällytetä suojauksiin.

Kun suojausinstrumentti eräännyy, myydään, lopetetaan, käytetään tai kumotaan tai se ei enää täytä IAS 39:n mukaisia suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä, oman pääoman kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan ja ne käsitellään kirjanpidossa tuottoina tai kuluina, kun sitoumus tai ennakoitu liiketoimi lopulta kirjataan tuloslaskelmaan. Jos ennakoidun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, kirjataan omassa pääomassa raportoidut kertyneet voitot tai tappiot kuitenkin välittömästi tilikauden tuloslaskelmaan.

Vaikka tietyt johdannaissopimukset täyttävätkin konsernin riskienhallinnan asettamat tehokkaan suojauksen vaatimukset, ne eivät täytä IAS 39:n kaikkia suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä. Tällaisten suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset, mukaan lukien suojauslaskennan alaisten suojausten tehoton osa, kirjataan tuloslaskelman kautta käypään arvoon. Myynteihin ja ostoihin sekä henkilöstön etuuksiin liittyvien johdannaisten käyvän arvon muutokset esitetään liikevoitossa ja eritellään liitteessä 27 (Johdannaiset) sekä liitteessä 6 (Henkilöstökulut). Kaikkien muiden johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus käsitellään kirjanpidossa kuten rahavirran suojaus, ja konserni käyttää joko johdannaista tai lainaa tähän tarkoitukseen. Jos suojausinstrumentti on johdannainen, suojauksen tehokkaan osan voitto tai tappio esitetään oman pääoman muuntoeroissa, kuten konsernin laajassa tuloslaskelmassa on esitetty. Tehottoman osan voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Muuntoerot, jotka liittyvät ulkomaiseen yksikköön tehtyä nettosijoitusta suojaaviin velkoihin, kirjataan myös omaan pääomaan muuntoeroihin ja tehoton osa kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Konserni dokumentoi liiketoimen suojausinstrumentin ja suojauskohteen välisen yhteyden alusta lähtien, kuten myös riskienhallinnan tavoitteen ja sen taustalla vaikuttavan suojautumisstrategian. Tämä prosessi sisältää kaikkien suojaaviksi määriteltujen rahoitusinstrumenttien yhdistämisen tiettyihin varoihin, velkoihin, kiinteisiin sitoumuksiin tai tuleviin tapahtumiin. Konserni myös dokumentoi sekä suojauksen alkuhetkellä että jatkuvasti arviolaskelman siitä, kumoavatko suojaukseen käytettävät johdannaiset erittäin tehokkaasti suojattavan kohteen käyvän arvon tai siihen liittyvän rahavirran muutoksia.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien johdannaisten käyvät arvot, mukaan lukien kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien ja myytävissä olevien rahoitusvarojen (tai rahoitusinstrumenttien) käyvät arvot, perustuvat tilinpäätöspäivänä noteerattuun markkinahintaan. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan tulevien rahavirtojen nykyarvona. Valuuttatermiinisopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivänä tilinpäätöspäivän valuuttatermiinikursseihin.

Arvostettaessa johdannaista ja muita rahoitusinstrumentteja, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteina, konserni käyttää useita menetelmiä ja tekee oletuksia tilinpäätöspäivän markkinatilanteen perusteella. Pitkäaikaisiin velkoihin käytetään noteerattuja markkinahintoja tai jälleenmyyntihintoja identtisille tai vastaavanlaisille instrumenteille. Muiden rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisessä käytetään erilaisia menetelmiä, kuten optioiden yleisesti hyväksytyjä arvonmäärittämissä ja tulevaisuuden kassavirtojen diskontattuja arvoja. Vuoden sisällä eräännyvien rahoitussaamisten ja -velkojen nimellisarvon, mukaan lukien arvioidut vähennykset, oletetaan vastaavan käypiä arvoja. Liitetiedoissa esitetyt rahoitusvelkojen käyvät arvot arvioidaan diskonttaamalla tulevat rahavirrat sellaisella markkinakorolla, jonka konserni joutuisi maksamaan vastaavista rahoitusinstrumenteista tilinpäätöshetkellä.

Rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit kirjataan kauppapäivänä eli päivänä, jona konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusinstrumentit kirjataan pois taseesta, kun oikeudet saada tai maksaa rahavirtoja rahoitusinstrumenteista ovat menneet umpeen tai ne on siirretty tai kun konserni on siirtänyt rahoitusinstrumenttien riskit, edut ja sitoumukset.

Tuloutusperiaate

Liikevaihto sisältää tuotteiden, raaka-aineiden ja palvelujen myynnistä saadut tuotot oikaistuina välillisillä veroilla, myynnin oikaisueroilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla. Tuotot tavaroiden myynnistä tuloutetaan sillä hetkellä, kun tuotteen omistukseen liittyvät riskit ja edut siirtyvät ostajalle eikä konsernilla ole enää valvonta- eikä määräysvaltaa tuotteeseen. Yleensä tämä tarkoittaa hetkeä, jona tuote on toimitettu sovitun toimituslausekkeen mukaisesti asiakkaalle.

Stora Enson toimitusehdot perustuvat Incoterms 2010 -toimituslausekekokoelmaan, joka on Kansainvälisen kauppakamarin julkaisema toimituslausekkeiden määritelmien kokoelma. Konsernin myyntiä koskevat yleisimmät toimituslausekkeet ovat:

- D-lausekkeet, joiden mukaan konsernin on toimitettava tuotteet ostajalle sovittuun paikkaan valitun säännön mukaisesti. Tällöin myynnin toteutumishetki on toimitus ostajalle.
- C-lausekkeet, joiden mukaan konserni järjestää ja maksaa kuljetuksen sovittuun määräpaikkaan sekä tietyt muut kulut. Konsernin vastuu tuotteista kuitenkin päättyy, kun tuotteet on luovutettu rahdinkuljettajalle käytettävän lausekkeen mukaisesti. Myynnin toteutumishetki on siten se, jona myyjä luovuttaa tavarahan rahdinkuljettajalle sovittuun määräpaikkaan kuljettamista varten.
- F-lausekkeet, joiden mukaan ostaja järjestää kuljetuksen ja vastaa siitä. Myynnin toteutumishetki on tuotteiden toimittaminen ostajan palkkaamalle kuljettajalle sovittuun paikkaan.

Jos paikalliset säännöt johtavat yllä olevista säännöistä poikkeavaan laskutukseen, tämän ennakkotuoton vaikutus on laskettu ja oikaistu.

Palveluista saadut tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu.

Lähetys- ja käsittelymenot

Lähetyskuluja ei laskuteta erikseen vaan ne sisältyvät asiakkailta laskutettavien tuotteiden arvoon, jos Stora Enso on vastuussa kuljetuksista. Kuljettamisesta aiheutuvat kulut sisältyvät tuloslaskelman materiaaleihin ja palveluihin.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä, ja ne sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin. Kehitysmenot kirjataan myös kuluksi toteutumishetkellä, ellei voida varmistua siitä, että niistä saadaan taloudellista hyötyä tulevaisuudessa, jolloin ne aktivoidaan aineettomina hyödykkeinä ja poistetaan niihin liittyvän tuottokauden aikana.

Tietokoneohjelmistojen kehitysmenot

Jos uuden ohjelmiston hankinta- ja kehitysmeno liittyy selvästi määriteltävissä olevaan ja ainutlaatuiseseen tuotteeseen, johon konsernilla on määräysvalta ja josta todennäköisesti saatava hyöty yli vuoden ajalta on suurempi kuin kustannukset, se kirjataan taseeseen aineettomaksi hyödykkeeksi ja poistetaan arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Internet-sivujen kustannukset kirjataan kuluksi syntymishetkellä.

Ympäristövelvoitteisiin liittyvät menot

Aikaisemman liiketoiminnan vaikutusten korjaamisesta syntyneet kustannukset, jotka eivät lisää nykyisiä tai tulevia tuottoja, kirjataan kuluksi. Ympäristölakien ja -säästöjen nykytulokinnan perusteella ympäristövastuut kirjataan, mikäli on todennäköistä, että on syntynyt vastuu ja sen määrä voidaan luotettavasti arvioida.

Lopetettavat toiminnot ja myytävä omaisuus

Lopetettava toiminto syntyy, kun päätetään yksittäisen suunnitelman mukaisesti luopua kokonaan tai olennaisilta osin konsernin merkittävästä erillisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta, jonka omaisuus ja tulos voidaan erottaa fyysisesti, liiketoiminnallisesti ja raportointitarkoituksessa ja joka on myyty tai luokitellaan myytävissä olevaksi. Omaisuus luokitellaan myytävissä olevaksi, kun on erittäin todennäköistä, että omaisuuserän kirjanpitoarvo tulee realisoitumaan myynnin eikä omaisuuserän jatkuvan käytön kautta.

Tuloverot

Konsernin verot sisältävät konserniyritysten verot, jotka perustuvat tilikauden verotettavaan tulokseen, sekä aikaisempien tilikausien verot ja laskennallisten verojen muutokset.

Laskennalliset verot lasketaan taselähtöisen velkamenetelmän mukaan, jolloin kaikista omaisuuserien ja velkojen kirjanpito- ja verotusarvojen väliaikaisista eroista lasketaan nettovaikutus kulloinkin voimassa olevia tai voimaan tulevia verokantoja käyttäen. Laskennallisia veroja ei kirjata liiketoimintojen yhdistämisestä syntyvästä alkuperäisestä liikearvosta eikä omaisuuserän tai velkojen alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen tai verotettavaan tulokseen. Laskennalliset verosaamiset pienentävät verotettavasta tulosta maksettavia tuloveroja tulevina vuosina. Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain siinä määrin kuin on todennäköistä, että niitä voidaan hyödyntää tulevien tilikausien verotettavaa tulosta vastaan, riippumatta siitä, muodostuvatko verosaamiset jaksotuseroista vai verotappioista.

Liikearvo

Liikearvo sisältää tulevia taloudellisia hyötyjä omaisuuseristä, joita konserni ei yritystason yhteydessä voi määrittää ja kirjata erikseen. Liikearvo lasketaan yritystason hankintamenon ja hankitun yrityksen netto-omaisuuden käyvän arvon erotuksena hankintahetkellä. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän yritystasosta. IFRS 3:n mukaisesti yritystason hankintameno vastaa luovutettua kauppasummaa, ostetussa yrityksessä olevan määräysvallattomien omistajien osuuden arvoa sekä ostetusta yrityksestä aiemmin omistetun osuuden käypää arvoa. Euroalueen ulkopuolella sijaitsevien yritysten hankinnasta aiheutuva liikearvo käsitellään konsernitilinpäätöksessä kyseisen yrityksen varallisuutena ja se muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän valuuttakursilla.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, mutta sille tehdään arvonalentumistesti vuosittain tai useammin, jos arvonalentumisesta on viitteitä. Konserniyksikön myynnistä aiheutuvat voitot ja tappiot sisältävät myytyyn yksikköön liittyvän liikearvon määrän.

Osakkuus- ja yhteisyrityksen tai yhteisjärjestelyn ostosta syntyvä liikearvo sisältyy sijoituksen kirjanpitoarvoon, ja sen arvonalentumista arvioidaan kyseisen sijoituksen osana. Yritystason hankintamenon ylittävä osuus hankitun yrityksen netto-omaisuuden käyvästä arvosta kirjataan uudelleenarvioinnin jälkeen välittömästi tuloslaskelmaan.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenuun ja ne poistetaan tasapoistoin taloudellisena vaikutusaikanaan. Taloudelliset vaikutusajat vaihtelevat kolmesta kymmeneen vuoteen ja patenttien osalta kahteenkymmeneen vuoteen. Arvonalentumiset on vähennetty tasearvosta. Osana yritysten yhteenliittymiä hankitut aineettomat hyödykkeet kirjataan taseessa erilleen liikearvosta, mikäli ne täyttävät hyödykkeen määritelmän, ovat eriteltävissä tai jos ne syntyvät sopimuksista tai laillisista oikeuksista ja jos niiden käypä arvo voidaan määritellä luotettavasti.

Muut yrityskaupan yhteydessä kirjatut aineettomat hyödykkeet kuin liikearvo koostuvat markkinointiin ja asiakkaisiin liittyvistä tai sopimus- ja teknologiapohjaisista aineettomista hyödykkeistä. Tyypillisiä markkinointiin ja asiakkaisiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä ovat tuotemerkit, tuote- ja palvelunimet, yhteisömerkit, laadunvarmennusmerkit, asiakaslistat, tilaukset tai tilauskanta, asiakassopimukset sekä niihin liittyvät asiakassuhteet. Sopimus- ja teknologiapohjaiset aineettomat hyödykkeet ovat tyypillisesti lisenssi- ja rojaltilisopimuksia tai patentoituja teknologiaan tai alaan liittyviä salaisuuksia, kuten luottamuksellisia kaavoja, prosesseja tai reseptejä. Asiakassopimusten ja niihin liittyvien asiakassuhteiden käypä arvo määritellään oletettujen asiakkuuksien pysyvyyden ja asiakkuuksien arvioidun kestoajan rahavirtojen mukaan. Tuotemerkkien arvo määritellään diskontatun rahavirran analyysillä käyttämällä rojaltilis menetodia.

Maa-alueet, rakennukset, koneet ja kalusto

Konserniyritysten aineelliset hyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuun lisättyinä tarvittaessa hyödykkeen käytöstä poistamisesta tulevaisuudessa toteutuvilla kuluilla. Uuden tytäryhtiön oston yhteydessä vastaanotettavat aineelliset hyödykkeet arvostetaan käypään arvoonsa ostopäivänä. Poistot lasketaan tasapoistomenetelmällä ja oikaistaan mahdollisilla arvonalentumisilla tai myyntikuluilla. Tasearvo edustaa hankintamenua vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Rakennusaikaiset korot pitkäaikaista rakennusaikaa edellyttävistä hankkeista aktivoidaan aineellisiin hyödykkeisiin osaksi hankintamenua rakennusajalta.

Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska maa-alueilla ei katsota olevan taloudellista pitoaikaa. Muiden aineellisten hyödykkeiden ryhmien poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ryhmät	Poisto aika vuosina
Teollisuusrakennukset	10–50
Toimisto- ja asuinrakennukset	20–50
Puuhioketehtaat	15–20
Vesivoimalaitokset	40
Paperi-, kartonki- ja sellutehtaat, pääkoneet	20
Raskas koneisto	10–20
Pakkaus- ja hylsytehtaat	10–15
Sahat	10–15
Tietokoneet	3–5
Ajoneuvot	5
Toimistokalusto	3–5
Rautatiet, satamat	20–25
Metsäautotiet	10–35
Tiet, kentät, sillat	15–20

Normaalit kunnossapito- ja korjauskustannukset kirjataan kuluksi syntymishetkellä. Merkittävät uudistus- ja parannusinvestoinnit aktivoidaan taseeseen ja poistetaan niihin liittyvän päähyödykkeen jäljellä olevana taloudellisena vaikutusaikana. Aineellisten hyödykkeiden luovutus, myynti tai käytöstä poistaminen kirjataan poistamalla hankintameno ja kertyneet poistot kirjanpidosta ja mahdollinen luovutushetken arvon ja poistamattoman hankintamennon erotus kirjataan tuloslaskelmassa arvonalentumisiin. Myyntivoitot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Varaosat on merkitty aineellisiin hyödykkeisiin, jos niiden arvo on merkittävä ja jos niitä käytetään useammalla kuin yhdellä tilikaudella tai niitä käytetään vain tietyn aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen yhteydessä. Kaikissa muissa tapauksissa varaosat on merkitty vaihto-omaisuuteen ja kirjattu tuloslaskelmaan sitä mukaa kuin niitä käytetään.

Arvonalentumiset

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen tunnistamiseksi. Liikearvoa testataan vuosittain. Jos arvonalentumiseen viittaavia tekijöitä ilmenee, arvioidaan omaisuuserän kerrytettävissä olevaksi rahamääräksi nettomyyntihinta tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvonalentuminen kirjataan, jos kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Aikaisemmin tehty arvonalentumiskirjaus aineellisista hyödykkeistä perutaan, jos kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämiseen käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumiskirjauksen peruuttaminen ei kuitenkaan saa johtaa korkeampaan kirjanpitoarvoon kuin taseessa olisi ollut, jos arvonalentumista ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu. Liikearvosta tehtyä arvonalentumista ei kuitenkaan peruta.

Aineettomille ja aineellisille hyödykkeille tehdään arvonalentumistestejä rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla, kun taas liikearvon yhteydessä arvonalentumistestit tehdään rahavirtaa tuottavissa yksiköissä tai yksiköiden ryhmässä matalimmalla tasolla, jolla ryhmän liikearvoa sisäisissä hallinnointitarkoituksissa seurataan.

Vuokrasopimukset

Aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa omistamisen eduista ja riskeistä, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Muunlaiset aineellisten hyödykkeiden

vuokrasopimukset luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimukset aktivoidaan taseeseen sopimuksen alkaessa määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamisajankohtana, tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Rahoitusmenot kohdistetaan vuokra-ajan tilikausille siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Vastaavat leasingvuokravastuut rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko-osuus kirjataan tuloslaskelmaan leasingsopimuksen aikana. Rahoitusleasingillä vuokratut omaisuuserät poistetaan joko suunnitelman mukaan taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyemmän leasingsopimuksen keston mukaan.

Muiden vuokrasopimusten vuokrat kirjataan kuluiksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa. Jos muu vuokrasopimus puretaan ennen vuokra-ajan umpeutumista, kaikki sopimuksen purkamisesta vuokranottajalle aiheutuvat kustannukset kirjataan kuluksi purkamisjaksolta. Leasingsopimusten lakkauttamisen yhteydessä saadut edut kirjataan diskontattuina.

Saadut valtionavustukset

Aineellisten hyödykkeiden ostoon liittyvät valtionavustukset vähennetään hyödykkeen hankintahinnasta ja nettohankintameno aktivoidaan taseeseen. Muut valtionavustukset kirjataan systemaattisesti tulona jaksoille, joilla niitä vastaava kustannus syntyy.

Biologiset hyödykkeet

IAS 41: Maatalous -standardi edellyttää, että biologiset hyödykkeet, kuten kasvava puusto, on kirjattava konsernin taseeseen käypään arvoonsa. Konsernin metsät on kirjattu tason 3 käypään arvoon vähennettynä myyntihetken arvioiduilla, puunkorjuuseen liittyvillä menoilla, mikä perustuu oletukseen, että näiden hyödykkeiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Stora Enso myös varmistaa, että konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyritysten sekä yhteisjärjestelyiden metsäomistuksen arvosta on yhdenmukainen konsernin laskentaperiaatteiden kanssa.

Konsernin metsäomaisuuden arvostus perustuu diskontattujen rahavirtojen malleihin, jolloin biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen rahavirtojen pohjalta eli kestävän metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioon ottaen. Ennustettuun puun kasvuun perustuvat vuosittaiset korjuut kerrotaan puun hinnoilla ja saadusta arvosta vähennetään lannoitteiden kustannukset sekä korjuukustannukset. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo mitataan tuottavan metsäalueen yhden kasvukauden korjuiden nykyarvona ottaen huomioon ympäristörajoitukset ja muut rajoitukset.

Käyvän arvon katsotaan olevan kustannusten tasolla, kun biologinen muuttuminen on ollut vähäistä tai muuttumisen ei odoteta vaikuttavan merkittävästi hintaan. Tämä vaihtelee hyödykkeiden sijainnin ja lajin mukaan.

Päästöoikeudet ja päästökauppa

Konserni on osallisena Euroopan Unionin päästökaupassa, jossa sille on allokoitu tietty määrä hiilidioksidipäästöoikeuksia tietylle ajanjaksolle. Päästöoikeudet lisäävät konsernin aineettomien hyödykkeiden ja valtionavustuksien määrää sekä velvoittavat konsernin luovuttamaan toteutusjaksolla toteutuneita päästöjä vastaavan päästöoikeusmäärän. Päästöoikeudet on kirjattu aineettomiin hyödykkeisiin konsernin saadessa ne haltuunsa, ja niiden arvostus perustuu tuon päivän käypään arvoon (tason 1). Jos päästöoikeuksien markkina-arvo laskee merkittävästi niiden kirjanpitoarvon alle ja lasku katsotaan pysyväksi, arvonalentuminen kirjataan oikeuksista, joita konserni ei aio käyttää sisäisesti. Varaus päästöoikeuksien palautusveloitteen täyttämiseksi perustuu toteutuneisiin päästöihin, ja palautusveloitteen täyttämiseen käytetään saatuja päästöoikeuksia kirjanpitoarvolla laskettuna. Toteutuneiden päästöjen ylittäessä käytettävissä olevat päästöoikeudet kirjataan varaus raportointikauden päättymispäivän markkinahinnalla.

Toteutuneet päästöt kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan materiaaleihin ja palveluihin allokaatiopäivän käyväällä arvolla. Markkinoilta ostetut päästöoikeudet kirjataan hankintahintaan. Vastaavasti liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan vastaavan kokoinen hyvitys, jonka johdosta allokoitujen päästöjen vaikutus eliminoituu. Täten tuloslaskelmaan ei synny ilmaisjaossa allokoitujen päästöoikeuksien osalta tulovaikutusta, mikäli toteutuneet päästöt ovat ilmaisjaossa saatujen päästöjen suuruiset. Mahdollinen tulovaikutus syntyy ainoastaan allokaation ylittävien päästöjen vuoksi tehdyistä lisäostoista, ylijäämäoikeuksien myynnistä, toteutuneiden päästöjen ollessa ilmaisjaossa saatuja päästöoikeuksia pienemmät tai sellaisten oikeuksien arvonalentumisesta, joita ei tarvita sisäiseen käyttöön.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritellään FIFO-menetelmällä tai vaihtoehtoisesti painotetun keskihinnan menetelmällä, mikä johtaa likimain samaan lopputulokseen kuin FIFO-menetelmä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno käsittää raaka-aineet, välittömät palkat, poistot ja muut välittömät kustannukset sekä tuotteisiin kohdistuvan osuuden tuotannon välillisistä kustannuksista ilman korkokuluja. Nettorealisointiarvo on arvioitu myyntihinta tavanomaisessa liiketoiminnassa vähennettynä tuotteiden valmiiksi saattamisesta ja myynnistä aiheutuvilla menoilla.

Mikäli tuotteen hankintameno ylittää sen nettorealisointiarvon, kirjataan tasearvoon vähennys. Vanhojen, hidaskiertoisten ja vanhentuneiden tuotteiden ja varaosien tasearvoon kirjataan epäkuranttiusvähennys. Yksityiskohtaisempia tietoja tasearvojen oikaisuista on liitteessä 16 (Vaihto-omaisuus). Taseessa ne puolestaan vähennetään varastojen tasearvosta.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja kun on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja että velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Ympäristön ennalleen palauttamiseen liittyvät ympäristövaraukset tehdään projektin alkaessa ja varauksena aktivoidut kustannukset poistetaan omaisuuserän taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Varaukset diskontataan nettonykyarvoonsa, jos rahan aika-arvon vaikutukset ovat olennaisia.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan jaksolla, jona konserni sitoutuu suunnitelmaan juridisesti tai tosiasiallisesti. Varaukseen kirjataan ne kustannukset, jotka sisältyvät lopettamissuunnitelmaan tai aiheutuvat suoraan siitä, jotka ovat tulosta jatkuvasta sopimusvelvoitteesta, joista ei ole jatkuvaa taloudellista hyötyä tai jotka liittyvät velvoitteen purkamisesta aiheutuvaan sanktioon.

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on eri puolilla maailmaa useita maksupohjaisia ja etuuspohjaisia eläkejärjestelmiä, joihin kuuluvaa omaisuutta hallinnoivat yleensä erilliset säätiöt ja rahastot. Eläkejärjestelyt ja työsuhteen jälkeiset järjestelyt rahoitetaan yleensä työntekijöiltä ja asianomaisilta konserniyrityksiltä perittävien maksuina, jotka perustuvat riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen suosituksiin. Työnantajasuoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sinä kautena, johon maksusuoritus liittyy.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä taloudelliset kustannukset määritetään ennakoituun etuusoikeusyksikköön (projected unit credit method) perustuvalla menetelmällä. Menetelmän mukaan eläkejärjestelyjen kustannukset kirjataan tuloslaskelmaan jaksottamalla säännönmukaiset kustannukset työntekijän työvuosille hyväksytyjen vakuutusmatemaatikkojen vuosittain laatimien vakuutusmatemaattisten laskelmien mukaisesti. Eläkevastuuna esitetään tulevien arvioitujen eläkemaksujen nykyarvo, joka lasketaan käyttämällä korkona valuutaltaan tai juoksuajaltaan vastaavien korkeasti luokiteltujen yrityslainojen (highly rated corporate bonds) tai valtion velkasitoumusten korkoja tilanteesta riippuen.

Konserni kirjaa kaikki tietyistä etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä aiheutuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot suoraan omaan pääomaan, kuten konsernin laajassa tuloslaskelmassa on esitetty. Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat kustannukset tunnistetaan järjestelyitä muutettaessa ja ne kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan karttumista koskevista vaatimuksista huolimatta. Konsernitaseeseen kirjataan täysi varaus kaikista järjestelyyn kattamattomista vastuista.

Johdon osakeoptiot ja -kannustimet

Kaikki henkilöstöön liittyvät osakeperusteiset maksut kirjataan tuloslaskelmaan henkilöstökuluiksi oikeuden syntymisajanjaksolla. Osakeohjelmat on suojattu optioiden suojausinstrumenteilla (Total Return Swap), jotka maksetaan käteissuorituksin. Konsernilla on täten mahdollisuus saada käteissuorituksia, jotka osittain kompensoivat muutokset osakkeen kurssissa sen myöntämispäivän ja maksupäivän välillä.

Osakekannustimien vastikkeena saadun työsuorituksen käypä arvo kirjataan suoritusmenetelmää vastaavalla tavalla. Konserni pidättää työntekijän palkkiosta summan, joka vastaa työntekijälle tapahtumasta syntyneestä verovelvollisuudesta, vähentämällä työntekijälle annettujen osakkeiden lukumäärää. Veroihin liittyvä määrä kirjataan käteisvastikkeella suoritetuksi osakeperusteiseksi palkkioksi. Työntekijöiden lunastamien osakkeiden määrä kirjataan omana pääomana maksettavana tapahtumana. Maksut on eritelty liitetiedostossa 21 (Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät).

Osakekohtainen tulos

Emoyhtiön omistajille kohdistuva osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla tilikauden tulos keskimääräisellä painotetulla osakemäärällä, jota laskettaessa on vähennetty konsernin hallussa kulloinkin olevat omat osakkeet. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos on laskettu takaisin ostettujen osakkeiden menetelmällä (treasury stock method). Tällöin optiot oletetaan käytetyiksi tilikauden alussa tai sen jälkeisenä liikkeeseenlaskupäivänä ja saaduilla varoilla oletetaan ostetun omia osakkeita tilikauden keskimääräisellä markkinahinnalla. Keskimääräisen ulkona olevien osakkeiden lukumäärän lisäksi jakaja sisältää oletuksen, että optiot on käytetty.

Optioiden käyttöä ei oteta huomioon osakekohtaista tulosta laskettaessa, jos optioiden toteutushinta ylittää osakkeiden keskimääräisen markkina-arvon kauden aikana. Optioilla on laimentava vaikutus vain, jos osakkeiden kauden keskimääräinen markkinahinta ylittää optioiden toteutushinnan.

Osingonjako ja pääoman palautus

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa tai pääoman palautusta ei vähennetä jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Liite 2. Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Arvioiden käyttö

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön periaatteiden mukaisesti yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia. Ne vaikuttavat taseessa esitettäviin omaisuus- ja velkamääriin, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tilikaudelta esitettäviin tuottoihin ja kuluihin. Arviot perustuvat kokemukseen ja lukuisiin muihin oletuksiin, joiden uskotaan olevan asianmukaisia. Todellinen tulos ja ajoitus voivat siis poiketa arvioista. Yhtiön johto uskoo, että tässä liitteessä mainitut laskentaperiaatteet edustavat asioita, jotka vaativat arviointia ja joissa eriyvä arvio voi vaikuttaa suurestikin raportoituun tulokseen.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Yrityskaupan yhteydessä käytetään ulkopuolista neuvonantajaa arvioimaan merkittävien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja ja avustamaan niiden taloudellisen vaikutusajan määrittämisessä. Yhtiön johto uskoo, että arvioidut käyvät arvot ja taloudellinen vaikutusaika sekä taustalla olevat oletukset ovat riittävän tarkkoja, vaikka arviot voivatkin vaikuttaa merkittävästi raportoituun tulokseen.

Hyödykkeiden kirjanpitoarvot arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä tai muulloin, jos tapahtumat tai olosuhteet viittaavat siihen, että kirjanpitoarvo saattaa olla alentunut. Omaisuuserän kerrytettävissä olevaksi rahamääräksi arvioidaan käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville kuluilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvon alentuminen kirjataan, jos kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Käyttöarvo lasketaan diskontatun rahavirran menetelmällä, joka on herkkä diskonttauskoron sekä odotettujen tulevien rahavirtojen muutoksille. Lisätietoja arvonalentumistestauksessa käytettävistä tärkeimmistä oletuksista sekä herkkyyksianalyyseistä on liitteessä 10 (Poistot ja arvonalentumiset).

Liikearvo

Jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle tai niiden ryhmälle allokoitu liikearvo testataan vähintään kerran vuodessa. Mahdollinen arvonalentuminen mitataan diskontattujen rahavirtojen menetelmällä. Tässä menetelmässä käytetään arvioita tulevasta rahavirroista jokaisessa rahavirtaa tuottavan yksikön tai niiden ryhmän raportointiyksikössä. Menetelmä sisältää muun muassa arvioita tulevasta hinnoittelusta, tuotantotasosta, kustannuksista, markkinoiden kysynnästä ja tarjonnasta, kunnossapitoinvestoinneista sekä oletuksen keskimääräisestä painotetusta pääomakustannuksesta. Arvioitujen rahavirtojen nettonykyarvolaskelmissa käytettävä diskonttauskorko ennen veroja vastaa keskimääräistä painotettua pääomakustannusta.

Muutokset näissä arvioissa tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden tai yksikköryhmien rakenteessa tai lukumäärässä saattavat aiheuttaa arvonalentumisia hyödykkeiden käyppiin arvoihin tai liikearvoihin. Arviot koskevat tuotteiden odotettuja myyntihintoja, tuotekustannusten odotettua inflaatiota ja diskonttauskorkoa. Lisätietoja arvonalentumistestauksessa käytettävistä tärkeimmistä oletuksista sekä herkkyyksianalyyseistä on liitteessä 10 (Poistot ja arvonalentumiset).

Määräysvallan arviointi yhteisissä toiminnoissa ja osakkuusyhtiöissä

Veracel ja Montes del Plata kuvataan liitteessä 1 (Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet) yhteisiksi toiminnoiksi. Stora Enson omistusosuus molemmissa yhtiöissä on 50 %. Yhteinen toiminto -tulkinta perustuu osakassopimuksiin, jotka antavat Stora Ensolle oikeuden kaikkiin tuottoihin ja saattavat konsernin välilliseen vastuuseen veloista, koska kykymme maksaa sellusta käytetään velkojen rahoitukseen.

Metsänomistajayhtiöt Bergvik Skog Ab ja Tornator Oyj ovat osakkuusyhtiöitä. Stora Ensolla ei ole yhtiöissä määräysvaltaa yksin tai muiden osapuolten kanssa, mistä syystä se raportoi merkittävät vähemmistöosuutensa edelleen osakkuusyhtiönsä. Nämä yhtiöt esitetään liitteessä 13 (Osakkuus- ja yhteisyhtiöt).

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo

Jos rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käypää arvoa ei voi määrittää suoraan julkisesti noteeratuista markkinahinnoista, käytetään muita arvostusmenetelmiä, kuten diskontatun rahavirran menetelmää, transaktiokertoimia, Black-Scholes-mallia tai Gordonin mallia. Tärkeimpiä arviointiperusteita ovat muun

muassa tulevat rahavirrat, luottoriski ja volatilitteetti. Näitä tekijöitä koskevien oletusten muutokset voivat vaikuttaa rahoitusinstrumenttien kirjattuun käypään arvoon. Sijoitukset noteeraamattomien yritysten, kuten Pohjolan Voima Oy:n (PVO), vieraan pääoman ehtoihin ja oman pääoman ehtoihin arvopapereihin muodostavat merkittävän osan konsernin varoista, ja ne edellyttävät johdolta erityisen huolellista arviointia. Näitä on käsitelty tarkemmin liitteissä 14 (Myytävisissä olevat sijoitukset) ja 24 (Rahoitusriskien hallinta).

Tuloverot

Verosaamiset ja -velat tarkistetaan säännöllisin väliajoin ja saldoja oikaistaan tarpeen mukaan. Johdon arvion mukaan tulevia veroseuraamuksia varten on tehty riittävät varaukset ajankohtaisten tietojen, olosuhteiden ja verolainsäädännön perusteella. Mikäli veroasemaan liittyvät seikat kyseenalaistetaan tai ne lakkaavat olemasta voimassa, tulokset voivat olla erilaisia ja niillä voi olla merkittävä vaikutus raportoituihin summiin konsernitilinpäätöksessä.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Yhtiön eläkevastuun ja kulujen määrittäminen vaatii tiettyjen oletusten valitsemista. Vakuutusmatemaatikot käyttävät näitä oletuksia laskeessaan kyseisiä vastuita. Oletuksiin sisältyvät muun muassa diskonttaus korko, varojen odotettu tuotto, oletettu palkkatason nousu ja oletettu elinikä. Riippumattomat vakuutusmatemaatikot määrittävät tuloslaskelmaan kuluksi kirjattavat summat. Jos todelliset tulokset kuitenkin poikkeavat alkuperäisistä arvioista, erotus sekä oletusten tai muiden muuttujien mahdollisten muutosten vaikutus kirjataan suoraan omaan pääomaan konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Liitteessä 20 (Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet) on tarkempia tietoja eläkevastuulaskelmissa käytetyistä oletuksista.

Biologiset hyödykkeet

Konsernilla on biologisia hyödykkeitä yhteis- ja osakkuusyhtymissä, yhteisissä toiminnoissa sekä tytäryhtiöissä. IAS 41: Maatalous -standardi edellyttää, että biologiset hyödykkeet, kuten kasvava puusto, kirjataan käypään arvoon vähennettynä myyntihetken arvioiduilla menoilla. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen diskontattujen rahavirtojen pohjalta kestävän metsänhoidon perusteella ja yhden syklin kasvupotentiaalin huomioon ottaen. Diskontattuja rahavirtoja varten tarvitaan kasvua, puunkorjuuta, myyntihintaa ja myynnin kustannuksia koskevia arvioita, ja näiden tekijöiden muutokset kirjataan konsernin tuloslaskelmaan. Suorien omistuksien ja yhteisten toimintojen muutokset kirjataan biologisten hyödykkeiden nettomuutoksen alle. Konsernin osakkuus- ja yhteisyritysten omistusten muutokset kirjataan riville osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta. Tämän vuoksi on tärkeää, että konsernin, yhteisten toimintojen ja yhteis- ja osakkuusyhtymien johdot tekevät paikkansapitävät arviot tulevista hintatasoista sekä myynti- ja kustannusnäkymistä. Myös metsän kasvua on analysoitava säännöllisesti, jotta voitaisiin arvioida korjattavissa olevan puun määrä ja metsän nykyinen kasvuvauhti. Liitteessä 12 Biologiset hyödykkeet on tarkempia tietoja.

Ympäristövaraukset

Konserni on tehnyt tiedossa olevista ympäristövastuista varauksia, jotka perustuvat johdon arvioon ympäristön kunnostustoimenpiteiden kustannuksista. Näiden kustannusten ajankohdasta ja summasta ei ole täyttä varmuutta, joten lopulliset vastuut voivat poiketa merkittävästi alkuperäisestä arviosta.

Liite 3. Tiedot segmenteittäin

Elokuussa 2014 Stora Enso ilmoitti jakavansa Printing and Living -divisioonan takaisin kahdeksi eri divisioonaksi nykyisen segmenttiraportoinnin mukaisesti: Printing and Reading sekä Building and Living. Printing and Living -divisioonana oli toiminnassa heinäkuusta 2013 elokuuhun 2014. Stora Enson divisioonat ja raportoitavat segmentit vuonna 2014 olivat

- Renewable Packaging
- Biomaterials
- Building and Living
- Printing and Reading
- Muut

Raportoitavien segmenttien toiminnot ovat:

Renewable Packaging

Renewable Packaging -divisioona tarjoaa uusiutuvia, kuitupohjaisia pakkausmateriaaleja ja innovatiivisia pakkausratkaisuja kuluttaja- ja teollisuuspakkauksiin. Renewable Packaging kattaa koko arvoketjun sellun tuotannosta pakkausmateriaalien ja pakkausten valmistukseen sekä kierrätykseen. Siihen sisältyy kolme liiketoimintayksikköä: Consumer Board, Packaging Solutions ja Packaging Asia.

Biomaterials

Biomaterials -divisioona kehittää uusia, tapoja maksimoida puusta ja muista lignoselluloosabiomassoista saatava arvo. Sokereilla ja ligniinillä on sovellusmahdollisuuksia erikoiskemikaaliteollisuudessa, rakennusalaalla, hygienia tuotteissa ja elintarviketeollisuudessa. Divisioonan tarjonta käsittää myös laajan valikoiman sellulaatuja paperin, kartongin, pehmopapereiden, tekstiilien ja hygienia tuotteiden valmistukseen. Divisioonalla on toimintaa ympäri maailmaa Brasiliassa, Suomessa, Laosissa, Ruotsissa, Yhdysvalloissa ja Uruguayssa.

Building and Living

Building and Living -divisioona tarjoaa monipuolisia puupohjaisia ratkaisuja rakentamisen ja asumisen tarpeisiin. Tuotevalikoima kattaa kaikki kaupunkirakentamisen osa-alueet, kuten muun muassa massiivipuulementit ja asuntomoduulit, puukomponentit. Building and Living toimii maailmanlaajuisesti, ja sillä on yli 20 tuotantolaitosta Euroopassa.

Printing and Reading

Printing and Reading -divisioona tarjoaa eturivin paperiratkaisuja painetun median ja toimistojen tarpeisiin. Laajassa valikoimassa on sekä kierrätys- että ensikuidusta valmistettuja papereita. Pääasiallisia asiakkaita ovat kustantajat, jälleenmyyjät, painotalot, tukkurit, jatkojalostajat ja toimistotarvikkeiden toimittajat. Divisioonan tehtaat sijaitsevat pääasiassa Euroopassa, mutta tuotantoa on myös Brasiliassa ja Kiinassa. Kolme 16 tehtaasta valmistaa paperia 100-prosenttisesti kierrätyskuidusta.

Muut

Muut -segmentti käsittää pohjoismaiset metsäosakkuusyritykset, Stora Enson osakkuuden Pohjolan Voimassa, pohjoismaisten tehtaiden puunhankinnan sekä konsernin yhteiset palvelut ja hallinnon.

Divisioonat ja raportoitavat segmentit

Stora Enson divisioonarakenne sekä raportoitavat segmentit muuttuvat 1.1.2015 alkaen. Renewable Packaging -divisioonana jakautuu kahdeksi divisioonaksi ja raportointisegmentiksi: Consumer Board ja Packaging Solutions. Samalla Building and Living -divisioonan nimeksi muutetaan Wood Products ja Printing and Reading -divisioonan nimeksi Paper.

Vanha nimi	Uusi nimi 1.1.2015 alkaen
Renewable Packaging	Consumer Board
	Packaging Solutions
Biomaterials	Biomaterials
Building and Living	Wood Products
Printing and Reading	Paper
Muut	Muut

Liikevaihto segmentteittäin

31.12. päättyvä tilikausi

Milj. euroa	Ulkoinen			Sisäinen			Yhteensä		
	2014	2013	2014	2014	2013	2014	2013	2014	
Renewable Packaging	3 293	42	3 335	3 215	57	3 272			
Biomaterials	649	455	1 104	552	481	1 033			
Building and Living	1 657	122	1 779	1 768	99	1 867			
Printing and Reading	3 800	112	3 912	4 180	139	4 319			
Muut	814	1 753	2 567	848	1 842	2 690			
Sisäisten myyntien eliminoinnit	-	-2 484	-2 484	-	-2 618	-2 618			
Yhteensä	10 213	-	10 213	10 563	-	10 563			

Liikevaihto sisältää tuloja ulkoisista palveluista 58 (62) milj. euroa.

Operatiivinen liiketulos, kertaluonteiset erät, käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sekä liiketulos segmenteittäin

31.12. päättyvä tilikausi

Milj. euroa	Operatiivinen liiketulos		Kertaluonteiset erät, käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät		Liiketulos	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Renewable Packaging	410	318	-53	119	357	437
Biomaterials	89	77	-4	7	85	84
Building and Living	89	75	-12	-7	77	68
Printing and Reading	172	34	-330	-642	-158	-608
Muut	50	74	-11	-5	39	69
Yhteensä	810	578	-410	-528	400	50
Rahoituserät					-280	-239
Tulos ennen veroja					120	-189
Tuloverot					-30	118
Tilikauden tulos					90	-71

Operatiivinen liiketulos koostuu liikeloksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liikeloksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

Kertaluonteiset erät ovat poikkeuksellisia eriä, jotka eivät liity tavanomaiseen liiketoimintaan. Tyypillisimpiä kertaluonteisia eriä ovat omaisuuden myyntivoitot, ylimääräiset omaisuusarvojen arvonalentumiset tai arvonalentumisten palautukset, toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvat varaukset sekä sakot ja korvaukset. Yksittäinen kertaluonteinen erä raportoidaan normaalisti erikseen, mikäli sen tulosvaikutus on yli sentin osakkeelta.

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät, synteettiset optiot netotettuina toteutuneilla ja avoimilla suojauksilla, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä.

Kertaluonteiset erät, käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	-219	-592
Uudelleenjärjestelykustannukset ilman aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisia	-118	-111
Biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostus Kiinassa	-	179
Yritysmyyntit	53	-
Muut	5	-15
Kertaluontoiset erät yhteensä	-279	-539
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	-131	11
Yhteensä	-410	-528

Operatiiviset varat, velat ja sidottu pääoma segmentteittäin

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi					
	Operatiiviset varat		Korottomat velat		Sidottu pääoma	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Renewable Packaging	3 099	3 035	589	583	2 510	2 452
Biomaterials	2 708	2 311	252	228	2 456	2 083
Building and Living	741	749	228	233	513	516
Printing and Reading	2 506	2 971	892	911	1 614	2 060
Muut ja eliminoinnit	1 906	1 834	441	395	1 465	1 439
Yhteensä	10 960	10 900	2 402	2 350	8 558	8 550

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, poistot ja arvonalentumiset sekä palautukset ja investoinnit segmentteittäin

31.12. päättyvä tilikausi

Milj. euroa	Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet		Poistot ja arvonalentumiset sekä palautukset		Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Renewable Packaging	1 840	1 786	214	213	349	188
Biomaterials	1 954	1 645	84	76	203	334
Building and Living	342	363	36	40	29	28
Printing and Reading	1 527	1 847	408	838	108	137
Muut	155	167	24	22	24	23
Yhteensä	5 818	5 808	766	1 189	713	710

Liikearvo segmentteittäin

31.12. päättyvä tilikausi

Milj. euroa	Liikearvo		Yritysostojen liikearvo		Arvonalentumiset	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Renewable Packaging	29	31	-	-	-	-
Biomaterials	28	-	28	-	-	-
Building and Living	102	106	-	-	3	-
Printing and Reading	83	83	-	-	-	-
Muut	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	242	220	28	-	3	-

Henkilöstö keskimäärin

Segmentti	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Renewable Packaging	12 656	12 131
Biomaterials	1 569	1 537
Building and Living	4 046	4 282
Printing and Reading	7 700	8 373
Muut	3 038	2 598
Yhteensä	29 009	28 921

	31.12.	
Henkilöstö tilikauden lopussa	27 200	28 697

Maa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Itävalta	936	1 043
Baltian maat	1 154	1 189
Belgia	546	587
Tšekin tasavalta	725	744
Suomi	6 921	6 641
Ranska	406	475
Saksa	2 165	2 268
Puola	1 893	1 973
Venäjä	1 110	1 171
Espanja	276	301
Ruotsi	5 151	5 728
Muu Eurooppa	401	436
Eurooppa yhteensä	21 684	22 556
Brasilia	712	720
Kiina (ml Hong Kong)	5 532	4 513
Intia	381	429
Yhdysvallat	175	186
Uruguay	337	346
Muut maat	188	171
Yhteensä	29 009	28 921

Ulkoisen liikevaihto kohteen ja alkuperämaan mukaan

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi					
	Liikevaihto kohteen mukaan		Liikevaihto alkuperämaan mukaan		Liikevaihdon nettovirrat maittain	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Itävalta	262	271	343	415	81	144
Baltian maat	240	229	286	300	46	71
Belgia	149	151	278	282	129	131
Tšekin tasavalta	168	152	263	252	95	100
Tanska	141	166	16	18	-125	-148
Suomi	682	783	3 736	3 795	3 054	3 012
Ranska	507	568	47	152	-460	-416
Saksa	1 288	1 464	853	856	-435	-608
Italia	296	275	-	-	-296	-275
Alankomaat	271	281	23	30	-248	-251
Puola	466	411	358	315	-108	-96
Venäjä	311	335	196	215	-115	-120
Espanja	350	340	120	122	-230	-218
Ruotsi	1 015	1 040	2 674	2 872	1 659	1 832
Yhdistynyt kuningaskunta	604	632	25	23	-579	-609
Muu Eurooppa	808	860	165	188	-643	-672
Eurooppa yhteensä	7 558	7 958	9 383	9 835	1 825	1 877
Australia/Uusi-Seelanti	184	165	5	20	-179	-145
Brasilia	173	207	376	369	203	162
Kiina (ml. Hong kong)	753	574	309	271	-444	-303
Japani	224	331	-	-	-224	-331
Lähi-itä	286	427	-	-	-286	-427
Uruguay	11	14	90	9	79	-5
Yhdysvallat	133	138	44	50	-89	-88
Muut maat	891	749	6	9	-885	-740
Yhteensä	10 213	10 563	10 213	10 563	-	-

Varat, sijoitettu pääoma ja oma pääoma maittain

Milj. euroa	31.12.					
	Varat yhteensä		Sijoitettu pääoma		Oma pääoma	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Itävalta	166	183	107	126	121	118
Baltian maat	127	116	101	96	128	110
Belgia	419	459	296	361	484	583
Tšekin tasavalta	150	143	123	116	120	116
Suomi	3 959	4 975	2 334	2 327	863	684
Ranska	22	70	-53	23	-115	-7
Saksa	700	767	198	275	358	387
Puola	678	658	468	489	359	310
Venäjä	137	186	90	137	59	89
Espanja	40	36	9	2	-21	-8
Ruotsi	2 688	3 044	1 837	1 987	352	1 169
Muu Eurooppa	50	-49	7	25	64	184
Eurooppa yhteensä	9 136	10 588	5 517	5 964	2 772	3 735
Brasilia	816	797	727	713	607	606
Kiina (ml. Hongkong)	1 193	700	756	572	726	268
Uruguay	1 539	1 246	1 427	1 131	875	512
Yhdysvallat	58	49	27	44	33	49
Muut maat	105	72	57	40	57	43
Yhteensä	12 847	13 452	8 511	8 464	5 070	5 213

Sijoitettu pääoma lasketaan vähentämällä nettoverovelat sidotusta pääomasta.

Sidotun pääoman ja taseen varojen täsmäytys

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Sidottu pääoma	8 558	8 550
Koroton vieras pääoma	2 402	2 350
Korolliset saamiset	1 620	2 310
Versaamiset	267	242
Varat yhteensä	12 847	13 452

Sidottu pääoma (O-erät) sisältyy taseeseen, ja se sisältää aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, biologiset hyödykkeet, päästöoikeudet, noteeraamattomat osakkeet, muut pitkäaikaiset varat, vaihto-omaisuuden, lyhytaikaiset liikesaamiset ja lyhytaikaiset korottomat velat, varaukset ja muut pitkäaikaiset korottomat velat.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, investoinnit, poistot ja arvonalentumiset sekä palautukset maittain

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi					
	Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet		Poistot ja arvonalentumiset sekä palautukset		Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Itävalta	107	116	12	10	3	5
Baltian maat	54	55	8	9	6	7
Belgia	364	394	38	39	9	10
Tšekin tasavalta	110	106	4	4	9	7
Suomi	1 080	1 127	218	458	180	165
Ranska	3	11	2	21	-	2
Saksa	452	498	65	72	21	27
Puola	422	445	30	27	21	40
Venäjä	64	101	2	14	4	5
Espanja	5	1	-	20	5	2
Ruotsi	1 043	1 342	306	377	104	120
Muu Eurooppa	13	16	4	-	1	-
Eurooppa yhteensä	3 717	4 212	689	1 051	363	390
Brasilia	393	408	36	42	16	14
Kiina (ml. Hongkong)	381	147	22	90	207	12
Uruguay	1 272	1 023	15	3	120	292
Yhdysvallat	51	14	2	2	5	1
Muut maat	4	4	2	1	2	1
Yhteensä	5 818	5 808	766	1 189	713	710

Liite 4. Yritysstot ja -myynnit

Konserniyritysten ostot

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Hankittu netto-omaisuus		
Rahavarat vähennettynä luottolimiitillä	1	32
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	20	1
Verosaamiset ja verovelat	-5	-
Käyttöpääoma	-4	-22
Korolliset saamiset ja velat	-8	-
Hankitun netto-omaisuuden käypä arvo	4	11
Liikearvo	28	-
Aiemmin omistettujen pääomaosuuksien arvo	-	-4
Yritysstot yhteensä	32	7

Stora Enso osti 19.6.2014 100 % yhdysvaltalaisen Virdia Inc:n osakkeista. Virdia on johtava kehittäjä erotteluteknologioissa, joilla sellubiomassasta saadaan puhdistettuja sokereita ja ligniiniä. Virdian osto tukee Stora Enson Biomaterials -divisioonan visiota tulla merkittäväksi biokemian ja biomateriaalien toimijaksi. Teknologian avulla biomassasta saadaan eroteltua entistä tehokkaammin erilaisia arvokkaita kemiallisia jakeita, mikä mahdollistaa kustannustehokkaiden uusiutuvien ratkaisujen kehittämisen markkinalähtöisiin tarpeisiin.

Käteismaksu oli 17 milj. euroa, ja kauppaan liittyy yhteensä 21 milj. euron suuruisia mahdollisia lisämaksuja, jos tietyt tekniset ja kaupalliset välitavoitteet saavutetaan vuoteen 2017 mennessä. Hankintahetkellä ehdollisen kauppahinnan käypä arvo oli 15 milj. euroa. Myöhemmät muutokset ehdollisen kauppahinnan käyvässä arvossa kirjataan tuloslaskelmaan.

Liiketoimi johti 28 milj. euron liikearvoon. Liikearvo edustaa liiketoimintojen yhdistämisestä saatavaa liiketietoa ja -tuntemusta sekä odotettavissa olevaa synergiaa. Hankintaan liittyvät, yhteensä 2 milj. euron suuruiset transaktiomenot kirjattiin kuluksi syntymishetkellä.

Liiketoimintojen yhdistämiseen liittyen kirjatut varat ja velat on määritelty alustavasti tuotto- ja kulumalleja hyödyntäen. Hankittujen omaisuuserien ja velkojen käyvät arvot saattavat näin ollen muuttua 12 kuukauden pituisen arvostamiskauden aikana, jos hankintahetkellä vallinneista olosuhteista saadaan lisätietoja. Virdian hankinnalla ei ollut vaikutusta konsernin vuoden 2014 liikevaihtoon. Virdian vaikutus konsernin vuoden 2014 nettotulokseen oli 4 milj. euroa negatiivinen.

Stora Enso osti 31.10.2013 jäljellä olleen 49 %:n omistusosuuden Efora Oy:stä. Kaupan myötä konsernista tuli yhtiön ainoa omistaja. Ennen yritysostoa Efora Oy yhdistettiin konsernitiilipäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. 1.11.2013 alkaen Efora Oy on yhdistetty konsernitiilipäätökseen tytäryhtiönä. Hankintahetkellä konsernin 51 %:n osuuden arvo Efora Oy:stä oli 4 milj. euroa. Kauppahinta oli 7 milj. euroa, mikä vastaa ostetun netto-omaisuuden käypää arvoa. Vuonna 2009 perustettu Efora oli yhteisyritys, jonka omistajia olivat Stora Enso (51 %) ja ABB (49 %). Efora huolehti kunnossapitopalveluista Stora Enson Heinolan, Imatran, Oulun, Uimaharjun, Varkauden ja Veitsiluodon tehtailla. Eforan palveluksessa on noin 1 000 työntekijää. Efora-kaupalla ei ollut vaikutusta konsernin vuoden 2013 liikevaihtoon, sen sijaan vaikutus nettotulokseen oli 2 milj. euroa negatiivinen.

Konserniyritysten myynnit

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Myyty netto-omaisuus		
Rahavarat	31	1
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	41	2
Käyttöpääoma	25	-
Verosaamiset ja verovelat	2	-
Korolliset saamiset ja velat	2	-2
Määräysvallattomien omistajien osuus	-7	-1
Myytyjen yritysten nettovarot	94	-
Yritysmyyntit yhteensä	104	-
Voitto konserniyritysten myynneistä	10	-
Kertyneiden muuntoerojen tuloutus	3	-
Transaktiokustannukset	-4	-
Yritysmyyntit yhteensä	9	-

1.12.2014 Stora Enso myi Corenson liiketoiminnan Powerflute Oyj:lle 103 milj. euron hintaan. Transaktio johti 9 milj. euron myyntivoittoon. Myyntihetkellä kirjattiin liiketoiminnan muihin tuottoihin 13 milj. euroa mukaan lukien 3 milj. euron kertyneiden muuntoerojen tuloutus sekä liiketoiminnan muihin kuluihin 4 milj. euron transaktiokustannukset. Corenso oli osa Stora Enson Renewable Packaging -divisioonaa. Vuonna 2014 konserni luopui myös omistuksestaan Stora Enso Thailand Co Ltd:ssä. Kauppahinta oli 1 milj. euroa.

Joulukuussa 2014 Stora Enso ilmoitti luopuvansa erikoispaperia ja päällystettyä hienopaperia valmistavasta Uetersenin tehtaasta. Tämän seurauksena konserni kirjasi yhteensä 30 milj. euron arvonalennuksen aineellisiin hyödykkeisiin ja vaihto-omaisuuteen. Kauppa toteutetaan viranomaisarvioinnin ja -hyväksynnän jälkeen. Uetersenin tehdasta ei ole esitetty myytävänä olevana omaisuuseränä konsernin taseessa 31.12.2014, koska sillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Vuonna 2013 konserni myi Suomessa Pelkolan Terminaalien puuterminaalitoiminnan sekä liiketoimintakaupalla Stora Enso Oyj:n aiemmin omistaman Digital Solutions -liiketoiminnan.

Liite 5. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Konserni on kirjannut liiketoiminnan muihin tuottoihin 24 (18) milj. euroa sekä materiaaleihin ja palveluihin 16 (17) milj. euron kulun päästöoikeuksista. Nettotuotto on yhteensä 8 (1) milj. euroa, josta 24 (18) milj. euroa vastaa päästöoikeuksien käypää arvoa 31.12.2014 ja 16 (17) milj. euroa vastaa kulua, joka heijastaa tuotannon toteutuneiden hiilidioksidipäästöjen kustannuksia. Konsernin hallussa tilikauden lopussa olleiden ylijäämäoikeuksien arvo oli 11 (7) milj. euroa.

Konserni saa lisäksi tuottoa Ruotsin, Belgian ja Puolan uusiutuvasta energiantuotannosta. Energia tuotetaan biomassalla, joka oikeuttaa vihreisiin sertifikaatteihin, jotka myydään eteenpäin sähkönjakelijoille, jotta ne täyttäisivät uusiutuvilla energianlähteillä tuotetulle energialle asetetut kiintiöt. Vihreiden sertifikaattien myynnistä saadut tulot olivat yhteensä 44 (37) milj. euroa.

Stora Enso sai 1.12.2014 päätökseen Corenson liiketoiminnan myymisen suomalaiselle pakkausmateriaaliyritykselle Powerflute Oyj:lle. Myyntivoitto oli 9 milj. euroa, josta 13 milj. euroa on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältäen 3 milj. euron kertyneiden muuntoerojen tuloutuksen tuloslaskelmassa sekä yhteensä 4 milj. euroa transaktiokustannuksia, jotka kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin.

Vuonna 2013 Stora Enso kirjasi 11 milj. euron myyntivoiton konsernin yhteisen toiminnon, Montes del Platan, maa-alueiden myyntiin liittyen.

Kuljetuskapasiteetin ylijäämän myynti vuonna 2014 oli 25 (31) milj. euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Liiketoiminnan muut tuotot		
Päästöoikeudet	24	18
Vihreiden sertifikaattien myynti	44	37
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	4	19
Biologisista hyödykkeistä saatu myyntivoitto	-	7
Konserniyritysten myynnistä kertyneet voitot	10	-
Kertyneiden muuntoerojen tuloutus	3	-
Noteeraamattomien osakkeiden osingot ja myyntivoitot	-	2
Vakuutuskorvaukset	30	8
Rahtimyynti, vuokrat ja muut	39	44
Saadut valtionavustukset	14	5
Yhteensä	168	140
Liiketoiminnan muut kulut		
Maksetut vuokrat	101	108
Tutkimus ja kehitys	64	63
Luottotappiot	13	10
Kertyneiden muuntoerojen tuloutus	-	3
Materiaalit ja palvelut		
Päästöoikeuksien palautukset ja myyntitappiot	16	17

Konsernin tilintarkastus- ja neuvontapalkkiot olivat 5 (5) milj. euroa, joka maksettiin päävastaulliselle tilintarkastajalle Deloitteille. Tilintarkastuspalkkiot liittyvät tilinpäätöksen lakisääteiseen tilintarkastukseen tai siihen läheisesti liittyviin tavanomaisiin palveluihin. Palkkiot tilintarkastuksen oheispalveluista aiheutuvat sellaisista palveluista, jotka liittyvät tilintarkastukseen ja joilla pyritään varmentamaan tilinpäätöksen oikeellisuutta.

Päävastaullisen tilintarkastajan palkkiot ja palvelut

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Tilintarkastuspalkkiot	4	4
Palkkiot oheispalveluista	-	-
Palkkiot veropalveluista	-	-
Muut palkkiot	1	1
Yhteensä	5	5

Liite 6. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Palkat ja palkkiot	1 045	1 050
Eläkkeet (ks. alla)	164	169
Osakeperusteiset maksut (liite 21)	13	2
Optio-ohjelmien suojausinstrumentit	-2	-11
Muut pakolliset henkilöstökulut	142	160
Muut vapaaehtoiset henkilöstökulut	21	20
Yhteensä	1 383	1 390

Eläkkeet

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Etuuspohjaiset järjestelyt	6	13
Maksupohjaiset järjestelyt	158	154
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-	2
Yhteensä	164	169

Henkilöstökulut olivat 1 383 milj. euroa vuonna 2014 (1 390 milj. euroa vuonna 2013). Henkilöstön keskimääräinen määrä vuonna 2014 oli 29 009 henkilöä, kun vuonna 2013 määrä oli 28 921 henkilöä. Eläkekulut on eritelty liitteessä 20 (Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet).

Osakeperusteiset maksut koostuvat optioista ja osakekannustimista, joita on käsitelty tarkemmin liitteessä 21 (Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät).

Konserni on suojannut optio-ohjelmansa optioiden suojausinstrumenteilla (Total Return Swaps), jotka esitetään henkilöstökuluissa niiden optioiden rinnalla, joihin ne liittyvät. Siten itse riski ja suojaus näkyvät samassa tuloslaskelman osiossa. Optiot ja niitä suojaavat johdannaiset eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, koska optiot arvostetaan tiettyjen hinnoittelumallien mukaisesti ja optioiden suojausinstrumentit arvostetaan osakkeiden kulloinkin voimassa olevan markkinakurssin mukaisesti. Osakeperusteisista optio-ohjelmista ja niitä suojaavista johdannaisista kirjattiin 11 milj. euron kulu vuonna 2014 (9 milj. euron tulo vuonna 2013).

Vuonna 2014 osakeperusteisista optio-ohjelmista kirjattu kulu oli 13 milj. euroa. Koska Stora Enson R-osakkeen kurssi nousi 7,30 eurosta (31.12.2013) 7,44 euroon (31.12.2014), konserni kirjasi optioita suojaavista johdannaisista 2 milj. euron tulon.

Johtokunnan ja hallituksen palkkiot on esitetty liitteessä 7 (Hallituksen ja johdon palkkiot).

Liite 7. Hallituksen ja johdon palkkiot

Hallituksen palkkiot ja valiokunta- ja toimikuntajäsennydet

Tuhatta euroa	31.12. päättyvä tilikausi			Yhteensä	Jäsennydet valiokunnissa
	Käteinen	Osakkeet	Yhteensä		
Hallituksen jäsenet 31.12.2014					
Gunnar Brock, puheenjohtaja	126	68	194	194	Palkitseminen, nimitys ^{2,3)} , talous ja tarkastus
Juha Rantanen, varapuheenjohtaja	80	40	120	114	Palkitseminen, nimitys ^{2,3)} , talous ja tarkastus
Anne Brunila	50	28	78	78	Vastuullisuus- ja yritysetiikka
Elisabeth Fleuriot	42	28	70	70	
Hock Goh	42	28	70	70	
Birgitta Kantola	66	28	94	94	Talous ja tarkastus, Vastuullisuus- ja yritysetiikka
Mikael Mäkinen	56	28	84	84	Talous ja tarkastus
Richard Nilsson (aloitti huhtikuussa 2014)	42	28	70	-	
Hans Stråberg	48	28	76	76	Palkitseminen
Entiset hallituksen jäsenet					
Matti Vuoria (23.4.2014 asti)	-	-	-	76	
Marcus Wallenberg (23.4.2014 asti)	-	-	-	70	
Hallituksen palkkiot yhteensä¹⁾	552	304	856	926	

¹⁾ 40 % hallituksen palkkioista vuonna 2014 maksettiin markkinoilta ostettuina Stora Enson R-osakkeina, jotka jakautuivat seuraavasti: puheenjohtaja 9284 R-osaketta, varapuheenjohtaja 5461 R-osaketta ja jäsenet 3822 R-osaketta kukin. Konsernilla ei ole hallituksen jäsenten palkkioksi saamien osakkeiden hallussapitämistä koskevaa virallista ohjeistusta.

²⁾ Osakkeenomistajat valitsevat Stora Enson nimitystoimikunnan varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gunnar Brock ja Juha Rantanen valittiin toimikuntaan hallituksen puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana. Hallituksen jäsentä ei voida nimittää nimitystoimikunnan puheenjohtajaksi.

³⁾ Nimitystoimikunnan puheenjohtaja on Solidium Oyj:n nimittämä Pekka Ala-Pietilä. Marcus Wallenberg on FAM AB:n nimittämä nimitystoimikunnan jäsen.

Osakkeenomistajat nimittivät yhtiökokouksessa nimitystoimikunnan valmistelevaan ehdotuksia hallituksen jäsenten lukumäärästä, hallituksen jäsenistä, hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkitsemisesta ja hallituksen valiokuntien puheenjohtajien ja jäsenten palkitsemisesta yhtiökokouksen hyväksyntää varten.

Hallituksen osakeomistukset 31.12.2014

	Osakkeiden määrä ¹⁾	
	A	R
Hallituksen jäsenet 31.12.2014		
Gunnar Brock, puheenjohtaja	-	61 292
Juha Rantanen, varapuheenjohtaja	-	14 738
Anne Brunila	-	9 029
Elisabeth Fleuriot	-	9 029
Hock Goh	-	14 812
Birgitta Kantola	-	31 017
Mikael Mäkinen	-	21 705
Richard Nilsson	-	7 162
Hans Stråberg	-	24 590
Osakkeiden määrä yhteensä	-	193 374

¹⁾ Hallituksen jäsenten lähipiireillä ei ole Stora Enson osakkeita.

Johtokunnan palkat, palkkiot ja omistukset

Seuraavassa taulukossa on mukana johtokunnan jäsenille vuoden aikana maksetut palkat ja palkkiot sisältäen tilikaudella ansaitut optiot ja osakekannustimet. Yhtiö suosittelee ja odottaa, että toimitusjohtaja ja johtokunnan jäsenet omistavat Stora Enson osakkeita ainakin yhden perusvuosipalkan arvoa vastaavan määrän. Siksi on suositeltavaa, että palkkiona saatuja osakkeita ei myydä, ennen kuin tämä taso on saavutettu.

Johtokunnan palkkiot vuonna 2014 olivat yhteensä 10,1 (7,6) milj. euroa. Kasvu johtuu pääosin johtokunnan jäsenten määrän kasvusta sekä taloudellisten tavoitteiden täyttymisestä koskien pitkän ja lyhyen aikavälin kannusteita verrattuna vuoteen 2013. Johtokunnan jäsenten kokonaismäärä oli 11 (9) vuoden 2014 lopussa. Vuoden 2014 aikana johtokuntaan liittyivät Johanna Hagelberg, Kati Ter Horst, Terhi Koipijärvi, Ulrika Lilja, Seppo Parvi ja Jari Suominen. Johtokunnasta lähtivät Jouko Karvinen, Mats Nordlander, Lauri Peltola ja Jyrki Tammivuori. Vuoden 2014 lopussa nimitettiin kaksi uutta johtokunnan jäsentä, Noel Morrin ja Jari Latvanen, joiden työsuhteet astuvat voimaan vuonna 2015.

Johtokunnan jäsenten eläkeikä määräytyy henkilökohtaisen eläkejärjestelyn mukaan ja on joko 60 tai 65 vuotta. Eläkkeet ovat jäsenten kotimaiden lainsäädännön mukaisia. Johtokunnan jäsenillä on kuuden kuukauden irtisanomisaika. Irtisanomiskorvaus on vuoden palkka, jos irtisanojana on Stora Enso. Ennen vuotta 2007 nimitetyille jäsenille voidaan lisäksi maksaa toisen vuoden palkka työsuhteesta riippuen.

Vuosipalkkojen perustarkistus tuli voimaan tavalliseen tapaan 1.3. Palkitsemisvaliokunta tarkasti ja vahvisti lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin liittyvät vuoden 2013 taloudellisten tavoitteiden tulokset vuoden 2014 alussa.

Liitteessä 21 (Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät) on tarkempia tietoja Stora Enson johdon ja työntekijöiden osakekannustinohjelmista ja kannustinjärjestelmistä.

Johtokunnan palkkiot

31.12. päättyvä tilikausi

Tuhatta euroa	2014				2013		
	Toimitusjohtaja ¹⁾	Entinen toimitusjohtaja ²⁾	Muut ³⁾	Johtokunta yhteensä ⁷⁾	Toimitusjohtaja	Muut	Johtokunta yhteensä
Palkitseminen							
Vuospalkka	384	655	3 019	4 058	1 148	3 408	4 556
Asumiskulut (toteutuneet)	-	-	102	102	-	110	110
Muut etuudet	9	8	198	215	14	148	162
Irtisanomiskorvaus	-	-	880 ⁵⁾	880	-	-	-
Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät	-	847 ⁴⁾	656	1 503	186	322	508
Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät	-	549	1 543	2 092	-	183	183
	393	2059	6 398	8 850	1 348	4 171	5 519
Eläkekulut							
Lakisääteiset eläkejärjestelyt	25	-	620	645	-	519	519
Vapaaehtoiset eläkejärjestelyt	106 ⁶⁾	316	192	614	399	1 134	1 533
	131	316	812	1 259	399	1 653	2 052
Palkat ja palkkiot ilman viivästettyjä lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmiä	524	2 375	7 210	10 109	1 747	5 824	7 571
Palkat ja palkkiot yhteensä	524	2 375	7 210	10 109	1 747	5 824	7 571

1) Toimitusjohtajan palkitseminen sisältää Karl-Henrik Sundströmiin liittyvät suoritukset 1.8.2014 alkaen

2) Entisen toimitusjohtajan palkitsemiseen liittyvät suoritukset sisältävät Jouko Karviselle maksetut palkkiot kuluneelta kaudelta hänen työsuhteensa päättymiseen (30.9.2014).

3) Alla esitetyt summat sisältävät Karl-Henrik Sundströmiin liittyvät suoritukset 1.8. saakka, Mats Nordlanderiin liittyvät suoritukset 21.3 saakka, Lauri Peltolaan liittyvät suoritukset 1.9. saakka ja Jyrki Tammivuoreen liittyvät suoritukset 31.1. saakka. Uusiin johtokunnan jäseniin liittyvät suoritukset esitetään Seppo Parvin osalta 1.2. alkaen, Johanna Hagelbergin osalta 1.11. alkaen ja Kati Ter Horstin, Terhi Koipijärven, Ulrika Liljan ja Jari Suomisen osalta 1.9. alkaen.

4) Entisen toimitusjohtajan lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmiin liittyvät maksut sisältävät vuoteen 2013 perustuvan suorituksen lisäksi 2014 vuoden tavoitteiden täyttymiseen liittyvän maksusuorituksen. Suoritus perustuu tavoitteiden täyttymisestä 30. syyskuuta 2014 mennessä. Normaalisti maksupäivä on maaliskuu 2015. Entinen toimitusjohtaja ei saanut irtisanomiskorvausta tai muita suorituksia työsuhteen päättyessä.

5) Irtisanomiskorvaus sisältää 12 kuukauden peruspalkan kahdelle johtokunnasta lähteneelle jäsenelle.

6) Toimitusjohtaja kuuluu ruotsalaiseen johtajien eläkejärjestelmään, jossa kaikkien osallistujien eläkekertymät ovat rahastoimattomia. Eläkevastuu on laskettu ja vakuutettu Ruotsin lainsäädännön mukaisesti. Kattamaton eläkevastuu on suuruudeltaan 670 000 euroa.

7) Maaliskuussa 2014 suoritettujen lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien maksut perustuivat vuoden 2013 tulokseen. Ilmoitetut suoritukset käsittävät johtokunnan jäsenet, jotka kuuluivat johtokuntaan maksuhetkellä. Vuosittainen peruspalkka sisältää suoritukset johtokunnan jäseniltä ainoastaan johtokunnan jäsenyyden ajalta.

Johtokunnan jäsenet (pl. toimitusjohtaja)

Johdon lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät

Johtokunnan jäsenillä on lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmiä, joiden suuruus on enintään 50 % heidän kiinteästä vuosipalkastaan. Kannustinpalkkiot maksetaan seuraavalla tilikaudella. Vuoden 2014 kannustinjärjestelmän tuotosta 70 % perustui taloudellisiin tavoitteisiin ja 30 % henkilökohtaisiin tavoitteisiin toimitusjohtajan, talousjohtajan ja divisioonien johtajien osalta. Muiden johtokunnan jäsenten osalta 60 % perustui taloudellisiin tavoitteisiin ja 40 % henkilökohtaisiin tavoitteisiin.

Johdon optio-ohjelmat

Optioita ei ole myönnetty vuoden 2007 jälkeen. Kaikki vuoden 2007 optio-ohjelmaan liittyvät optiot erääntyivät tilikaudella 2013. Optioita ei lunastettu.

Johdon pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät

Vuodesta 2009 alkaen on käynnistetty vuosittain uusi tulosperusteinen osakeohjelma. Vuosien 2009–2013 tulosperusteisten osakeohjelmien erien lunastusaika jakautuu kolmen vuoden ajalle, ja palkitsemisvaliokunta määrittelee ohjelmien tulostavoitteet vuosittain. Vuoden 2014 ohjelmalla on kolmen vuoden tulostavoite, josta voidaan ansaita 100 % kolmen vuoden kuluttua. Vuosina 2009–2011 käynnistetyistä ohjelmista ansaittavien osakkeiden enimmäismäärä voi olla enintään 150 % suurimmasta mahdollisesta osakekannustimien määrästä, mikäli saavutetut tulokset ylittävät tavoitteen. Alkaen vuodesta 2012, tulosperusteisessa osakeohjelmassa ansaittavien osakkeiden määrää muutettiin niin, että se on enintään 100 % suurimmasta mahdollisesta osakekannustimien määrästä. Kolme neljäsosaa (75 %) vuoden 2014 ohjelmassa ansaittavista osakkeista on tulosperusteisia ja ansaitaan hallituksen palkitsemisvaliokunnan määrittelemien tulokriteerien perusteella. Yksi neljäsosa (25 %) vuoden 2014 ohjelmassa ansaittavista osakkeista on rajoitettuja osakkeita ja ansaitaan, mikäli työsuhde jatkuu.

Johtokunnan jäsenille (johtokunnassa 31.12.2014) myönnettiin vuoden 2014 tulosperusteisen osakeohjelman yhteydessä 274 000 osaketta olettaen että kolmevuotisen ohjelman (2014-2016) enimmäismäärään oikeuttavat tavoitteet saavutetaan.

Työsuorituksen käypä arvo, joka on saatu osakeperusteisen korvauksen vastineena, kirjataan maksutavan mukaisesti joko käteisvaroina tai osakeperusteisesti maksettavana, kuten liitteessä 21 on kuvattu. Osakeperusteisesti maksettavan arvon osalta on mahdollista, että toteutuneet kassavaikutteiset kulut eivät vastaa kirjanpidollisia kuluja, koska osakkeen hintaa ei päivitetä osakkeiden lunastushetkellä. Johtokunnan palkkiot -taulukossa olevat luvut koskevat henkilöitä, jotka ovat kuuluneet johtokuntaan kannustimien maksupäivänä.

Johtokunnan jäsenille (johtokunnan jäsenet maksupäivänä) maksettiin osakkeina vuoden aikana aiempien rajoitettujen ja tulosperusteisten osakeohjelmien yhteydessä yhteensä 187 000 osaketta, joiden käteisarvo täsmäytyspäivänä 1.3.2014 oli 1 544 000 euroa täsmäytyspäivän 8,255 euron osakekurssin perusteella.

Kukaan johtokunnan jäsenistä ei vastaanottanut vuonna 2014 muita osakkeita kuin vuoden 2014 pitkän aikavälin ohjelmaan perustuvat osakkeet.

Toimitusjohtaja – Karl-Henrik Sundström

Toimitusjohtaja tuli Stora Enson palvelukseen 1.8.2012 ja aloitti työnsä toimitusjohtajana 1.8.2014. Hallitus hyväksyi toimitusjohtajan sopimuksen nimityksen yhteydessä. Toimitusjohtajalla on kuuden kuukauden irtisanomisaika. Irtisanomiskorvaus on vuoden palkka, jos irtisanojana on yhtiö, mutta sopimukseen ei sisälly yhtiön hallinnassa tapahtuvista muutoksista aiheutuvia maksuja. Etuuksiin kuuluu autoetu ja eläkejärjestely. Toimitusjohtajan eläkejärjestely koostuu Ruotsissa sovitusta työsopimusehtoisesta eläkejärjestelystä (ITP2) sekä maksupohjaisesta järjestelystä. Maksusuoritus maksupohjaiseen järjestelyyn on 23 %, kun ansiotulojen perusosa (Income Base Amount, IBA, vuonna 2014 yksi IBA oli 56 900 Ruotsin kruunua) on välillä 20–30. Kun IBA on yli 30, maksusuoritus on 35 % sen palkan osalta, jota toimitusjohtaja sai ennen toimitusjohtajaksi siirtymistään, ja 39 % siitä palkankorotuksen määrästä, jonka toimitusjohtaja saa siirtyessään toimitusjohtajaksi. Toimitusjohtajan eläkeikä on 65 vuotta.

Toimitusjohtajan lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä

Toimitusjohtaja on oikeutettu hallituksen vuosittain vahvistamaan lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmään, jonka tuotto on enintään 75 % kiinteästä vuosipalkasta. Vuoden 2014 kannustinjärjestelmän tuotosta 70 %

perustui taloudellisiin tavoitteisiin ja 30 % henkilökohtaisiin tavoitteisiin.

Toimitusjohtajan optio-ohjelmat

Toimitusjohtajalle ei ole myönnetty optioita.

Toimitusjohtajan pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät

Toimitusjohtaja on osallisena useissa pitkän aikavälin kannustinjärjestelmissä. Vuosien 2012–2013 tulosperusteisten osakeohjelmien erien lunastusaika jakautuu kolmen vuoden ajalle, ja palkitsemisvaliokunta määrittelee ohjelmien tulostavoitteet vuosittain. Vuoden 2014 ohjelmalla on kolmen vuoden tulostavoite, josta voidaan ansaita 100 % kolmen vuoden kuluttua. Kolme neljäsosaa (75 %) vuoden 2014 ohjelmassa ansaittavista osakkeista on tulosperusteisia ja ansaitaan hallituksen palkitsemisvaliokunnan määrittelemiін tuloskriteereihin perustuen. Yksi neljäsosa (25 %) vuoden 2014 ohjelmassa ansaittavista osakkeista on rajoitettuja osakkeita, joita ei ole sidottu tulostavoitteisiin ja henkilö on niihin oikeutettu, mikäli työsuhde jatkuu maksupäivänä.

Toimitusjohtajalle myönnettiin vuoden 2014 tulosperusteisen osakeohjelman yhteydessä 83 157 osaketta. Myöntämisarvo 646 000 euroa perustuu myöntämispäivän osakekurssiin ja siihen oletukseen, että kolmevuotisen ohjelman enimmäismäärään oikeuttavat tavoitteet saavutetaan.

Osakepohjaisia kannustimia ei maksettu nykyiselle toimitusjohtajalle hänen aloittaessaan toimitusjohtajan tehtävässä elokuussa 2014. Entinen toimitusjohtaja vastaanotti aiempien rajoitettujen- ja tulosperusteisten osakekannustimien perusteella yhteensä 66 559 osaketta, joiden käteisarvo täsmäytyspäivänä 1.3.2014 oli 549 000 euroa täsmäytyspäivän 8,255 euron kurssilla. Kaikki entisen toimitusjohtajan lunastamattomat osakekannustimet erääntyivät syyskuussa 2014 kun hän jätti tehtävänsä.

Johtokunnan osakkeet ja optiot

Johtokunnan jäsenet tilikauden lopussa	R-osakkeet ^{1,2)}	Tulosperusteiset osakekannustimet	Rajoitetut osakekannustimet
Juan Carlos Bueno	-	100 425	11 125
Johanna Hagelberg	814	8 550	4 788
Lars Häggström	7 882	63 750	7 750
Terhi Koipijärvi	1 148	9 645	1 625
Ulrika Lilja	7 355	8 848	2 949
Per Lyrvall	24 573	54 150	7 250
Seppo Parvi	3 627	22 500	14 792
Karl-Henrik Sundström ³⁾	65 318	135 208	20 789
Jari Suominen	12 098	25 169	4 783
Kati Ter Horst	5 273	30 713	5 688
Juha Vanhainen	70 746	99 900	12 250
Johtokunnan jäsenet yhteensä⁴⁾	198 834	558 858	93 789

¹⁾ Kenellekään johtokunnan jäsenistä ei ollut A-osakkeita.

²⁾ Johtokunnan jäsenten lähipiirit eivät omistaneet osakkeita 31.12.2014 lukuun ottamatta Karl-Henrik Sundströmiä, kuten alempana esitetty.

³⁾ Osakkeista 41 700 on lähipiirin (Alma Patria AB) omistamia.

⁴⁾ Yhtiö suosittelee ja odottaa, että johtokunnan jäsenet omistavat Stora Enson osakkeita ainakin yhden perusvuosipalkan arvoa vastaavan määrän. Siksi on suositeltavaa, että palkkiona saatuja osakkeita ei myydä, ennen kuin tämä taso on saavutettu.

Myös seuraavat johtajat olivat johtoryhmässä vuonna 2014

Myös seuraavat johtajat olivat johtoryhmässä vuonna 2014	Osakkeiden määrä tehtävästä luovuttaessa	Tulosperusteiset osakekannustimet	Rajoitetut osakekannustimet	Toiminut johtokunnan jäsenenä asti
Jouko Karvinen ¹⁾	272 285	319 230	27 750	30.9.2014
Mats Nordlander ¹⁾	81 113	130 200	15 500	21.3.2014
Lauri Peltola ¹⁾	28 003	52 200	6 250	31.8.2014
Jyrki Tammivuori	15 749	17 900	0	31.1.2014
	397 150	519 530	49 500	

¹⁾ Henkilöt menettivät oikeutensa lunastamattomiin tulosperusteisiin ja rajoitettuihin osakekannustimiin työsuhteen päättyessä yhtiössä.

Liite 8. Rahoituserät

Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Rahoituserät tuloslaskelmassa		
Rahoitustuotot	79	62
Rahoituskulut	-359	-301
Yhteensä	-280	-239
Jaottelu		
Korkokulut		
Korolliset lainat	-225	-252
Korkojohdannaisten nettokorot	-1	10
Rahoitusleasingsopimukset	-2	-2
Aktivoitujen korot	17	23
Korkotuotot lainoista ja saamisista	22	14
Tuotot korollisista arvopapereista	-	9
Nettokorko etuuspoijaisten järjestelyiden vastuista	-11	-15
Kurssierot		
Valuuttajohdannaiset	49	21
Korolliset lainat ja talletukset	-91	-31
Muut rahoitustuotot	8	18
Muut rahoituskulut		
Käyvän arvon suojaukset	-	-
Muut käyvän arvon muutokset	-12	-3
Muut	-34	-31
Yhteensä	-280	-239

Johdannaisinstrumenttien tuotot ja kulut esitetään liitteessä 27 Johdannaiset.

Konserni kirjasi vuonna 2014 14 milj. euron nettorahoituskulun joukkovelkakirjalainojen takaisinostoista, joiden vaikutus on esitetty yllä olevassa taulukossa muissa rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Kauppoja on eritelty tarkemmin liitteessä 26 (Velat). Vuoden kuluessa aktivoitujen vieraan pääoman kustannusten määrä oli 17 (23) milj. euroa. Nämä liittyvät pääosin Kiinassa meneillään olevaan sellutehdashankkeeseen sekä Montes del Platan valmistuneeseen sellutehdashankkeeseen, jossa korkojen aktivointi päättyi vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä. Aktivoinnissa käytetty keskimääräinen korko oli 4,62 % (4.26 %).

Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä Stora Enso kirjasi 4 milj. euron voiton jäljellä olevan Bergvik Skog -lainasaamisen myynnistä. Vuonna 2013 konserni kirjasi 11 milj. euron voiton nimellisarvoltaan 610 milj. Ruotsin kruunun Bergvik Skog -lainasaamisen osittaisesta myynnistä ja 1 milj. euron voiton Tornator-lainasaamisen myynnistä vuoden 2013 toisella neljänneksellä. Lainojen myynneistä saadut voitot on kirjattu muiksi rahoitustuotoiksi. Kauppoja on eritelty tarkemmin liitteessä 17 (Saamiset).

Papyrus Holding AB:n liikkeeselaskema payment-in-kind (PIK) -laina, joka oli luokiteltu myytävissä olevaksi sijoitukseksi, kirjattiin syyskuussa 2013 pois taseesta konsernin saadessa 40 milj. euron takaisinmaksun. Jäljellä olevan lainaosuuden ehdot muutettiin keskinäisellä sopimuksella. Alkuperäisen lainan korko lisättiin lainan pääomaan, ja vuonna 2013 sen tuotto korollisista arvopapereista oli 9 milj. euroa. Uusi laina, jonka nimellisarvo on 54 milj. euroa, on luokiteltu pitkäaikaiseksi lainasaamiseksi ja lainan korko on esitetty yllä olevassa taulukossa korkotuottona lainoista ja saamisista. Järjestelyn seurauksena 5 milj.

euron negatiivinen käyvän arvon nettomuutos kirjattiin muiksi rahoituskuluiksi vuoden 2013 kolmannella neljänneksellä. Uudesta lainasaamisesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 17 (Saamiset).

Vuonna 2013 konserni sovelsi 1.1.2013 voimaan tullutta uudistettua IAS 19 (Työsuhde-etuudet) standardia, joka edellyttää aiempien tilinpäätösten oikaisua sekä etuusperusteisissa eläkevastuissa ja eläkejärjestelyihin sisältyvissä varoissa tapahtuvien muutosten jakamista kolmeen luokkaan ja näistä nettokoron esittämistä erikseen tuloslaskelman rahoituserissä.

Edellisessä taulukossa valuuttajohdannaisista esitetyt kurssivoitot ja -tappiot liittyvät pääasiassa instrumentteihin, jotka arvostetaan tuloslaskelman kautta käypään arvoon, koska ne eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen ehtoja. Muut käyvän arvon muutokset, jotka esitetään muiden rahoituskulujen alla, liittyvät pääasiassa korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksiin. Perityt maksut, jotka liittyvät esimerkiksi käyttämättömiin luottolimiitteihin, vakuuksiin ja luottoluokituslaitoksiin, sisältyvät muihin rahoituskuluihin ja olivat vuoden 2014 aikana 15 (12) milj. euroa. Taseeseen osana pitkäaikaista velkaa aktivoitavat pitkäaikaisten velkakirjojen liikkeeseenlaskukustannukset taseessa olivat 34 (30) milj. euroa 31.12.2014 ja näistä efektiivisen koron menetelmällä tuloslaskelmaan tehtävät poistot 6 (7) milj. euroa.

Tuloslaskelmaan sisältyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot ilman suojauksia

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Liikevaihto	66	1
Kulut	-23	-4
Korolliset lainat ja talletukset	-91	-31
Yhteensä	-48	-34

Liite 9. Tuloverot

Verokulu

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Välittömät verot	-79	-23
Laskennalliset verot	49	141
Verot yhteensä	-30	118

Tuloverojen täsmäytys paikallisiin verokantoihin

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Tulos ennen veroja	120	-189
Verot kunkin maan sovellettavan verokannan mukaan ¹⁾	-20	67
Vähennyskelvottomat kulut ja verovapaat tulot ²⁾	-15	35
Laskennallisten verosaamisten muutos	-13	2
Verot aiemmilta tilikausilta	5	22
Verokannan ja verolakien muutos	-	-31
Liikearvon arvonalentuminen	-1	-
Osakkuus- ja yhteisyritysten tulos	10	25
Muut	4	-2
Verot yhteensä	-30	118
Efektiivinen verokanta	25,0 %	62,4 %
Lakisääteinen verokanta (yhdistetty)	16,7 %	35,4 %

¹⁾ Sisältää -7 milj. euron vaikutuksen maista, joissa on määräaikainen verovapaus, sekä veroeduista vuonna 2014, ja 22 milj. euron määräaikaisen verovapauden ja muiden veroetujen vaikutuksen vuonna 2013.

²⁾ 19 milj. euron vähennyskelvottomien kulujen veroarvo on netotettu 4 milj. euron verovapaata tuloa vastaan vuonna 2014, ja 10 milj. euron vähennyskelvottomien kulujen veroarvo on netotettu 45 milj. euron verovapaata tuloa vastaan vuonna 2013.

Lakisääteinen verokanta edustaa Stora Enson toimintamaiden lakisääteisten verokantojen painotettua keskiarvoa.

Joulukuussa 2013 Suomen eduskunta sääti verokannan muutoksen 24,5 %:sta 20 %:iin. Tämän seurauksena konsernin tulovero vertailuvuonna 2013 sisältää 32 milj. euron kulun, joka aiheutuu uuden kannan soveltamisesta laskennallisiin verosaamisiin ja -velkoihin Suomessa. Stora Enson osuus konsernin osakkuusyritys Tornator Oyj:hyn kohdistuvasta vaikutuksesta kirjataan osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.

Muutos laskennallisissa veroissa vuonna 2014

Milj. euroa	Arvo 1.1.2014	Tulos- laskelma	Muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat tulot	Yritysostot ja -myynnit	Muuntoerot	Arvo 31.12.2014
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-293	77	-	-2	10	-208
Rahoitusinstrumentit	4	-	10	-	-	14
Verottamattomat varaukset	-34	-9	-	-1	4	-40
Eläke- ja muut varaukset	51	-10	17	-1	-3	54
Vahvistetut verotappiot ja verohyvitykset	199	-6	-	-6	1	188
Muut laskennalliset verot	-10	-4	-	1	-	-13
Yhteensä	-83	48	27	-9	12	-5
Oman pääoman suojaus (kertyneet muuntoerot)	-	2	-2	-	-	-
Laskennallisten verojen muutos	-83	50	25	-9	12	-5
Verosaamiset ¹⁾	229					259
Verovelat ¹⁾	-312					-264

¹⁾ Laskennalliset verosaamiset ja -velat on tasattu IAS 12 -standardin mukaisesti.

Muutos laskennallisissa veroissa vuonna 2013

Milj. euroa	Arvo 1.1.2013	Tulos- laskelma	Muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat tulot	Yritysostot ja -myynnit	Muuntoerot	Arvo 31.12.2013
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-466	164	-	-	9	-293
Rahoitusinstrumentit	-4	-	6	-	2	4
Verottamattomat varaukset	-41	4	-	-	3	-34
Eläke- ja muut varaukset	84	-5	-27	-	-1	51
Vahvistetut verotappiot ja verohyvitykset	228	-28	-	1	-2	199
Muut laskennalliset verot	-16	6	-	-	-	-10
Yhteensä	-215	141	-21	1	11	-83
Oman pääoman suojaus (kertyneet muuntoerot)	-	4	-4	-	-	-
Laskennallisten verojen muutos	-215	145	-25	1	11	-83
Verosaamiset ¹⁾	143					229
Verovelat ¹⁾	-358					-312

¹⁾ Laskennalliset verosaamiset ja -velat on tasattu IAS 12 -standardin mukaisesti.

Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain siinä määrin kuin konsernin arvioiden mukaan on todennäköistä, että niitä voidaan hyödyntää tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

Verotappiot

31.12.

Milj. euroa	Vahvistetut verotappiot		Kirjatut veroarvot		Kirjaamattomat veroarvot	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Vanhenee viiden vuoden kuluessa	538	245	87	40	30	13
Vanhenee viiden vuoden jälkeen	673	1 123	66	116	73	119
Ei vanhene	985	964	35	43	205	190
Yhteensä	2 196	2 332	188	199	308	322

Verotappioista 971(1 183) milj. euroa kohdistuu Suomeen.

Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista olivat 123 (72) milj. euroa. Näille eroille ei ole erääntymispäivää. Veronalaiset väliaikaiset erot, jotka liittyvät sijoituksiin tytäryhtiöissä, sivuliikkeissä ja osakkuusyhtiöissä sekä osuuksiin yhteisyhtiöissä ja joiden laskennallisia verovelkoja ei ole kirjattu, olivat yhteensä 206 (155) milj. euroa.

Liite 10. Poistot ja arvonalentumiset

Poistot sekä aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentumiset

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Poistot		
Aineettomat hyödykkeet	15	17
Rakennukset ja rakennelmat	86	91
Koneet ja kalusto	422	483
Muut aineelliset hyödykkeet	15	14
Yhteensä	538	605
Arvonalentumiset ja myyntivoitot/-tappiot		
Aineettomat hyödykkeet	4	-
Maa-alueet	10	-
Rakennukset ja rakennelmat	41	77
Koneet ja kalusto	175	504
Muut aineelliset hyödykkeet	11	10
Yhteensä	241	591
Arvonalentumisen peruutus		
Rakennukset ja rakennelmat	-10	-1
Koneet ja kalusto	-2	-6
Muut aineelliset hyödykkeet	-1	-
Yhteensä	-13	-7
Poistot ja arvonalentumiset	766	1 189

Poistot

Kirjatut poistot olivat 538 milj. euroa eli 67 milj. euroa pienemmät kuin vuonna 2013. Poistot ja arvonalentumiset on eritelty divisioonittain liitteessä 3 (Tiedot segmenteittäin).

Arvonalentumistestaus

Liikearvon arvonalentumistestit tehdään rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmässä tasolla, jolla ylempi johto seuraa liikearvoa. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestit tehdään rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla, joka voi tarkoittaa yksittäistä tehdasta tai tehdasryhmää. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden arvostus perustuu käyttöarvon laskentaan, jossa käytetään hallituksen ja ylemmän johdon hyväksymissä budjeteissa olevia rahavirtaennusteita. Veroja edeltävien diskonttokorkojen laskennassa kutakin rahavirtayksikköä varten otetaan huomioon sen maan verotus ja riskiprofiili, missä rahavirta syntyy. Liikearvon arvonalentumistestausta koskevassa taulukossa on eritelty liikearvon arvonalentumistestauksessa käytettävät keskimääräiset veroja edeltävät diskonttokorot. Samanlaisia diskonttokorkoja käytetään käyttöomaisuuden arvonalentumistestauksessa.

Arvonalentumistesti tehtiin kaikille rahavirtaa tuottavalle yksikölle käyttämällä käyttöarvoon (value-in-use) perustuvaa menetelmää seuraavilla pääoletuksilla:

- arviot myyntihinnoista perustuvat sisäisten ja ulkoisten asiantuntijoiden analyysihin.
- arvio vuosittaisesta inflaatiosta on noin 2 %.
- nykyinen kulurakenne pysyy muuttumattomana.
- Liikearvon testauksessa käytettiin neljän vuoden ajanjaksoa, jonka jälkeinen ikuisuusarvo perustuu nolllakasvuun. Aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden testauksessa ajanjakso oli hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen vaikutusaika.

Muiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentumiset

Muiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentumisia kirjattiin vuonna 2014 yhteensä 235 milj. euroa, ja se aiheutui arvonalentumistestauksesta sekä Itävallassa sijaitsevan Sollenaun sahan pysyvistä

sulkemisesta ja muista rakennejärjestelyistä. Kirjatut arvonalentumiset liittyvät pääosin seuraaviin:

- 205 milj. euroa kohdistui arvonalentumistestauksen seurauksena useisiin rahavirtaa tuottaviin yksiköihin Printing and Reading – segmentissä. Näitä käsitellään tarkemmin jäljempänä.
- 6 milj. euroa kohdistui arvonalentumistestauksen seurauksena Building and Living – segmentin talonrakennustoimintoihin Suomessa.
- 1 milj. euroa kohdistui arvonalentumistestauksen seurauksena Renewable Packaging – segmentin toimintoihin Intiassa.
- 2 milj. euroa liittyi Sollenaun sahan pysyvään sulkemiseen.
- 12 milj. euroa liittyi Uetersenin tehtaan alaskirjauksiin.

Printing ja Reading –segmentin rahavirtaa tuottava yksikkö Coated Fine Paper Europe testattiin vuonna 2014 arvonalentumisen osalta Euroopan paperimarkkinoiden heikentymisestä johtuvien edelleen alentuneiden pitkän aikavälin tuotto-odotusten vuoksi. Uetersenin tehdas Saksassa ei enää kuulunut vuonna 2014 kyseiseen rahavirtaa tuottavaan yksikköön tehtaan myyntiaikeiden vuoksi, Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustui käyttöarvoon ja oli 132 milj. euroa. Testauksessa käytetty keskimääräinen diskonttokorko oli 7,4% (8,0%). Konserni kirjasi Coated Fine Paper Europe rahavirtaa tuottavaan yksikköön liittyen 48 milj. euron arvonalentumisen vuonna 2014.

Printing ja Reading –segmentin rahavirtaa tuottava yksikkö Uncoated Magazine Paper Europe testattiin vuonna 2014 arvonalentumisen osalta Euroopan paperimarkkinoiden heikentymisestä johtuvien edelleen alentuneiden pitkän aikavälin tuotto-odotusten vuoksi. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustui käyttöarvoon ja oli 435 milj. euroa. Testauksessa käytetty keskimääräinen diskonttokorko oli 7,4% (8,0%). Konserni kirjasi Uncoated Magazine Paper Europe rahavirtaa tuottavaan yksikköön liittyen 112 milj. euron arvonalentumisen vuonna 2014.

Printing ja Reading –segmentin rahavirtaa tuottava yksikkö Newsprint Europe testattiin arvonalentumisen osalta Euroopan paperimarkkinoiden heikentymisestä johtuvien edelleen alentuneiden pitkän aikavälin tuotto-odotusten vuoksi. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustui käyttöarvoon ja oli 503 milj. euroa. Testauksessa käytetty keskimääräinen diskonttokorko oli 7,4 % (8,0%). Konserni kirjasi Newsprint Europe rahavirtaa tuottavaan yksikköön liittyen 36 milj. euron arvonalentumisen vuonna 2014.

Printing ja Reading –segmentin rahavirtaa tuottava yksikkö Book Paper Europe testattiin arvonalentumisen osalta Euroopan paperimarkkinoiden heikentymisestä johtuvien edelleen alentuneiden pitkän aikavälin tuotto-odotusten vuoksi. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustui käyttöarvoon ja oli 19 milj. euroa. Testauksessa käytetty keskimääräinen diskonttokorko oli 7,4 % (8,0%). Konserni kirjasi Book Paper Europe rahavirtaa tuottavaan yksikköön liittyen 9 milj. euron arvonalentumisen vuonna 2014.

Vuonna 2014 kirjatut aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisten peruutukset olivat yhteensä 13 milj. euroa, josta 11 milj. euroa johtui venäläisen Nebolchin sahan arvonalentumistestauksesta. Nebolchin saha testattiin arvonalentumisen peruutuksen osalta parantuneen kannattavuuden sekä tulevaisuuden tuotto-odotusten johdosta. Suotuisat valuuttakurssimuutokset tukivat sahan kannattavuutta. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustui käyttöarvoon ja oli 24 milj. euroa vuonna 2014.

Vuonna 2013 aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 602 milj. euroa ja se aiheutui pääosin arvonalentumistestauksesta. Pääosa arvonalentumisista kohdistui Printing and Reading –segmenttiin, johon vaikutti Euroopan paperimarkkinoiden heikentymisestä johtuneet alentuneet pitkän aikavälin tuotto-odotukset, sekä Hylten ja Kvarnsvedenin tehtaiden paperikoneiden pysyvästä sulkemisesta ja muista rakennejärjestelyistä.

Vuonna 2013 kirjattiin 7 milj. euron aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisen peruutus. Tämä johtui pääasiassa käyttöomaisuuden myynnistä Saksassa sijaitsevilla Baienfurtin ja Corenson tehtailla.

Liikearvon arvonalentumistestaus

Vuonna 2014 kirjattiin 3 milj. euron liikearvon arvonalentuminen, joka liittyi Building and Living –segmentin Building Solutions Finland –operaatioihin. Renewable Packaging –segmentin liikearvosta 3 milj. euroa kohdistettiin Corensolle ja kirjattiin pois taseesta myynnin yhteydessä ja sisällytettiin myyntivoitolaskentaan. Vuonna 2013 ei kirjattu liikearvon arvonalentumisia.

Liikearvoa sisältävät rahavirtaa tuottavat yksiköt ryhmittäin

31.12. päättyvä tilikausi

Milj. euroa	2014					2013				
	Liike-arvo vuoden lopussa	Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet vuoden lopussa	Kerrytettävissä oleva rahamäärä vuoden lopussa	Arvon-alentuminen	Keskimääräinen diskonttokorko	Liike-arvo vuoden lopussa	Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet vuoden lopussa	Kerrytettävissä oleva rahamäärä vuoden lopussa	Arvon-alentuminen	Keskimääräinen diskonttokorko
Renewable Packaging – Packaging Solutions	19	593	1 141	-	7,1%	20	676	1 034	-	8,2%
Renewable Packaging – Aasia	10	80	162	-	8,7%	11	81	122	-	8,9%
Biomaterials - Virdia	28	n/a	n/a	n/a	n/a	-	-	-	-	-
Building and Living – Keski-Eurooppa	102	243	456	-	7,4%	103	242	349	-	8,0%
Building and Living – Building Solutions Suomi	-	-	-	3	-	3	9	15	-	8,0%
Printing and Reading – Newsprint and Book	43	552	927	-	7,4%	43	648	860	-	8,0%
Printing and Reading – Uncoated Magazine Paper	40	480	785	-	7,4%	40	646	752	-	8,0%
Liikearvo	242	1 948	3 471	3		220	2 302	3 132	-	

Virdian liikearvoa (28 milj. euroa) Biomaterials-divisioonassa ei testattu arvonalentumisen varalta vuoden 2014 liikearvon alentumistestauksessa, koska hankinnan käsittely kirjanpidossa oli vuoden 2014 lopussa alustavaa.

Käyttöarvon (value-in-use) laskelma on herkkä diskonttokoron, myyntihintojen ja kustannusten muutoksille. Herkkyysanalyysitaulukossa on yhteenveto siitä, mikä vaikutus 1 %:n muutoksella diskonttokorossa, 1 %:n laskulla myyntihinnoissa ja 1 %:n nousulla kustannuksissa olisi ollut konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden liikearvoon.

Arvon alentuminen segmenteittäin vähennettynä arvonalentumisten peruutuksilla

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Renewable Packaging	10	3
Biomaterials	-	4
Building and Living	-1	-
Printing and Reading	219	578
Muut	-	-1
Yhteensä (arvon alentuminen + / arvonalentumisen peruutus -)	228	584

Liikearvon alentumistestauksen herkkyyshanalyysi, vaikutus kerrytettävissä olevaan rahamäärään

Milj. euroa	Building and Living – Keski-Eurooppa	Printing and Reading - Newsprint and Book	Printing and Reading - Uncoated Magazine Paper
1 %:n kasvu diskonttokorossa	-74	-127	-113
1 %:n vuotuinen lasku myyntihinnoissa	-119	-78	-80
1 %:n vuotuinen nousu kustannuksissa	-110	-66	-69

Liite 11. Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet

31.12. päättyvä tilikausi				
Milj. euroa	Tietokone-ohjelmistot	Muut aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno				
1.1.2013	229	134	1 174	1 537
Muuntoerot	-1	-5	-12	-18
Uudelleenryhmittely	5	5	-	10
Yrityssostot	-	1	-	1
Lisäykset	6	8	-	14
Vähennykset	-6	-1	-	-7
31.12.2013	233	142	1 162	1 537
Muuntoerot	-	7	3	10
Uudelleenryhmittely	3	1	-	4
Yrityssostot	-	18	28	46
Yritysmyyynnit	-4	-3	-6	-13
Lisäykset	8	82	-	90
Vähennykset	-9	-6	-3	-18
31.12.2014	231	241	1 184	1 656
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset				
1.1.2013	204	111	948	1 263
Muuntoerot	-1	-4	-6	-11
Vähennykset	-6	-1	-	-7
Yrityssostot	1	-	-	1
Poistot	9	8	-	17
31.12.2013	207	114	942	1 263
Muuntoerot	-1	-	3	2
Vähennykset	-8	-6	-3	-17
Yritysmyyynnit	-4	-3	-3	-10
Poistot	8	7	-	15
Arvonalentumiset	1	-	3	4
31.12.2014	203	112	942	1 257
Tasearvo 31.12.2014	28	129	242	399
Tasearvo 31.12.2013	26	28	220	274

Aineelliset hyödykkeet

31.12. päättyvä tilikausi

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno						
1.1.2013	486	3 118	14 679	487	1 054	19 824
Muuntoerot	-27	-73	-271	-13	-45	-429
Uudelleenryhmittely	-	74	283	4	-371	-10
Uudelleenluokittelu biologiseksi hyödykkeeksi	-	-	-1	-	-	-1
Yrityssostot	-	-	12	-	-	12
Yritysmyyntit	-	-3	-1	-8	-	-12
Lisäykset	1	23	194	6	472	696
Vähennykset	-42	-10	-426	-8	-1	-487
31.12.2013	418	3 129	14 469	468	1 109	19 593
Muuntoerot	18	-64	-289	-17	135	-217
Uudelleenryhmittely	-	377	811	5	-1 197	-4
Uudelleenluokittelu biologiseksi hyödykkeeksi	-	-	-1	-	-	-1
Yrityssostot	-	-	2	-	-	2
Yritysmyyntit	-3	-25	-197	-1	-1	-227
Lisäykset	1	25	198	10	389	623
Vähennykset	-2	-40	-213	-17	-4	-276
31.12.2014	432	3 402	14 780	448	431	19 493
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
1.1.2013	52	2 013	11 090	375	3	13 533
Muuntoerot	3	-34	-185	-11	3	-224
Vähennykset	-	-8	-417	-8	-1	-434
Yrityssostot	-	-	11	-	-	11
Yritysmyyntit	-	-2	-1	-7	-	-10
Poistot	-	91	483	14	-	588
Arvonalentumiset	-	76	506	10	3	595
31.12.2013	55	2 136	11 487	373	8	14 059
Muuntoerot	-	-40	-230	-9	-	-279
Vähennykset	-1	-37	-206	-17	-	-261
Yritysmyyntit	-1	-17	-170	-1	-	-189
Poistot	-	86	422	15	-	523
Arvonalentumiset	9	31	171	4	6	221
31.12.2014	62	2 159	11 474	365	14	14 074
Tasearvo 31.12.2014	370	1 243	3 306	83	417	5 419
Tasearvo 31.12.2013	363	993	2 982	95	1 101	5 534

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden lisäykset

Konsernin vuonna 2014 tekemiin yritysostoihin liittyvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinta-arvo oli 48 (1) milj. euroa. Tätä on käsitelty tarkemmin liitteessä 4 (Yritysostot ja -myynnit).

Tilikauden investoinnit Stora Enso Oyj:ssä ja sen tytäryhtiöissä olivat yhteensä 713 (710) milj. euroa. Käynnissä olevia projekteja ja tulevaisuuden suunnitelmia on käsitelty tarkemmin Stora Enson hallituksen toimintakertomuksessa.

Liite 12. Biologiset hyödykkeet

Stora Enson biologiset hyödykkeet ovat kasvavia puita, joita käytetään raaka-aineena sellulle ja puutuotteille sekä biopolttoaineena. Konsernilla on biologisia hyödykkeitä omissa tytäryhtiöissään Kiinassa, Brasiliassa ja Laosissa, yhteisissä toiminnoissa Brasiliassa ja Uruguayssa sekä osakkuus- ja yhteisyrityksissä Suomessa, Ruotsissa ja Brasiliassa. Käyvän arvon (taso 3) soveltamista koskevat periaatteet esitetään liitteessä 1 (Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet).

Konsernin taseeseen suoraan kirjattu osuus tytäryhtiöistä ja yhteisistä toiminnoista on 643 (634) miljoonaa euroa, kuten alla olevasta taulukosta käy ilmi. Konsernin epäsuora osuus osakkuus- ja yhteisyrityksille kuuluvasta metsäomaisuudesta on noin 2 226 (2 085) miljoonaa euroa.

Biologiset hyödykkeet

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Tytäryhtiöt ja yhteiset toiminnot		
Käypä arvo 1.1.	634	474
Käyvän arvon muutos	-70	185
Lisäykset (kustannusperusteiset)	68	50
Puuston korjuusta ja vahingoista johtuvat vähennykset	-44	-20
Luovutukset	-	-13
Muuntoerot	55	-42
Biologisten hyödykkeiden käypä arvo 31.12.	643	634
Osakkuus- ja yhteisyritykset		
Bergvik Skog Ab (49 %/43,26 %)	1 777	1 648
Tornator Oyj (41 %)	429	419
Arauco Florestal Arapoti S.A. (20 %)	20	18
Osakkuusyritysten biologisten hyödykkeiden käypä arvo 31.12.	2 226	2 085

Tytäryhtiöt ja yhteiset toiminnot:

Guangxissa omistettujen biologisten hyödykkeiden arvo vuoden 2014 lopussa oli 343 (364) milj. euroa, josta nuoren puuston osuus oli 20 (3) milj. euroa. Nuori puusto - alle kahden vuoden ikäiset puut - katsotaan kehittymättömiksi hyödykkeiksi ja arvostetaan kirjanpidossa hankintahintaan. Merkittävimmät vähennykset liittyivät hakkuusuunnitelmien ja kustannusarvioiden muutoksiin. Diskontattujen rahavirtojen laskennassa käytetty 10 %:n diskonttauskorko määritetään keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen perusteella. Maa-alueita on 86 (90) tuhatta hehtaaria.

Konsernilla on vuoden 2014 alusta uuden IFRS 11 -standardin perusteella kaksi yhteistä toimintoa: Veracel ja Montes del Plata. Yhteisten toimintojen biologiset hyödykkeet sisältyvät nyt konsernin taseessa esitettyihin biologisiin hyödykkeisiin. Lisätietoja löytyy liitteestä 1 (Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet).

Veracel Celulose S.A. (Veracel) on brasilialainen yhteinen toiminto, josta konsernilla on 50 %:n osuus, ja jonka biologisten hyödykkeiden käypä arvo oli 226 (230) milj. euroa. Stora Enson osuus näistä biologisista hyödykkeistä oli 113 (115) milj. euroa. Diskontattujen rahavirtojen laskennassa käytetty 8 %:n diskonttauskorko määritetään keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen perusteella. Stora Enson osuus (50 %) maa-alueista on 114 (115) tuhatta hehtaaria.

Montes del Plata (MdP) on Uruguayssa sijaitseva yhteinen toiminto, josta konsernilla on 50 %:n omistusosuus, ja jonka biologisten hyödykkeiden käypä arvo oli 296 (241) milj. euroa. Stora Enson osuus näistä hyödykkeistä oli 148 (120) milj. euroa. Biologisiin hyödykkeisiin sisältyvän nuoren puuston arvo on 40 (35) milj. euroa. Diskontattujen rahavirtojen laskennassa käytetty 8 %:n diskonttauskorko määritetään keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen perusteella. Stora Enson osuus (50 %) maa-alueista on

115 (111) tuhatta hehtaaria.

Merkittävien oletusten herkkyydet +/- 10 % muutoksiin

	Puun markkinahinnat	Diskonttaus korko
Guangxi	+/- 69	+/- 10
Veracel	+/- 58	+/- 6
Montes del Plata	+/- 14	+/- 4

Konsernin biologiset hyödykkeiden tasearvosta sijaitsi 31.12.2014 Kiinassa 53 % (57 %), Brasiliassa 23 % (23 %), Uruguayssa 23 % (19 %) ja muissa maissa 1 % (1 %). Maa-alueita on 363 (362) tuhatta hehtaaria, ja 31 % (31 %) maasta on vuokrattu ja 2 % kohdistuu rajoituksia. Puuston korjuumäärä oli 4 (3) milj. m³. MdP:n ja Veracelin luvut on huomioitu omistussuuden mukaisina.

Osakkuus- ja yhteisyritykset:

Konsernissa on kolme osakkuus- ja yhteisyritystä, jotka omistavat biologisia hyödykkeitä:

- Bergvik Skog Ab (Bergvik Skog): 49 %:n omistussuus ruotsalaisesta osakkuusyrityksestä, jonka biologisten hyödykkeiden käypä arvo oli 3 627 (3 809) milj. euroa. Stora Enson osuus tästä omaisuudesta oli 1 777 (1 648) milj. euroa. Stora Enson omistussuus nousi vuonna 2014 43,26 %:sta 49 %:iin.
- Tornator Oyj (Tornator): 41 %:n omistussuus suomalaisesta osakkuusyrityksestä, jonka biologisten hyödykkeiden käypä arvo oli 1 047 (1 023) milj. euroa. Stora Enson osuus tästä omaisuudesta oli 429 (419) milj. euroa.
- Arauco Florestal Arapoti S.A: 20 %:n omistussuus eteläbrasilialaisesta osakkuusyrityksestä, jonka biologisten hyödykkeiden käypä arvo oli 99 (90) milj. euroa. Stora Enson osuus tästä omaisuudesta oli 20 (18) milj. euroa.

Tietoa Stora Enson tehtaille toimitetuista puumääristä ja viljelmiltä peräisin olevan puun osuudesta löytyy Stora Enson englanninkielisestä yritysraportista (Stora Enso Global Responsibility Performance 2014), osiosta Forest and Land Use.

Liite 13. Osakkuus- ja yhteisyritykset

Konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta esitetään liikevoitossa, mikä heijastaa näiden investointien operatiivista luonnetta. Tämä pätee erityisesti puunhankintaan liittyviin investointeihin. Osakkuus- ja yhteisyritysten taseessa ei ole olennaista liikearvoa.

Stora Enso ryhtyi soveltamaan uutta IFRS 11: Yhteisjärjestelyt –standardia 1.1.2014 alkaen. Muutokset vaikuttivat Montes del Platan ja Veracelin kirjanpidolliseen käsittelyyn. Niitä käsitellään nyt yhteisinä toimintoina, ja siksi Stora Enson 50 prosentin omistusosuus yhdistellään konsernitilinpäätökseen suhteellisella rivi riviltä –menetelmällä. Aiemmin nämä kaksi yhtiötä on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Muutoksia kuvataan tarkemmin liitteessä 1 (Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet).

Merkittävimmät osakkuus- ja yhteisyritykset

Yritys	Kotipaikka ja pääasiallinen toimipaikka	31.12.			
		Hallussa oleva omistusosuus/äänivalta %		Milj. euroa	
		2014	2013	2014	2013
Bergvik Skog AB: metsä	Ruotsi	49,00/36,70	43,26/36,70 ¹⁾	795	718
Tornator Oyj: metsä	Suomi	41,00	41,00	177	196
Bulleh Shah Packaging (Private) Limited: pakkaustarvikkeet	Pakistan	35,00	35,00	31	26
Arauco Florestal Arapoti S.A.: puuviljelmät	Brasilia	20,00	20,00	24	22
Thiele Kaolin Company Inc: kaoliinin tuotanto	Yhdysvallat	-	40,24	-	21
				1 027	983
Muut				29	30
Tasearvo 31.12.				1 056	1 013

¹⁾Konserni omistaa 49 % Bergvik Skog AB:stä, mutta äänivalta rajoittuu 36,7 %:iin.

Konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloslaskelmista

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Liikevaihto	347	460
Liiketoiminnan kulut	-239	-368
IAS 41 -arvostus	20	53
Liikevoitto	128	145
Rahoituserät, netto	-75	-35
Nettotulos ennen veroja	53	110
Tuloverot	-10	-8
Tilikauden tulos	43	102

Kaikki edellä mainitut yhtiöt on yhdistelty tähän konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Helmikuussa 2014 Stora Enso myi 40,24 %:n osakeomistuksensa yhdysvaltalaisen kaoliinin tuottaja Thiele Kaolin Companysta. Kauppahinta oli 84 milj. dollaria (61 milj. euroa). Stora Enso kirjasi liiketoimesta 44 milj. euron myyntivoiton Muut-segmentin vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen tulokseen.

Stora Enso ja Packages Ltd. saivat päätökseen Bulleh Shah Packaging (Private) Limited -yhteisyrityksen (jäljempänä Bulleh Shah) perustamisprosessin 31.5.2013. Pakkaustarvikkeita tuottava Bulleh Shah sijaitsee

Pakistanissa. Stora Enson omistusosuus Bulleh Shahissa on 35 %. Bulleh Shah yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä ja raportoidaan Renewable Packaging -raportointisegmentissä. Bulleh Shahin 35 % omistusosuuden hankintahinta oli 39 milj. Yhdysvaltain dollaria (30 milj. euroa).

Stora Enso lunasti ABB:n 49 %:n omistusosuuden Efora Oy:stä 1.11.2013, jolloin siitä tuli yrityksen ainoa omistaja. Stora Enson omistaman 51 %:n osuuden arvo hankintapäivänä oli 4 milj. euroa. Ennen yritysostoa Efora Oy yhdistettiin konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, mutta hankintapäivästä lähtien yhtiö on yhdistetty konsernitilinpäätökseen tytäryhtiönä.

Henkilöstön määrä osakkuus- ja yhteisyrityksissä vuonna 2014 oli keskimäärin 3 480 (4 301 vuonna 2013).

Yhteenveto konsernin olennaisiin osakkuusyrityksiin, Bergvik Skog AB:hen ja Tornator Oyj:öön, liittyvästä taloudellisesta informaatiosta esitetään alla. Konsernin osuus näistä osakkuusyhtiöistä raportoidaan osana segmenttiä Muut ja kattaa suurimman osan konsernin osuudesta kaikkien osakkuusyhtiöiden tuloksista. Alla esitetty taloudellinen informaatio kuvaa osakkuusyritysten IFRS:n mukaisesti laadituissa tilinpäätöksissä esitettyjä lukuja.

Bergvik Skog AB

Milj. euroa	2014	2013
Lyhytaikaiset varat	90	66
Pitkäaikaiset varat	3 878	4 028
Lyhytaikaiset velat	185	305
Pitkäaikaiset velat	1 362	1 285
Verovelat	809	845
Liikevaihto	239	260
Tilikauden tulos	102	92
Muut laajan tuloksen erät	-39	23
Laaja tulos yhteensä	63	115
Osakkuusyrityksestä tilikauden aikana saadut osingot	7	7
Osakkuusyrityksen nettovarat	1 612	1 659
Konsernin omistusosuus Bergvik Skog AB:ssä	49,00%	43,26%
Liikearvo	5	-
Konsernin omistusosuuden tasearvo Bergvik Skog AB:ssä	795	718

Vuonna 2004 Stora Enson Ruotsin metsäomaisuutta hallinnoivasta Bergvik Skogista 56,7 % myytiin institutionaalisille sijoittajille. Stora Enso jäi yritykseen määräysvallattomaksi omistajaksi 43,26 %:n omistuksella. Toukokuussa 2014 konserni kasvatti omistusosuutensa Bergvik Skogissa 49 %:iin. Osakkeiden hankintahinta oli 891 milj. kruunua (97 milj.euroa). Hankinnan yhteydessä Stora Enso kirjasi 5 milj. euroa liikearvoa. Vuoden 2014 toisella neljänneksellä Stora Enso kirjasi noin 18 milj. euron voiton liittyen Bergvik Skogin maa-aluiden vaihtojärjestelyihin Ruotsin hallituksen kanssa. Vuoden 2014 lopussa Stora Enson omistuksen tasearvo oli 795 (718) milj. euroa. Osuus Bergvik Skogin tuloksesta oli 50 (40) milj. euroa. Osuus tuloksesta sisältää metsäomaisuuteen liittyvän 17 (23) milj. euron käyvän arvon muutoksesta johtuvan voiton.

Tornator Oyj

Milj. euroa	2014	2013
Lyhytaikaiset varat	48	43
Pitkäaikaiset varat	1 143	1 106
Lyhytaikaiset velat	84	66
Pitkäaikaiset velat	580	498
Verovelat	96	108
Liikevaihto	95	91
Tilikauden tulos	-27	121
Muut laajan tuloksen erät	3	6
Laaja tulos yhteensä	-24	127
Osakkuusyrityksestä tilikauden aikana saadut osingot	9	26
Osakkuusyrityksen nettovarot	431	477
Konsernin omistusosuus Tornator Oyj:ssä	41,00%	41,00%
Konsernin omistusosuuden tasearvo Tornator Oyj:ssä	177	196

Stora Enson metsäomistukset Suomessa myytiin osakkuusyritys Tornatorille vuonna 2002. Konsernin jäljelle jääneen 41 %:n omistusosuuden tasearvo vuoden 2014 lopussa oli 177 (196) milj. euroa. Vuonna 2014 Stora Enson osuus Tornatorin tappiosta oli 11 (voitosta 49) milj. euroa. Osuus sisältää metsäomaisuuden käyvän arvon muutoksesta johtuvaa voittoa 1 (27) milj. euroa. Joulukuussa 2013 Suomen eduskunta sääti veroasteen muutoksen 24,5 prosentista 20,0 prosenttiin. Muutoksen johdosta Tornator kirjasi vuoden 2013 tuloslaskelmaansa voiton, joka oli seurausta uuden veroprosentin soveltamisesta laskennallisiin verosaamisiin ja verovelkoihin Suomessa. Stora Enson osuus voitosta vuonna 2013 oli noin 10 milj. euroa.

Yhteenlasketut tiedot osakkuus- ja yhteisyrityksistä, jotka eivät ole yksittäisinä olennaisia

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ja liikearvo	78	95
Biologiset hyödykkeet	20	18
Korottomat saamiset:		
Pitkäaikaiset	1	12
Lyhytaikaiset	26	37
Vaihto-omaisuus	24	21
Rahavarat	7	14
Varat yhteensä	156	197
Velat		
Koroton vieras pääoma:		
Pitkäaikaiset	8	32
Lyhytaikaiset	31	37
Velat:		
Pitkäaikaiset	15	18
Lyhytaikaiset	10	4
Verovelat	8	7
Velat yhteensä	72	98
Oma pääoma konsernin taseessa, netto	84	99
Jaottelu		
Oma pääoma ja rahastot	84	114
Muut laajan tuloksen erät	-	-15
Osakkuus- ja yhteisyritysten pääomaosuusarvo	84	99
Bergvik Skog AB:n pääomaosuusarvo	795	718
Tornator Oyj:n pääomaosuusarvo	177	196
Pääomaosuusarvo yhteensä	1 056	1 013

Osakkuus- ja yhteisyrityssaamiset ja -velat

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä		
Pitkäaikaiset lainasaamiset	5	25
Myyntisaamiset	4	5
Lyhytaikaiset lainasaamiset	3	4
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille		
Ostovelat	15	17

Liiketapahtumat osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Myynti osakkuus- ja yhteisyrityksille	50	55
Korkotuotot osakkuus- ja yhteisyritysten lainasaamisista	-	4
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	120	139

Konserni harjoittaa osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa liiketoimintaa muun muassa puuta myymällä ja ostamalla. Kaikki sopimukset neuvotellaan markkinaehtoisesti ja liiketoimet suoritetaan tavalla, jonka konserni uskoo olevan toimialalla tavanomaista eikä epäedullisempää kuin toimittaessa konserniin kuulumattomien yritysten kanssa.

Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä kirjattiin 20 milj. euron Bergvik Skogin pääomalinasaamisen myynti. Lainasaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä, sisältäen korkosaamiset, olivat vuoden 2014 lopussa yhteensä 8 (28) milj. euroa. Vuonna 2013 osakkuus- ja yhteisyritysten pääomalinasaamisia myytiin 99 milj. euroa, joista 72 milj. euroa liittyi Bergvik Skogin ja 27 milj. euroa Tornatorin lainoihin.

Liite 14. Myytävissä olevat sijoitukset

Konserni ryhmittelee sijoituksena kolmeen ryhmään: kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin ja myytävissä oleviin sijoituksiin. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli ainoastaan myytävissä olevia sijoituksia. Kaikki myytävissä olevat sijoitukset on luokiteltu pitkäaikaisiksi varoiksi, ellei niitä aiota myydä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.

Yhteenveto myytävissä olevista sijoituksista

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Hankintameno 1.1.		
Korolliset arvopaperit	4	86
Osuudet muissa yrityksissä	104	96
Myytävissä olevat sijoitukset	108	182
Muut laajan tuloksen erät avaavassa taseessa	263	365
Myytävissä olevat sijoitukset 1.1.	371	547
Muuntoerot	-1	-
Velkakirjojen (PIK) korot	-	9
Lisäykset	9	9
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattavien käypien arvojen muutokset	96	-101
Myynnistä saadut suoritukset	-1	-96
Voitot ja tappiot tuloslaskelmassa	-	3
Tasearvo 31.12.	474	371

Arvopapereiden realisoitumattomat voitot ja tappiot

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Realisoitumattomat nettovoitot (muut laajan tuloksen erät)	359	263
Hankintameno	115	108
Käypä arvo	474	371
Realisoitumattomat nettovoitot (muut laajan tuloksen erät)	359	263
Laskennalliset verovelat	-6	-1
Realisoitumattomat nettovoitot (muut laajan tuloksen erät)	353	262
Muutos realisoitumattomissa nettovoitoissa (suoraan omaan pääomaan kirjatut tulot)	91	-100

Papyrus Holding AB:n liikkeeseenlaskema payment-in-kind (PIK) -laina, joka oli luokiteltu myytävissä olevaksi sijoitukseksi, kirjattiin syyskuussa 2013 pois taseesta konserniin saadessa 40 milj. euron takaisinmaksun. Jäljellä olevan lainaosuuden ehdot muutettiin keskinäisellä sopimuksella. Uusi laina, jonka nimellisarvo on 54 milj. euroa, on luokiteltu pitkäaikaiseksi lainasaamiseksi, ja lisätietoja lainasta on esitetty liitteessä 17 (Saamiset).

PVO:n osakkeet

Stora Ensolla on 14,8 %:n osuus Pohjolan Voima Oy:n osakkeista. Pohjolan Voima Oy on yksityisessä omistuksessa oleva energia-alan yhtiöiden ryhmä, joka tuottaa sähköä ja lämpöä osakkeenomistajilleen Suomessa. PVO-ryhmän kullakin tytäryhtiöllä on oma osakelajinsa, ja osakkeet oikeuttavat omistusta vastaavaan määrään tuotetusta energiasta. Osakkeenomistajat maksavat sähköstä tuotantokustannusten perusteella hinnat, jotka ovat yleensä markkinahintoja alhaisemmat. Omistusosuus arvostetaan neljännesvuosittain käypään arvoon kahden eri arvostusmallin tulosten keskiarvon perusteella. Arvostuksessa käytetään diskontatun rahavirran menetelmää ja osakehinnoittelukertoimia. Vuoden lopun arvostuksessa ei enää käytetty aiempien transaktioiden kertoimia vähäisten vertailuun käytettävissä olevien transaktioiden takia. Arvostus on luokiteltu tasolle 3 käyvän arvon hierarkiassa.

Malliin sisältyvät sähkön hinnat perustuvat Nordpoolin hintoihin. Mallissa käytetään likvidien johdannaisten tulevia hintoja käytettävissä oleville vuosille ja sen jälkeen huomioon otetaan inflaatiokerroin. Energiayksiköiden kustannusrakenne määritetään aiempien tilinpäätösten perusteella, ja sitä korjataan inflaatiokertoimella tulevina vuosina. Diskontattujen rahavirtojen laskennassa käytetty 3,67 %:n diskonttauskorko määritetään keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen perusteella. Kaupankäyntikertoimet saadaan eurooppalaisista yhtiöistä, joilla on samanlainen tuotantorakenne kuin PVO:lla. Diskontattujen rahavirtojen laskennassa +/-5 %:n muutos sähkön hinnassa merkitsisi 104 milj. euron tai -104 milj. euron muutosta arvostuksessa. +/- 1 %:n absoluuttinen muutos diskonttokorossa merkitsisi -91 milj. euron tai 208 milj. euron muutosta arvostuksessa.

PVO:n osakkeet 31.12.2014

Milj. euroa	Osakesarja	Omistus %	Omaisuuslaji	Käypä arvo
PVO-Vesivoima Oy	A	20,6	vesivoima	145
Teollisuuden Voima Oyj	B	15,7	ydinvoima	227
Teollisuuden Voima Oyj	B2	14,8	rakenteilla oleva ydinvoima	58
Muut	C,C2,V,H,M	useita	useita	7
Yhteensä				437

Vuonna 2014 arvostus oli 437 (352) milj. euroa 104 (95) milj. euron kirjanpitoarvoa vastaan, ja 333 (257) milj. euron uudelleenarvostus siirrettiin muihin laajan tuloksen eriin. Muutos Pohjolan Voiman arvossa johtuu pääasiassa diskonttauskoron ja sähkön markkinahinnan muutoksista, joiden vaikutusta pienensi investoinneista ja Olkiluoto 3 -projektin viivästymisestä aiheutuneet negatiiviset vaikutukset. Arvonnousuun ei liity laskennallista verovelkaa, koska Suomen verolainsäädännön mukaan yli 10 %:n omistukset on vapautettu myyntivoiton verotuksesta.

Tietoa tuotetun, ostetun ja myydyin energian määristä löytyy Stora Enson englanninkielisestä yritysvastuuraportista (Stora Enso Global Responsibility Performance 2014), osiosta Environment and Efficiency (Energy).

Merkittävimmät myytävissä olevat sijoitukset

31.12.2014

Milj. euroa	Omistus %	Osakkeet kpl	Hankintameno	Käypä arvo
Packages Ltd, Pakistan - julkisesti noteerattu arvopaperi		5 396 650	4	30
Korolliset arvopaperit yhteensä			4	30
Pohjolan Voima Oy - noteeraamaton arvopaperi	14.8	5 540 427	104	437
Muut - noteeraamattomat arvopaperit			7	7
Operatiiviset arvopaperit yhteensä			111	444
Myytävissä olevat sijoitukset yhteensä 31.12.2014			115	474
Myytävissä olevat sijoitukset yhteensä 31.12.2013			108	371

359 (263) milj. euron ero myytävissä olevien sijoitusten alkuperäisen hankintamenon ja tilinpäätöspäivän markkina-arvon välillä edustaa muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja nettotuloja, jotka on esitetty laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista. Euromääräisten omistusten osuus myytävissä olevista sijoituksista on 93,7 % (97,3 %).

Liite 15. Muut pitkäaikaiset varat

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	14	19
Muut pitkäaikaiset varat	71	44
Yhteensä	85	63

Liite 16. Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Aineet ja tarvikkeet	386	399
Keskeneräiset tuotteet	86	85
Valmiit tuotteet	649	665
Varaosat ja tarvikkeet	280	286
Muu vaihto-omaisuus	18	18
Ennakkomaksut ja hakkuuoikeudet	106	109
Epäkuranttiusvähennys – varaosat ja tarvikkeet	-108	-101
Epäkuranttiusvähennys – valmiit tuotteet	-10	-13
Nettorealisointiarvoista johtuva vähennys	-4	-3
Yhteensä	1 403	1 445

Vaihto-omaisuuteen kirjatulla vähennyksillä oli tuloslaskelmaan 38 (11) milj. euron kuluvaikutus. Aiemmin kuluksi kirjattujen vähennysten palautuksilla on 9 (11) milj. euron positiivinen tulosvaikutus.

Liite 17. Saamiset

Lyhytaikaiset korottomat saamiset

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Myyntisaamiset	1 262	1 311
Vähennys epävarmoista saamisista	-60	-51
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	115	132
Optio-ohjelmien suojausinstrumentit (TRS)	1	2
Muut saamiset	166	161
Yhteensä	1 484	1 555

Suurin osa saamisista on lyhytaikaista, joten niiden kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Yli vuoden päästä erääntyvät saamiset luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Erääntyneitä myyntisaamisia, joista ei ole kirjattu epävarmojen saamisten vähennystä, oli 109 (102) milj. euroa 31.12.2014. Nämä saamiset liittyvät useisiin eri maihin ja asiakkaisiin, joilla ei ole viimeaikaisia laiminlyöntejä. Seuraavassa taulukossa myyntisaamiset, epävarmojen saamisten vähennyserät huomioon ottaen, on ryhmitelty ikäjakauman mukaan:

Myyntisaamisten ikäjakauma epävarmojen saamisten vähennyserät huomioon ottaen

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Alle 30 päivää sitten erääntyneet	71	77
31–60 päivää sitten erääntyneet	20	10
61–90 päivää sitten erääntyneet	3	1
91–180 päivää sitten erääntyneet	2	5
Yli 180 päivää sitten erääntyneet	13	9
Erääntyneet yhteensä	109	102
Erääntymättömät myyntisaamiset	1 093	1 158
Yhteensä	1 202	1 260

Luottotappiot olivat 13 (10) milj. euroa. Epävarmojen saamisten vähennyserät kasvoivat 9 (kasvoivat 6) milj. euroa. Lisätietoja asiakkaiden luottoriskien hallinnasta on liitteessä 24 (Rahoitusriskien hallinta). Kaikki vähennykset kirjataan asiakaskohtaisesti. Niitä tarkistetaan säännöllisesti ottaen huomioon asiakkaiden taloudellisessa tilanteessa tapahtuvat muutokset. Jos konsernilla on syytä epäillä asiakkaan taloudellista tilannetta, vaaditaan ennakkomaksu tai pankin antama peruuttamaton remburssi. Vuoden lopussa erääntymistä odottavien remburssien yhteissumma oli 52 (40) milj. euroa.

Erääntyneisiin myyntisaamisiin kirjatut vähennykset olivat yhteensä 60 (51) milj. euroa vuoden lopussa. Epävarmojen saamisten ryhmittely ikäjakauman mukaan on esitetty alla olevassa taulukossa.

Epävarmojen saamisten ikäjakauma

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Alle 90 päivää	3	3
91–180 päivää	3	1
Yli 180 päivää	54	47
Yhteensä	60	51

Stora Enso voi solmia myyntisaamisten faktorointisopimuksia nopeuttaakseen myyntisaamisten muuntamista käteisvaroiksi. Tällaiset sopimukset johtivat nimellisen 125 (25) milj. euron taseesta pois kirjaamiseen vuoden loppuun mennessä. Stora Enson osallisuuden myytyihin saamisiin arvioidaan olevan jatkossa vähäinen.

Korolliset saamiset

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Johdannaiset (liite 27)	61	116
Lainat osakkuus- ja yhteisyrityksille	8	28
Muut lainasaamiset	75	83
Yhteensä	144	227
Lyhytaikaiset varat: erääntyvät 12 kuukauden kuluessa	74	147
Pitkäaikaiset varat: erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua	70	80
Yhteensä	144	227

Taseessa 31.12.2014 olevien lainasaamisten vuosikorko vaihteli välillä 0–8 % (0–9 %). Korollisiin saamisiin sisältyy jaksotettua korkoa 8 (33) milj. euroa, josta 5 (28) milj. euroa liittyy korkojohdannaisiin.

Vuonna 2013 osakkuus- ja yhteisyritysten pääomalainasaamisia myytiin 99 milj. euroa, joista 72 milj. euroa liittyi Bergvik Skogin ja 27 milj. euroa Tornatorin lainoihin. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä kirjattiin jäljellä olevan 175 milj. Ruotsin kruunun (19 milj. euron) myynti osakkuusyritys Bergvik Skogin pääomalainasta.

Papyrus Holding AB:n liikkeelle laskema vendor-laina, jonka nimellisarvo on 54 (54) milj. euroa, on luokiteltu taseeseen pitkäaikaiseksi lainasaamiseksi. Lainan käyväksi arvoksi vastaanottopäivänä arvostettiin 47 milj. euroa, ja siitä kertyy korkoa, joka lisätään lainapääomaan takautuvasti. Laina on maksunsaantijärjestyksessä toissijainen korkeammassa takaisinsaantijärjestyksessä olevaan velkaan nähden, mutta etusijalla osakkeenomistajiin nähden. Se erääntyy 7.5.2017. Lainan käypä arvo 31.12.2014 oli 52 (49) milj. euroa tasearvon ollessa 49 (47) milj. euroa.

Liite 18. Oma pääoma

Oma pääoma 31.12.2014 oli 5 070 (5 213) milj. euroa ja markkina-arvo NASDAQ OMX Helsingissä 5,9 (5,8) mrd. euroa. A-osakkeiden markkina-arvo oli 7,48 (7,31) euroa ja R-osakkeiden 7,44 (7,30) euroa per osake.

Vaikka osakkeilla on sama kirjanpidollinen vasta-arvo, A-sarjan osakkeet tuottavat omistajalleen yhden äänen kutakin osaketta kohti ja R-sarjan osakkeet tuottavat yhden äänen kutakin kymmentä osaketta kohti.

Jokaisella osakkeenomistajalla on kuitenkin vähintään yksi ääni. A-sarjan osakkeita voidaan vaihtaa R-sarjan osakkeiksi koska tahansa osakkeenomistajan vaatimuksesta. Yhtiön kaupparekisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma 31.12.2014 oli 1 342 (1 342) milj. euroa. Osakkeiden tämänhetkinen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,70 (1,70) euroa osakkeelta.

Vuoden 2014 lopussa hallituksen ja johtokunnan jäsenet omistivat nolla (2 541) A-sarjan ja 392 208 (679 119) R-sarjan osaketta. Osakkeiden osuus yhtiön kokonaisäänimäärästä oli 0,02 %. Hallituksen ja johtokunnan jäsenten omistukset esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä 7 (Hallituksen ja johdon palkkiot). Konsernin optio-ohjelmat esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä 21 (Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät). Millään näistä ohjelmista ei ole kuitenkaan vaikutusta osakepääomaan.

Osakepääoman ja osakemäärien muutokset

	A-osake	R-osake	Yhteensä
1.1.2013	177 147 772	612 390 727	789 538 499
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 15.2.	-1 000	1 000	-
Omien osakkeiden mitätöinti 15.5.	-	-918 512	-918 512
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 15.5.	-400	400	-
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 15.10.	-600	600	-
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 16.12.	-49 568	49 568	-
31.12.2013	177 096 204	611 523 783	788 619 987
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 15.1.	-25 000	25 000	-
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 15.7.	-15 000	15 000	-
31. 12.2014	177 056 204	611 563 783	788 619 987
Äänimäärä 31.12.2014	177 056 204	61 156 378¹⁾	238 212 582
Osakepääoma 31.12.2014, milj. euroa	301	1 041	1 342
Osakepääoma 31.12.2013, milj. euroa	301	1 041	1 342

¹⁾ R-osakkeiden äänet on laskettu jakamalla R-osakkeiden määrä kymmenellä.

10.4.2015 merkittävät osakkeet edustavat kokonaismäärältään osakkeita, jotka oikeuttavat äänestämään tulevassa varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Liite 19. Määräysvallattomien omistajien osuudet

Määräysvallattomien omistajien osuudet

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
1.1.	60	92
Muuntoerot	14	-6
Luovutukset	-7	-1
Tappio omistusosuuden luovutuksesta määräysvallattomille omistajille	8	-
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	108	-
Osuus tilikauden tuloksesta	-9	-18
Muun laajan tuloksen erät	-1	-
Osingot	-6	-7
31.12.	167	60

Merkittävimmät määräysvallattomien omistajien osuudet

Yhtiö	Pääasiallinen toimintamaa	31.12.		
		Määräysvallattomien omistajien suhteellinen omistusosuus-%	Milj. euroa	2014
Stora Enso Pulp and Paper Asia AB Group ¹⁾	Ruotsi ja Kiina	Erillinen taulukko alla	112	-
Stora Enso Inpac Packaging Group	Kiina ja Intia	49,00	42	37
Stora Enso Arapoti Industria de Papel SA	Brasilia	20,00	17	19
Stora Enso Huatai Paper Co Ltd	Kiina	40,00	-8	-7
Corenso United Oy Group	Kiina	-	-	6
Muut	-	-	4	5
			167	60

1) Sisältää määräysvallattomien omistajien osuuden Guangxin integroidusta projektista

Määräysvallattomien omistajien osuudet Stora Enso Pulp and Paper Asia AB –konsernissa

Yhtiö	Pääasiallinen toimintamaa	31.12.2014		
		Määräysvallattomien omistajien suora omistusosuus-%	Määräysvallattomien omistajien epäsuora omistusosuus-%	Määräysvallattomien omistajien kokonaisomistusosuus-%
Stora Enso Pulp and Paper Asia AB	Ruotsi ja Kiina	5,79	-	5,79
Guangxi Stora Enso Forestry Co Ltd	Kiina	5,00	5,50	10,50
Stora Enso (Guangxi) Packaging Company Ltd	Kiina	15,00	4,92	19,92
Stora Enso (Guangxi) Forestry Company Ltd	Kiina	15,00	4,92	19,92

Uusi määräysvallattomien omistajien osuus muodostui tytäryhtiön osittaisen myynnin seurauksena vuonna 2014. Stora Enso myi 5 %:n osuuden maaliskuussa 2014 Guangxi Stora Enso Forestry Co Ltd –yhtiöstä Beihai Forestry Investment & Development Company Ltd:lle (Beihai Forestry) 10 milj. eurolla (73 milj. Kiinan renminbillä).

Stora Enso allekirjoitti vuonna 2014 Guangxi Guihai Forest-Pulp-Paper Co Ltd –yhtiön (Guangxi Guihai) kanssa sopimuksen kahden uuden yhtiön perustamisesta nimeltään Stora Enso (Guangxi) Packaging Company Ltd ja Stora Enso (Guangxi) Forestry Company Ltd. Guihai Forestin osuus uusista yhtiöistä on 15%.

Vuonna 2014 International Finance Corporation (IFC) on sopinut sijoittavansa Guangxin integroituun projektiin 47 milj. euroa (356 milj. renminbiä), joka vastaa viiden prosentin osakkuutta projektissa. Stora Enso omistaa edelleen noin 80 %:ia projektista, ja jäljelle jäävän osuuden omistavat IFC, Beihai Forestry sekä Guangxi Guihai. Määräysvallattomien omistajien kokonaisuus projektissa, kuten yllä on esitetty, koostuu sekä suorista että epäsuorista omistusosuuksista projektityhtiöissä.

Vuonna 2014 konserni myi Corenso-liiketoiminnan, johon sisältyi myyntihetkellä 7 milj. euron määräysvallattomien omistajien osuus. Tästä 6 milj. euroa liittyi Corenso United Oy Groupiin ja 1 milj. euroa Muihin, edellä olevan Merkittävimmät määräysvallattomien omistajien osuudet –taulukon mukaisesti.

Vuonna 2013 määräysvallattoman osuuden tasearvo Stora Enso Huatai Paper Co Ltd:stä laski 24 milj. euroa pääasiassa aineellisiin hyödykkeisiin kirjattujen arvonalennusten takia. Stora Enso Huatai Paper Co Ltd:n määräysvallattoman osuuden tasearvo 31.12.2013 oli -7 milj. euroa.

Yhteenveto taloudellisesta informaatiosta liittyen konsernin tytäryhtiöihin, joilla on olennaisia määräysvallattomia omistajia, esitetään alla.

Stora Enso Pulp and Paper Asia AB -konserni

Milj. euroa	2014
Pitkäaikaiset varat	602
Lyhytaikaiset varat	306
Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta	503
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta ¹⁾	112
Oma pääoma yhteensä	615
Pitkäaikaiset velat	184
Lyhytaikaiset velat	109
Liikevaihto	47
Tilikauden tulos	-91
Jakautuminen:	
Emoyhtiön omistajille	-77
Määräysvallattomien omistajien osuus	-14
Tilikauden tulos	-91
Muut laajan tuloksen erät	77
Laajan tuloksen jakautuminen:	
Emoyhtiön omistajille	-9
Määräysvallattomien omistajien osuus	-5
Tilikauden laaja tulos	-14
Liiketoiminnan nettorahavirta	-24
Investointien nettorahavirta	-230
Rahoituksen nettorahavirta	425
Nettorahavirta	171

1) Määräysvallattomille omistajille ei maksettu osinkoa vuoden 2014 aikana.

Liite 20. Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Konsernilla on eri liiketoiminnoissa ja eri maissa useita eläkejärjestelyjä ja muita etuusjärjestelyjä, joiden kustannukset vuonna 2014 olivat 164 (169) milj. euroa, kuten liitteestä 6 (Henkilöstökulut) käy ilmi. Valtaosa järjestelyistä on maksupohjaisia. Järjestelyistä kirjatut kulut olivat yhteensä 158 (154) milj. euroa.

Konserniyritysten johdon eläkeikä on 60–65 vuotta. Konsernin johtokunnan jäsenillä on oikeus jäädä eläkkeelle 60 vuoden iässä. Muun henkilöstön eläkeikä määräytyy kansallisten käytäntöjen tai paikallisten työehtosopimusten mukaan. Jälkimmäisessä tapauksessa konserniin voi kohdistua tiettyjä eläkeikää edeltäviä vastuita, joilla katetaan varhaiseläkkeelle jääneiden eläketulo varhaiseläkkeelle siirtymisen ja kansallisen eläkeiän välisenä aikana.

Stora Enson etuus pohjaiset velvoitteet nykyisille ja entisille työntekijöille ovat yhteensä 1319 (1 217) milj. euroa. Eri eläkejärjestelyihin on kuitenkin varattu 836 (845) milj. euron varat näiden vastuiden kattamiseksi. Etuus pohjaisten järjestelyjen nettovelka on esitetty taseessa täysimääräisenä. Nettovelka oli 483 milj. euroa vuonna 2014, eli alijäämä kasvoi 105 milj. euroa edellisvuoden 378 milj. eurosta. Tämä kasvu johtui pääasiassa vakuutusmatemaattisista tappioista, jotka ovat seurausta etuus pohjaisten velvoitteiden nykyarvon laskennassa käytettyjen taloudellisten oletusten muutoksista. Konserni on päättänyt kirjata korkokulut rahoituskuluihin. Vuonna 2014 etuus pohjaisista järjestelyistä kirjattiin tuloslaskelmaan yhteensä 17 milj. euron kulu ja muihin laajan tuloksen eriin 100 milj. euron vakuutusmatemaattinen tappio. Vuonna 2013 etuus pohjaisista järjestelyistä kirjattiin tuloslaskelmaan yhteensä 30 milj. euron kulu ja muihin laajan tuloksen eriin 74 milj. euron vakuutusmatemaattinen voitto.

Suoraan omaan pääomaan kirjatut vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	Koko liiketoiminta	
	2014	2013
Vakuutusmatemaattiset tappiot/voitot	-100	74
Laskennalliset verot	17	-27
Yhteensä	-83	47

Konsernin toimintaperiaate alijäämien osalta on rahastoida sellaiset määrät, jotka täyttävät paikallisten viranomaisten vaatimukset verovähennyskelpoisille maksuille. Vakuutusmatemaattisten eläkevastuulaskelmien diskonttauskertoimet määräytyvät markkinakorkokannan mukaan. Konsernin tavoitteena on kuitenkin tarjota maksupohjaisia järjestelyjä työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia varten. Kaikkia etuus pohjaisten järjestelyjen vastuita ja kirjanpitoa koskevia seikkoja arvioidaan konsernitaseella. Konsernitaseeseen kirjataan täysi velka kaikista järjestelyjen kattamattomista vastuista oikaistuna edellisvuosina takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla kuluilla, joita ei ole vielä poistettu. Näin konsernitase heijastaa täysin etuus pohjaisten järjestelyjen todellista yli- tai alijäämää ja taseen nettovelka on linjassa järjestelmien todellisten vastuiden kanssa. Tiedot eläkejärjestelyistä, eläkevaroista ja sijoituspolitiikoista konsernin tärkeimmissä toimintamaissa on esitetty alla.

Suomi

Suomessa eläketurva rahoitetaan pääasiassa maksupohjaisina järjestelyinä, joista aiheutuva kulu tuloslaskelmassa on 71 (65) milj. euroa. Etuus pohjaisten järjestelyjen kattamista vastuista aiheutui puolestaan 1 (1) milj. euron kulu. Eläketurva on vuodesta 2001 lähtien järjestetty kokonaan paikallisten eläkevakuutusyhtiöiden kautta. Etuus pohjaiset velvoitteet ovat yhteensä 399 (391) milj. euroa ja eläkevarat 360 (356) milj. euroa. Nettovelaksi jää siten 39 (35) milj. euroa. Tämä nettovelan kasvu on seurausta diskonttokoron laskusta ja muutoksista muissa taloudellisissa oletuksissa ja ennusteissa. Suomessa valtio maksaa suhteellisesti suurimman osan eläkkeistä, joten konsernin vastuut ovat Suomessa suhteessa paljon pienemmät kuin vertailumaissa.

Järjestelyihin kuuluvia varoja hoitavat Suomessa vakuutusyhtiöt. Järjestelyjen piiriin kuuluvat työnantajat eivät saa yksityiskohtaisia tietoja varojen rakenteesta ja niiden sijoitusstrategiasta, koska varat kuuluvat vakuutusyhtiöille. Varoja hoidetaan EU-lainsäädännön ja paikallisten säännösten mukaisesti, ja eläkettä on aina maksettava taattu summa markkinatilanteesta huolimatta.

Saksa

Saksassa eläkekulut olivat yhteensä 15 (16) milj. euroa, joista 13 (14) milj. euroa liittyi maksupohjaisiin ja 2 (2) milj. euroa etuuspohjaisiin järjestelyihin. Etuuspohjaiset velvoitteet ovat yhteensä 321 (285) milj. euroa, joka on lähes kokonaan rahastoimatonta, koska eläkevarat ovat vain 7 (7) milj. euroa. Nettovelan kasvu on seurausta diskonttokoron laskusta ja muutoksista muissa taloudellisissa oletuksissa ja ennusteissa. Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt on kirjattu taseeseen velaksi. Joissakin pienissä järjestelyissä käytetään vakuutusyhtiöitä tai riippumattomia asiamiehiä. Eläke-etuudet perustuvat eläkettä kartuttavan työsuhteen aikana tehtyihin työvuosiin ja ansaittuihin palkkoihin. Eläkemaksujen alkamisaika määräytyy kansallisen eläkejärjestelmän mukaisen eläkeiän perusteella. Yhtiöt maksavat itse eläkkeet suoraan entisille työntekijöilleen, mistä aiheutuu 19 (19) milj. euron käteiskulut. Eläkkeensaanti on turvattu laissa olevalla vaatimuksella, jonka mukaan taseeseen kirjattu velka vakuutetaan tiettyyn rajaan asti.

Ruotsi

Ruotsissa useimmat työntekijät kuuluvat maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin, joista aiheutuva kulu tuloslaskelmassa oli 54 (58) milj. euroa. Etuuspohjaisiin järjestelyihin kuuluvat pääasiassa toimihenkilöt. Etuuspohjaiset velvoitteet olivat yhteensä 383 (359) milj. euroa ja eläkevarat 310 (335) milj. euroa. Nettovelaksi jäi siten vuoden 2014 lopussa 73 (24) milj. euroa. Tämä nettovelan kasvu on seurausta diskonttokoron laskusta ja muutoksista muissa taloudellisissa oletuksissa ja ennusteissa. Stora Enso maksaa rahastolle lisäeläkkeenä kaikkia paikallisia lakisääteisiä eläkevastuita enemmän, joten jäljelle jäävä vastuu liittyy pääasiassa muihin pienempiin järjestelyihin.

Rahaston sijoitusten pitkäaikainen tuottotavoite on 3 %:n reaalityttö verojen jälkeen. Sijoituskäytäntö määrittää pitkäaikaiset strategiset allokointitavoitteet seuraavasti: kiinteistöt enintään 15 %, osakkeet enintään 30 %, vaihtoehtoiset sijoitukset enintään 20 % ja loput korkoinstrumenteissa. Stora Enson ruotsalainen eläkerahasto toteuttaa vuosittain selvityksen varoista/veloista optimoidakseen riskiparametrisa.

Muut maat

Muissa maissa etuuspohjaiset velvoitteet olivat yhteensä 216 (182) milj. euroa ja eläkevarat olivat 159 (147) milj. euroa. Kun etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvien omaisuuserien enimmäismäärän vaikutus oli 0 (6) milj. euroa, muodostui nettovelaksi 57 (41) milj. euroa. Merkittäviä vastuita ja eläkevaroja oli vain Yhdistyneessä kuningaskunnassa, 153 (120) milj. euroa ja 136 (120) milj. euroa. Nettovelaksi jäi siten vuoden 2014 lopussa 17 (0) milj. euroa. Tämä nettovelan kasvu on seurausta diskonttokoron laskusta ja muutoksista muissa taloudellisissa oletuksissa ja ennusteissa.

Etuuspohjaiset velvoitteet, nettovastuiden täsmäytys

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Etuuspohjaisten velvoitteiden nykyarvo		
Etuuspohjaiset velvoitteet 1.1.	1 217	1 307
Muuntoerot	-12	-16
Korkokulut	40	42
Työsuoritukseen perustuvat kulut	13	15
Aikaisempaan työsuoritukseen perustuvat kulut	-7	-
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuvat etuuspohjaisten velvoitteiden vakuutusmatemaattiset tappiot	-	2
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat etuuspohjaisten velvoitteiden vakuutusmatemaattiset tappiot ja voitot	170	-6
Kokemukseen perustuvista oikaisuksista johtuvat etuuspohjaisten velvoitteiden vakuutusmatemaattiset voitot	-37	-54
Maksetut etuudet	-64	-76
Yritysmyyntit ja -ostot, netto	-1	3
Etuuspohjaiset velvoitteet 31.12.	1 319	1 217
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo		
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	-845	-827
Muuntoerot	10	9
Varojen odotettu tuotto	-29	-27
Järjestelyyn kuuluvien varojen vakuutusmatemaattiset voitot	-27	-19
Työnantajamaksut	-10	-54
Maksetut etuudet	64	76
Muut	1	-
Yritysmyyntit ja -ostot, netto	-	-3
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	-836	-845
Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän enimmäismäärän vaikutus	-	6
Etuuspohjaiset nettovelvoitteet	483	378

Yhteenveto etuuspohjaisten järjestelyjen nettovelosta taseessa

Milj. euroa	31.12.					
	Etuuspohjaiset järjestelyt yhteensä		Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	974	892	974	892	-	-
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	345	325	317	298	28	27
Etuuspohjaiset veloitteet	1 319	1 217	1 291	1 190	28	27
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	836	845	836	845	-	-
Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän enimmäismäärän vaikutus	-	6	-	6	-	-
Etuuspohjaisten järjestelyjen nettovelat	483	378	455	351	28	27
Nettovelat	483	378	455	351	28	27

Etuuspohjaisten järjestelyiden kulut tuloslaskelmassa

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi					
	Etuuspohjaiset järjestelyt yhteensä		Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Liiketoimintakulut						
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat kulut	13	15	12	13	1	2
Aikaisempaan työsuoritukseen perustuvat kulut	-7	-	-6	-	-1	-
Rahoituskulut						
Etuuspohjaisten järjestelyiden nettovelan nettokorko	11	15	10	14	1	1
Kulut	17	30	16	27	1	3

Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Eläkevarojen voitto/tappio		
Milj. euroa	27	19
Eläkevelkojen tappio/voitto		
Milj. euroa	-133	61
Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän enimmäismäärän vaikutuksesta johtuva voitto/tappio	6	-6
Voitot/tappiot yhteensä	-100	74

Etuuspohjaiset järjestelyt: Velvoitteiden laskemisessa käytetyt maakohtaiset oletukset

	31.12. päättyvä tilikausi					
	Suomi		Saksa		Ruotsi	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Diskonttauskorko %	2,00	3,25	2,00	3,25	2,5	3,5
Palkkatason nousu %	1,8	2,0	2,5	2,5	2,5	3,0
Eläketason nousu %	2,0	2,1	1,8	2,0	1,8	2,0
Nykyinen eläkeikä keskimäärin	63,8	63,8	65,0	63,0	65,0	65,0
Painotettu keskimääräinen elinajanodote	89,4	88,5	85,2	85,0	89,3	88,6

Korkoriski: Velvoitteet arvioidaan käyttämällä korkean luottoluokituksen yrityslainojen tai valtion joukkolainojen markkinakorkoja velvoitteiden diskontaamiseksi. Näin ollen ne ovat alttiita muutoksille. Tulovaikutteisesti kirjatut nettokorkotuotot ja -kulut lasketaan myös markkinakorkoja käyttäen. Elinikään liittyvä riski: Jos jäsenet elävät oletettua vanhemmiksi, vastuut saatetaan alun perin arvioida liian pieniksi. Alijäämää saattaa esiintyä, jos rahastointi ei ole riittävässä määrin huomioinut kohonnutta elinajanodotetta.

Etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden herkkyyks

	Vaikutus etuuspohjaisiin eläkevelvoitteisiin		
	Oletusten muutos	Oletusten nousu	Oletusten lasku
Diskonttauskorko	0,50 %	Lasku 6,6 %	Nousu 7,4 %
Palkkojen nousuvauhti	0,50 %	Nousu 1,3 %	Lasku 1,1 %
Eläkkeiden nousuvauhti	0,50 %	Nousu 5,7 %	Lasku 5,2 %
		Oletuksen nousu 1 vuodella	Oletuksen lasku 1 vuodella
Elinajanodote		Nousu 3,1 %	Lasku 3,0 %

Eläkejärjestelyjen kesto

Vuodet	Suomi	Ruotsi	Saksa	Yhdistynyt kuningaskunta
31.12.2013	10,0	14,9	12,8	18,0
31.12.2014	11,0	16,1	16,2	18,5

Etuuspohjaiset järjestelyt maittain 31.12.2014

Milj. euroa	31.12.2014				
	Suomi	Saksa	Ruotsi	Muut	Yhteensä
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	399	28	361	186	974
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	-	293	22	30	345
Etuuspohjaiset veloitteet	399	321	383	216	1319
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	360	7	310	159	836
Nettovelat etuuspohjaisissa järjestelyissä	39	314	73	57	483
Nettovelat	39	314	73	57	483
Jaottelu					
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	39	314	73	29	455
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-	-	-	28	28
Nettovelat	39	314	73	57	483

Etuuspohjaiset järjestelyt maittain 31.12.2013

Milj. euroa	31.12.2013				
	Suomi	Saksa	Ruotsi	Muut	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	391	15	338	147	891
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	-	270	21	35	326
Etuuspohjaiset velvoitteet	391	285	359	182	1 217
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	356	7	335	147	845
Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän enimmäismäärän vaikutus	-	-	-	6	6
Nettovelat etuuspohjaisissa järjestelyissä	35	278	24	41	378
Nettovelat	35	278	24	41	378
Jaottelu					
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	35	278	24	14	351
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-	-	-	27	27
Nettovelat	35	278	24	41	378

Kaksi tärkeintä konsernin eläkevelkaan vaikuttavaa taloudellista tekijää ovat korkojen vaihtelu ja inflaatio-odotukset. Eläkevarojen sijoitusten allokoinnin tavoitteena on neutralisoida näiden tekijöiden vaikutukset ja maksimoida sijoitusten tuotto. Järjestelyihin kuuluvien varojen tuotto-odotukset määritettiin ottamalla huomioon varoja koskevat pitkäaikaiset tuotto-odotukset konsernin eläkesäätiöiden ja -rahastojen nykyisten sijoitusperiaatteiden mukaisesti. Tuotto-odotukset heijastavat historiallista tuottoanalyysia ja rahoitusmarkkinoiden tulevaa kehitystä koskevia odotuksia pitkäaikaisten velkakirjasijoitusten tuoton ja tärkeimpien osakeindeksien hinta-/voittosuhteen perusteella.

Järjestelyyn kuuluvat varat

Milj. euroa	31.12.			
	2014		2013	
	Arvo	%	Arvo	%
Oma pääoma	298	35,6	271	32,1
Valtion joukkolaina	53	6,4	81	9,6
Yrityslaina	258	30,9	293	34,6
Velat	311	37,3	374	44,2
Kiinteistöt	65	7,8	66	7,8
Rahavarat	38	4,5	32	3,8
Muut	124	14,8	102	12,1
Eläkerahastojen varat yhteensä	836	100,0	845	100,0

Järjestelyihin kuuluvat varat eivät sisällä konsernin kiinteistöomaisuutta tai muuta omaisuutta tai yhtiön omia rahoitusinstrumentteja. Suomen 360 (356) milj. euron eläkevarojen jakaumaa ei raportoita erikseen, sillä varojen todellinen allokointi voidaan vain arvioida vakuutusyhtiöiden julkaisemien tavoitearvojen perusteella.

Vuonna 2015 maksuja odotetaan olevan yhteensä 43 milj. euroa.
Vuonna 2014 maksuja oli yhteensä 10 (54) milj. euroa.

Liite 21. Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät

Suurin osa tuotantotyöntekijöistä kuuluu ammattijärjestöihin. Euroopassa palkoista sovitaan yleensä kollektiivisesti ammattijärjestöjen ja konsernin tai metsäteollisuuden välisissä palkkaneuvotteluissa. Johdon palkat sovitaan tapauskohtaisesti. Stora Enson palkkiojärjestelmissä otetaan huomioon sekä tulosityksikön että yksilön suorituskyky, kehitys ja tulos. Tämä suorituspohjainen palkitsemisjärjestelmä perustuu yhtiön tulokseen ja liiketoiminnan avaintavoitteiden saavuttamiseen.

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät

Konsernin johdon sekä divisioonien ja tulosityksiköiden johdon lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmissä palkkiot ovat enimmillään 7–75 % vuosipalkasta. Henkilöstön kannustinjärjestelmässä palkkiot ovat enimmillään 7 % perusvuosipalkasta. Kaikki kannustinpalkkiot ovat harkinnanvaraisia. Konsernin tulokseen perustuvat palkitsemisjärjestelmät koskevat paikallisen käytännön ja lainsäädännön sallimissa noin 95 %:a kaikista työntekijöistä. Vuonna 2014 kannustinpalkkioiden laskentaperusteina käytettiin taloudellisia tavoitteita ja henkilökohtaisesti määritettyjä tavoitteita.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät

Vuonna 2004 hallitus hyväksyi kahden osakepohjaisen ohjelman (rajoitetun ja tulosperusteisen) käyttöönoton täydentämään ja osittain korvaamaan silloista optio-ohjelmaa. Vuosina 2005–2014 uusia osakepohjaisia ohjelmia käynnistettiin joka vuosi. Vuodesta 2009 lähtien uudet pitkän aikavälin kannustinohjelmät johdolle ovat olleet pääsääntöisesti tulosperusteisia. 2009–2013 tulosperusteisten osakeohjelmien erien lunastusaika jakautuu kolmen vuoden ajalle, ja palkitsemisvaliokunta määrittelee ohjelmien tulostavoitteet vuosittain. Vuoden 2014 ohjelmalla on kolmen vuoden tulostavoite, josta voidaan ansaita 100 % kolmen vuoden kuluttua. Vuosina 2009–2011 käynnistetyistä ohjelmista ansaittavien osakkeiden määrä voi olla enintään 150 % suurimmasta mahdollisesta osakekannustimien määrästä, mikäli saavutetut tulokset ylittävät tavoitteen. Vuonna 2012 käynnistetyssä tulosperusteisessa osakeohjelmassa ansaittavien osakkeiden määrää muutettiin niin, että se on enintään 100 % suurimmasta mahdollisesta osakekannustimien määrästä. Hallitus on vuosina 2010 ja 2011 hyväksynyt myös rajoitettuun osakeohjelmaan liittyen osakkeiden myöntämisen vuosittain enintään 100 nuorelle avainhenkilölle.

Kolme neljäsosaa (75 %) vuoden 2014 ohjelmassa ansaittavista osakkeista on tulosperusteisia ja ansaitaan hallituksen palkitsemisvaliokunnan määrittelemien tuloskriteerien perusteella. Yksi neljäsosa (25 %) vuoden 2014 ohjelmassa ansaittavista osakkeista on rajoitettuja osakkeita ja ansaitaan, mikäli työsuhde jatkuu.

Konsernilla on ollut optio-ohjelma, mutta viimeiset ohjelmaan liittyvät optiot myönnettiin vuonna 2007, eikä niitä aiota laskea liikkeeseen enää tulevaisuudessa. Seitsenvuotiset ohjelmat koostuvat suojatuista optioista ja synteettisistä optioista. Toteutushinta on asetettu liikkeeseenlaskuhetkellä vallitsevaan osakekurssiin, johon on lisätty 10 %. Osakekurssi pysytteli vuoden aikana optioiden toteutushintojen alapuolella, joten optioita ei lunastettu. Vuoden 2006 ohjelmaan liittyvät 1 263 500 optiota erääntyivät vuonna 2013. Vuoden 2007 ohjelmaan liittyvät 701 050 optiota erääntyivät 28.2.2014.

Osakekannustimien vastikkeena saadun työsuorituksen käypä arvo kirjataan suoritusmenetelmää vastaavalla tavalla. Konserni pidättää työntekijän palkkiosta summan, joka vastaa työntekijälle tapahtumasta syntynyttä verovelvollisuutta, vähentämällä työntekijälle annettujen osakkeiden lukumäärää. Veroihin liittyvä määrä kirjataan käteisvastikkeella suoritetuksi osakeperusteiseksi palkkioksi. Työntekijöille jaettujen osakkeiden määrä kirjataan omalla pääomalla suoritetuksi tapahtumaksi.

Myös odotettuun maksettavaan veroon liittyvä käteisvaroina maksettava velka arvostetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä uudelleen käypään arvoonsa käyttämällä arvioita niiden osakekannustimien määrästä, joiden odotetaan tulevan lunastettaviksi. Viimeisimmät käyvät arvot lasketaan käyttämällä Stora Enson R-osakkeen 7,44 (7,30) euron vuoden päätöskurssia, jossa on huomioitu odotettujen osinkojen nykyarvo, jolloin kaikki muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Osakeperusteisesti maksettavien osakekannustimien nettosumma verojen jälkeen arvostetaan pääomainstrumenttien myöntämispäivän käypään arvoon, jossa on huomioitu odotettujen osinkojen nykyarvo. Pääomavastikkeellisten osakeperusteisten maksujen myöntämispäivänä määritetty käypä arvo kirjataan kuluksi tasasuuruusina erinä syntymisajanjaksolla perustuen arvioon lopulta syntyvistä pääomainstrumenteista, jolloin oma pääoma kasvaa vastaavasti.

Työsuorituksen käypä arvo, joka on saatu käteisvaroina maksettavien synteettisten optioiden vastikkeena, määritetään myöntämispäivänä ja kirjataan kuluksi syntymisajanjaksolla. Synteettisiin optioihin liittyvä velka

arvostetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä uudelleen käypään arvoonsa käyttämällä arvioita niiden optioiden määrästä, joiden odotetaan tulevan merkittäviksi, ja viimeisimmät käyvät arvot lasketaan käyttämällä Black-Scholes-mallia, jolloin kaikki muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Vuoden lopussa ei ollut käyttämättömiä (701 050) synteettisiä optioita.

Rajoitettuihin ja tulosperusteisiin osakeohjelmiin sisältyvien osakkeiden arvioidut toimitukset on esitetty seuraavassa taulukossa.

Rajoitettut ja tulosperusteiset osakeohjelmat 31.12.2014

Osakkeita	Rajoitettuihin ja tulosperusteisiin osakeohjelmiin sisältyvien osakkeiden arvioitu lukumäärä vuoden lopussa			
	2015	2016	2017	Yhteensä
Vuoden 2012 ohjelma	616 341	-	-	616 341
Vuoden 2013 ohjelma	672 072	672 072	-	1 344 144
Vuoden 2014 ohjelma	3 646	3 646	1 283 376	1 290 668
Yhteensä	1 292 059	675 718	1 283 376	3 251 153

Stora Enson osakeperusteisten ohjelmien kulut kirjataan niiden syntymisajanjaksolle, joka on niiden myöntämisestä merkitsemisoikeuteen tai oikeuteen saada kannustimia. Osakepohjaisten ohjelmien kokonaisvaikutuksista kirjattiin 13 (2) milj. euron kulu tuloslaskelmaan. Kirjattu kulu liittyy kokonaan rajoitettuihin ja tulosperusteisiin osakeohjelmiin, joista 6 (2) milj. euron kulu liittyy osakkeina maksettaviin osakekannustinjärjestelmiin. Vuoden lopun 6 (3) milj. euron velka on esitetty pitkäaikaisessa korottomassa vieraassa pääomassa ja se liittyy kokonaan rajoitettuihin ja tulosperusteisiin osakeohjelmiin. Vuoden lopun erääntymättömien omaan pääomaan osakeperusteisesti maksettavien pääomavastikkeellisten osakekannustimien määrä oli 5 (2) milj. euroa. Vuosina 2013 ja 2014 ei lunastettu yhtään optiota.

Osakeohjelmat on suojattu optioiden suojausinstrumenteilla (Total Return Swap), jotka maksetaan käteissuorituksin. Konsernilla on täten mahdollisuus saada käteissuorituksia, jotka osittain kompensoivat muutokset osakkeen kurssissa sen myöntämispäivän ja maksupäivän välillä. Konsernin optioiden suojausinstrumentit eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä. Siten kausiluonteiset muutokset niiden käyvässä arvossa kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan kuluihin niiden osakeperusteisten ohjelmien kustannusten kanssa, joihin ne liittyvät.

Optioiden suojausinstrumentteja oli 31.12.2014 käytössä 3 500 000 (4 000 000) Stora Enso Oyj:n R-osaketta vastaava määrä. Suojausinstrumenttien käypä arvo oli 1 (2) milj. euroa positiivinen. Muutos positiivisesta 2 milj. euron netto-omaisuudesta positiiviseen 1 milj. euron netto-omaisuuteen johtui 3 milj. euron käteissaamisesta sekä siitä, että suojausinstrumenttien käypä arvo nousi 2 milj. euroa osakekurssin nousua 7,30 eurosta (31.12.2013) 7,44 euroon (31.12.2014).

Liite 22. Muut varaukset

Muut varaukset

Milj. euroa	Ympäristövaraukset	Uudelleenjärjestely	Muut pakolliset varaukset	Varaukset yhteensä
Tasearvo 1.1.2014	106	130	14	250
Muuntoerot	-5	-4	-1	-10
Kirjattu tuloslaskelmaan	22	68	13	103
Uudet varaukset	16	87	1	104
Varausten lisäys	7	1	24	32
Varausten peruutus	-1	-20	-12	-33
Maksut	-8	-83	-11	-102
Tasearvo 31.12.2014	115	111	15	241

Jako lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin

Lyhytaikaiset velat: erääntyvät 12 kk:n kuluessa	3	76	3	82
Pitkäaikaiset velat: erääntyvät 12 kk:n jälkeen	112	35	12	159
Yhteensä 31.12.2014	115	111	15	241

Ympäristövelvoitteet

Ympäristövaraukset olivat 115 milj. euroa 31.12.2014 eli 9 milj. euroa enemmän kuin 31.12.2013.

Keskeisimmät varaukset olivat seuraavat:

- Stora Enson ja Falunin kaupungin tekemän sopimuksen mukaisesti konserni on velvollinen puhdistamaan veden Kopparbergin kaivoksen aiheuttamista saasteista ennen vesien päästämistä ympäristöön. Tilikauden lopussa varaus oli 45 (44) milj. euroa.
- Skoghallin tehtaan alueella on saastunutta maa-ainesta, joka on poistettava. Tilikauden lopussa varaus oli 22 (19) milj. euroa.
- Ympäristövaraukset Suomessa olivat yhteensä 18 (13) milj. euroa. Niistä suurin koskee Varkauden sanomalehtipaperituotannon lopettamista vuoden 2010 aikana ja on arvoltaan 10 (10) milj. euroa. Muut ympäristövaraukset koostuvat 1 (1) milj. euron varauksesta, joka liittyy Pateniemen sahan lähiympäristön saastumiseen sekä 1 (1) milj. euroa ympäristövarauksista koskee entistä Summan tehtaan aluetta. Joulukuussa 2014 Kemijärven sellutehtaalla tehdyn ympäristötutkimuksen perusteella Stora Enso ehdotti biopuhdistusprosessin käyttämistä vesialtaan puhdistamiseksi. Arvioidut kustannukset kasvattivat Kemijärven sellutehtaan ympäristövarausta 6 (1) milj. euroon.
- Stora Enso Pulp AB on poistanut elohopeaa Skutskärin satamasta jo useiden vuosien ajan yhteistyössä paikallisten viranomaisten kanssa. Lisäksi Stora Enso on velvollinen puhdistamaan tehtaan aiemmin käyttämän vanhan kaatopaikan tarkistettujen ympäristösäädösten mukaiseksi. Stora Enso Pulp AB:n ympäristövaraukset olivat tilikauden lopussa 8 (10) milj. euroa.
- Stora Enson Corbehemin sulkemisvaraus, joka koskee alueen puhdistamista ja purkamista, on 8 (0) milj. euroa.
- Saksassa Baienfurtin tehtaan sulkemisesta jäljellä oleva 6 (6) milj. euron ympäristövaraus koskee pääasiassa kaatopaikkoja, joita ei myyty kiinteistön mukana vuonna 2010.

Uudelleenjärjestelyvaraukset

Stora Ensossa on tehty viime vuosina merkittäviä uudelleenjärjestelytoimia yritysten myynneistä tehtaiden sulkemisiin sekä hallinnollisten kustannusten säästöohjelmiin. Tilikauden uudet uudelleenjärjestelyvaraukset olivat yhteensä 87 milj. euroa. Merkittävimmät erät muodostuivat yhden paperikoneen, yhden sahan ja yhden Printing and Reading -tehtaan sulkemisesta. Uudet uudelleenjärjestelyvaraukset olivat segmentteittäin:

Renewable Packaging 2 milj.euroa, Building and Living 11 milj.euroa, Printing and Reading 73 milj. euroa ja Muut 1 milj. euroa.

Tammikuussa 2014 Stora Enso kertoi Veitsiluodon tehtaan paperikoneen (PM) 1 pysyvästä sulkemisesta. Koneiden vuosittainen kapasiteetti on ollut 190 000 tonnia päällystettyä aikakausilehtipaperia. Sulkeminen oli seurausta aikakausilehtipaperin kysynnän jatkuvasta heikkenemisestä Euroopassa. Varaus kasvoi 4 milj. euroa. Helmikuussa 2014 Building and Living -segmentti ilmoitti suunnitelmastaan tehostaa toimintoja Keski-Euroopan sahoilla. Stora Enso päätti investoida Puolassa sijaitsevan Murowin sahan modernisointiin ja kehittämiseen lisätäkseen kapasiteettiaan, parantaakseen kilpailukykyään ja sulkeakseen samalla Itävallassa sijaitsevan Sollenaun sahan. Tilikauden lopussa sulkemisvaraus oli 7 milj. euroa.

Lokakuussa 2012 Stora Enso ilmoitti suunnitelmastaan myydä Ranskassa sijaitsevan Stora Enso Corbehem SAS tehtaan. Corbehemin tehdas, joka oli osa Printing and Reading -segmenttiä, on valmistanut offset- ja gravure-laatuista kevyesti päällystettyä paperia. Se oli Ranskan ainoa näihin paperityyppeihin erikoistunut valmistaja. Paperikoneen vuosittainen kapasiteetti on ollut 330 000 tonnia. Myynti ei ollut toteuttamiskelpoinen ja konserni teki päätöksen sulkea tehtaan lopullisesti heinäkuussa 2014. Tilikauden lopussa varaus oli 56 milj. euroa.

Kirjattuihin uudelleenjärjestelyvarauksiin liittyvät maksut vuonna 2014 olivat yhteensä 83 (67) milj. euroa.

Vuonna 2013 Stora Enso ilmoitti muista uudelleenjärjestelytoimenpiteistä kaikissa segmenteissään. Ne liittyivät pääasiassa toimintojen tehostamiseen ja uudelleenjärjestelyihin sekä kannattavuuden parantamiseen. Päätapahtumiin sisältyivät kahden paperikoneen sulkeminen Ruotsissa, asiakaspalvelukeskusten ja logistiikkakeskusten uudelleenorganisoinnit sekä rakenteen kevennys- ja yksinkertaistamisohjelma. Vuoden 2013 uudelleenjärjestelyvaraukset segmentteittäin olivat: Renewable Packaging 36 milj. euroa, Building and Living 8 milj. euroa, Printing and Reading 73 milj. euroa ja Muut 7 milj. euroa.

Uudelleenjärjestelyvarauksista taseeseen kirjatut velvoitteet olivat vuoden 2014 lopussa 111 (130) milj. euroa. Ne kattoivat sekä toimintojen lopettamisesta ja purkamis- ja raivaustöistä aiheutuvat kustannukset että irtisanomiskustannukset.

Tiedot uudelleenjärjestelyihin liittyvistä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisista ovat liitteessä 10 (Poistot ja arvonalentumiset).

Muut pakolliset varaukset

Muut pakolliset varaukset olivat 15 milj. euroa 31.12.2014 eli 1 milj. euroa enemmän kuin 31.12.2013.

Liite 23. Korottomat velat

Pitkäaikainen koroton vieras pääoma

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Varaukset työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista (liite 20)	483	378
Muut varaukset (liite 22)	159	127
Siirtovelat	-	1
Osakeperusteiset maksut (liite 21)	6	3
Muut velat	41	20
Yhteensä	689	529

Lyhytaikainen koroton vieras pääoma

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Ostovelat	1 097	1 132
Palkka- ja henkilöstökustannukset	216	239
Siirtovelat	184	206
Varausten lyhytaikainen osuus	82	123
Saadut ennakot	21	21
Muut velat	113	100
Yhteensä	1 713	1 821

Liite 24. Rahoitusriskien hallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessi

Stora Enso altistuu erilaisille rahoitusmarkkinariskeille, joita konsernin tulee hallita hallituksen hyväksymien toimintatapojen mukaisesti. Tavoitteena on kustannustehokas konserniyritysten varainhankinta ja tuloksen heilahteluiden pienentäminen rahoitusinstrumenttien avulla. Pääasialliset rahoitusriskit ovat korkoriski, valuuttariski, varainhankintariski ja hyödykkeiden, etenkin kuidun ja energian, hintariski.

Stora Enson rahoitusriskipolitiikka ohjaa konsernin kaikkia rahoitustapahtumia. Poliitiikka ja siihen tehtävät muutokset sekä lisäykset tulevat voimaan, kun hallitus on ne hyväksynyt. Kaikkien rahoitusinstrumenttien käyttöä koskevien toimintaohjeiden on oltava yhdenmukaisia kyseisen rahoitusriskipolitiikan kanssa. Stora Enson konsernirahoituksen sisäinen riskienhallintapolitiikka sisältää lisäksi rahoitusriskipolitiikkaa yksityiskohtaisempia ohjeita. Tärkeimmät rahoitusmarkkinariskit on selostettu seuraavassa. Konsernin yhteisiin toimintoihin kuuluvat yhtiöt toimivat omien rahoitusriskipolitiikoiden mukaisesti. Kyseiset politiikat eivät välttämättä ole täysin yhteneväisiä konsernin politiikan kanssa.

Korkoriski

Korkotason vaihtelut vaikuttavat konsernin korkokuluihin. Konsernin tavoitteena on pitää korkokulut vakaina. Konsernin duraatiokatto on konsernin nostettujen lainojen keskimääräinen maturiteetti. Keskimääräisen maturiteetin ylittävä duraatio vaatii hallituksen hyväksynnän.

31.12.2014 tilanteen mukaisesti yhden prosenttiyksikön paralleeli muutos korkotasossa aiheuttaisi 6 (12) milj. euron vaikutuksen vuotuisissa nettokorkokuluissa olettaen, että lainojen duraatio ja konsernin rahoituksen rakenne pysyvät ennallaan vuoden aikana. Simulaatio laskee yhden prosenttiyksikön muutoksen vaikutuksen kaikkien vaihtuvakorkoisten instrumenttien korkotasossa seuraavasta uudelleenasettamispäivästä vuoden loppuun. Lisäksi oletetaan, että kaikki vuoden kuluessa erääntyvät lyhytaikaiset lainat pidennetään, jolloin ne on sisällytetty simulaatioon pidentämällä laina-aikaa keinotekoisesti erääntymisestä vuoden loppuun uudella korkeammalla korolla.

Konsernin vaihtuvakorkoinen nettovelkapositio, pois lukien rahavarat ja mukaan lukien koronvaihtosopimusten vaihtuva osa, oli yhteensä noin 0,6 (1,3) mrd. euroa. Konsernin korollisten nettovelkojen, mukaan lukien kaikki korkojohdannaiset mutta pois lukien rahavarat, koron keskimääräinen uudelleenmääräytymiskausi oli noin 3,4 (3,4) vuotta. Yhden prosenttiyksikön muutos korkotasossa aiheuttaisi myös noin 14 (22) milj. euron suuruisen käyvän arvostuksen voiton tai tappion, jotka esitetään muissa rahoituserissä. Nämä aiheutuvat pääasiassa koronvaihtosopimuksista, jotka eivät täytä käyvän arvon suojauslaskennan edellytyksiä. Liitteessä 27 (Johdannaiset) on yhteenveto liikkeeseen laskettujen korkojohdannaissopimusten nimellisarvosta ja käyvästä arvosta.

Valuutan transaktioriski

Konserni on alttiina valuuttariskille, joka aiheutuu sen raportointivaluuttaa euroa vastaan tapahtuvista valuuttakurssimuutoksista. Valuutan transaktioriski tarkoittaa valuuttakurssivaihteluiden vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan eli valuuttakurssien vaikutusta odotettuihin tuleviin rahavirtoihin. Konsernin politiikkana on suojata 50 % tärkeimpien valuuttojen ennustetuista rahavirroista 12 kuukaudeksi eteenpäin.

Valuuttariskit johtuvat Stora Ensolla erityisesti tuotantolaitosten maantieteellisestä sijainnista sekä euroalueen ulkopuolelle suuntautuvista raaka-ainehankinnoista ja myynnistä. Tärkeimmät valuutat näissä tapauksissa ovat Ruotsin kruunu, Yhdysvaltain dollari ja Ison-Britannian punta. Seuraavassa taulukossa on esitetty liikevaihto ja kustannukset laskutusvaluuttakohtaisesti.

Liikevaihto ja kustannukset päävaluutoissa

31.12. päättyvä tilikausi

Milj. euroa	2014						2013					
	EUR	USD	SEK	GBP	Muut	Yhteensä	EUR	USD	SEK	GBP	Muut	Yhteensä
Liikevaihto	5 947	1 565	1 100	538	1 063	10 213	6 270	1 440	1 180	550	1 123	10 563
Kustannukset	-5 235	-494	-1 980	-98	-1 327	-9 134	-5 580	-400	-2 220	-70	-1 156	-9 426
Yhteensä	712	1 071	-880	440	-264	1 079	690	1 040	-1 040	480	-33	1 137

Seuraavassa taulukossa esitetään arvioitu nettomääräinen operatiivinen ulkomaanvaluuttariski pääasiallisille valuuttapareille seuraavalle 12 kuukaudelle sekä niihin liittyvät suojaukset 31.12.2014 ja 31.12.2013. Myyntisaamisiin ja ostovelkoihin (netto) sisältyy valuuttariskiä, joka on seurausta ulkoisista ja konserniyritysten sisäisistä transaktioista IFRS 7 standardin vaatimusten mukaisesti, vaikkakin käytännössä pääosin vain ulkoisiin transaktioihin liittyvät riskit on suojattu valuuttasuojauksin. Valuuttaparit on esitetty niin, että järjestyksessä ensimmäinen on kotimaan valuutta ja järjestyksessä toinen on ulkomaan valuutta. Taulukossa esiintyvä positiivinen riskimäärä kuvaa arvioitua valuuttamääräistä saamista.

Operatiiviset valuuttariskit

Milj. euroa	31.12.2014							31.12.2013						
	SEK/ EUR	EUR/ USD	EUR/ GBP	SEK/ USD	SEK/ GBP	BRL/ USD		SEK/ EUR	EUR/ USD	EUR/ GBP	SEK/ USD	SEK/ GBP	BRL/ USD	
Arvioitu vuosittainen liiketoiminnan nettorahavirta	842	785	336	332	126	-		775	642	378	305	155	-	
Rahavirran suojaukset seuraavalle 12 kuukaudelle	-456	-408	-176	-182	-68	-		-448	-281	-187	-167	-76	-	
Arvioitu vuosittainen liiketoiminnan nettorahavirta suojausten jälkeen	386	377	160	150	58	-		327	361	191	138	79	-	
Suojausprosentti 31.12. seuraaville 12 kuukaudelle	54 %	52 %	52 %	55 %	54 %	-		58 %	44 %	49 %	55 %	49 %	-	
Myyntisaamiset ja ostovelat, nettoriski	68	84	24	32	14	124		95	19	55	25	20	72	
Valuuttasuojaukset	-105	-82	-48	-40	-17	-50		-110	-87	-58	-27	-20	-18	
Taseriski, suojausten jälkeen	-37	2	-24	-8	-3	74		-15	-68	-3	-2	-	54	
Arvioitu vuosittainen operatiivinen riski, suojausten jälkeen	349	379	136	142	55	74		312	293	188	136	79	54	

Seuraavassa taulukossa on esitetty, miten 10 %:n vahvistumisen kotimaisissa valuutoissa suhteessa ulkomaan valuuttoihin vuoden päätöskursseilla laskettuna arvioidaan vaikuttavan vuotuisen liikevoittoon ennen poistoja ja arvonalentumisia (EBITDA). Valuuttakurssien 10 %:n laskulla olisi likimäärin samansuuruinen vastakkainen vaikutus. Taulukossa esiintyvä negatiivinen määrä kuvastaa potentiaalista tuloslaskelmaan tai omaan pääomaan kirjattavaa nettotappiota. Vastaavasti positiivinen määrä kuvastaa mahdollista nettovoittoa. Toteutunut valuuttatulos voi käytännössä erota alla esitetystä herkkyysoanalyysistä.

Herkkyysanalyysissa on otettu huomioon valuuttojen nettomääräiset suojaukset ja siinä oletetaan, että yksittäisen valuuttakurssin muutoksen lisäksi ei tapahdu muita muutoksia. Valuuttakurssivaikutukset perustuvat arvioituihin operatiivisiin ulkomaanvaluuttavirtoihin seuraavalle 12 kuukaudelle sekä kunkin vuoden lopun suojaustasoihin olettaen, että valuuttamääräisten rahavirtojen suojaustasot ja kaikki muut muuttujat pysyvät vakaina seuraavan vuoden aikana. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinisopimuksia ja valuuttaoptioita. Epäsuoria valuuttakurssivaikutuksia hintoihin ja tuotevirtoihin, kuten tuotteen muuttumista edullisemmaksi valmistaa muualla, ei ole huomioitu laskelmassa.

Kotimaan valuuttojen 10 %:n vahvistumisen arvioidut vaikutukset

Milj. euroa	31.12.2014						31.12.2013					
	SEK/ EUR	EUR/ USD	EUR/ GBP	SEK/ USD	SEK/ GBP	BRL/ USD	SEK/ EUR	EUR/ USD	EUR/ GBP	SEK/ USD	SEK/ GBP	BRL/ USD
Arvioitu vaikutus vuosittaiseen liiketoiminnan nettorahavirtaan	-84	-79	-34	-33	-13	-	-78	-64	-38	-31	-16	-
Vaikutus suojausrahastoon ennen veroja tilinpäätöspäivänä ¹⁾	46	41	18	18	7	-	45	28	19	17	8	-
EBITDA-vaikutus tilinpäätöspäivänä ²⁾	4	-	2	1	-	-7	2	7	-	-	-	-5
Arvioitu vuosittainen EBITDA-vaikutus³⁾	-34	-38	-14	-14	-6	-7	-31	-29	-19	-14	-8	-5

¹⁾ Vaikutus suojausrahastoon (Muut laajan tuloksen erät) ennen veroja tilinpäätöspäivänä liittyy käyvän arvon muutokseen johdannaissojimuksissa, joiden katsotaan soveltuvan erittäin todennäköisten ennustettujen rahavirtojen suojausiksi.

²⁾ Vaikutus vuotuisen liikevoittoon ennen poistoja ja arvonalentumisia (EBITDA) tilinpäätöspäivänä esittää arvioitua ostovelkoihin ja myyntisaamiin liittyvää valuuttavaikutusta suojausten jälkeen.

³⁾ Arvioitu vaikutus vuotuisen liikevoittoon ennen poistoja ja arvonalentumisia (EBITDA) sisältää taseriskeihin, ennakoituihin rahavirtoihin ja niiden suojauksiin liittyvät vaikutukset.

Seuraavassa taulukossa esitetään rahoitusvaluuttariski pääasiallisille valuuttapareille seuraavalle 12 kuukaudelle sekä niihin liittyvät suojaukset 31.12.2014 ja 31.12.2013. Nettovelka sisältää lainat ja niihin liittyvät korkojohdannaiset, lainasaamisten nettomäärän ja rahavarat. Valuuttajohdannaiset suojaavat pääosin rahoitusriskejä taseessa ja joskus ennakoituja rahavirtoja, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä. Nämä ennakoitua rahavirrat eivät ole mukana seuraavassa taulukossa.

Valuuttaparit on esitetty niin, että järjestyksessä ensimmäinen on kotimaan valuutta ja järjestyksessä toinen on ulkomaan valuutta nettoperusteisesti. Nettoperusteisuudella tarkoitetaan, että alla olevan taulukon SEK/EUR -sarakkeeseen sisältyvät sekä euromääräiset riskit niissä yhtiöissä, joiden toimintavaluutta on Ruotsin kruunu ja kruunumääräiset riskit niissä yhtiöissä, joiden toimintavaluutta on euro. Taulukossa esiintyvä negatiivinen riskimäärä kuvaa arvioitua valuuttamääräistä nettovelkaa.

Lisäksi taulukko esittää, miten 10 %:n vahvistumisen kotimaisissa valuutoissa suhteessa ulkomaan valuuttoihin vuoden päätöskursseilla laskettuna arvioidaan vaikuttavan tuloslaskelmaan. Valuuttakurssien 10 %:n laskulla olisi likimäärin samansuuruinen vastakkainen vaikutus. Taulukossa esiintyvä negatiivinen määrä kuvastaa potentiaalista tuloslaskelmaan kirjattavaa nettotappiota. Vastaavasti positiivinen määrä kuvastaa mahdollista nettovoittoa. Toteutunut valuuttatulos voi käytännössä erota alla esitetystä herkkyysoanalyysistä.

Rahoitusvaluuttariski ja arvioitu valuuttavaikutus tuloslaskelmaan

Milj. euroa	31.12.2014							31.12.2013						
	SEK/ EUR	EUR/ USD	PLN/ EUR	SEK/ USD	CNY/ USD	EUR/ CNY	BRL/ USD	SEK/ EUR	EUR/ USD	PLN/ EUR	SEK/ USD	CNY/ USD	EUR/ CNY	BRL/ USD
Nettovelka ilman suojaus	-728	-150	-232	45	-278	1	-53	-461	-330	-281	140	-255	-	-93
Valuuttasuojaukset	668	6	-	-38	-	104	-	847	319	-	-136	-	162	-
Nettorahoitusriski	-60	-144	-232	7	-278	105	-53	386	-11	-281	4	-255	162	-93
10 %:n vahvistumiseen kotimaisissa valuutoissa perustuvat vaikutukset	6	14	23	-1	28	-11	5	-39	1	28	-	26	-16	9

Konsernin Venäjän ruplaan liittyvä valuuttakurssiriski johtuu lähinnä venäläisten tytäryhtiöiden euromääräisestä nettovelasta, joka oli vuoden lopussa 38 (60) milj. euroa. Vuoden 2014 aikana näistä eristä kirjattiin 16 (9) milj. euron tappiot tuloslaskelmaan johtuen Venäjän ruplan 60 % (12 %) heikentymisestä euroa vastaan.

Muuntoriski

Muuntoriski merkitsee valuuttakurssien vaihtelun vaikutusta Stora Enson valuuttamääräisten varojen ja velkojen nettoarvoon. Konserni pyrkii vähentämään muuntoriskiä rahoittamalla investoinnit paikallisella valuutalla silloin, kun se on taloudellisesti mahdollista.

Ulkomaisten tytär-, osakkuus- ja yhteisyritysten taseet sekä muut kuin euromääräiset myytävissä olevat sijoitukset muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Konsernin pääomaan voi siis kohdistua valuuttakurssivaihteluiden aiheuttamia riskejä. Tuloksena olevat muuntoerot sekä muut muutokset, kuten tuloslaskelman muuntamisesta aiheutuva muuntoero, kirjataan suoraan omaan pääomaan. Nämä kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan, kun ulkomainen tytäryritys myydään kokonaan tai osittain. Seuraavassa taulukossa on esitetty oman pääoman muuntoriskialttius ennen suojauksia ja suojausten jälkeen.

Muuntoriski ja suojaukset: 2014

31.12.

Milj. euroa	Euroalue	USD- alue ³⁾	Ruotsi	Kiina	Puola	Brasilia	Muut	Yhteensä
Muuntoriskille altis oma pääoma	1 827	908	352	726	359	607	291	5 070
EUR / SEK -suojaukset ¹⁾	37	-	-37	-	-	-	-	-
EUR / USD -suojaukset ²⁾	288	-288	-	-	-	-	-	-
Muuntoriskialttius suojausten jälkeen	2 152	620	315	726	359	607	291	5 070

¹⁾ SEK-määräiset ulkomaisten tytäryhtiöiden nettosijoitusten suojausiksi luokitellut joukkovelkakirjat.

²⁾ USD-määräiset ulkomaisten tytäryhtiöiden nettosijoitusten suojausiksi luokitellut joukkovelkakirjat.

³⁾ Sisältää Uruguayssa sijaitsevan yhteisen toiminnon Montes del Platan, jonka toimintavaluutta on USD.

Muuntoriski ja suojaukset: 2013

31.12.

Milj. euroa	Euroalue	USD- alue ²⁾	Ruotsi	Kiina	Puola	Brasilia	Muut	Yhteensä
Muuntoriskille altis oma pääoma	1 965	561	1 169	268	310	606	334	5 213
EUR / SEK -suojaukset ¹⁾	525	-	-525	-	-	-	-	-
Muuntoriskialttius suojausten jälkeen	2 490	561	644	268	310	606	334	5 213

¹⁾ SEK-määräiset ulkomaisten tytäryhtiöiden nettosijoitusten suojausiksi luokitellut joukkovelkakirjat.

²⁾ Sisältää Uruguayssa sijaitsevan yhteisen toiminnon Montes del Platan, jonka toimintavaluutta on USD.

Seuraavassa taulukossa esitetään, miten 10 %:n muutos euron valuuttakurssissa ylös tai alaspäin Yhdysvaltain dollaria, Ruotsin kruunua, Kiinan renminbiä ja Brasilian realia vastaan vaikuttaa konsernin omaan pääomaan vuoden lopussa. Laskelma sisältää valuuttasuojauksen vaikutukset nettosijoituksiin ulkomaisissa yksiköissä, ja siinä oletetaan, että tilikauden loppuun mennessä ei tapahdu muita muutoksia kuin yksittäinen valuuttakurssimuutos. Laskelmassa huomioidaan ulkomaan valuuttamääräinen oma pääoma ja suojaustasot vuoden lopussa. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinisopimuksia, valuuttaoptioita ja valuuttalainoja. Yksityiskohtaiset tiedot kertyneiden muuntoerojen muutoksista ja suojausvaikutuksista on esitetty liitteessä 28 (Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus).

Konsernin oma pääoma: Valuuttakurssien +/- 10 %:n muutoksen vaikutukset ennen veroja

Milj. euroa	31.12.2014			31.12.2013		
	Ennen suojausta	Suojaukset	Nettovaikutus	Ennen suojausta	Suojaukset	Nettovaikutus
10 %:n muutos EUR / SEK - kurssissa	35	-4	31	117	-53	64
10 %:n muutos EUR / USD - kurssissa	91	-29	62	56	-	56
10 %:n muutos EUR / CNY - kurssissa	73	-	73	27	-	27
10 %:n muutos EUR / BRL - kurssissa	61	-	61	61	-	61
Kokonaisvaikutus	260	-33	227	261	-53	208

Maksuvalmius- ja uudelleenrahoitusriski

Varainhankintariskillä tarkoitetaan rahoituksen saatavuuteen liittyvää riskiä tietyllä hetkellä. Stora Enson rahoitustoiminnan käytäntöihin kuuluu, että nostettujen lyhytaikaisten lainojen ja lyhytaikaisia lainoja kattavien nostamattomien luottolimiittien keskimääräisen maturiteetin tulee olla vähintään 4 vuotta ja enintään 7 vuotta. Lisäksi konsernilla tulee olla nostamattomia luottolimiittejä kattamaan suunnitellut rahoitustarpeet, pitkäaikaisten lainojen vuoden sisällä erääntyvät lyhennyserät, yrittödistuslainat ja muut lyhytaikaiset luotot.

Uudelleenrahoitusriskiä, joka tarkoittaa mahdollisuutta, että erääntyvälle velalle ei saada uutta rahoitusta markkinoilta, torjutaan pitämällä jäljellä olevien velkojen maturiteettiprofiili tasaisena.

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin sopimuksiin perustuvat nettomääräisesti suoritettavat diskonttaamattomat rahoitusvelat. Ne on ryhmitelty pääotsikoiden alle sen mukaan, mikä on niiden jäljellä oleva erääntymisaika tilinpäätöspäivänä. Sopimuksiin perustuvia rahoituskuluja arvioitaessa on käytetty termiinikorkoja.

Korolliset lainat erääntymisajoittain, nettomääräiset suoritukset: 2014

Milj. euroa	2015	2016	2017	2018	2019	2020+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	405	535	287	572	539	244	2 582
Lainat rahoituslaitoksilta	162	133	329	111	107	572	1 414
Rahoitusleasingsopimukset	8	7	27	27	-	-	69
Muut pitkäaikaiset lainat	36	29	4	5	-	2	76
Pitkäaikainen velka mukaan lukien lyhytaikainen osuus	611	704	647	715	646	818	4 141
Vähennys käyvän arvon oikaisusta kirjanpitoarvoon	-4	2	3	7	6	13	27
Arvioidut rahoituskulut	185	148	122	104	74	340	973
Pitkäaikaisten lainojen sopimuksiin perustuvat suoritukset	792	854	772	826	726	1 171	5 141
Lyhytaikaiset lainat, kirjanpitoarvo	487	-	-	-	-	-	487
Rahoituskulut	11	-	-	-	-	-	11
Käytössä olevat luottolimitit	2	-	-	-	-	-	2
Suoritukset yhteensä, 31.12.2014	1 292	854	772	826	726	1 171	5 641

Korolliset lainat erääntymisajottain, nettomääräiset suoritukset: 2013

Milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	287	492	773	305	572	748	3 177
Lainat rahoituslaitoksilta	236	109	104	299	78	572	1 398
Rahoitusleasingsopimukset	8	8	7	27	27	-	77
Muut pitkäaikaiset lainat	13	43	25	5	5	2	93
Pitkäaikainen velka mukaan lukien lyhytaikainen osuus	544	652	909	636	682	1 322	4 745
Vähennys käyvän arvon oikaisusta kirjanpitoarvoon	7	-5	-12	3	7	18	18
Arvioidut rahoituskulut	224	190	157	113	91	354	1 129
Pitkäaikaisten lainojen sopimuksiin perustuvat suoritukset	775	837	1 054	752	780	1 694	5 892
Lyhytaikaiset lainat, kirjanpitoarvo	510	-	-	-	-	-	510
Rahoituskulut	9	-	-	-	-	-	9
Käytössä olevat luottolimiitit	12	-	-	-	-	-	12
Suoritukset yhteensä, 31.12.2013	1 306	837	1 054	752	780	1 694	6 423

Vastapuoliriski

Vastapuoliriski tarkoittaa sitä, että Stora Enson tekemiin rahoitussopimuksiin kohdistuu vastapuolen taloudellisen tilanteen heikentymisestä aiheutuva riski.

Tätä riskiä minimoidaan

- solmimalla sopimuksia ainoastaan johtavien rahoituslaitosten sekä sellaisten yritysten kanssa, joilla on korkea luottoluokitus
 - tekemällä sijoituksia vain taloudellisesti vakaiden instituutioiden tai yritysten likvideihin käteisrahastoihin
 - vaatimalla emoyhtiöltä vakuudet, kun toimitaan luottoluokituksen saaneen yhtiön tytäryritysten kanssa. Ulkoisen vastapuolen luottoluokituksen tulee olla vähintään A- (pankit) tai BBB (teollisuusyritykset).
- Vastapuolen kanssa tehdään ISDA-puitesopimus tai vastaava. Vastapuolelle, joka ei täytä yllä mainittuja vaatimuksia, vaaditaan toimitusjohtajan hyväksyntä.

Seuraavassa taulukossa on esitetty tärkeimpien vastapuolia edustavien rahoituslaitosten saldot tilinpäätöspäivänä Standard & Poor'sin luottokelpoisuusluokitusten mukaisesti.

Ulkoisiin vastapuoliin liittyvä riski

Milj. euroa	Luokitus	31.12.	
		2014	2013
Yritys A	A-	18	27
Yritys B	A-	-	15

Altorin tytäryhtiön Papyrus Holding AB:n myöntämä ei-etuoikeutettu vendor-laina on luokiteltu pitkäaikaiseksi lainasaamiseksi ja sen kirjanpitoarvo tilikauden lopussa oli 49 (47) milj. euroa ja käypä arvo 52 (49) milj. euroa. Papyrus Holding AB:llä ei ole voimassa olevaa luottoluokitusta. Lainan arvostus edellyttää johdon harkintaa ja siksi siihen liittyy epävarmuutta.

Raaka-aineen ja energian hintariski

Konsernin tuotot ovat alttiita hyödykkeiden ja energian hintavaihteluille. Energian hinnan suojaus on osa konsernin yleisen energiahintariskin hallintaa, kun taas hyödykkeiden hintariskejä mitataan ja suojataan, jos se on taloudellisesti mahdollista. Energian ja raaka-aineiden 10 %:n hinnannousu tai -lasku aiheuttaisi 36 (26) milj. euron muutoksen energian ja raaka-aineiden suojaussopimusten käypään arvoon. Suurin osa näistä käyvän arvon muutoksista verojen jälkeen kirjataan suoraan oman pääoman suojausrahastoon, kunnes sopimukset eräännyvät ja tulos kirjataan tuloslaskelmaan. Nämä arviot koskevat vain rahoitusinstrumenttien herkkyyttä markkinariskeille, eivät konserniin kohdistuvia raaka-aineiden ja energian hintariskejä kokonaisuudessaan, koska varsinaiset hankinnat eivät ole rahoitusinstrumentteja, joita koskevat IFRS 7 –standardin mukaiset liitetietovaatimukset. Energia- ja hyödykesopimusten erääntymisaika on 1 kuukaudesta 8 vuoteen. Vuonna 2013 erääntymisaika oli 1 kuukaudesta 9 vuoteen.

Konserniin kohdistuvaa energian hinnannousuriskiä torjutaan tekemällä pitkäaikaisia kiinteähintaisia ostosopimuksia. Stora Ensolla on myös 14,8 %:n osuus, arvoltaan 437 (352) milj. euroa, Pohjolan Voima Oy:n osakkeista. PVO on yksityisessä omistuksessa oleva energia-alan konserni. Näiden osakkeiden arvo on riippuvainen energian markkinahinnoista, ja siitä on yksityiskohtaisempia tietoja liitteessä 14 (Myytävissä olevat sijoitukset).

Muiden raaka-aineriskien torjumiseksi Stora Ensolla on merkittäviä metsäalan osakkuusyhtiöitä Suomessa ja Ruotsissa. Mikäli puukuidun hinta nousee näissä maissa, samalla nousee myös näiden omistusten tuotto.

Osakkeiden hintariski

Stora Enso suojautuu osittain optio-ohjelmien suojausinstrumenttien (Total Return Swaps, TRS) avulla pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin liittyvien osakekannustinten kurssimuutoksilta (lisätietoja liitteessä 6 Henkilöstökulut ja liitteessä 21 Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät). Vaikka optioiden suojausinstrumentit antavat konsernille mahdollisuuden osittain tasapainottaa osakekannustimiin liittyviä tulevia rahavirtoja, ne voivat kuitenkin johtaa tiettyyn osakekurssin kehityksestä aiheutuvaan markkinarisktiin. Optioiden suojausinstrumentit eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, joten niiden käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Optioiden suojausinstrumentteja oli 31.12.2014 käytössä 3 500 000 (4 000 000) Stora Enso Oyj:n R-osaketta vastaava määrä. Suojausinstrumenttien käypä arvo oli 1 (2) milj. euroa, kuten liitteestä 27 (Johdannaiset) käy ilmi. 10 %:n nousu R-osakkeen hinnassa aiheuttaisi 3 (3) milj. euron nousun optioiden suojausinstrumenttien käyvissä arvoissa. Tämä perustuu osakkeen tilikauden päätöskurssiin, joka oli 7,44 (7,30) euroa NASDAQ OMX Helsingissä.

Stora Ensolla on jonkin verran sijoituksia pörssinoteeratuissa arvopapereissa, kuten liitteessä 14 (Myytävissä olevat sijoitukset) todetaan. Näiden sijoitusten markkina-arvo vuoden lopussa oli 30 (10) milj. euroa. Näiden sijoitusten markkina-arvon muutokset kirjataan verojen jälkeen suoraan omaan pääomaan myytävissä olevien sijoitusten rahastoon.

Asiakkaiden luottoriski

Asiakkaiden luottoriski tarkoittaa sitä, että Stora Enson tekemiin sopimukseen kohdistuu asiakkaiden taloudellisen tilanteen heikentymisestä aiheutuva riski. Päämarkkina-alueilla Länsi-Euroopassa, Kanadassa ja Yhdysvalloissa asiakkaat vakuutetaan asiakasluottovakuutuksella kun se nähdään tarpeelliseksi. Muilla markkinoilla luottoriskiä pienennetään käyttämällä muun muassa rembursseja, ennakkomaksuja ja pankkitakuita. Lisäksi käytetään vientitakuita, jotka kattavat sekä poliittisen että kaupallisen riskin. Vientitakuut koskevat yksittäisiä OECD-maiden ulkopuolisia asiakkaita. Konsernin johto katsoo, ettei Stora Ensolla ole yksittäiseen asiakkaaseen, yksittäiseen vastapuoleen tai maantieteelliseen alueeseen liittyviä merkittäviä riskikeskittymiä. Myyntisaamisten ryhmittely ikäjakauman mukaan on liitteessä 17 (Saamiset).

Pääomariskien hallinta

Stora Enson velkarakenne keskittyy pääomamarkkinoihin ja pankkien kanssa tehdään pääasiassa valmiusluottosopimuksia. Stora Enson tavoitteena pääoman hallinnassa on turvata jatkuva liiketoiminta ja siten aikaansaada tuottoa osakkeenomistajille ja hyötyjä muille sidosryhmille sekä ylläpitää optimaalista pääomarakennetta pääomakustannuksen pienentämiseksi. Tarvittaessa osakkeenomistajien hyväksynnällä konserni voi pääomarakenteen ylläpitämiseksi tai mukauttamiseksi muuttaa osakkeenomistajille maksettavaa osinkoa, ostaa omia osakkeitaan markkinoilta, palauttaa pääomaa osakkeenomistajille, laskea

liikkeeseen uusia osakkeita tai myydä omaisuuttaan velkojen lyhentämiseksi.

Stora Enson tavoitteena on pitää velkaantumisasteena enintään 0,80, mikä on osoitus vahvasta taseesta ja yhtiön taloudellisesta joustokyvystä. Velkaantumisasteluvut on esitetty alla:

Pääomarakenne

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Korolliset velat	4 894	5 501
Korolliset saamiset	1 620	2 310
Korollinen nettovelka	3 274	3 191
Emoyhtiön osakkeenomistajille kohdistuva oma pääoma	5 070	5 213
Velkaantumisaste	0,65	0,61

Montes del Platan yhteisessä toiminnossa on kovenantti, joka liittyy siihen velkojen ja varallisuuden suhteeseen, jota yhtiö on raportoitujen kausien aikana noudattanut.

Liite 25. Käyvät arvot

Rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmät ja niiden kirjanpitoarvot: 2014

Milj. euroa	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Myytavissä olevat sijoitukset	Kirjanpito arvot	Käypä arvo	Liite
Rahoitusvarat							
Myytavissä olevat sijoitukset	-	-	-	474	474	474	14
Pitkäaikaiset lainasaamiset	70	-	-	-	70	74	17
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	1 202	1	-	-	1 203	1 203	17
Korolliset saamiset	13	38	23	-	74	74	17
Rahavarat	1 446	-	-	-	1 446	1 446	
Yhteensä	2 731	39	23	474	3 267	3 271	

Milj. euroa	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenoon	Kirjanpito arvot	Käypä arvo	Liite
Rahoitusvelat						
Korollinen pitkäaikainen velka	-	-	3 530	3 530	3 699	26
Korollisten velkojen lyhennyserät	-	6	605	611	611	26
Korolliset velat	75	106	570	751	751	26
Ostovelat ja muut korottomat velat	17	-	1 296	1 313	1 313	23
Käytössä olevat luottolimiitit	-	-	2	2	2	
Yhteensä	92	112	6 003	6 207	6 376	

Rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmät ja niiden kirjanpitoarvot: 2013

Milj. euroa	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Myytavissä olevat sijoitukset	Kirjanpito arvot	Käypä arvo	Liite
Rahoitusvarat							
Myytavissä olevat sijoitukset	-	-	-	371	371	371	14
Pitkäaikaiset lainasaamiset	80	-	-	-	80	82	17
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	1 260	2	-	-	1 262	1 262	17
Korolliset saamiset	31	83	33	-	147	147	17
Rahavarat	2 073	-	-	-	2 073	2 073	
Yhteensä	3 444	85	33	371	3 933	3 935	

Milj. euroa	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenoon	Kirjanpito arvot	Käypä arvo	Liite
Rahoitusvelat						
Korollinen pitkäaikainen velka	-	4	4 197	4 201	4 400	26
Korollisten velkojen lyhennyserät	-	-	544	544	544	26
Korolliset velat	101	39	604	744	744	26
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	1 371	1 371	1 371	23
Käytössä olevat luottolimiitit	-	-	12	12	12	
Yhteensä	101	43	6 728	6 872	7 071	

Edellisissä taulukoissa lyhytaikaisten rahoitusvarojen ja -velkojen (kuten myyntisaamisten ja ostovelkojen) käyvät arvot on arvioitu yhtä suuriksi kuin kirjanpitoarvot johtuen lyhyestä erääntymisajasta ja rajallisesta luottoriskistä. Pitkäaikaisten velkojen käypä arvo, joka on luokiteltu tasolle 2 käyvän arvon hierarkiassa, perustuu diskontattuun rahavirta-analyysiin, jossa määrääjain tapahtuviin noteerauksiin pohjautuvia tuottokäyriä käytetään mallissa diskonttotekijänä. Pitkäaikaisten lainasaamisten käypä arvo sisältää Papyruksen lainan käyvän arvon arvostuksen ja käypä arvo, joka on luokiteltu tasolle 3 käyvän arvon hierarkiassa, on arvioitu diskontatun rahavirran analyysillä, jossa käytetyllä diskonttokorolla on suurin

yksittäinen vaikutus arvostuksen suuruuteen. Vuonna 2013 Bergvik Skogin lainan loppuosan käypä arvo arvioitiin yhtä suureksi kuin kirjanpitoarvo, joka on esitetty liitteessä 17 (Saamiset).

Stora Enso osti vuonna 2014 yhdysvaltalaisen yhtiön Virdian koko osakekannan (100 %). Liiketoimeen sisältyi tiettyjen teknisten ja kaupallisten välitavoitteiden saavuttamiseen perustuvia ehdollisia lisämaksuja. Arvioitujen maksujen nykyarvo, joka on luokiteltu tasolle 3 käyvän arvon hierarkiassa, perustuu tiettyihin todennäköisyyskriteereihin ja diskontattuun rahavirta-analyysiin. Vuoden lopussa käypä arvo oli 17 milj. euroa ja se on esitetty edellä olevassa taulukossa ostovelkojen ja muiden korottomien velkojen ryhmässä.

Käyvän arvon hierarkia

Stora Enso määrittää ja esittää rahoitusinstrumenttien käyvän arvon arvostustekniikoittain seuraavan hierarkian mukaisesti:

- Taso 1: identtisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla
- Taso 2: muut tekniikat, joissa kaikki kirjattuun käypään arvoon merkittävästi vaikuttavat tekijät ovat todettavissa suoraan tai epäsuorasti
- Taso 3: tekniikat, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, mutta tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin.

Seuraavassa taulukossa mainittujen myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon mittaamisesta (Taso 3) on lisätietoja liitteessä 14 (Myytävissä olevat sijoitukset).

Taseeseen käypään arvoon kirjatut erät: 2014

Milj. euroa	31.12.			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvaroihin kuuluvat johdannaiset				
Suojaavat johdannaiset	-	23	-	23
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat johdannaiset	-	39	-	39
Myytävissä olevat sijoitukset				
Julkisesti noteeratut osakkeet	30	-	-	30
Noteeraamattomat osakkeet	-	-	444	444
Noteeraamattomat korolliset arvopaperit	-	-	-	-
Yhteensä	30	62	444	536
Rahoitusvelkoihin kuuluvat johdannaiset				
Suojaavat johdannaiset	-	112	-	112
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat johdannaiset	-	75	-	75
Ostovelat ja muut korottomat velat				
Tuloslaskelman kautta kirjattavat korottomat velat	-	-	17	17
Yhteensä	-	187	17	204

Taseeseen käypään arvoon kirjatut erät: 2013

Milj. euroa	31.12.			Yhteensä
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Rahoitusvaroihin kuuluvat johdannaiset				
Suojaavat johdannaiset	-	33	-	33
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat johdannaiset	-	85	-	85
Myytävissä olevat sijoitukset				
Julkisesti noteeratut osakkeet	10	-	-	10
Noteeraamattomat osakkeet	-	-	361	361
Noteeraamattomat korolliset arvopaperit	-	-	-	-
Yhteensä	10	118	361	489
Rahoitusvelkoihin kuuluvat johdannaiset				
Suojaavat johdannaiset	-	43	-	43
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat johdannaiset	-	101	-	101
Yhteensä	-	144	-	144

Tason 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusvarojen täsmäytys: 2014

Milj. euroa	Noteeraamattomat osakkeet	Noteeraamattomat korolliset arvopaperit	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2014	361	-	361
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat voitot	76	-	76
Lisäykset	8	-	8
Luovutukset	-1	-	-1
Tasearvo 31.12.2014	444	-	444

Tason 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusvarojen täsmäytys: 2013

Milj. euroa	Noteeraamattomat osakkeet	Noteeraamattomat korolliset arvopaperit	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2013	451	90	541
Aktivoidut korot	-	9	9
Tuloslaskelman kautta kirjattavat voitot	1	2	3
Tuloslaskelmaan siirretyt muiden laajan tuloksen erien voitot	-	-7	-7
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat tappiot	-97	-	-97
Lisäykset	9	-	9
Luovutukset	-3	-94	-97
Tasearvo 31.12.2013	361	-	361

Liite 26. Velat

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin korollisten velkojen jakauma sekä niiden määrään liittyvät muutokset.

Korolliset velat

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Joukkovelkakirjalainat	2 582	3 177
Lainat rahoituslaitoksilta	1 414	1 398
Rahoitusleasingvastuut	69	77
Muut pitkäaikaiset lainat	76	93
Pitkäaikainen velka mukaan lukien lyhytaikainen osuus	4 141	4 745
Lyhytaikaiset lainat	487	510
Korkovelat	84	93
Johdannaisvelat (ks. liite 25)	180	141
Käytössä olevat luottolimiitit	2	12
Korolliset velat yhteensä	4 894	5 501

Milj. euroa	2014	2013
Arvo 1.1.	5 501	5 699
Pitkäaikaisten lainojen nostot	166	239
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-922	-377
Lyhytaikaisten lainojen ja korkovelan muutos	-32	101
Johdannaisvelkojen muutos	39	-51
Muuntoero ja muut	142	-110
Korolliset velat yhteensä	4 894	5 501

Korollisten lainojen maturiteetti vaihtelee, kuten liitteestä 24 (Rahoitusriskien hallinta) käy yksityiskohtaisemmin ilmi. Pisin laina erääntyy vuonna 2036, ja korot ovat joko kiinteitä tai vaihtuvia välillä 0,9–8,6 % (0,6–8,6 %). Konsernin lainat ovat pääasiassa euroissa, Yhdysvaltain dollareissa ja Ruotsin kruunuissa. Konsernin käyttämättömät luottolimiitit olivat 31.12.2014 yhteensä 700 milj. euroa eli yhtä suuret kuin edellisvuonna. Stora Enson 14 pankin kanssa tekemä 700 milj. euron komittoitu luottosopimus erääntyy tammikuussa 2018, jonka jälkeen Stora Ensolla on mahdollisuus laina-ajan pidentämiseen yhdellä vuodella. Lainajen pidentäminen vaatii pankkien hyväksynnän. Luottosopimus on likviditeettireservinä toimiva luottolimiitti yhtiön yleisiin tarkoituksiin. Stora Ensolla on lisäksi käytettävissään erilaisia muita pitkäaikaisia rahoituslähteitä 1 050 milj. euroon asti, pääasiassa suomalaisilta eläkevakuutusyhtiöiltä.

Vuonna 2014 Stora Enso maksoi takaisin euro-, Ruotsin kruunu-, ja Yhdysvaltain dollarimääräisiä joukkovelkakirjalainoja yhteensä 629 milj. euron nimellisarvoa vastaavalla määrällä.

Vuoden aikana Stora Enso solmi pitkän aikavälin ulkopuolisen rahoitussopimuksen ensimmäiselle vaiheelle puuviljelmä-, kartonki- ja sellutehdashankkeessa Guangxissa Kiinassa. 460 milj. Yhdysvaltain dollarin rahoituspaketti toteutetaan IFC:n syndikoidun lainarakenteen mukaisesti. Paketti koostuu IFC:n myöntämästä 88 milj. Yhdysvaltain dollarin lainasta 12 vuoden laina-ajalla ja IFC:n kautta järjestetystä kaupallisten pankkien 372 milj. Yhdysvaltain dollarin lainasta kahdeksan vuoden laina-ajalla. Rahoituspaketin keskimääräinen korkotasoa on noin LIBOR +2,4 %.

Vuonna 2014 korolliset nettovelat kasvoivat 83 milj. euroa 3 274 milj. euroon. Korolliset nettovelat vastaavat korollisia velkoja yhteensä, vähennettynä korollisilla saamisilla yhteensä. Rahavarat ilman luottolimiittejä laskivat 617 milj. eurolla 1 444 milj. euroon (31.12.2014).

Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat

Liikkeeseen lasku / erääntymisen	Joukkovelkakirjalainan kuvaus	Korko %	Lainav aluutta	Alkuperäinen lainamäärä	Erääntymätön osuus 31.12.		Kirjanpitoarvo 31.12.	
					2014	2013	2014	2013
Kaikki lainat kuuluvat emoyhtiölle				Valuutta, miljoonaa			Milj. euroa	
Kiinteäk orkoiset								
1993–2019	Series C Senior Notes 2019	8,600	USD	50	50	50	41	36
2004–2014	Euro Medium Term Note	5,125	EUR	750	0	270	0	263
2006–2015	Swedish Fixed Real Rate	3,500	SEK	500	500	500	57	63
2006–2016	Global 6.404% Notes 2016	6,404	USD	508	412	508	345	383
2006–2036	Global 7.250% Notes 2036	7,250	USD	300	300	300	244	214
2010–2015	Euro Medium Term Note	5,750	SEK	2 400	1 865	2 400	199	271
2012–2017	Euro Medium Term Note	5,750	SEK	500	500	500	53	56
2012–2018	Euro Medium Term Note	5,000	EUR	500	500	500	497	497
2012–2019	Euro Medium Term Note	5,500	EUR	500	500	500	498	497
Kiinteäkorkoiset joukkovelkakirjalainat yhteensä							1 934	2 280
Vaihtuvakorkoiset								
2006–2018	Euro Medium Term Note	Euribor +0,96	EUR	25	25	25	25	25
2006–2018	Euro Medium Term Note	Euribor +0,72	EUR	50	50	50	50	50
2009–2016	Euro Medium Term Note	Euribor +4,21	EUR	390	190	390	190	390
2012–2013	Euro Medium Term Note	Euribor +2,76	EUR	25	0	25	0	25
2010–2015	Euro Medium Term Note	Stibor +3,70	SEK	1 400	1 400	1 400	149	159
2012–2017	Euro Medium Term Note	Stibor +3,90	SEK	2 200	2 200	2 200	234	248
Vaihtuvakorkoiset joukkovelkakirjalainat yhteensä							648	897
Joukkovelkakirjalainat yhteensä							2 582	3 177

Rahoitusleasingvastuut

Stora Ensolla oli 31.12.2014 muutamia koneisiin ja kalustoon liittyviä rahoitusleasing sopimuksia, joiden aktivoituiden kustannukset 37 (49) milj. euroa on kirjattu taseen erään Aineelliset hyödykkeet. Näistä kirjattiin poistoja ja arvonalentumisia 11 (17) milj. euroa. Yhteenlasketut leasingmaksut vuonna 2014 olivat 10 (8) milj. euroa, johon sisältyvä korkoelementti oli 2 (2) milj. euroa. Vuosina 2014 ja 2013 ei ole solmittu uusia

rahoitusleasing sopimuksia.

Rahoitusleasing vastuut

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Vähimmäismaksut erääntymislukittain		
Alle 1 vuosi	10	10
1–2 vuotta	9	10
2–3 vuotta	28	9
3–4 vuotta	27	28
4–5 vuotta	-	27
Yli 5 vuotta	-	-
	74	84
Rahoitusleasing sopimusten tulevaisuudessa kertyvät korkokulut	-5	-7
Rahoitusleasing vastuiden nykyarvo	69	77
Rahoitusleasing vastuiden nykyarvo		
Alle 1 vuosi	8	8
1–2 vuotta	7	8
2–3 vuotta	27	7
3–4 vuotta	27	27
4–5 vuotta	-	27
Yli 5 vuotta	-	-
	69	77

Liite 27. Johdannaiset

Oma pääoma – muut laajan tuloksen erät

Eräät johdannaiset on määritelty rahavirtaa suojaaviksi, ja niiden käyvän arvon muutokset kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta suojausrahastoon. Muihin laajan tuloksen eriin kirjattujen nettotulojen toinen komponentti on myytävissä olevien rahoitusvarojen rahasto, jossa esitetään tilinpäätöspäivän käyvän arvon ja alkuperäisen hankintahetken käyvän arvon erotus. Tästä on lisätietoja liitteessä 14 (Myytävissä olevat sijoitukset).

Osakkuusyrietykset kirjaavat suojauksensa ja eläkkeensä suoraan omaan pääomaan ja myös konserni raportoi oman osuutensa näistä eristä oman pääoman rahastossa ”Muut laajan tuloksen erät osakkuus- ja yhteisyrietyksissä”.

Muut laajan tuloksen erät osakkuus- ja yhteisyrietyksissä

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Bergvik Skog AB	-19	-
Thiele Kaolin Company	-	-15
Tornator Oyj	-4	-5
Yhteensä	-23	-20

Konsernin rahavirran suojauksiin liittyvien realisoitumattomien tappioiden arvioitu nettosumma verojen jälkeen oli 70 (tappiota 10) milj. euroa, josta 44 (voittoa 5) milj. euron tappio liittyy valuuttoihin ja 26 (15) milj. euron tappio hyödykkeisiin. Vähemmistön osuus realisoitumattomien tappioiden nettosummasta verojen jälkeen oli 1 milj. euroa. Nämä realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan arviolta 1–3 vuoden kuluessa. Pisin suojaussopimus erääntyy vuonna 2023 (2023). Suurimman osan odotetaan kuitenkin erääntyvän vuonna 2015. Suojausten epätehoikas osuus kirjataan oikaisuna liikevaihtoon tai materiaaleihin ja palveluihin sen mukaan, mitä niillä suojataan. Tästä kirjattiin 4 milj. euron kokonaistappio (0 milj. euron kokonaisvoitto) hyödykesuojauksiin liittyen. Valuuttasuojauksista ei kirjattu tehottomuutta vuosina 2014 ja 2013. Valuuttojen rahavirtasuojauksissa käytetyt johdannaiset ovat termiinisopimuksia ja optioita. Hyödykesuojauksissa käytetään pääasiassa hyödyke-swapeja.

Montes del Platassa ja Guangxin tehdashankkeessa Kiinassa konserni on suojannut rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien hankintaan johtavien tulevien transaktioiden ulkomaan valuuttariskin. Oman pääoman suojausrahastossa muissa laajan tuloksen erissä esitetyt voitot ja tappiot siirretään rahoitusvaroihin kuulumattoman omaisuuserän alkuperäiseen hankintahintaan taseeseen kirjaamishetkellä. Vuoden aikana suojausrahastosta rahoitusvaroihin kuulumattoman omaisuuserän hankintahintaan siirretty määrä oli yhteensä 2 (0) milj. euroa.

Johdannaisten käyvät arvot

Johdannaissopimukset arvostetaan taseessa käypään arvoon. Se määritellään arvoksi, jolla instrumentti voitaisiin vaihtaa markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa transaktiossa. Näiden instrumenttien käyvät arvot määritetään seuraavasti:

- Valuutta- ja osakeoptioiden arvo lasketaan yleisillä optiohinnoittelumalleilla käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinakursseja.
- Valuuttatermiinien tasearvot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttatermiinikursseja.
- Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan diskontatun rahavirran menetelmällä.
- Koronvaihtosopimusten optioiden (swaption-sopimusten) käypä arvo lasketaan yleisillä optioiden hinnoittelumalleilla käyttämällä tilinpäätöspäivän korkoja.
- Hyödykejohdannaisten käypä arvo lasketaan kauppapaikkojen markkinanoteerausten perusteella.
- Hyödykeoptioiden käypä arvo lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivän markkina-arvoja yhdessä yleisten optioiden hinnoittelumallien kanssa.
- Optio-ohjelmiin liittyvien suojausinstrumenttien (synteettiset osakevaihtosopimukset) käypä arvo lasketaan tilinpäätöspäivän osakekurssilla ja koroilla.

Konsernilla ei ollut merkittäviä kytkettyjä johdannaisia, jotka olisi erotettu ja käsitelty erillään pääsopimuksesta 31.12.2014 tai 31.12.2013.

Rahoitusinstrumenttien tietyt voitot ja tappiot kirjataan suoraan omaan pääomaan, joko vähentämään kertyneitä muuntoeroja tai suoraan nettotuloksi muihin laajan tuloksen eriin. Jäljelle jäävät käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman nettorahoituseriin (ks. liite 8, Rahoituserät).

Suojausten voitot ja tappiot rahoituserissä

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Nettotappiot käyvän arvon suojauksista	-2	-2
Suojauskohteiden käyvän arvon muutokset	2	2
Käyvän arvon suojausten nettotappiot rahoituserissä	-	-
Suojaukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä		
Nettotappiot korkojohdannaisista	-12	-3
Nettovoitot/-tappiot valuuttajohdannaisista	49	21
Nettovoitot rahoituserissä	37	18

Käyvän arvon suojauksissa käytetyt johdannaiset ovat pääasiassa koronvaihtosopimuksia.

Suojausten voitot ja tappiot operatiivisessa liiketuloksessa

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Käyvän arvon suojaukset		
Nettotappiot käyvän arvon suojauksista	-4	-
Suojauskohteiden käyvän arvon muutokset	4	-
Nettotappiot käyvän arvon suojauksista	-	-
Rahavirran suojaukset		
Valuuttasuojaukset	-25	22
Hyödykesuojaukset	-24	-11
Yhteensä	-49	11
Oikaisut liikevaihtoon	-36	20
Oikaisut materiaaleihin ja palveluihin	-13	-9
Muista laajan tuloksen eristä realisoituneet tuloslaskelmaan kirjattavat erät	-49	11
Tehottomat hyödykesuojaukset	-4	-
Nettotappiot/-voitot rahavirran suojauksesta	-53	11
Suojaukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä		
Valuuttasuojaukset	-32	8
Hyödykesuojaukset	-	-19
Nettotappiot suojauksista, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä	-32	-11
Nettotappiot suojauksista liiketuloksessa	-85	-

Vuonna 2014 konserni keskeytti suojauslaskennan yhden tytäryhtiön rahavirran suojauksien osalta, sillä ennakoitujen tulevien transaktioiden ei enää odotettu toteutuvan. Tämä johti 4 milj. euron tappion kirjaamiseen operatiiviseen liiketulokseen. Tappio on esitetty edellä olevassa taulukossa tehottomana rahavirran suojauksena.

Johdannaisten käyvät arvot

Milj. euroa	31.12.			
	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Käyvät arvot, netto	Käyvät arvot, netto
	2014		2013	
Käyvän arvon suojaukset				
Koronvaihtosopimukset	10	-6	4	6
Rahavirran suojaukset				
Valuuttatermiinisopimukset	-	-20	-20	-2
Valuuttaoptiot	9	-48	-39	5
Hyödykesopimukset	4	-37	-33	-22
Koronvaihtosopimukset	-	-	-	1
Suojaukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä				
Koronvaihtosopimukset	18	-27	-9	23
Korko-optiot	-	-27	-27	-33
Valuuttatermiinisopimukset	19	-11	8	6
Valuuttaoptiot	-	-	-	-
Hyödykesopimukset	-	-9	-9	-13
Synteettiset osakevaihtosopimukset (TRS)	1	-	1	2
Yhteensä	61	-185	-124	-27

Johdannaisten positiiviset käyvät arvot ja negatiiviset käyvät arvot esitetään lyhytaikaisissa korollisissa saamisissa, lyhytaikaisissa korollisissa veloissa ja korollisissa pitkäaikaisissa veloissa, lukuun ottamatta optioiden suojausinstrumentteja, jotka esitetään operatiivisissa saamisissa ja veloissa.

Edellä esitetyt käyvät arvot sisältävät kertyneet korot ja optiopreemiot.

Johdannaisten nimellisarvot

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Korkojohdannaiset		
Koronvaihtosopimukset		
Erääntyy alle 1 vuodessa	212	1 418
Erääntyy 2–5 vuodessa	597	893
Erääntyy 6–10 vuodessa	63	58
	872	2 369
Korko-optiot	388	403
Yhteensä	1 260	2 772
Valuuttajohdannaiset		
Terminisopimukset	1 510	1 558
Valuuttaoptiot	2 472	2 583
Yhteensä	3 982	4 141
Hyödykejohdannaiset		
Hyödykesopimukset	414	373
Yhteensä	414	373
Optio-ohjelmiin liittyvät suojausinstrumentit		
Synteettiset osakevaihtosopimukset (TRS)	25	27
Yhteensä	25	27

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin bruttomääräisesti suoritettavat johdannaisinstrumentit. Ne on ryhmitelty sen mukaan, mikä on niiden jäljellä oleva erääntymisaika tilinpäätöspäivänä. Stora Ensossa lähes kaikki bruttomääräiset johdannaiset erääntyvät seuraavan tilikauden aikana.

Johdannaisten erääntyminen: bruttomääräinen suoritus

Milj. euroa	31.12.2014		31.12.2013	
	2015	2016+	2014	2015+
Valuuttatermiinit ja optiot: Rahavirran suojaukset				
Ulos maksettava	1 220	-	859	-
Sisään tuleva	1 168	-	865	-
Valuuttatermiinit ja optiot: Käypä arvo tuloslaskelmassa				
Ulos maksettava	1 259	-	1 490	-
Sisään tuleva	1 267	-	1 495	-

Erääntyvät suoritukset nettosuoritettavista johdannaisveloista jakaantuivat erääntymisajoiltaan seuraaviin ryhmiin: vuoden sisällä 52 (37) milj. euroa ja 2-5 vuoden sisällä 53 (78) milj. euroa.

Konsernin kunkin vastapuolen kanssa solmimiin johdannaissopimukseen sovelletaan yleisiä nettoutussopimuksia. Epätodennäköisen luottotapahtuman, kuten maksun laiminlyönnin sattuessa, kaikki sopimukseen perustuvat voimassa olevat transaktiot puretaan ja ainoastaan yksi nettomääräinen summa erääntyy maksettavaksi kaikkien transaktioiden osalta kullekin vastapuolelle. Sopimukseen perustuvat

johdannaiset eivät täytä kriteerejä erien toisistaan vähentämiselle taseessa, koska netotus on mahdollista ainoastaan tiettyjen edellä kuvattujen tapahtumien toteutuessa tulevaisuudessa.

Toimeenpantaviin yleisiin nettoutussopimuksiin sidottujen instrumenttien nettoutuksen taloudellinen vaikutus vuonna 2014

Milj. euroa	Eriä ei ole netotettu taseessa			
	Taseeseen merkittyjen rahoitusinstrumenttien kokonaismäärä	Yleisten nettoutussopimusten alaisiin määriin liittyvät velat (-) ja varat (+)	Saadut (-) ja annetut (+) vakuudet	Nettoriski
Johdannaisvarat	43	-43	-	-
Johdannaisvelat	-166	43	-	-123

Toimeenpantaviin yleisiin nettoutussopimuksiin sidottujen instrumenttien nettoutuksen taloudellinen vaikutus vuonna 2013

Milj. euroa	Eriä ei ole netotettu taseessa			
	Taseeseen merkittyjen rahoitusinstrumenttien kokonaismäärä	Yleisten nettoutussopimusten alaisiin määriin liittyvät velat (-) ja varat (+)	Saadut (-) ja annetut (+) vakuudet	Nettoriski
Johdannaisvarat	87	-87	-	-
Johdannaisvelat	-118	87	-	-31

Liite 28. Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus

Konserni toimii kansainvälisillä markkinoilla ja on siten altis valuuttakurssien vaihteluille, jotka liittyvät sijoituksiin euroalueen ulkopuolisissa tytär-, osakkuus- ja yhteisyrityksissä. Valuuttakurssierot, jotka aiheutuvat ulkomaisten tytäryritysten sekä osakkuus- ja yhteisyritysten oman pääoman, tuloksien ja osinkojen muuntamisesta, kirjataan suoraan omaan pääoman muuntoeroihin. Lisäksi muuntoeroihin kirjataan ulkomaisten nettosijoitusten suojausinstrumentit. Muuntoerot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan ulkomaisten yhtiöiden myynnin yhteydessä.

Kertyneet muuntoerot

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
1.1.		
Kertyneet muuntoerot euroalueen ulkopuolisissa yksiköissä	-246	-19
Suojaukset	37	14
Valuuttakurssitappiot/-voitot omassa pääomassa, netto	-209	-5
Verot suojauksista	-9	-5
	-218	-10
Kertyneiden muuntoerojen muutokset, muut laajan tuloksen erät		
Euroalueen ulkopuolisen avaavan taseen oman pääoman oikaisu	-5	-214
Tuloslaskelman ja taseen välinen muuntoero	-18	-3
Sisäiset oman pääoman ehtoiset sijoitukset ja osingot	100	-11
Muut	-5	-2
Tuloslaskelman kautta puretut muuntoerot	-9	3
	63	-227
Nettosijoituksen suojaukset, muut laajan tuloksen erät		
Suojaustulos	8	23
Verot	-2	-4
	6	19
31.12.		
Kertyneet muuntoerot euroalueen ulkopuolisissa yksiköissä	-183	-246
Suojaukset (ks. alla)	45	37
Kertyneet valuuttakurssitappiot omassa pääomassa, netto	-138	-209
Verot suojauksista	-11	-9
Kertyneet muuntoerot omassa pääomassa, netto	-149	-218
Ulkomaisten yksiköiden nettosijoituksen suojaus		
Suojaukset	45	37
Verot suojauksista	-11	-9
Suojaustulokset omassa pääomassa, netto	34	28
Realisoituneet voitot	25	25
Realisoitumattomat voitot /tappiot	9	3
Yhteensä	34	28

Konserni suojaa tällä hetkellä oman pääoman ehtoiset sijoituksensa vain Ruotsin kruunun ja Yhdysvaltain dollarin kurssivaihteluilta. Vuoden 2014 muuntoeromuutokset koskivat pääasiassa Ruotsin kruunua, jonka aiheuttama tappio oli 67 (42) milj. euroa, Kiinan renminbia, jonka aiheuttama voitto oli 81 (tappio 5) milj. euroa ja Yhdysvaltain dollaria, jonka aiheuttama voitto oli 84 (tappio 25) milj. euroa. Merkittävimmät kumulatiiviset muuntoerot koskivat Ruotsia, jonka tappio oli 179 (112) milj. euroa, Brasiliaa, jonka tappio oli 108 (115) milj. euroa, Yhdysvaltain dollarin aluetta, jonka voitto oli 89 (5) milj. euroa sekä Kiinaa, jonka voitto oli 79 (tappio 2) milj. euroa.

Kertyneiden muuntoerojen tuloutuksista kirjattiin voittoa 9 (tappio 3) milj. euroa vuoden 2014 tuloslaskelmaan. Tästä 3 milj. euroa liittyi Corenson liiketoimintojen myyntiin ja loput 6 milj. euroa Thiele Kaolin osakkuusyhtiön 40,24 % omistusosuuden myyntiin.

Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus taseessa

Milj. euroa	31.12.					
	Kertyneet muuntoerot		Oman pääoman suojaukset		Kertyneet muuntoerot taseessa, netto	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Brasilia	-108	-115	-	-	-108	-115
Kiina	79	-2	-	-	79	-2
Tšekin tasavalta	23	24	-9	-9	14	15
Puola	-28	-18	17	17	-11	-1
Venäjä	-59	-21	-	-	-59	-21
Ruotsi	-179	-112	50	29	-129	-83
Uruguay	85	3	-13	-	72	3
Yhdysvallat	4	2	-	-	4	2
Muut	-	-7	-	-	-	-7
Kertyneet muuntoerot ennen veroja	-183	-246	45	37	-138	-209
Verot	-	-	-11	-9	-11	-9
Kertyneet muuntoerot omassa pääomassa, netto	-183	-246	34	28	-149	-218

Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus

31.12.

Milj. euroa	Kertyneet muuntoerot		Oman pääoman suojaukset		Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut kertyneet muuntoerot, netto	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Brasilia	7	-123	-	-	7	-123
Kiina	81	-5	-	-	81	-5
Tšekin tasavalta	-1	-12	-	6	-1	-6
Puola	-10	-6	-	-	-10	-6
Venäjä	-38	-10	-	-	-38	-10
Ruotsi	-67	-42	21	17	-46	-25
Uruguay	82	-22	-13	-	69	-22
Yhdysvallat	2	-3	-	-	2	-3
Muut	7	-4	-	-	7	-4
Kertyneet muuntoerot ennen veroja	63	-227	8	23	71	-204
Verot	-	-	-2	-4	-2	-4
Kertyneet muuntoerot omassa pääomassa, netto	63	-227	6	19	69	-208

Ulkomaisten yksiköiden nettosijoituksen suojaus

Konserni pyrkii minimoimaan muuntoriskin rahoittamalla investoinnit paikallisella valuutalla, mikäli se on mahdollista ja taloudellisesti kannattavaa. Jos varojen ja velkojen sovittaminen yhteen samassa valuutassa ei ole mahdollista, jäljelle jäävältä muuntoriskiltä voidaan suojautua. Kaikkien suojauksessa käytettävien rahoitusvelkojen ja suojausinstrumenttien voitot ja tappiot verojen jälkeen esitetään kertyneissä muuntoeroissa vastaavien nettoinvestointien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin johtuvia kurssieroja vastaan. Kertyneisiin muuntoeroihin sisältyvät nettovoitot olivat tilikaudella edellisessä taulukossa esitetyn mukaisesti 6 (19) milj. euroa.

Suojausinstrumentit ja realisoitumattomat suojaustappiot ja -voitot

Milj. euroa	Nimellisarvo (valuutta)		Nimellisarvo (euroa)		Realisoitumattomat voitot /tappiot (euroa)	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Korolliset lainat						
Ruotsi	350	4 650	37	525	20	3
USD-alue	350	-	288	-	-11	-
Suojaukset yhteensä			325	525	9	3

Liite 29. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Vastuusitoumukset

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitykset	4	18
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	19	18
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	6	5
Muut omat vastuut		
Vuokravastuut seuraavien 12 kk:n aikana	83	71
Vuokravastuut seuraavien 12 kk:n jälkeen	823	510
Muut vastuut	5	5
Yhteensä	940	627
Kiinnitykset	4	18
Takaukset	25	23
Leasingvastuut	906	581
Muut vastuut	5	5
Yhteensä	940	627

Takaukset velvoittavat konsernin maksamaan velallisen mahdollisen laiminlyönnin. Takaukset sisältävät taseen ulkopuolisen luottoriskin, joka vastaa määrältään sitä tappiota, joka tulisi kirjattavaksi raportointipäivänä, mikäli osapuolet eivät täyttäisi sopimuksen mukaisia veloitteitaan. Luottoriski vastaa sopimusmääriä olettaen, ettei niitä ole täysin maksettu ja ettei niitä saada perittyä muilta osapuolilta.

Vuonna 2014 konsernin vastuut olivat yhteensä 940 (627) milj. euroa. Lisäksi emoyhtiö Stora Enso Oyj on toiminut takaajana useissa tytäryhtiöidensä ja yhteisten toimintojen vastuissa. Nämä vastuut olivat arvoltaan enintään 1 442 (1 390) milj. euroa 31.12.2014.

Ruotsalainen Stora Enso Logistics AB on sopinut hollantilaisen Wagenborg Scheepvaart B.V.:n (WSBV) kanssa aikarahtauksesta, joka liittyy kolmeen alukseen. WSBV on puolestaan vuokrannut nämä kolme alusta tanskalaisilta omistajilta.

Wagenborgin maksukyvyttömyyden varalta Stora Enso Oyj on antanut takauksen maksaa (sopimuksen päättyessä vuonna 2015) omistajille summan, joka on käyvän arvon alentumisen ja nettomyyntihinnan välinen arvo, kuitenkin enintään 6/21-osaa alkuperäisestä hankintahinnasta. Konsernin enimmäisvastuu takauksesta on 22 (22) milj. euroa vuoden lopussa.

Konserni on tehnyt toimisto- ja varastotiloista sekä ajoneuvoista, koneista ja laitteista useita sopimuksia, joita ei voi purkaa. Joissakin sopimuksissa on mahdollisuus uusimiseen. Joistakin tappiollisiksi katsotuista vuokrasopimuksista kirjattiin 2 (5) milj. euron varaus vuoden 2014 lopussa. Seuraavassa on esitetty yli vuoden pituisiin sopimuksiin liittyvät tulevaisuuden maksut sekä sellaiset vuokrasopimukset, joita ei voi purkaa:

Vuokravastuiden erääntymisaikataulu

Milj. euroa	31.12.	
	2014	2013
Alle 1 vuosi	83	71
1–2 vuotta	72	64
2–3 vuotta	63	54
3–4 vuotta	56	43
4–5 vuotta	52	36
Yli 5 vuotta	580	313
Yhteensä	906	581

Konsernilla on Kiinassa enintään 50 vuoden vuokrasitoumuksia, jotka koskevat tällä hetkellä noin 86 000 hehtaarin maa-alueita. Lisäksi konserni on velvollinen maksamaan vuokraamallaan maa-alueella kasvavasta puustosta. Puuviljelmiä koskevien maa-alueiden tulevien vuokrien arvioidaan olevan arvoltaan 579 (252) milj. euroa. Pääomasitoumuksia ei ole tehty nykyiseen puustoon liittyen vuoden 2014 lopussa.

Stora Enso Oyj on myös allekirjoittanut Rederi AB Trans-Atlantin kanssa 15 vuoden sopimuksen, joka liittyy Suomen ja Ruotsin väliseen laivaliikenteeseen. Konsernin sitoumus seitsemästä jäljellä olevasta vuodesta on 93 (108) milj. euroa vuoden 2014 lopussa.

Tilinpäätökseen kirjaamattomat investointisitoumukset olivat tilinpäätöspäivänä yhteensä 301 (142) milj. euroa. Nämä sisältävät konsernin osuuden yhteisten toimintojen suorista investointisopimuksista. Investointeihin liittyvät sitoumukset koskevat pääasiassa meneillään olevia hankkeita Guangxissa Kiinassa ja Varkauden tehtaalla Suomessa.

Ehdolliset velat

Stora Enso on tehnyt merkittäviä uudelleenjärjestelyjä viime vuosina. Toimenpiteisiin on kuulunut liiketoimintojen ja tuotantoyksiköiden myyntejä sekä tehtaiden sulkemisia. Tapahtumiin liittyy riski mahdollisista ympäristö- tai muista velvoitteista, joiden olemassaolo vahvistuisi vasta jos yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole täysin konsernin hallittavissa, toteutuu tai ei toteudu.

Stora Enso on osallisena tietyissä oikeudenkäyntimenettelyissä, jotka ovat syntyneet tavanomaisessa liiketoiminnassa ja jotka sisältävät lähinnä kauppaoikeudellisia vaateita. Yrityksen johto ei usko, että sellaisilla prosesseilla kokonaisuutena ennen mahdollisia vakuutuskorvauksia olisi merkittäviä vaikutuksia yrityksen taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

Joukkokanteet Yhdysvalloissa

Stora Enso on aiempina vuosina raportoinut Yhdysvalloissa vireille pannuista joukkokanteista, joissa useat eri aikakauslehtipaperin ostajat nostivat useita joukkokanteita (ja muita siviilikanteita) Stora Enso Oyj:tä (SEO) ja Stora Enso North Americaa (SENA) vastaan vaatien vahingonkorvauksia väitetyistä kartellirikkomuksista. Kaikissa edellä mainituissa kanteissa on saavutettu tai ollaan saavuttamaisillaan sovinto, eikä kanteita raportoida ehdollisina velkoina vuonna 2014.

Oikeustapaukset Latinalaisessa Amerikassa

Veracel

Fibria ja Stora Enso omistavat kumpikin 50 % Veracelista siten, että yhteisomistajuutta ohjataan osakassopimuksen avulla. Toukokuussa 2014 Fibria aloitti välimiesmenettelyn Stora Ensoa vastaan väittäen, että Stora Enso oli rikkonut osakassopimuksen tiettyjä määräyksiä. Fibria on ilmoittanut, että tapauksessa on kysymys noin 54 milj. Yhdysvaltain dollarin (44 milj. euron) intressistä. Stora Enso kiistää rikkoneensa sopimusta eikä hyväksy menetelmää, jolla oikeustapauksessa kyseessä olevat intressit lasketaan. Stora Enso ei ole tehnyt kirjanpidollisia varauksia tapauksen vuoksi.

Stora Enso ilmoitti 11.7.2008 liittovaltion tuomarin Brasiliassa antamasta päätöksestä, jonka mukaan Bahian osavaltion Veracelin toiminnalle myöntämät luvat eivät olleet laillisia. Lisäksi tuomari määräsi Veracelin ryhtymään tiettyihin toimenpiteisiin, kuten luonnonmetsän istuttamiseen osaan Veracelin puuviljelmistä. Yhtiölle määrättiin myös mahdollinen 20 milj. Brasilian realin (6 milj. euron) sakko. Veracel kiistää päätöksen ja on tehnyt siitä valituksen. Veracel toimii täysin kaikkien Brasilian lakien mukaisesti ja on saanut toimivaltaisilta viranomaisilta kaikki tarvittavat ympäristö- ja liiketoimintaluvat teollisuustoiminnoille ja puuviljelmille. Marraskuussa 2008 tuomioistuin lykkäsi päätöksen täytäntöönpanoa. Veracel ja Stora Enso eivät ole tehneet kirjanpidollisia varauksia metsänistutusten tai mahdollisen sakon vuoksi.

Montes del Plata

Vuoden 2014 toisella neljänneksellä Celulosa y Energía Punta Pereira S.A:lle ("CEPP"), Stora Enson ja Araucon muodostamaan Montes del Plata -konserniin kuuluvalle yhteistoiminnolle, ilmoitettiin Andritz Pulp Technologies Punta Pereira S.A:n, Andritz AG:n tytäryhtiön, sitä vastaan aloittamasta välimiesmenettelystä, jossa vaadittiin 200 milj. euroa. Välimiesmenettelyssä on kysymys Punta Pereirassa Uruguayssa sijaitsevan Montes del Platan sellutehdashankkeen koneita ja laitteita koskevasta Andritzin toimitus-, rakennus-, asennus-, käyttöönotto- ja viimeistelysopimuksesta. CEPP pitää Andritzin vaateita perusteettomina ja esittää välimiesoikeudelle oman 110 milj. Yhdysvaltain dollarin (91 milj. euron) vastakanteensa Andritzin tekemistä sopimusvelvoitteiden rikkomuksista. Montes del Plata tai Stora Enso eivät ole tehneet näistä vaateista kirjanpidollisia varauksia.

Oikeudenkäynnit Suomessa

Raakapuukanne

Markkinaoikeus määräsi joulukuussa 2009 Stora Ensolle seuraamusmaksun kilpailulain rikkomisesta Suomen raakapuumarkkinoilla 1997–2004. Stora Enso ei valittanut päätöksestä. Metsähallitus käynnisti maaliskuussa 2011 oikeudenkäynnin Stora Ensoa, UPM:ää ja Metsä Groupia vastaan. Se vaatii korvauksia vahingoista, joiden väitetään syntyneen kilpailulain rikkomisesta. Kokonaiskorvausvaatimus kaikkia vastaajia vastaan on noin 160 milj. euroa ja liitännäisvaade Stora Ensoa vastaan noin 85 milj. euroa. Lisäksi jotkin suomalaiset kunnat ja yksityiset metsänomistajat ovat käynnistäneet vastaavanlaisia oikeusmenettelyitä. Kokonaiskorvausvaatimus kaikilta vastaajilta on noin 35 milj. euroa sekä liitännäisvaateet yksin Stora Ensoa vastaan noin 10 milj. euroa. Stora Enso kiistää Metsähallituksen sekä muiden asianosaisten kärsineen minkäänlaisia vahinkoja ja puolustaa määrätietoisesti itseään. Maaliskuussa 2014 Helsingin käräjäoikeus hylkäsi 13 yksityisen metsänomistajan kanteet vanhentuneina. Marraskuussa 2014 Helsingin hovioikeus kumosi käräjäoikeuden päätöksen. Stora Enso ja muut vastaajat ovat hakeneet lupaa valittaa hovioikeiden päätöksestä korkeimpaan oikeuteen. Stora Enso ei ole tehnyt kirjanpidollisia varauksia kyseisten kanteiden vuoksi.

Kemijärven sellutehtaan ympäristöä koskeva oikeudenkäyntimenettely

Kemijärven sellutehdas suljettiin pysyvästi vuonna 2008. Oikeuskäsittelyn jälkeen korkein hallinto-oikeus antoi elokuussa 2013 päätöksensä Kemijärven lopetetun sellutehtaan ympäristölupaan liittyvästä esikäsittelyn jäteveden jälkilammikosta. Korkein hallinto-oikeus määräsi Stora Enson puhdistamaan suurimman osan pohjalietteestä, palautti asian paikallisen Aluehallintoviraston käsittelyyn ja määräsi Stora Enson toimittamaan vuoden 2014 loppuun mennessä uuden selvityksen siitä, miten suurin osa Kemijärven tehtaan jälkilammikon pohjalietteestä poistetaan. Aluehallintovirasto määrättiin myös arvioimaan Stora Ensolle koituvia kustannuksia saataviin ympäristöhyötyihin nähden siinä tapauksessa, että Aluehallintovirasto velvoittaa Stora Enson poistamaan pohjalietteen. Stora Enso on toimittanut vaaditun selvityksen ja tehnyt viiden miljoonan euron kirjanpidollisen varauksen tapaukseen liittyen. Jatkossa asiaa ei raportoida ehdollisena velkana.

Norrsundetin sellutehtaan ympäristöä koskeva oikeudenkäyntimenettely

Tuotanto Norrsundetin sellutehtaalla Ruotsissa suljettiin pysyvästi joulukuussa 2008. Varauksia on kirjattu tehdasalueen ja meren sedimentin pilaantuneisuuden puhdistamisesta. Vuonna 2011 kemikaaliainesta löydettiin meren sedimentistä tehdasalueen ulkopuolelta. Paikallisviranomaisten kanssa käydään neuvotteluja vastuusta ja mahdollisista toimenpiteistä, mutta niihin liittyen ei ole tehty päätöksiä tilinpäätöspäivään mennessä.

Veracelin mahdollinen PIS/COFINS-verovastuu

Joulukuussa 2011 Veracel Celulose SA (Veracel) sai verotarkastusraportin, jossa veroviranomaiset väittävät, ettei Veracel olisi oikeutettu verovähennyksiin osasta raaka-aineiden ja palveluiden hankintojen yhteydessä maksetuista PIS (Social Integration Program)- ja COFINS (Contribution for the Financing of Social Security) - ohjelmien maksuista. Stora Enson ja Veracelin mielestä väite on perusteeton, eikä asiaan liittyen ole tehty kirjanpidollisia varauksia. Kiista on yhä ratkaisematta.

Liite 30. Merkittävimmät konserniyhtiöt 31.12.2014

Tytäryhtiöt

Maa	Yhtiön nimi	Konsernin omistus- osuus %	
Suomi	Efora Oy	100.00	
	Enocell Oy	100.00	
	Enso Alueverkko Oy	100.00	
	Formeca Oy	100.00	
	Herman Andersson Oy	100.00	
	Karhulan-Sunilan Rautatie Oy	100.00	
	Kiinteistö Oy Sunilan Kesäniemi	100.00	
	Mena Wood Oy Ltd	100.00	
	Merivienti Oy	100.00	
	Puumerkki Oy	100.00	
	Stora Enso Ingerois Oy	100.00	
	Stora Enso Packagent Oy	100.00	
	Stora Enso Packaging Oy	100.00	
	Stora Enso Publication Papers Oy Ltd	100.00	
	Stora Enso Wood Products Oy Ltd	100.00	
	Sunilan Puhdistamo Oy	66.66	
	Alankomaat	Stora Enso Amsterdam B.V.	100.00
		Stora Enso Timber DIY Products B.V.	100.00
	Arabiemiirikunnat	Stora Enso Middle East JLT	100.00
Argentiina	Stora Enso Argentina S.A.	100.00	
Australia	ACN 001 583 268 Pty Ltd	100.00	
	Stora Enso Timber Australia Pty Ltd	100.00	
Belgia	Lumipaper NV	100.00	
	Stora Enso Belgium NV	100.00	
	Stora Enso Langerbrugge NV	100.00	
	VLAR Papier NV	65.00	
Brasilia	Stora Enso Arapoti Indústria de Papel S.A.	80.00	
	Stora Enso Brasil Ltda	100.00	
	Stora Enso Florestal RS Ltda	100.00	
Britt.			
Neitsytsaaret	Champ Wave Ltd	51.00	
Chile	Stora Enso Chile S.A.	100.00	
Espanja	Palwaste Recycling, S.L.U.	100.00	
	Stora Enso Barcelona S.A.	100.00	
	Stora Enso Espana S.A.U	100.00	
Etelä-Afrikka	Stora Enso (Southern Africa) (Pty) Ltd	100.00	
Etelä-Korea	Inpac International Korea C. Ltd	51.00	
Hongkong	Stora Enso (HK) Ltd	100.00	

Intia	Stora Enso Inpac Delta India PVT Ltd	37.68
Iso Britannia	Lumipaper Ltd	100.00
	Stora Billerud (UK) Group Holdings Ltd	100.00
	Stora Enso Holdings UK Ltd	100.00
	Stora Enso International Ltd	100.00
	Stora Enso Pension Trust Ltd.	100.00
	Stora Enso Timber UK Ltd	100.00
	Stora Enso UK Ltd	100.00
	Israel	Virdia Ltd
Italia	Stora Enso Italia Srl	100.00
Itävalta	Stora Enso Austria GmbH	100.00
	Stora Enso Wood Products GmbH	100.00
	Stora Enso WP Bad St. Leonhard GmbH	100.00
Japani	Stora Enso Building and Living Japan K.K.	100.00
	Stora Enso Japan K.K.	100.00
Kiina	Dongguan Stora Enso Inpac Packaging Co. Ltd	51.00
	E-Creative Industrial (Dongguan) Co. Ltd	26.01
	Guangxi Stora Enso Forestry Co Ltd	89.50
	Jiashan Stora Enso Inpac Packaging Co., Ltd	51.00
	Stora Enso (Guangxi) Forestry Company Ltd.	80.08
	Stora Enso (Guangxi) Packaging Company Ltd.	80.08
	Stora Enso China Co., Ltd	100.00
	Stora Enso Huatai (Shandong) Paper Co Ltd	60.00
	Stora Enso Inpac Corrugated Packaging (Hebei) Company Limited	51.00
	Stora Enso Inpac Hebei Protective Packaging Co., Ltd.	51.00
	Stora Enso Inpac Packaging Co. Ltd	51.00
Stora Enso Suzhou Paper Co Ltd	97.89	
Laos	Stora Enso Lao Co. Ltd	100.00
Latvia	AS Stora Enso Latvija	100.00
	Stora Enso Packaging SIA	100.00
Liettua	Puumerkki UAB	100.00
	Stora Enso Packaging UAB	100.00
	UAB Stora Enso Lietuva	100.00
Luxemburg	Stora Enso Sarl	100.00
	Stora Luxemburg Sarl	100.00
Meksiko	Stora Enso Mexico S.A.	100.00
Norja	Stora Enso Skog AS	100.00
Portugali	Stora Enso Portugal Lda	100.00
Puola	Centrum Dystrybucji i Obróbki Drewna Sp. z o.o.	100.00
	HESPOL SP.z.o.o.	100.00
	Stora Enso Narew Sp.z.o.o.	100.00
	Stora Enso Poland S.A.	100.00
	Stora Enso Polska Sp.z.o.o.	100.00
	Stora Enso Recycling Sp.z.o.o.	99.98
	Stora Enso Wood Products Sp.z.o.o.	100.00
Ranska	Stora Enso Bois SAS	100.00

	Stora Enso Corbehem SAS	100.00
	Stora Enso France SAS	100.00
	Stora Enso Holding France SAS	100.00
Ruotsi	June Emballage AB	100.00
	Norrsundet Utvecklings AB	100.00
	Skogsutveckling Syd AB	66.67
	Stora Enso AB	100.00
	Stora Enso Bioenergi AB	100.00
	Stora Enso China Holdings AB	100.00
	Stora Enso Fors AB	100.00
	Stora Enso Försäkringsaktiebolag	100.00
	Stora Enso Hylte AB	100.00
	Stora Enso Kvarnsveden AB	100.00
	Stora Enso Laos Plantation AB	100.00
	Stora Enso Logistics AB	100.00
	Stora Enso NN Paper AB	100.00
	Stora Enso Nymölla AB	100.00
	Stora Enso Packaging AB	100.00
	Stora Enso Pulp AB	100.00
	Stora Enso Pulp and Paper Asia AB	94.21
	Stora Enso Re-board AB	100.00
	Stora Enso Skog AB	100.00
	Stora Enso Skoghall AB	100.00
	Stora Enso South Asia Holdings AB	100.00
	Stora Enso Timber AB	100.00
	Stora Enso Treasury Stockholm AB	100.00
	Stora Kopparbergs Bergslags AB	100.00
	Sydved AB	66.67
Saksa	FPB Holding GmbH & Co. KG	99.97
	Stora Enso Baienfurt GmbH	99.97
	Stora Enso Deutschland GmbH	100.00
	Stora Enso Hilfe GmbH	99.97
	Stora Enso Kabel GmbH & Co. KG	99.97
	Stora Enso Kabel Verwaltungs GmbH	99.97
	Stora Enso Maxau GmbH	100.00
	Stora Enso Sachsen GmbH	100.00
	Stora Enso Timber Deutschland GmbH	100.00
	Stora Enso Uetersen GmbH	99.97
	Stora Enso Verwaltungs GmbH	100.00
Singapore	Stora Enso South East Asia Pte Ltd	100.00
Slovakia	Euro - Timber, spol. s r.o.	100.00
Slovenia	MENA Koper d.o.o.	100.00
Sveitsi	Stora Enso (Schweiz) AG	100.00
Tanska	DanFiber A/S	51.00
	Stora Enso Danmark A/S	100.00
Thaimaa	Chai Narai Company Limited	49.00

Tsekki	Stora Enso Praha s.r.o.	100.00
	Stora Enso Wood Products Planá s.r.o.	100.00
	Stora Enso Wood Products Zdirec s.r.o.	100.00
	Stora Enso WP HV s.r.o.	100.00
Ukraina	Stora Enso LLC	100.00
Unkari	Stora Enso Packaging Kft	100.00
Venäjä	A/O Ladenso	100.00
	OAO Olonetsles	96.68
	OOO Setles	100.00
	OOO Setnovo	100.00
	OOO Stora Enso Forest Border	64.80
	OOO Stora Enso Forest West	100.00
	OOO Stora Enso Packaging BB	100.00
	OOO Stora Transport	100.00
	OOO Terminal	100.00
	ZAO Stora Enso	100.00
Viro	Puumerkki AS	100.00
	Stora Enso Eesti AS	100.00
	Stora Enso Packaging AS	100.00
Yhdysvallat	Stora Enso North American Sales, Inc.	100.00
	Virdia B2X, LLC	100.00
	Virdia Inc.	100.00

Merkittävimmät osakkuusyhtiöt		Konsernin omistus- osuus %
Maa	Yhtiön nimi	
Suomi	Honkalahden Teollisuuslaituri Oy	50.00
	Kemi Shipping Oy	50.00
	Metsäteho Oy	23.95
	NSE Biofuels Oy Ltd	50.00
	Oy Keskuslaboratorio - Centrallaboratorium Ab	32.24
	Paperinkeräys Oy	30.41
	Perkaus Oy	33.33
	Puhoksen Satama Oy	50.00
	Steveco Oy	34.39
	Sunilan Kantola Oy	50.00
	Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisö Oy	40.10
	Suomen NP-Kierrätys Oy	25.00
	Tornator Oyj	41.00
Brasilia	Arauco Florestal Arapoti S.A.	20.00
Espanja	Recogida Selectiva de Papel y Carton de Cataluna AIE	50.00
Itävalta	ZMP GMBH	30.00
Latvia	SELF Logistika SIA	50.00
Pakistan	Bulleh Shah Packaging (Private) Limited	35.00
Puola	Kemira Cell Sp.z.o.o.	45.00
	Polski System Recyclingu S.A.	24.87

Ruotsi	Bergvik Skog AB	49.00
	Cellutech AB	25.00
	IL Recycling AB	33.33
	Industrikraft i Sverige AB	20.00
	Pressretur AB	33.33
	Trätåg AB	50.00
	Österbergs Förpackningsmaskiner AB	50.00
Saksa	BVA Hagen-Kabel GmbH	49.98
Viro	Tornator Timberland Estonia OÜ	41.00

Merkittävimmät muut yhtiöt		Konsernin omistus- osuus %
Maa	Yhtiön nimi	
Suomi	Finnish Wood Reserach Oy	15.79
	Pohjolan Voima Oy	14.77
Pakistan	Packages Limited	6.40
Ranska	Union Developement Récup. Pap.	10.70
Ruotsi	BasEl i Sverige AB	4.35
	Investment AB Forsbron	2.20
	Radioskog AB	10.00
	SSG Standard Solutions Group AB	14.29
	Svensk Kartongåtervinning AB	4.40
	SweTree Technologies AB	11.49
	Sölvesborgs Stuveri & Hamn AB	7.36
	VindIn AB	17.73
Yhdysvallat	Liaison Technologies LLC	3.33

Yhteiset toiminnot		Konsernin omistus- osuus %
Maa	Yhtiön nimi	
Brasilia	Veracel Celulose SA	50.00
Uruguay	Celulosa y Energia Punta Pereira S.A.	50.00
	El Esparragal Asociación Agraria de Responsabilidad Limitada	50.00
	Eufores S.A.	50.00
	Forestal Cono Sur S.A.	50.00
	Ongar S.A.	50.00
	Stora Enso Uruguay S/A	50.00
	Terminal Logística e Industrial M' Bopocúa S.A.	50.00
	Zona Franca Punta Pereira S.A.	50.00

Liite 31. Lähipiiriliiketoimet

Konsernin ja sen tytäryhtiöiden ja yhteisten toimintojen väliset saldot ja liiketapahtumat on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä, eikä niitä raportoida tässä liitteessä. Edellä mainitut ovat toistensa lähipiiriin kuuluvia osapuolia.

Konsernin johdon avainhenkilöitä ovat johtokunnan ja hallituksen jäsenet. Johdon avainhenkilöiden palkkiot on esitetty liitteessä 7 (Hallituksen ja johdon palkkiot).

Liiketoimissaan osakkuus- ja yhteisyritysten ja muiden lähipiiriin kuuluvien tahojen kanssa konserni toimii sellaisten kaupallisten ehtojen mukaisesti, jotka eivät ole suotuisampia kuin ne ehdot, joita tarjotaan muille kolmansille osapuolille, poikkeuksena Veracel ja PVO. Stora Enso aikoo jatkaa liiketoimintaansa osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa edelleen vastaavasti. Lisätietoja on esitetty liitteessä 13 (Osakkuus- ja yhteisyritykset).

Konsernin tytäryhtiöt ja yhteiset toiminnot on esitetty liitteessä 30 (Merkittävimmät konserniyhtiöt 31.12.2014).

Energia

Stora Ensolla on 14,77 %:n osuus Pohjolan Voima Oy:n osakkeista. Pohjolan Voima Oy on yksityisessä omistuksessa oleva energia-alan yhtiöiden ryhmä, joka tuottaa sähköä ja lämpöä osakkeenomistajilleen Suomessa. PVO-konsernin kullakin tytäryhtiöllä on oma osakelajinsa, ja osakkeet oikeuttavat omistusta vastaavaan määrään tuotetusta energiasta. Stora Enso on PVO:n toiseksi suurin omistaja, ja sillä on oikeus 492 MW:n osuuteen kapasiteetista. Juha Vanhainen on ollut konsernin edustajana PVO:n hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2008. PVO:lle sähköstä maksettava hinta perustuu tuotantokustannuksiin, jotka ovat yleensä markkinahintoja alhaisemmat. Vuonna 2014 Stora Enso maksoi sähköstä PVO:lle 42 (50) milj. euroa. Tietoa tuotetun, ostetun ja myydyin energian määrästä löytyy Stora Enson englanninkielisestä yritysraportista (Stora Enso Global Responsibility Performance 2014), osiosta Environment and Efficiency (Energy).

Rahoituskelliset järjestelyt

Konserni on ottanut lainaa tai sillä on rahoituskellisia järjestelyjä useamman eri rahoituslaitoksen kanssa. Eräät Stora Enson hallituksen tai johtokunnan jäsenet toimivat myös näiden rahoituslaitosten hallituksen, hallintoneuvoston tai johtokunnan jäseninä, ja he voivat kuulua joko yhteen tai useampaan edellisistä. Kaikki konsernin lainat ja rahoitusjärjestelyt on neuvoteltu markkinaehtoisesti. Monet sopimuksista ovat olleet olemassa useita vuosia ja neuvoteltu jo ennen mahdollisia hallituksen jäsenyyksiä.

Stora Enso on vahvistanut kumppanuuttaan International Finance Corporationin (IFC) kanssa vuoden 2014 aikana. IFC on sopinut sijoittavansa Guangxin projektiin 356 milj. renminbiä (47 milj. euroa) viiden prosentin omistusosuutta vastaan. Stora Enson erääntymätön osuus lainasta IFC:lle oli 171 (115) milj. euroa vuoden lopussa. Rahoituksen korkotason perusteena on USD LIBOR lisättynä marginaalilla väliltä +0,56 % - +2,80 %.

Tutkimus ja kehitys

Stora Enso harjoittaa tutkimus- ja kehitystoimintaa pääasiassa omissa tutkimuskeskuksissaan sekä yhteistyössä laajan ulkopuolisen verkoston kanssa. Lisäksi yhtiöllä on omistusosuuksia seuraavista yhteistyökumppaneistaan: Oy Keskuslaboratorio – Centrallaboratorium Ab (KCL), Swetree Technologies AB, Innventia AB ja Cellutech AB.

Keräyspaperi

Konserni omistaa määräysvallattoman osuuden useista paperinkeräisyryityksistä, joilta keräyspaperi hankitaan markkinahintaan.

Metsäomaisuus ja puunhankinta

Konsernin omistuksessa on 41 %:n osuus Tornatorista, ja jäljelle jäävä 59 %:n osuus on suomalaisten institutionaalisten sijoittajien omistuksessa. Stora Ensolla on pitkäaikaisia hankintasopimuksia Tornator-konsernin kanssa, jolta se ostaa vuosittain noin 2 milj. kuutiometriä puuta markkinahintaan. Vuonna 2014 hankinnat olivat 2 (2) milj. kuutiometriä puuta, arvoltaan 56 (61) milj. euroa.

Vuonna 2014 konserni lisäsi omistustaan Bergvik Skogista 43,26 %:sta 49 %:iin. Jäljelle jäävä 51 %:n osuus on pääasiassa institutionaalisten sijoittajien omistuksessa. Konsernilla on Bergvik Skogin kanssa pitkäaikaisia hankintasopimuksia, jonka mukaisesti Bergvik Skog myy Stora Ensolle vuosittain noin 5 milj. kuutiometriä puuta markkinahintaan. Vuonna 2014 kokonaishankintamäärä oli 5 (5) milj. kuutiometriä, arvoltaan 106 (120) milj. euroa. Konsernin lähinnä metsänhoitopalvelujen myynnistä muodostuvat myynnit Bergvik Skogille olivat 34 (40) milj. euroa.

Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä kirjattiin jäljellä olleen 175 milj. Ruotsin kruunun (19 milj. euron) pääomallainan myynti osakkuusyritys Bergvik Skogin pääomallainasta.

Stora Ensollla on merkittävä maa-alueen vuokrasopimus määräysvallattoman omistuskumppanin Guangxi Forestry Group Co. Ltd:n kanssa Kiinassa. Vuonna 2014 maksettujen vuokrien määrä oli 10 milj. euroa.

Huolinta

Konserni omistaa 34,39 %:n osuuden Steveco Oy:n osakkeista. Steveco Oy on suomalainen yritys, jonka toimialaan kuuluvat laivan lastaaminen ja lastin purkaminen. Stevecon muut osakkeenomistajat ovat UPM-Kymmene, Finnlines ja Ahlström Capital. Steveco myy laivauspalveluja Stora Ensolle markkinahinnoilla. Vuonna 2014 ostettujen palvelujen arvo oli 30 (4) milj. euroa.

Muut

Helmikuussa 2014 Stora Enso myi 40,24 %:n osuutensa yhdysvaltalaisesta posliinisaven tuottajasta Thiele Kaolin Companysta Thiele Kaolinille. Kauppahinta oli 84 milj. Yhdysvaltain dollaria (61 milj. euroa). Stora Enso kirjasi kaupasta 44 milj. euron myyntivoiton kertaluonteisena eränä vuoden ensimmäisen neljänneksen tulokseensa. Kaupan jälkeen konserni ei enää ole Thiele Kaolin Companyn osakas.

Liite 32. Osakekohtainen tulos ja osakekohtainen oma pääoma

Osakekohtainen tulos

	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. euroa	99	-53
Emoyhtiön omistajille kuuluva laaja tulos, milj. euroa	100	-323
Osakemäärä (painotettu keskiarvo, A- ja R-osakkeet)	788 619 987	788 619 987
Osakekannustimet	1 180 158	-
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakemäärä	789 800 145	788 619 987
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,13	-0,07
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	0,13	-0,07
Laaja tulos osaketta kohti, euroa	0,13	-0,41

Osakekohtainen oma pääoma

	31.12.	
	2014	2013
Oma pääoma, milj. euroa	5 070	5 213
Markkina-arvo, milj. euroa	5 871	5 756
A- ja R-osakkeiden lukumäärä	788 619 987	788 619 987
Osakekannustimet	1 180 158	-
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakemäärä	789 800 145	788 619 987
Osakekohtainen oma pääoma, euroa	6,43	6,61
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen oma pääoma, euroa	6,42	6,61
Osakekohtainen osinko, euroa	0,30	0,30
Osakkeiden markkina-arvo, euroa		
A-osake	7,48	7,31
R-osake	7,44	7,30

Liite 33. IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardin muutosten vaikutukset

Konsernilla on kaksi yhteistä toimintoa: Veracel ja Montes del Plata. Yhteisen toiminnon osapuolena konserni kirjaa rivi riviltä -menetelmällä varat, velat, tuotot ja kulut, jotka liittyvät sen osuuteen yhteisessä toiminnossa. Konserni otti uuden standardin käyttöön 1.1.2014. Aiemmin nämä kaksi kokonaisuutta on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmällä. Aikaisemmat luvut oikaistiin ja julkaistiin 19.3.2014.

Konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Oikaistut luvut 2013	Oikaisun vaikutus 2013	Ennen oikaisua 2013
Liikevaihto	10 563	19	10 544
Liiketoiminnan muut tuotot	140	18	122
Materiaalit ja palvelut	-6 550	85	-6 635
Toimituskulut ja komissiot	-982	-5	-977
Henkilöstökulut	-1 390	-22	-1 368
Liiketoiminnan muut kulut	-644	-42	-602
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	102	2	100
Poistot ja arvonalentumiset	-1 189	-39	-1 150
Liiketulos	50	16	34
Nettorahoituserät	-239	-16	-223
Tulos ennen veroja	-189	-	-189
Tuloverot	118	-	118
Tilikauden tulos	-71	-	-71
Kuuluu:			
Emoyhtiön omistajille	-53	-	-53
Määräysvallattomille omistajille	-18	-	-18
	-71	-	-71
Osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	-0,07	-	-0,07
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	-0,07	-	-0,07

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	Oikaistut luvut 2013	Oikaisun vaikutus 2013	Ennen oikaisua 2013
Tilikauden tulos	-71	-	-71
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	74	-	74
Osakkuus- ja yhteisyritysten muiden laajan tuloksen erien osuus, jota ei siirretä tulosvaikutteiseksi	-1	-	-1
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi	-27	-	-27
	46	-	46
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Osakkuus- ja yhteisyritysten muiden laajan tuloksen erien osuus, joka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	13	-2	15
Valuuttamuunnosten muutos pääoman nettosijoituksissa	-227	-	-227
Valuuttamuunnosten muutos määräysvallattomissa omistusosuuksissa	-6	-	-6
Nettosijoitusten suojaukset	23	-	23
Valuutta- ja hyödykesuojaukset	-26	2	-28
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-101	-	-101
Tuloverot eristä, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	2	-	2
	-322	-	-322
Laaja tulos yhteensä	-347	-	-347
Laajan tuloksen jakautuminen:	-323	-	-323
Emoyhtiön omistajille	-24	-	-24
Määräysvallattomille omistajille	-347	-	-347

Konsernitase

Milj. euroa	Oikaistut luvut		Oikaisun vaikutus		Ennen oikaisua	
	31.12.2013	1.1.2013	31.12.2013	1.1.2013	31.12.2013	1.1.2013
Varat						
Pitkäaikaiset varat						
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ja liikearvo	5 808	6 565	1 355	1 246	4 453	5 319
Biologiset hyödykkeet	634	474	235	252	399	222
Päästöoikeudet	21	30	-	-	21	30
Osakkuus- ja yhteisyritykset	1 013	941	-948	-1 024	1 961	1 965
Myytavissä olevat: korolliset	10	96	-	-	10	96
Myytavissä olevat: korottomat	361	451	-	-	361	451
Pitkäaikaiset lainasaamiset	80	134	-	-	80	134
Laskennalliset verosaamiset	229	143	-	-	229	143
Muut pitkäaikaiset varat	63	85	47	62	16	23
	8 219	8 919	689	536	7 530	8 383
Lyhytaikaiset varat						
Vaihto-omaisuus	1 445	1 510	69	52	1 376	1 458
Verosaamiset	13	18	-	-1	13	19
Korottomat saamiset	1 555	1 714	34	27	1 521	1 687
Korolliset saamiset	147	211	-102	-86	249	297
Rahavarat	2 073	1 921	8	71	2 065	1 850
	5 233	5 374	9	63	5 224	5 311
Varat yhteensä	13 452	14 293	698	599	12 754	13 694
Oma pääoma ja velat						
Emoyhtiön omistajat	5 213	5 770	-	-	5 213	5 770
Määräysvallattomat omistajat	60	92	-	-	60	92
Oma pääoma yhteensä	5 273	5 862	-	-	5 273	5 862
Pitkäaikaiset velat						
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	378	480	-	-	378	480
Muut varaukset	127	145	6	3	121	142
Laskennalliset verovelat	312	358	12	18	300	340
Korollinen pitkäaikainen velka	4 201	4 799	499	458	3 702	4 341
Muut pitkäaikaiset korottomat velat	24	11	8	-1	16	12
	5 042	5 793	525	478	4 517	5 315

Lyhytaikaiset velat

Korollisten velkojen lyhennyserät	544	202	39	21	505	181
Korolliset velat	756	698	125	86	631	612
Lyhytaikaiset korottomat velat	1 821	1 698	9	13	1 812	1 685
Verovelat	16	40	-	1	16	39
	3 137	2 638	173	121	2 964	2 517
Velat yhteensä	8 179	8 431	698	599	7 481	7 832
Oma pääoma ja velat yhteensä	13 452	14 293	698	599	12 754	13 694

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma

Euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi	
		2014	2013
Liikevaihto	2	3 255 581 754,63	3 249 864 965,31
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos + / -		3 856 457,34	-14 917 233,44
Valmistus omaan käyttöön		326 359,97	35 845,51
Liiketoiminnan muut tuotot	3	171 080 079,29	169 846 881,92
Materiaalit ja palvelut	4	-2 163 090 036,79	-2 293 151 402,40
Henkilöstökulut	5	-299 595 421,42	-306 751 440,76
Poistot ja arvonalentumiset	6	-151 628 818,77	-347 627 183,20
Liiketoiminnan muut kulut	7	-696 090 903,20	-658 107 618,75
		-3 135 142 283,58	-3 450 672 151,12
Liikevoitto (-tappio)		120 439 471,05	-200 807 185,81
Rahoitustuotot ja -kulut	9	246 947 099,12	-122 697 998,86
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja satunnaisia eriä		367 386 570,17	-323 505 184,67
Satunnaiset tuotot	10	72 130 266,00	44 400 139,53
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		439 516 836,17	-279 105 045,14
Tilinpäätössiirrot	11	127 555 881,75	317 833 063,60
Välittömät verot	12	-458 109,88	-1 331 184,28
Tilikauden voitto (-tappio)		566 614 608,04	37 396 834,18

Emoyhtiön tase

31.12.

Euroa	Liite	2014	2013
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	14	36 596 674,65	33 933 595,65
Aineelliset hyödykkeet	14	725 349 424,37	734 982 663,21
Sijoitukset	16	8 809 511 181,34	9 577 021 307,59
Pysyvät vastaavat yhteensä		9 571 457 280,36	10 345 937 566,45
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	17	451 552 875,51	455 095 105,91
Pitkäaikaiset saamiset	18	209 246,55	208 054,27
Lyhytaikaiset saamiset	19	826 003 428,98	693 532 855,57
Rahoitusarvopaperit	20	1 297 341 107,61	1 840 827 744,97
Rahat ja pankkisaamiset		196 479 842,37	299 742 809,02
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		2 771 586 501,02	3 289 406 569,74
Vastaavaa yhteensä		<u>12 343 043 781,38</u>	<u>13 635 344 136,19</u>
Vastattavaa			
Oma pääoma			
Osakepääoma	21		
Ylikurssirahasto	22	1 342 215 448,30	1 342 215 448,30
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		3 638 800 031,65	3 638 800 031,65
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		633 102 719,13	633 102 719,13
Tilikauden voitto (tappio)		459 573 344,70	658 781 511,12
		566 614 608,04	37 396 834,18
Oma pääoma yhteensä		6 640 306 151,82	6 310 296 544,38
Tilinpäätössiirtojen kertymä	23	3 677 918,77	131 233 800,52
Pakolliset varaukset	24	36 398 992,42	45 685 067,17
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	26	2 758 326 930,66	3 532 061 017,12
Lyhytaikainen vieras pääoma	27	2 904 333 787,71	3 616 067 707,00
Vieras pääoma yhteensä		5 662 660 718,37	7 148 128 724,12
Vastattavaa yhteensä		<u>12 343 043 781,38</u>	<u>13 635 344 136,19</u>

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto/tappio	566 614 608,04	37 396 834,18
Oikaisuerät:		
Välittömät verot	458 109,88	1 331 184,28
Tilinpäättösiirrot	-127 555 881,75	-317 833 063,60
Satunnaiset erät	-72 130 266,00	-44 400 139,53
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalennukset	151 628 818,77	347 627 183,20
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-40 482 435,49	-75 168 925,96
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-5 281 024,51	6 758 796,67
Rahoitustuotot ja -kulut	-246 947 099,12	122 697 998,86
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	16 923 254,97	2 520 107,67
Vaihto-omaisuuden lisäys (-)/vähennys (+)	3 542 230,40	25 601 686,45
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys(-)	2 360 198,53	-49 703 090,07
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	249 130 513,72	56 828 572,15
Saadut korot liiketoiminnasta	131 003 787,84	87 797 663,77
Maksetut korot liiketoiminnasta	-211 065 642,25	-165 541 734,07
Saadut osingot liiketoiminnasta	382 865 430,90	102 800 963,34
Tulot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituseristä	-13 996 673,40	-3 447 883,68
Maksetut välittömät verot	-458 109,88	-953 309,57
Liiketoiminnan rahavirta	537 479 306,93	77 484 271,94
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-144 759 995,29	-93 075 824,91
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	953 311,57	3 896 511,54
Investoinnit muihin sijoituksiin	-8 911 704,00	-8 911 617,92
Ostetut tytäryhtiöosakkeet ja pääoman sijoitukset	-97 564 360,73	-20 869 234,85
Myydyt tytäryhtiöosakkeet ja pääoman palautukset	192 752 882,35	400 000,00
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet	-35 169 818,60	-8 700,00
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet ja pääoman palautukset	62 255 002,62	0,00
Luovutustulot muista sijoituksista	31 645,00	1 196 917,77
Pitkäaikaisten lainasaamisten muutos	465 506 584,87	-36 308 676,43
Investointien rahavirta	435 093 547,79	-153 680 624,80
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-816 935 814,35	-376 342 244,29
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-625 382 210,53	-190 012 967,36
Maksetut osingot	-236 799 092,77	-236 575 326,96
Saadut konserniavustukset	44 400 139,53	13 826 470,00
Rahoituksen rahavirta	-1 634 716 978,12	-789 104 068,61
Rahavarojen muutos	-662 144 123,40	-865 300 421,47
Muuntoerot	25 811 976,13	-12 227 116,93
Rahavarat tilikauden alussa	2 129 940 674,06	3 007 468 212,46
Rahavarat tilikauden lopussa	1 493 608 526,79	2 129 940 674,06

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Liite 1. Laadintaperiaatteet

Stora Enso Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöstä koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Liiketapahtumien kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan.

Johdannaissopimukset

Stora Enso altistuu erilaisille rahoitusmarkkinariskeille, joita konsernin tulee hallita hallituksen hyväksymien toimintatapojen mukaisesti. Tavoitteena on kustannustehokas konserniyritysten varainhankinta ja tuloksen heilahteluiden pienentäminen rahoitusinstrumenttien avulla. Pääasialliset rahoitusriskit ovat korkoriski, valuuttariski, varainhankintariski ja hyödykkeiden, etenkin kuitupuun ja energian hintariski. Emoyhtiö hallinnoi konsernissa keskitetysti edellä mainittuja riskejä. Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Liitteessä 29 on ilmoitettu rahoitusinstrumenttien käyvät arvot.

Korkoriskin hallintaan käytettyjen johdannaisten korkotuotot ja -kulut jaksotetaan sopimusajalle, ja niillä oikaistaan suojattavien lainojen korkokuluja.

Tase-eriä kuten rahavaroja, saatavia ja lainoja suojaavat johdannaiset arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssilla, ja niistä aiheutuvat tuotot ja kulut kirjataan tuloslaskelmaan. Termiinisopimusten kertyneet korot jaksotetaan tilikaudelle. Optiopreemiot käsitellään ennakkomaksuina, kunnes optiot eräännyvät.

Hyödykkeiden hintoihin liittyvät johdannaissopimukset, jotka suojaavat tulevaa kassavirtaa, kirjataan kun sopimus eräännyy tai kun suojattava riski toteutuu.

Eläkekulut

Lakisääteinen eläketurva on hoidettu konsernin ulkopuolisissa työeläkevakuutusyhtiöissä. Osalla henkilöistä on lakisääteisen eläketurvan lisäksi lisäeläketurvaa, joka on vakuutettu konsernin ulkopuolisissa henkivakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilikauden suoriteperusteisia palkkoja.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä poistot

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tasearvo muodostuu välittömästä hankintamenoista vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat hyödykkeiden odotettavissa olevaan taloudelliseen pitoaikaan.

Poistot perustuvat seuraaviin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset ja rakennelmat	10 - 50 vuotta
Tuotantokoneet ja kalusto	10 - 20 vuotta
Kevyet koneet ja kalusto	3 - 5 vuotta
Aineettomat oikeudet	3 - 20 vuotta

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-periaatteella tai vaihtoehtoisesti painotetun keskihinnan menetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno käsittää raaka-aineet, välittömät palkat, poistot

ja muut välittömät kulut sekä tuotteisiin kohdistuvan osuuden tuotannon välillisistä kustannuksista. Nettorealisointiarvo on arvioitu myyntihinta vähennettynä tuotteiden valmiiksi saattamisesta ja myynnistä aiheutuvilla menoilla.

Leasing

Leasing maksut on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin. Leasingsopimusten jäljellä olevat vuokrat on esitetty liitteessä 28. Vakuudet ja vastuusitoumukset.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu tilikauden kuluksi.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin kirjataan konserniyritysten väliset konserniavustukset.

Tuloverot

Tuloslaskelman välittömät verot sisältävät tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat tuloverot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Emoyhtiö ei kirjaa laskennallisia verosaamisia ja -velkoja tilinpäätökseensä. Liitteessä 25 on esitetty taseeseen merkittävässä olevat laskennalliset verovelat ja -saamiset.

Pakolliset varaukset

Vastaiset menot ja menetykset, jotka eivät enää kerrytä vastaavaa tuloa ja joiden suorittamiseen yhtiö on veloitettu tai sitoutunut ja joiden rahallinen arvo voidaan kohtuullisesti arvioida, kirjataan tuloslaskelmaan luonteensa mukaiseen kulueraan ja taseen pakollisiin varauksiin.

Päästöoikeudet

Yhtiö on saanut vuoden 2014 aikana Euroopan unionin päästökauppadirektiivissä määriteltyjä päästöoikeuksia vastikkeetta yhteensä 1,1 miljoonaa tonnia. Kirjanpidossa päästöoikeudet käsitellään ns. nettomenettelyn mukaisesti eli toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erotus on käsitelty tulosvaikutteisesti, jos toteutuneet päästötonnit ovat ylittäneet saadut oikeudet. Tilikauden aikana toteutuneet päästöt olivat 1,0 miljoonaa tonnia, joten toteutuneilla päästöillä ei katsota olevan tulos- ja tasevaikutusta.

Tilikauden päättyessä päästöoikeuksien markkina-arvo oli 7,24 euroa tonnilta.

Euroa

2014

2013

Liite 2. Liikevaihto toimialoittain ja markkina-alueittain

Toimialoittainen jakauma		
Renewable Packaging	1 155 668 250,00	1 086 764 313,00
Biomaterials	192 418 297,00	182 369 955,00
Printing & Reading	1 388 076 408,00	1 454 511 708,00
Muut	519 418 799,63	526 218 989,31
Yhteensä	3 255 581 754,63	3 249 864 965,31
Maantieteellinen jakauma		
Suomi	778 796 841,00	862 807 691,00
Muu Eurooppa	1 894 540 498,00	1 745 366 226,00
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	158 640 203,00	184 219 492,00
Aasia ja Oseania	258 805 814,00	230 918 855,00
Afrikka	62 273 763,00	66 317 626,00
Muut maat	102 524 635,63	160 235 075,31
Yhteensä	3 255 581 754,63	3 249 864 965,31

Liite 3. Liiketoiminnan muut tuotot

Vuokratuotot ja käyttökorvaukset	5 996 217,66	5 975 783,29
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	900 830,34	3 903 542,83
Vakuutuskorvaukset	7 398 437,38	2 717 845,09
Tuotanto- ja kunnossapitopalvelut	11 199 296,95	11 305 526,75
Avustukset, tuet ja korvaukset	2 660 617,48	4 045 205,54
Hallintopalvelut	120 525 534,24	115 733 531,70
Päästöoikeuksien myynnit	5 218 697,95	5 005 161,65
Muut liiketoiminnan tulot	17 180 447,29	21 160 285,07
Yhteensä	171 080 079,29	169 846 881,92

Liite 4. Materiaalit ja palvelut

Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	1 639 948 612,60	1 733 913 139,16
Varaston muutos + / -	5 255 709,10	-675 946,62
Ulkopuoliset palvelut	517 885 715,09	559 914 209,86
Materiaalit ja palvelut yhteensä	2 163 090 036,79	2 293 151 402,40

31.12. päättyvä tilikausi

Euroa	2014	2013
Liite 5. Henkilöstökulut ja henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		
Palkat ja palkkiot	238 650 956,80	241 627 625,69
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	48 915 758,87	50 631 856,12
Muut henkilösivukulut	12 028 705,75	14 491 958,95
Yhteensä	299 595 421,42	306 751 440,76

Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot

Hallituksen ja toimitusjohtajien palkat ja palkkiot on esitetty konsernitilinpäätöksen liitteessä 7.

Toimitusjohtajan eläkesitoumukset

Toimitusjohtajan eläkesitoumukset on esitetty konsernitilinpäätöksen liitteessä 7.

Saamiset yhtiön johdolta

Yhtiön johdolta ei ole lainasaamisia.

Henkilöstön määrä keskimäärin

Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana

Toimihenkilöitä	1 690	1 794
Työntekijöitä	2 479	2 626
Yhteensä	4 169	4 420

Liite 6. Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot	103 368 423,39	130 956 250,95
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	48 260 395,38	216 670 932,25
Yhteensä	151 628 818,77	347 627 183,20

Tase-eräkohtainen poistoerittely sisältyy kohtaan aineettomat ja aineelliset hyödykkeet.

Liite 7. Liiketoiminnan muut kulut

Tuotteiden toimituskulut	309 292 978,28	318 507 724,69
Myyntipalkkiot	84 185 202,74	33 350 911,48
Vuokratkulut	21 505 000,92	21 525 908,45
Hallinto- ja toimistopalvelut	227 735 405,09	228 455 880,96
Vakuutusmaksut	5 660 695,63	7 253 534,43
Muut henkilökunnan menot	25 389 861,77	26 542 501,32
Edustuskulut	635 475,41	590 440,90
Pr- ja suhdetoiminta	3 570 616,13	2 568 488,50
Muut liiketoiminnan menot	18 115 667,23	19 312 228,02
Yhteensä	696 090 903,20	658 107 618,75

Euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Liite 8. Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	1 115 880,71	1 099 400,00
Muut tilintarkastukseen liittyvät palkkiot	305 305,35	245 974,00
Veroneuvonta	62 667,97	96 433,64
Muut palkkiot	502 880,96	719 083,08
Yhteensä	1 986 734,99	2 160 890,72

Liite 9. Rahoitustuotot ja -kulut

Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	373 455 278,99	74 685 172,96
Omistusyhteisy yrityksiltä	9 181 791,18	27 830 225,25
Muilta	228 360,73	285 565,13
Yhteensä	382 865 430,90	102 800 963,34
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	71 705 169,99	66 063 181,53
Muilta	5 272 997,89	11 529 954,53
Yhteensä	76 978 167,88	77 593 136,06
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksistä	49 871 462,27	6 734 932,32
Omistusyhteisy yrityksistä	30 144 698,20	0,00
Muilta	16 112 120,60	20 057 776,77
Yhteensä	96 128 281,07	26 792 709,09
Rahoitustuotot yhteensä	555 971 879,85	207 186 808,49
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-7 485 906,00	-9 861 038,28
Muut rahoituskulut	-235 846 216,61	-146 369 989,27
Yhteensä	-243 332 122,61	-156 231 027,55
Sijoitusten arvonalentumiset		
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-65 692 658,12	-173 653 779,80
Rahoituskulut yhteensä	-309 024 780,73	-329 884 807,35
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	246 947 099,12	-122 697 998,86

Muut korko- ja rahoitustuotot sisältävät 75,9 miljoonaa euroa osakkeiden ja osuuksien myyntivoittoja tilikauden 2014 aikana.

Erään korko- ja rahoitustuotot/-kulut sisältyy kurssivoittoa/-tappiota (netto)	-15 813 047,72	42 057 562,26
--	----------------	---------------

Euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2014	2013
Liite 10. Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Saadut konserniavustukset	72 130 266,00	44 400 139,53
	<u>72 130 266,00</u>	<u>44 400 139,53</u>
Satunnaiset erät yhteensä	72 130 266,00	44 400 139,53
Liite 11. Tilinpäätössiirrot		
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	127 555 881,75	317 833 063,60
Liite 12. Välittömät verot		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta tilikaudella	-432 752,45	-1 338 702,40
Aikaisempia kausia koskevat tuloverot	-25 357,43	7 518,12
Tuloverot yhteensä	-458 109,88	-1 331 184,28
Liite 13. Ympäristökulut		
Materiaalit ja palvelut	30 603 902,58	27 637 671,91
Henkilöstökulut	2 388 200,54	2 547 399,20
Poistot ja arvonalentumiset	10 914 565,06	14 592 146,06
Yhteensä	43 906 668,18	44 777 217,17
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	12 092 394,09	11 575 774,68
Jätevesien käsittely	23 928 450,91	27 269 124,32
Jätehuolto	5 577 100,63	3 748 834,47
Maaperän ja pohjavesien suojelu	266 942,97	151 963,27
Melun ja värinän torjunta	113 810,25	37 233,63
Biologisen monimuotoisuuden ja maiseman suojelu	353 194,25	345 239,91
Säteilyltä suojaaminen	11 344,00	0,00
Tutkimus ja kehitys	118 097,45	120 292,94
Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	1 445 333,63	1 528 753,95
Yhteensä	43 906 668,18	44 777 217,17

Liite 14. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	168 411 652,33	35 798 116,46	108 979 814,19	313 189 582,98
Lisäykset	6 256 554,43	850 477,55	0,00	7 107 031,98
Vähennykset	-7 527 106,28	-1 982 288,91	-1 083 267,49	-10 592 662,68
Siirrot erien välillä	2 841 163,98	0,00	0,00	2 841 163,98
Hankintameno 31.12.	169 982 264,46	34 666 305,10	107 896 546,70	312 545 116,26
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-154 968 688,66	-15 307 484,48	-108 979 814,19	-279 255 987,33
Vähennysten, siirtojen ja fuusioiden kertyneet poistot	7 527 106,28	1 982 288,91	1 083 267,49	10 592 662,68
Tilikauden poisto	-4 578 971,41	-2 706 145,55	0,00	-7 285 116,96
Arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.	-152 020 553,79	-16 031 341,12	-107 896 546,70	-275 948 441,61
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	17 961 710,67	18 634 963,98	0,00	36 596 674,65
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	13 442 963,67	20 490 631,98	0,00	33 933 595,65

Aineelliset hyödykkeet

	Maa ja vesialueet	Rakennukset ja Rakennelmat	Koneet ja Kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	29 062 774,00	665 193 014,12	3 127 305 208,79	194 112 938,27	4 015 673 935,18
Lisäykset	0,00	3 645 556,48	45 661 469,05	1 698 432,05	51 005 457,58
Vähennykset	-82 331,83	-15 504 698,89	-49 211 114,31	-4 779 662,51	-69 577 807,54
Siirrot erien välillä	0,00	501 713,90	13 220 570,34	303 168,13	14 025 452,37
Hankintameno 31.12.	28 980 442,17	653 835 585,61	3 136 976 133,87	191 334 875,94	4 011 127 037,59
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,00	-481 444 747,98	-2 662 756 990,36	-168 857 585,26	-3 313 059 323,60
Vähennysten, siirtojen ja fuusioiden kertyneet poistot	0,00	15 504 698,86	49 212 113,28	4 778 663,54	69 495 475,68
Tilikauden poistot	0,00	-13 068 328,76	-79 205 377,34	-3 809 600,33	-96 083 306,43
Arvonalennukset	0,00	-18 519 506,62	-29 216 264,88	-524 623,88	-48 260 395,38
Kertyneet poistot 31.12.	0,00	-497 527 884,50	-2 721 966 519,30	-168 413 145,93	-3 387 907 549,73
Arvonkorotukset 1.1.	4 082 970,85	0,00	0,00	0,00	4 082 970,85
Vähennykset	-19 004,50	0,00	0,00	0,00	-19 004,50
Arvonkorotukset 31.12.	4 063 966,35	0,00	0,00	0,00	4 063 966,35
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	33 044 408,52	156 307 701,11	415 009 614,57	22 921 730,01	627 283 454,21
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	33 145 744,85	183 748 266,14	464 548 218,43	25 255 353,01	706 697 582,43
Tuotannon koneet ja laitteet					
Kirjanpitoarvo 31.12.2014			391 002 010,00		
Kirjanpitoarvo 31.12.2013			435 904 708,74		

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

	Aineettomat hyödykkeet	Rakennukset ja Rakennelmat	Koneet ja Kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 113 004,51	898 694,49	21 672 834,24	600 547,54	28 285 080,78
Lisäykset	6 408 092,02	5 001 560,13	68 744 127,23	6 493 726,35	86 647 505,73
Siirrot erien välillä	-2 554 882,05	-820 965,63	-12 890 221,13	-600 547,54	-16 866 616,35
Hankintameno 31.12.	8 966 214,48	5 079 288,99	77 526 740,34	6 493 726,35	98 065 970,16

Euroa	31.12.	
	2014	2013
Aktivoidut ympäristömenot		
Hankintameno 1.1.	50 555 368,77	54 489 487,90
Lisäykset 1.1.-31.12.	12 482 131,82	10 658 026,93
Poistot ja arvonalentumiset 1.1.-31.12.	-10 914 565,06	-14 592 146,06
Hankintameno 31.12.	52 122 935,53	50 555 368,77
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	21 696 382,36	23 142 347,53
Jätevesien käsittely	23 388 225,96	21 898 550,17
Jätehuolto	3 433 300,96	2 691 961,52
Maaperän ja pohjaveden suojelu	2 169 617,25	1 885 587,55
Melun ja värinän torjunta	1 435 409,00	936 922,00
Yhteensä	52 122 935,53	50 555 368,77

Vuosina 2014 ja 2013 ei ole maksettu ympäristöperusteisia sakkoja tai korvauksia, eikä ole saatu ympäristönsuojeluun liittyviä tukia tai avustuksia.

Liite 15. Aktivoidut korkomenot

Rakennukset ja rakennelmat		
Aktivoidut korot 1.1.	439 967,00	460 633,00
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset 1.1.-31.12.	-20 672,00	-20 666,00
Aktivoidut korot 31.12.	419 295,00	439 967,00
Koneet ja kalusto		
Aktivoidut korot 1.1.	1 527 070,00	2 277 578,00
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset 1.1.-31.12.	-571 566,00	-750 508,00
Aktivoidut korot 31.12.	955 504,00	1 527 070,00
Muut aineelliset hyödykkeet		
Aktivoidut korot 1.1.	231 308,00	258 307,00
Oikaisut 1.1.-31.12.	0,00	2 286,00
Poistot ja arvonalentumiset 1.1.-31.12.	-29 282,00	-29 285,00
Aktivoidut korot 31.12.	202 026,00	231 308,00
Koneet ja kalusto, keskeneräinen		
Aktivoidut korot 1.1.	0,00	0,00
Lisäykset 1.1.-31.12.	185 261,06	0,00
Poistot ja arvonalentumiset 1.1.-31.12.	0,00	0,00
Aktivoidut korot 31.12.	185 261,06	0,00
Yhteensä		
Aktivoidut korot 1.1.	2 198 345,00	2 996 518,00
Lisäykset 1.1.-31.12.	185 261,06	2 286,00
Poistot ja arvonalentumiset 1.1.-31.12.	-621 520,00	-800 459,00
Aktivoidut korot 31.12.	1 762 086,06	2 198 345,00

31.12.

Euroa

2014

2013

Liite 16. Pitkäaikaisiin sijoituksiin kuuluvat osakkeet, osuudet ja lainasaamiset

Konserniyhtiöt		
Osakkeet	6 751 730 982,93	6 870 708 554,44
Lainasaamiset	1 749 824 264,92	2 411 779 528,90
Yhteensä	<u>8 501 555 247,85</u>	<u>9 282 488 083,34</u>
Omistusyhteisyritykset		
Osakkeet	73 058 508,83	70 290 114,64
Lainasaamiset	4 908 550,00	4 908 550,00
Yhteensä	<u>77 967 058,83</u>	<u>75 198 664,64</u>
Muut		
Osakkeet, kirjanpitoarvo	168 527 049,78	159 924 558,07
Muut saamiset	61 461 824,88	59 410 001,54
Yhteensä	<u>229 988 874,66</u>	<u>219 334 559,61</u>
Sijoitukset yhteensä	8 809 511 181,34	9 577 021 307,59

Vaihtuvat vastaavat**Liite 17. Vaihto-omaisuus**

Aineet ja tarvikkeet	181 858 092,41	187 113 801,51
Keskeneräiset tuotteet	20 985 213,04	20 177 367,53
Valmiit tuotteet	218 037 306,96	214 988 695,13
Muu vaihto-omaisuus	30 672 263,10	32 815 241,74
Yhteensä	<u>451 552 875,51</u>	<u>455 095 105,91</u>

Saamiset**Liite 18. Pitkäaikaiset saamiset**

Muut saamiset	209 246,55	208 054,27
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	209 246,55	208 054,27

31.12.

Euroa

2014

2013

Liite 19. Lyhytaikaiset saamiset**Lyhytaikaiset korolliset saamiset**

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä

Lainasaamiset	244 944 892,11	50 208 506,69
Korkosaamiset	32 776 658,08	90 729 399,10
Yhteensä	277 721 550,19	140 937 905,79

Saamiset omistusyhteisyriksiltä

Korkosaamiset	1 035 860,26	2 021 155,48
Yhteensä	1 035 860,26	2 021 155,48

Saamiset muilta

Lainasaamiset	1 600 000,00	3 116 666,67
Korkosaamiset	26 280 491,02	45 767 331,19
Yhteensä	27 880 491,02	48 883 997,86

Lyhytaikaiset korolliset saamiset yhteensä**306 637 901,47****191 843 059,13****Lyhytaikaiset korottomat saamiset**

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä

Myyntisaamiset	63 538 806,52	59 286 576,96
Muut saamiset	72 220 266,00	52 688 050,54
Siirtosaamiset	2 103 233,08	956 984,44
Yhteensä	137 862 305,60	112 931 611,94

Saamiset omistusyhteisyriksiltä

Myyntisaamiset	178 994,40	347 985,47
Muut saamiset	51 870,70	59 947,90
Yhteensä	230 865,10	407 933,37

Saamiset muilta

Myyntisaamiset	315 720 627,38	327 414 874,74
Muut saamiset	28 067 287,61	25 824 466,05
Siirtosaamiset	37 484 441,82	35 110 910,34
Yhteensä	381 272 356,81	388 350 251,13

Yhtiö voi ajoittain solmia myyntisaamisten factoring -sopimuksia vauhdittaakseen myyntisaamisten muuttamista käteisvaroiksi. Tällaiset sopimukset johtivat nimellisesti 46,2 milj.euron taseesta pois kirjaamiseen tilikauden loppuun mennessä.

Lyhytaikaiset korottomat saamiset yhteensä**519 365 527,51****501 689 796,44****Lyhytaikaiset saamiset yhteensä****826 003 428,98****693 532 855,57****Siirtosaamisten olennaiset erät**

Hyödykejohdannais- ja muut siirtosaamiset konsernilta

2 037 752,89

956 984,44

Hyödykejohdannaissaamiset muilta

314 584,32

205 853,19

Veronluonteiset saamiset

25 141 805,65

24 204 384,09

Menoennakot

3 060 789,73

2 920 966,38

Muut siirtosaamiset

9 032 742,31

7 779 706,68

Yhteensä**39 587 674,90****36 067 894,78****Liite 20. Rahoitusarvopaperit**

Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä

640 733 019,64

331 660 514,97

Omistusyhteisyriksiltä

0,00

8 713 879,56

Muilta

656 608 087,97

1 500 453 350,44

Yhteensä**1 297 341 107,61****1 840 827 744,97**

Euroa	31.12.	
	2014	2013
Liite 21. Oma pääoma		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	1 342 215 448,30	1 342 215 448,30
Osakepääoma 31.12.	1 342 215 448,30	1 342 215 448,30
Ylikurssirahasto 1.1.	3 638 800 031,65	3 638 800 031,65
Ylikurssirahasto 31.12.	3 638 800 031,65	3 638 800 031,65
Sidottu oma pääoma yhteensä	4 981 015 479,95	4 981 015 479,95
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	633 102 719,13	633 102 719,13
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	633 102 719,13	633 102 719,13
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	696 178 345,30	895 393 259,96
Osingonjako	-236 585 996,10	-236 585 996,10
Maa-alueiden arvonorotuksen peruutukset	-19 004,50	-25 752,74
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	459 573 344,70	658 781 511,12
Tilikauden voitto/tappio	566 614 608,04	37 396 834,18
Vapaa oma pääoma yhteensä	1 659 290 671,87	1 329 281 064,43
Oma pääoma yhteensä	6 640 306 151,82	6 310 296 544,38
Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta 31.12.		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	633 102 719,13	633 102 719,13
Kertyneet voittovarot 31.12.	459 573 344,70	658 781 511,12
Tilikauden voitto/tappio	566 614 608,04	37 396 834,18
Yhteensä	1 659 290 671,87	1 329 281 064,43

Liite 22. Osakepääoman jakautuminen osakelajeittain

	A-osakkeet	R-osakkeet	Yhteensä kpl
31.12.2012	177 147 772	612 390 727	789 538 499
Muunto A-osakkeista R-osakkeiksi 12/2012-11/2013	-51 568	51 568	0
Omien osakkeiden mitätöinti	0	-918 512	-918 512
31.12.2013	177 096 204	611 523 783	788 619 987
Muunto A-osakkeista R-osakkeiksi 12/2013-11/2014	-40 000	40 000	0
Omien osakkeiden mitätöinti			0
31.12.2014	177 056 204	611 563 783	788 619 987

Vasta-arvo EUR 1,70 per osake

	A-osake	R-osake	Yhteensä
Osakepääoma 31.12.2013	301 414 198	1 040 801 250	1 342 215 448
Osakepääoma 31.12.2014	301 346 119	1 040 869 330	1 342 215 448

31.12.

Euroa**2014****2013****Liite 23. Tilinpäätössiirtojen kertymä**

Poistoero		
Aineettomat oikeudet	-4 039 540,34	-4 464 021,48
Muut pitkävaikutteiset menot	1 666 145,98	1 793 054,98
Rakennukset ja rakennelmat	1 381 549,74	20 579 997,77
Koneet ja kalusto	-1 741 261,24	106 225 596,62
Muut aineelliset hyödykkeet	6 411 024,63	7 099 172,63
Yhteensä	3 677 918,77	131 233 800,52

Liite 24. Pakolliset varaukset

Uudelleenjärjestelyvaraukset	16 627 745,62	24 873 859,63
Ympäristövaraukset	18 263 453,71	13 188 735,36
Eläkevaraukset	1 141 497,09	1 856 176,18
Muut varaukset	366 296,00	5 766 296,00
Yhteensä	36 398 992,42	45 685 067,17

Liite 25. Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Laskennallinen verosaaminen poistoerosta	-12 719 761,00	12 792 045,00
Laskennallinen verosaaminen tappiosta	-164 638 475,00	-201 363 016,00
Laskennallinen verosaaminen varauksista	-6 809 907,00	-7 905 492,00
Laskennallinen verosaaminen yhteensä	-184 168 143,00	-196 476 463,00

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei ole merkitty taseeseen

31.12.

Euroa**2014****2013****Pitkäaikainen vieras pääoma****Liite 26. Pitkäaikainen vieras pääoma**

Joukkovelkakirjalainat	2 175 205 012,27	2 873 680 315,74
Lainat rahoituslaitoksilta	548 481 822,96	588 819 134,76
Eläkelainat	9 375 000,00	15 317 274,44
Muut pitkäaikaiset velat	25 265 095,43	54 244 292,18
Yhteensä	2 758 326 930,66	3 532 061 017,12

Velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Joukkovelkakirjalainat	250 361 602,53	753 387 233,72
Lainat rahoituslaitoksilta	296 562 500,00	300 312 500,00
Eläkelainat	0,00	2 273 529,82
Muut pitkäaikaiset velat	1 530 525,68	100 913,00
Yhteensä	548 454 628,21	1 056 074 176,54

31.12.

Milj.euroa

2014

2013

Joukkovelkakirjalainat

	Korko	Valuutta	Alkuperäinen lainamäärä	Tasearvo	Tasearvo
Kiinteäkorkoiset					
1993-2019	8,600	USD	50,0	43,5	38,7
2004-2014	5,125	EUR	750,0	0,0	262,8
2006-2015	3,500	SEK	500,0	53,7	57,5
2006-2016	6,404	USD	507,9	336,0	363,8
2006-2036	7,250	USD	300,0	244,7	215,4
2010-2015	5,750	SEK	2 400,0	198,8	271,9
2012-2017	5,750	SEK	500,0	53,1	56,2
2012-2018	5,000	EUR	500,0	498,7	498,3
2012-2019	5,500	EUR	500,0	499,5	499,3
Yhteensä				1 928,0	2 263,9
Takaisinmaksetut lainat 2014				404,0	
Vaihtuvakorkoiset					
2006-2018	Euribor + 0,96	EUR	25,0	25,0	25,0
2006-2018	Euribor + 0,72	EUR	50,0	50,0	49,9
2009-2016	Euribor + 4,21	EUR	390,0	190,0	390,0
2010-2013	Euribor + 2,76	EUR	25,0	0,0	25,0
2010-2015	Stibor + 3,70	SEK	1 400,0	149,3	158,7
2012-2017	Stibor + 3,90	SEK	2 200,0	234,6	249,0
Yhteensä				648,9	897,6
Takaisinmaksetut lainat 2014				225,0	
Joukkovelkakirjalainat yhteensä				2 576,9	3 161,5

31.12.

Euroa

2014

2013

Liite 27. Lyhytaikainen vieras pääoma**Lyhytaikaiset korolliset velat**

Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille

Muut velat	1 599 561 683,55	2 420 613 118,89
Korkovelat	337 084,06	2 642 980,15
Yhteensä	1 599 898 767,61	2 423 256 099,04

Velat muille

Muut velat	249 943 214,94	275 796 853,06
Korkovelat	140 767 483,68	173 612 685,11
Joukkovelkakirjalainat	401 677 422,90	287 803 091,53
Lainat rahoituslaitoksilta	46 250 000,00	3 750 000,00
Eläkelainat	3 750 000,00	3 915 009,90
Yhteensä	842 388 121,52	744 877 639,60

Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä**2 442 286 889,13****3 168 133 738,64****Lyhytaikaiset korottomat velat**

Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille

Saadut ennakot	6 272,39	6 272,39
Ostovelat	90 642 675,41	70 254 115,54
Muut velat	1 276 359,35	5 788 777,91
Siirtovelat	1 306 415,75	381 812,36
Yhteensä	93 231 722,90	76 430 978,20

Velat omistusyhteisyrityksille

Ostovelat	3 773 888,13	4 049 123,94
Muut velat	714 429,23	862 964,76
Yhteensä	4 488 317,36	4 912 088,70

Velat muille

Saadut ennakot	4 301 801,08	8 583 712,34
Ostovelat	224 711 098,69	214 393 966,21
Muut velat	26 326 562,82	26 012 732,28
Siirtovelat	108 987 395,73	117 600 490,63
Yhteensä	364 326 858,32	366 590 901,46

Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä**462 046 898,58****447 933 968,36****Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä****2 904 333 787,71****3 616 067 707,00****Siirtovelkojen olennaiset erät**

Siirtyvät palkka- ja lomapalkkavelat

59 357 526,70

61 450 061,28

Vuosialennukset

36 699 521,34

40 686 235,04

Muut siirtovelat

14 236 763,44

15 846 006,67

Yhteensä**110 293 811,48****117 982 302,99**

31.12.

Euroa

2014

2013

Liite 28. Vakuudet ja vastuusitoumukset

Omasta velasta		
Kiinnitykset	168 187,00	12 075 166,00
Konserniyhtiöiden velasta		
Takaukset	882 557 329,00	375 560 007,00
Yhteisyritysten velasta		
Takaukset	559 060 473,00	522 878 692,00
Osakkuusyhtiöiden velasta		
Takaukset	18 429 930,00	554 215 819,00
Muut omat vastuut		
Seuraavalla tilikaudella		
maksettavat leasing-vastuut	28 799 223,47	29 460 664,93
Myöhemmin maksettavat leasing-vastuut	169 038 598,14	195 542 187,07
Kiinnitykset	3 363 600,00	3 363 600,00
Muut vastuut	486 524,00	151 317,00
Yhteensä	1 661 903 864,61	1 693 247 453,00
Kiinnitykset	3 531 787,00	15 438 766,00
Takaukset	1 460 047 732,00	1 452 654 518,00
Leasing-vastuut	197 837 821,61	225 002 852,00
Muut vastuut	486 524,00	151 317,00
Yhteensä	1 661 903 864,61	1 693 247 453,00

31.12.

Milj.euroa

2014

2013

Liite 29. Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Konsernitilinpäätöksen liitteessä 27. Johdannaiset on esitetty rahoitusinstrumenttien käypien arvojen määrittelymenetelmät.

Avoimet riskienhallintaan käytetyt sopimukset MEUR**Koronvaihtosopimukset**

Käypä arvo	-5,4	28,0
Kohde-etuuden arvo	809,5	2 310,3

Korko-optiot

Käypä arvo	-26,9	-33,5
Kohde-etuuden arvo	388,3	403,8

Valuuttatermiinit

Käypä arvo	18,1	55,3
Kohde-etuuden arvo	3 138,8	4 117,4

Valuuttaoptiot

Käypä arvo	-12,5	2,8
Kohde-etuuden arvo	4 147,1	4 260,0

Energia- ja paperijohdannaiset

Käypä arvo	-13,7	-2,1
Kohde-etuuden arvo	551,6	373,0

Optioiden suojausinstrumentit

Käypä arvo	1,0	2,0
Kohde-etuuden arvo	25,0	27,1

Liite 30. Ympäristövastuut 31.12.2014

1. Pateniemen saha-alue

Stora Enso Oyj omistaa Oulussa kiinteistön, jolla on toiminut Pateniemen saha 1800-luvun lopulta vuoteen 1990. Toiminnan seurauksena puutavaran käsittely- ja varastoalueiden maaperä on pilaantunut. Alueen puhdistamisesta ja kunnostamisesta vastaa Stora Enso Oyj. Ympäristövaikutusten arviointi valmistui vuonna 2005 ja ympäristöriskien kartoitus valmistui helmikuussa 2009. Kaatopaikan sulkeminen sekä voimakkaimmin pilaantuneen alueen puhdistamisurakka on aloitettu joulukuussa 2010. Ympäristöluvan vaatima maaperän puhdistaminen on tehty ympäristöviranomaisten hyväksymällä tavalla. Kaatopaikan sulkemiselle on saatu lisäaikaa vuoden 2016 loppuun saakka. Alueelle on valmisteltu kaavarunko vuoden 2013 aikana ja alueen asemakaavoitus on aloitettu 2014. Kaavan oletetaan saavan lainvoiman vuoden 2015 lopulla.

2. Klooritehtaan kennosalin purku

Stora Enso Oyj, silloinen Enso Oyj, myi paperikemian liiketoiminnan Akzo Nobelille vuonna 1997. Silloisessa kaupassa Oulussa sijaitseva kloori- ja kloraattitehdas siirtyi uudelle omistajalle. Tehdas toimii Eka Chemicals Oy:n nimellä. Kauppasopimuksessa määriteltiin, että ympäristövastuut ennen kauppahetkeä jäivät myyjälle. Vuonna 2007 purettiin käytöstä poistetut kloorin valmistuksessa käytetyt kennot siten, että ne eivät aiheuta työturvallisuusriskiä. Erikseen sovittiin, että kun Eka Chemicals lopettaa elohopeamenetelmään perustuva kloorin ja natriumhydroksidin valmistuksen, niin Stora Enso vastaa alueen puhdistamiskustannuksista kauppasopimuksen mukaisesti. Eka Chemicals on tehnyt maaperän pilaantuneisuustutkimukset vuoden 2011 aikana. Ympäristöviranomaiset eivät ole esittäneet vaatimuksia alueen puhdistamiseksi.

3. Summan tehdas

Summan tehtaan tuotanto loppui tammikuussa 2008. Toiminnan lopettamisen ympäristölupa on saatu kesällä 2009. Maaperän ja pohjaveden puhdistus-toimenpiteet on pääosin tehty. Vuoden 2014 aikana aloitettu vanhan kunnallisen lammikkopuhdistamon maisemointityö jatkuu vielä vuoden 2015 aikana. Muilta osin lopetusluvassa olevat velvoitteet on täytetty.

4. Varkauden tehdas

Varkauden tehdasalueella tehtiin maaperän pilaantuneisuuskartoitus vuonna 2010, liittyen sanomalehtipaperin tuotannon lopettamiseen. Riskinarvion perusteella alueella ei ole tarvetta aloittaa puhdistamistoimia, koska teollinen toiminta jatkuu.

5. Heinolan Fluting tehdas

Stora Enso Oyj:n Heinolan Flutingtehtaan kaatopaikka-alueella sijaitsee nk. jäteliemiallas, joka rakennettiin vuonna 1979 laihalipeän varastointialtaaksi. Altaaseen on johdettu laihalipeää aina vuoteen 2001 asti. Kaatopaikka-alueen lainvoimaisessa ympäristölupapäätöksessä annettiin vuonna 2006 lupamääräys alueen maaperän pilaantumisen selvittämisestä ja kunnostussuunnitelman laatimisesta. Tehtyjen selvitysten perusteella maaperä ei ole osoittautunut pilaantuneeksi, mutta jäteliemialtaan tyhjentäminen ja kunnostaminen on katsottu tarpeelliseksi. Stora Enso jätti alueen kunnostukseen liittyvän ympäristölupahakemuksen Etelä-Suomen Aluehallintovirastolle maaliskuussa 2012. Etelä-Suomen Aluehallintovirasto antoi 30.10.2014 lupapäätöksen liittyen jäteliemialtaan kunnostamiseen. Jäteliemialtaan kunnostustyöt aloitetaan keväällä 2015 ja kunnostustyöt valmistuvat vuoden 2015 aikana.

STORA ENSO OYJ

Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonmaksusta päättämisestä

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2014 oli 1 659 290 671,87 euroa mukaan lukien tilikauden voitto 566 614 608,04 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että jakokelpoiset varat käytetään seuraavasti.

Jaetaan osinkoa jakokelpoisista varoista 0,30 euroa/osake eli yhteensä 788 619 987 osakkeelta enintään	236 585 996,10 euroa
---	----------------------

Jätetään jakokelpoisiin varoihin	1 422 704 675,77 euroa
----------------------------------	------------------------

Jakokelpoiset varat yhteensä 31.12.2014	1 659 290 671,87 euroa
--	------------------------

Emoyhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2014 jälkeen. Emoyhtiön maksuvalmius on edelleen hyvä, ja esitetty osingonjako ei vaaranna yhtiön maksukykyä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Helsingissä helmikuun 4. päivänä 2015

Gunnar Brock
Puheenjohtaja

Juha Rantanen
Varapuheenjohtaja

Anne Brunila

Elisabeth Fleuriot

Hock Goh

Birgitta Kantola

Mikael Mäkinen

Richard Nilsson

Hans Stråberg

Karl-Henrik Sundström
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, 4. päivänä helmikuuta 2015

Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista sekä säilytystavoista:

Tasekirja	sidottuna
Päivä- ja pääkirja	cd:nä
Reskontraerittelyt	cd:nä
Ostoreskontratositteet	paperitositteina
Myyntireskontratositteet	cd:nä/paperitositteina
Muistiotositteet	paperitositteina
Käyttöomaisuustositteet	cd:nä
Palkkatositteet	paperitositteina

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Sijoitetun pääoman operatiivinen tuotto, operatiivinen ROCE (%)	100 x	$\frac{\text{Operatiivinen liike-tulos}}{\text{Sijoitettu pääoma}^{1, 2)}$
Sidotun pääoman operatiivinen tuotto, operatiivinen ROOC (%)	100 x	$\frac{\text{Operatiivinen liike-tulos}}{\text{Sidottu pääoma}^{1, 2)}$
Oman pääoman tuotto, ROE (%)	100 x	$\frac{\text{Tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta – verot}}{\text{Oma pääoma yhteensä}^{2)}$
Korolliset nettovelat		Korolliset velat – korolliset saamiset
Velkaantumisaste		$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}^{3)}$
Tulos/osake (EPS)		$\frac{\text{Katsauskauden tulos}^{3})}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$
Osinkosuhde ilman kertaluonteisia eriä, %	100 x	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tulos/osake (EPS) ilman kertaluonteisia eriä}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	100 x	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakkeen päätöskurssi}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E), ilman kertaluonteisia eriä		$\frac{\text{Osakkeen päätöskurssi}}{\text{Tulos/osake (EPS) ilman kertaluonteisia eriä}}$
Operatiivinen liike-tulos		Segmenttien liike-tulos ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuus osakkuus- ja yhteisyritystensä liike-tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.
Operatiivinen EBITDA		Liike-tulos ilman aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia

1) Sijoitettu pääoma = sidottu pääoma – nettoverovelka

2) Katsauskauden keskiarvo

3) Jakaantuminen emoyhtiön omistajille

storaenso

*Kanavaranta 1
00160 Helsinki
PL 309
00101 Helsinki
Puh. 02046 131
Fax 02046 21471
www.storaenso.com*

Stora Enso Oyj
Y-tunnus 1039050-8